

Collection
of
Foreign and Rare
Birds,
Besides Some Rare
Animals and Plants:
Accurately Described in English and
Represented with colors accord. to Life,
by
G. Edwards and E. Caterby:
Further, in respect to the Plates, Considerably
Improved, Published in German
by
J. M. Seligman.
Now translated into Dutch
and Enriched with Citations from other Authors,
by
M. Houttuyn, M. D.

VOL. III

Containing
the Fifth and Sixth Part.

At Amsterdam,
by John Christian Lepp, Bookseller.
MDCCLXXV.

To

The Right Hon. Gentleman
Sir

Anthony Van Rensselaar, w.z.
Great Student and Lover of
Natural History;

with true esteem and expression of gratitude
in behalf of the same person's sincere
friendship always shown me, be

this fifth and sixth part
of this dutch publication
of the Foreign Birds
of Edwards and Gaterby
most respectfully dedicated

on account of
his ^{high} ~~very~~ respectability ^{and} ~~of~~ ^{reputation}

humble obedient servant

John Christian Leff.

f12L
674
E261
D1172
Ed 3
MB
CHH

598.2
E261
x
v.3

A A N

DEN WEL EDELEN HEERE

D E N H E E R E

ANTHONY VAN RENSSELAAR, WZ.

GROOT KENNER EN LIEFHEBBER DER

NATUURLYKE HISTORIE;

WORD MET WAARE HOOGACHTING EN DANKBETUIGING^d

VAN DESZELFS MY ALTOOS BEWEEZENE OPRECHTE^c
VRIENDSCHAP

DIT VYFDE EN ZESDE DEEL

DEEZER NEDERDUITSCHÉ UITGAVE

DER UITLANDSCHE VOGELN

VAN EDWARDS EN CATESBY,

EERBIEDIGST OPGEDRAGEN²

DOOR

ZYN WEL EDELENS

onderdanig bereidwillige Dienaar

JAN CHRISTIAAN SEPP.

1872

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

PHYSICS DEPARTMENT

CHICAGO, ILL.

1872

RECEIVED

PHYSICS DEPARTMENT

CHICAGO, ILL.

1872

RECEIVED

PHYSICS DEPARTMENT

CHICAGO, ILL.

1872

VERZAMELING

VAN UITHEEMSCHE EN ZELDZAAME

VOGELLEN.

VYFDE DEEL.

PLAAT I.

De gebaarde Gier (1).

Deze Vogel is van grootte als een Adelaar. Wanneer de Wieken uitgebreid zyn, dan is hy zeven en een halven Voet breed. Van de punt des Beks, tot aan het end der Staart, heeft hy de langte van drie Voeten en vier Duimen, doch tot aan het end der Klauwen agt Duimen minder. De Wieken hebben, geslooten zynde, vier Duimen over de twee Voeten langte en de grootste Slagpennen strekken zig, in langte, meer dan drie-en-twintig Duimen uit.

De Sneb is purper Vleeschkleurig, en aan haare punt donkerer dan aan 't grondstuk, zynde van de punt tot aan den hoek des Beks vier Duimen lang. In de langte loopt zy wat voort, bevoorens zy eenen haak maakt, welke het voornaame onderscheid is tusschen het Geslacht der Arenden en Gieren: doordien zig de Sneb des Arends reeds van het grondstuk af begint om te krommen, en tot aan de punt toe langs hoe krommer wordt. Aan het grondstuk van het onderste deel der Snebbe heeft hy een aanmerkelyk bosje van zwarte Vederen, weshalve ik hem den naam gegeven heb van *Gebaarde Gier*. De Mond is inwendig blaauw. De Oogen staan regt boven de hoeken van den Bek. Ieder Oog is omringd met eenen glanzigen geelen Kring, welke een anderen om zig heeft, die uit eene schoon donkerroode Huid bestaat, welke met den Oogbol vast is verbonden. De zyden, benevens het voorste deel van den Kop, zyn zwart, en dit zwarte omringt de Oogen, waar van zy dan een veel pragtiger aanzien bekomen. De Neusgaten zyn bedekt met styve zwarte Vederen. Van agter ieder Oog loopt een zwarte Streep, opwaards geboogen, naar boven toe, welke zig aan 't Agterhoofd met de andere vereenigt. Ook heeft de Vogel aan ieder hoek des Beks eene zwarte Vlak, welke wat naar onderen gericht is en hem als 't ware Knevels geeft. Het overige gedeelte van den Kop en den geheelen Hals is met witte Vederen gedekt, welke aan den Kop kort, doch aan den Hals lang en puntig zyn, hangende los, gelyk aan den Hals van een Haan. De bovenste Vlakke der Wieken en Staart, als ook de Rug, zyn van eene donkere Kleur, tusschen bruin en zwart. De kleinste Dekveders der Wieken hebben, langs haaren Schaft heen, glanzige roodbruine zeer smalle Streepjes; zynde de rand der Vederen van de geheele Oppervlakte wat helderer dan de overige deelen der Vederen. De grootste Vederen der Wieken en der Staart hebben witte Schaften: de middelste Vederen van de Staart zyn wat langer dan de zydelingse: aan de binnenzijde hebben de Wieken der-

ge-

(1) Vultur barbatus. EDW. Av. T. 106. Vultur aeneus. GESN. Av. 783. ALDR. Av. I. p. 277. Vultur Baeticus. WILL. Orn. 35. Vultur barbatus. LINN. Syst. V. Deel.

Nat. XII. Gen. 41. Sp. 6. Syst. Nat. X. 40. Sp. 5. Baardgier. Nat. Hist. I. D. IV. Stuk. bladz. III. Pl. XXIX, Fig. 2.

A

gelyke Kleur als uitwendig; doch de Streepen aan de Dekveders, langs de Schafren, zyn grooter en witter. Onder ieder Wiek was een plek, van een Hand groot, enkel met witte Pluimen bedekt. De grond of wortel, van alle Vederen des geheelen Vogels, is wit, ook heeft hy aan 't geheele Lyf, onder zyne Vederen, dikke, zachte, witte Pluimen. De onderste Vlake, zo van de Borst als Buik, de Dyën en Dekveders onder aan de Staart, zyn wit, en tevens een weinig roodagtig bruin. De Pooten zyn met korte, witte, Pluimvederen bezet, welke, als de Vogel zit, van de lange Veders der Dyën bedekt worden. De Pooten zyn Loodkleurig; de Klaauwen donker: de middelste en buitenste Vinger van ieder Voet door middel van een sterck Vlies met elkander verbonden.

De Kapitein J. DOBSON heeft deezen Vogel van Santa Cruz, aan de Kust van Barbaryc, tot ons gebragt. Ik was zo gelukkig niet, van hem levendig te zien; want de Kapitein, myn Vriend, zondt hem aan my door een Koopman, aan wien hy deezen Vogel, zo dra dezelve gestorven was, ter hand gesteld hadt. Evenwel hadden zyne Oogen en Pooten nog hunne levendige Kleur, en dus heb ik hem den 18 February 1747 aan de Koninglyke Societeit vertoond. Ik kan 'er geene beschryving van vinden, doch heb in eene Verzameling van in 't Koper gegraveerde Vogelen, welken N. ROBERT, Kabinet schilder van Koning LODEWYK den XIV., te Parys heeft uitgegeven gehad, eene naar denzelven gelykende Afbeelding aangetroffen. De Platen deezer Verzameling zyn ongeveer zeven Duim breed en negen Duim lang: haar getal strekt zig tot een-en-dertig uit. De Vogel van de tweede Plaat, welke den naam van Gier voert, is niet de gemeene Gier, maar zweemt wat naar den zo even beschreevenen.

De Aardbesie-Boom ()*.

[Dit Gewas is by de Kruidkundigen bekend onder den naam van *Arbutus*. Het groeit in Griekenland, op 't Eiland Candia en in de meeste Zuidelyke deelen van Europa aan den Middellandsche Zee, overvloedig. Somtyds blyft het laag, somtyds wordt het een hooge Boom, die, volgens *Plinius*, in Arabie wel de hoogte van vyftig Ellen zou bereiken. De vrugt wordt, volgens sommigen, eerst ryp, wanneer de nieuwe Bloemen reeds open zyn. Hoewel hy veel gelykt naar de Aardbesien, heeft hy doch op ver naa den geur of aangenaamheid derzelven niet, en is van binnen vol van kleine Zaadjes. Nogthans voert de Boom daar van den Nederduitschen naam.]

P L A A T II.

Marsh Hawk.
De Smirrel of Ringvalk van Kanada (2).

Deeze Vogel schein my, zo groot te zyn als een gemeene Kraay. De geslootten Wieken hadden de langte van veertien Duimen, en de Pooten waren, van den Voet tot aan de Knie, drie Duimen lang. Van andere Valken, die van dergelyke grootte zyn, onderscheidt hy zig daar door, dat hy naar evenredigheid een kleiner Bek en langer dunner Beenen heeft, dan ik ooit, in de grootste soorten van Valken, waargenomen heb. Ten aanzien van de dunte zyner Pooten en de kleinte van zyn Bek, heeft hy met onzen Sperwer eenige overeenkomst: naar welken hy ook in Kleur eenigermaate gelykt, offchoon hy ten minste viermaal zo groot is.

Zyn

(*) *Arbutus folio ferrato*. C. B. *Pin.* 460. MILL. *Dict.* T. 48. f. 1, 2. *Arbutus Unedo*. LINN. *Sp. Plant.* Ed. II. p. 566.

(2) *Pygargus Accipiter Canadensis*. EDW. *Av.* T.

107. *Accipiter Freti Hudsonis*. BRISS. *Av.* VI. App.

18. *Falco Hudsonicus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen.

42. Sp. 19. *Circus cyaneus var. hudsonius*, (Linn.) Gmel.

Zyn Bek is donker Hoornkleurig of zwartagtig; zynde de Neusgaten gedekt met een geel Vlies, dat de bovenste en onderste helft der Snebbe omringt, en zig, van de hoeken des Beks, tot onder de Oogen uitstrekt. Dit Vlies [het Wafch genaamd] is dunnetjes bezet met zwarte styve Vederen. De Bek is krom, gelyk in alle anderen van dit Geslacht, doch heeft aan den Rand van het bovenste gedeelte geen hoek, 't welk anders gemeen is, maar alleenlyk een kleine Bogt. De Kop is donker of zwartagtig van kleur, hebbende van vooren aan den Bek iets wits, en over ieder Oog loopt een heldere Streek; terwyl een gedeelte der Vederen onder de Snebbe ingelyks helder is. Het voorste van den Hals en het agterste van den Kop zyn Tegelrood met donkerbruin gemengd. Het bovenste van den Hals, de Rug en Wieken, zyn zeer donkerbruin. Eenigen van de middelste Slagpennen hebben eenen Afchverwigen Rand. Aan de binnenzijde is de Wiek wit, uitgenomen het end der Slagpennen, dat donker is van kleur. De inwaardsé Dekveders zyn met kleine bruine Vlakken gesprenkeld, en de inwaardsé Baarden der Slagpennen met donkere Streepen dwars overtoogen. De Stuit en Dekveders van de Staart zyn wit, en, doordien zig dit Wit met de witte Veders onder de Staart vereenigt, zo ontstaat daar uit, rondom de Staart, een witte Ring. De middelste Staatveders zyn donker; die genen, welken 'er wederzyds naast aan staan, blaauwagtig Afchkleur, en de buitensten wit: doch allen overdwers met zeven of agt donkere Streepen getekend. Van onderen is de Staart byna geheel wit, dewyl de Streepen naauwlyks door de Vederen doorschynen. De Borst, de Buik, de Schenkels en Dekveders onder de Staart, zyn wit, en getekend met eenige roodagtig bruine Vlakken, welke aan de Borst en Dyën overdwers gegolfd zyn; aan den Buik Hartvormig, doch aan 't Onderlyf en Dekveders onder de Staart halfmaanswyze zig vertoonen. De Pooten en Voeten zyn glanzig geel of Goudkleurig. De buitenste Vinger is met den middelsten door een Vlies samengevoegd en de Klauwen zyn zwart.

Het Vaderland van deezen Vogel is de Hudsons-Baay in Noord-Amerika, van waar hy, benevens veele anderen, tot ons is overgebracht door den Heer ISHAM, aan wiens goedheid ik meer dan dertig verschillende Soorten van Vogelen te danken heb, welke tot nog toe weinig of niet bekend geweest zyn, doordien het grootste deel derzelven nog niet is beschreeven. Alzo ik, in het vervolg van dit Werk, dikwils gelegenheid zal hebben om gedagten Heer ISHAM te noemen, zal het noodig zyn, den Leezer hier te berigten, hoe dezelve ettelyke Jaaren in dienst van de Hudsons-Baay Kompagnie, en dus, eenige Jaaren herwaards, op verscheide tyden, in Forten en Koloniën van deeze Kompagnie, in de Noordelykste der bewoonde plaatsen van Amerika, Opperbevelhebber is geweest, als wanneer hem zyne pryswaardige nieuwsgierigheid heeft aangedreeven, om in zyn ledige Uren alle de Dieren, Vogels en Visschen der Landen, zo wel als Kleederen, Speeltuig en Huisgereedschap der ingeborene Amerikanen, te verzamelen. De Vagten der Dieren en de Huiden der Vogelen waren opgestopt; zy kwamen net en in volkomenheid geconserveerd, in 't jaar 1745, te Londen. De Heer ISHAM bevindt zig thans (in 't jaar 1749) in Londen, willende zig alhier een korten tyd ophouden, en heeft my de Eer aangedaan van my met zynen omgang te verwaardigen.

In onze Autheuren over de Natuurlyke Historie kan ik geen Vogel afgebeeld vinden, die met den boven beschreevenen overeenkomstig is: maar de Ring-Valk van WILLOUGHBY, pag. 72, komt 'er in de beschryving het naaste aan.

Denneboom van Noord-Amerika, met kleine Vruchten ().*

[Deeze Soort van Denneboomen groeit natuurlyk in dat gedeelte van Noord-Amerika,

(*) *Abies foliis Piceæ brevioribus, Conis parvis riis confertis obtusis. GRON. Virg. 191. Picea Canadensis. LINN. Sp. Plant. Ed. II. p. 1421.*

rika, 't welk men 't Land van Labrador noemt, leggende benoorden Nieuw Schotland aan de Hudsons-Baay. Hy verschilt van den rooden of Wyfjes Denneboom, die ook nederhangende Vruchten heeft, dat de Bladen wat korter en stomper, de Vruchten kleiner zyn, ongeveer twee Duimen lang, en de Schubben, hier met de Zaaften nevens de Vrucht vertoond, los in malkander zitten.]

P L A A T III.

Het kleine Valkje van Bengale (3).

De Afbeelding vertoont deezen Vogel in de Natuurlyke grootte. Hy is ver de kleinste in het Geslacht der Valken, welken ik immer heb aangetroffen. De kleine Valken, in Europa, zyn doorgaans van eene tengere Gestalte, met lange, dunne Pooten en de Bekken naar evenredigheid klein; daar, in tegendeel, de deelen van deezen Vogel volmaakt Arends-gelyk zyn. Hy heeft een sterken Bek, wel gespierde Dyën, dikke korte Beenen, de Vingers gewapend met dikke scherpe Klaauwen; zo dat men hem, met reden, een kleinen Arend zou mogen heeten.

De Bek is Afchgrauwagtig, een weinig naar Vleeschkleur trekkende, en aan het Grondstuk bekleed met geel Wasch, daar de Neusgaten in staan. Hy heeft haaken of hoeken aan de zyden van de Opperkaak, die beter in de Afbeelding uitgedrukt zyn, dan ik ze zou kunnen beschryven. Het Oog staat in een geele Huid, die omringd is met zwarte Vederen, welke in een breede Streek langs ieder zyde van den Hals nederloopen. Deeze zwarte Streken zyn wederom met Wit gezoomd, en dit Wit loopt over het Voorhoofd, aan het Grondstuk van den Bek, heen, zynde de Krui van den Kop, de Nek, de Rug, de bovenzzyde der Wieken, en de Staart, zwart, met eenen weerschyn van Blaauw en Purperkleur. De zyden der Wieken zyn ook zwart; doch de Dekveders aan derzelve binnenzzyde wit, en de inwaardsse Baarden van de groote Slagpennen, overdwars, met wit en zwart gebandeerd. Daar vertoont zig geen Wit, aan de bovenkant van de Wieken of Staart, wanneer de Vederen geslooten zyn. De onderkant des Vogels, van den Bek tot aan de Staart, is hoog Oranje-kleur, aan de Borst wat ligter. De Pooten en Voeten zyn helder Goudkleurig, de Klaauwen zwart. Hy is tot een weinig onder de Kniejen gevederd, zynde de middelste en buitenste Vinger, voor een klein gedeelte, even als in andere Vogelen van deezen aart, door een Vlies samengevoegd.

Dit Valkje van Bengale in Oostindie afkomstig, werdt van daar in een groote Carga van Natuurlyke Zeldzaamheden gezonden aan des Konings gewoonen Lyf-Arts, Doctor MEAD. Zulks gebeurde omtrent twee Jaaren voor het uitkomen van dit gedeelte myner Historie, en de Doctor, bezielde met een aanmerkelyken iever tot bevordering van allerley Konsten en Weetenschappen, hadt de goedheid, van my deezen Vogel, met en benevens eenige anderen, te leenen, op dat ik 'er naauwkeurige Afbeeldingen van maaken mogt, om deeze Natuurlyke Historie der Vogelen te versieren. Zy werden in Liqueur overgebracht, en ik had de vryheid om ze daar uit te neemen. Ik wiesch ze met Water af en droogde ze dan: dus kwam hun Pluimagerie heerlyk te voorschyn in zyne Kleuren. Dit Valkje was, zo ik geloof, tot de Vogelery opgebracht en geleerd: alzo het aan ieder Poot een klein stuk Leder hadt; gelyk daar wy de Bellen mede vast maaken aan de Pooten der Valken. Ik geloof, dat men het volstrekt voor een niet beschreeven Vogel houden mag: want ik vind 'er geen gewag van gemaakt in eenige Reisbeschryving.

(3) *Accipiter minimus* Benghalensis. Edw. Av. T. 108. *Falco Bengalenis*. BRISS. Av. App. 20. *Falco corulefcens*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 42. Sp. 9. *Syst.*

Nat. X. Gen. 41. Sp. 7. *Nat. Hist.* I. D. IV. Stuk, bladz. 140. Pl. XXX. Fig. 2.

Westindische Alkekengi met ruige kleverige Bladen ().*

Deeze Plant behoort, wegens de gestalte van de Vrucht, zekerlyk tot de zogenaamde *Krieken van over Zee*, by de Kruidkundigen weleer *Alkekengi* genaamd, en thans *Physalis* gedoopt door LINNÆUS. De Bladen zyn als gemeld is: de Bloem en Vrucht hangt neer aan de Steeljes. Indien het de Virginische Alkekengi met geele Vruchten, gemeenlyk *Capuli* genaamd, was, van Pater FEUILLEE, dan zou 'er van de Vruchten, daar te Lande, een Conserf gemaakt worden, welke men aan de Zieken tot verfrisschinge geeft, even als hier het Geley van Aalbessen.

P L A A T I V.

De Europese of Duitse Pappegaay (4).

Deeze Vogel is van grootte als een Aakster, doch heeft de Wieken langer, de Pooten en Staart korter, naar evenredigheid. Zyn Bek is grof, taamelyk regt, aan de Punt een weinig haakig, zwart van Kleur, en wederzyds, aan het Grondstuk, bezet met styve zwarte Haartjes. Het Oog is smalletjes met een bruine kaale Huid omringd. Hy heeft ook, een weinig agter 't Oog, een klein Knobbeltje of uitpui-ling, die van Vederen is ontbloot. De geheele Kop, Hals, Borst, Buik, Dyën en Dekveders onder aan de Staart, zyn ligt blaauwagtig groen, maar wat donkerer op de Krui van 't Hoofd en in 't opperste van de Nek, dan aan de onderzyde. De Hals van vooren heeft bleeke of witagtige Streepen, langs de Schaften der Vederen. De Rug is roodagtig bruin, met een weinigje Groen aan de kanten der Vederen gemengd. De Slagpennen der Wieken zyn zwart getipt, en zeer fraay blaauw aan 't onder-end, uitgenomen die wederzyds naaft aan de Rug staan, welke van Kleur zyn als de Rug. De eerste en tweede ry der Dekvederen, naaft boven de Slagpennen, zyn van een groenagtig blaauwe Kleur: de kleine Dekveders der Wieken schoon hoog blaauw: de binnenste Dekveders van Kleur als die aan de buitenzyde, maar wat bleeker. De Stuit en Dekveders van de Staart hebben die zelfde schoon blaauwe of Ultramarjn-Kleur, welke zig op de Wieken vertoont, de middelste Veders van de Staart zyn vuil groen; de buitensten wederzyds helder blaauw; de allerbuitensten, die zig omtrent een half Duim langer dan de overigen uitstrekken, hebben zwarte Tippen. Overal, daar de Staart of Slagpennen der Wieken zwart van boven zyn, hebben zy van onderen een schoone hoogblaauwe Kleur. De Pooten zyn geelagtig; de Vingers staan als gewoonlyk en zyn niet gevlied; de Klaauwen donker bruin of zwart.

De Vogel, naar welken myne Aftekening was gemaakt, onderstel ik, uit zyne schoonheid, een Mannetje te zyn geweest. Men hadt hem op de Rotfen te Gibraltar geschooten, en van daar was hy aan den Heer CATESBY, te Londen, toegezonden, die de beleefdheid hadt van hem my ten gebruike te verftrekken. De Heer ALBIN heeft deezen Vogel niet aangetroffen: hy is door den Heer WILLOUGHBY beschreeven, maar ik verbeeld my eenige verbetering in de Afbeelding gemaakt te hebben, en, alzo het een Vogel van zonderlinge Schoonheid is, welken men nog nooit in Kleuren hadt vertoond, zo heb ik my verftout hem op nieuws aan 't licht

te

(*) *Physalis ramosissima foliis villoso-viscosis, Pedunculis nutantibus. An Physalis pubescens. LINN. Spec. Plant. Ed. II. p. 262.*

(4) *Garrulus Argentoratensis. EDW. Av. T. 109. RAJ. Av. 41. BRISS. Av. II. p. 64. FRISCH. Av. T. 57. Cornix cœrulea. GESN. Av. 335. ALDROV. Orn. I. p. V. Decl.*

790. T. 791, 792. WILL. *Ornith.* p. 85. T. 20. *Cornix cœrulea Dorso rubro, Remigibus nigris. Faun. Suec. 94. Coracias Garrula. LINN. Syst. Nat. XII. Gen. 51. Sp. 1. Syst. Nat. X Gen. 49. Sp. 1. Duitse Pappegaay. Nat. Hist. I. D. IV. Stuk, blad. 330. Plaat XXXIV. Fig. 5.*

te geeven. De Heer WILLOUGHBY zegt, dat menze in Duitschland, als ook op Sicilie en Maltha, vindt, alwaar zy in de Hoenderkoopers Winkels verkogt worden, en Doctor SHAW getuigt in zyne Historie van Barbarie, &c, pag. 251: „ de *Shagarrag* is van grootte en gedaante als een Gaay, hoewel met kleiner Bek en korter Pooten: de Rug is bruinagtig; de Kop, Hals en Buik helder groen; terwyl op de Wieken en Staart verscheide hoog blaauwe Vlakken of Ringen zyn. Hy maakt een gillend Geschreeuw, en bouwt zyn Nest in de Oevers van de Shellif, Booberak en andere Rivieren”. Dit kan, denk ik, geen andere dan de boven beschreevene Vogel zyn; zo dat wy aan Doctor SHAW verpligting hebben wegens zyne onderrigting, waar de Vogel zyn Nest maakt, en dat hy zo wel in Afrika huisvest als in Europa. Men vindt hem zelfs zo Noordelyk als in Sweeden, aangezien LINNÆUS hem, in zyne Historie der Sweedsche Dieren, onder die van dat Ryk geplaatst heeft: (zie *Fauna Suecica* p. 25, §. 73.) De Latynsche naam, welken 'er de Vogelbeschryvers aan geeven, is *Garrulus Argentoratensis* en *Cornix cœrulea* of blaauwe Kraay.

Tandkruid met drievoudige Bladen (*).

Wegens de gestalte van den Wortel, hier ook in Afbeelding gebragt, voert deeze Plant den Latynschen naam *Dentaria*, dat is Tandkruid. Onder de verscheide Soorten van hetzelfde, met zeven en vyf Bladers op één Steel, geeft men 'er den naam aan van Driebladerig, doch zy is eigentlyk Negenbladerig, om dat de Steeltjes van drie Bladen met hun drieën op éenen Steel staan. De Bloem bestaat uit vier Bladjes, zy heeft vyf Meeldraadjes en één Styl, als hier is afgebeeld; de Vrugt is een Peultje. Dit Gewas groeit in Oostenryk en Italiën, op dorre beschaduwde Bergen.

P L A A T V.

De Paradys-Vogel (5).

Deeze Vogel schein my omtrent de grootte te hebben van een Merel. De Bek hadt een en drie vierde Duims; de Wiek geflooten zynde zeven Duimen; de lange Pennen, uit de Stuit voortkomende, zevenentwintig Duimen; de langsten der zagte losse Vederen, die van onder de Wieken spruiten, eenentwintig Duimen langte. Van de punt des Beks tot aan het end der gemeene of korte Staartvederen, was de Maat twaalf Duimen. De Bek is taamelyk regt, aan de Punt een weinig omgeboogen, van eene vuil geelagtig groene Kleur. De Neusgaten staan dicht by den Kop, welks voorste deel met zwarte Veertjes als Pluis of Fluweel gedekt is, hebbende eenen glanzigen luister, en gaande rondom den Bek, zo boven als beneden. De Keel of onderzyde van den Kop is met dergelyke Fluweelagtige groene Veertjes bekleed, die eenen Goudglans hebben. Het bovenste van den Kop is met andere Pluisagtige Veertjes gedekt, van eene schoone Goudgeele of Oranje-Kleur, die zig ter wederzyde van den Hals uitstrekken, omringende byna het groene van de Keel. De Oogen zyn klein en zeer dicht by den Bek geplaatst. De Borst is gedekt met Veders van de gewoone structuur, van een schoone donker blaauwagtige Purperkleur. Al het overige des Lighaams; de Rug, Buik, Wieken en Staart, zyn helder roodagtig Kastanje-bruin; maar de binnenzijde der Wieken en de onderzyde van de Staart zyn

(*) *Dentaria foliis omnibus ternatis*. ROYEN. *Lugd. Bat.* 304. *Dentaria enneaphylos*. LINN. *Spec. Plant.* Ed. II. p. 912.

(5) *Manucodiata major*. EDW. AV. T. 110. RAJ. AV. 21. N. 7. BRISS. II. p. 130. T. 13. f. 1. *Paradisea A-*

vis, omnium Authorum. Paradisea apoda. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 54. Sp. 1. *Syst. Nat.* X. Gen. 51. Sp. 1. Gewoone Paradys-Vogel. *Nat. Hist.* I. D. IV. Stuk, Bladz. 346.

zyn donkerer en doffer bruin. Van de Stuit ontspringen die men de twee middelste Veders van de Staart kan noemen, van zeventwintig Duimen lang, zynde als 't ware enkele Vederschaften, zonder eenige Baarden, naar Paarde-Haaren gelykende, doch veel styver en dikker, zwart van Kleur. Als men deeze, nogthans, naauwkeurig onderzoekt, zal men 'er by den Wortel, wederzyds, tot omtrent vier Duimen der langte, smalle Baardjes aan vinden. Aanmerkelykft is deeze Vogel wegens de platten van Vederen, die van onder de Wieken wederzyds voortkomen, en zig een groot end agterwaards, verder dan de gewoone Veders van de Staart, uitsprekken. Deeze Veders zyn van een zeer fraay maakzel, uitermaate ligt en met de Baarden zo lugtig, dat men 'er door heen kan zien als of 't Gaasdoek ware. De langste Veders zyn helder roodagtig bruin; de kortsten, die over dezelve heen leggen, zeer helder geel, met een roode strek aan ieders Tip. Zy leggen of boven of beneden de Staart, maar zo los, dat, zo wel in 't eene als in 't andere geval, de Staart 'er zig doorheen vertoort. De Pooten en Voeten zyn taamelyk dik en sterk naar de grootte van den Vogel, gelykende veel naar die der Aaksters of Gaaijen, donkerbruin van kleur, en gewapend met Klaauwen van middelmaatige grootte.

De Vogel, van deeze Afbeelding, wordt in Salters Koffyhuis te Chelsea bewaard, en is een der volmaaktsten, welken ik immer heb aangetroffen. Men brengtze uit Oostindie, zynde doorgaans gebrekkelyk, 't welk 'er in Afbeelding en beschryving verscheide Soorten van heeft doen maaken. Ik heb andere Vogels van dit Geslagt gezien, welke van de boven beschreevene daar in verschilden, dat de bovenkant van den Hals en de Rug geel waren; dat zy eenige geele Vlakken op de Dekveders van hunne Wieken hadden, dat de langste Veders van de zyden, die hunnen Sleep maaken, helder geel of witagtig waren van kleur, en de Bekken donker of zwart; hoewel anders van even de zelfde gestalte als boven beschreeven is, en waarschylyk van éene zelfde Soort. Men kan, zo ik geloof, wel twaalf beschryvingen van deezen Vogel vinden, en daar zyn vier Afbeeldingen, in 't Werk van WILLOUGHBY, als zo veele onderscheide Soorten opgegeven; maar, dewyl geen derzelve my voldeedt; zo heb hier een volkomen Vogel voorgesteld, die beter aan 't oogmerk van den Leezer zal beantwoorden. Monfr. ALBIN heeft ons, in Vol. III pag. 9, van zyne Historie der Vogelen, de slegtste en onvolmaakte Afbeelding daar van gegeven, welke hy zegt te zyn uit de Verzameling van Sir THOMAS LOWTHER. Geene beschryving in 't byzonder heeft hy daar van gemaakt, maar alleenlyk in 't korte iets bygebragt, van 't gene WILLOUGHBY aangaande dit Geslagt van Vogelen in 't algemeen geboekstaafd heeft. De Inwooners der Molukkiſche Eilanden noemen dezelve *Manucodiata*, dat is Gods Vogelen, zo ALDROVANDUS verhaalt. Ik heb door alle myne naspooringen in de Verzamelingen der Liefhebberen van Natuurlyke Zaaken (daar ik 'er veelen volkomen en onvolkomen heb aangetroffen,) niet meer dan éene Soort van deeze Vogelen ontdekken kunnen, die de Vlamswyze Veders een groot end buiten de Wieken uitsteekende hebben.

Ficoïdes met driedoornige Bladen (*).

De afkomst deezer Plant is, gelyk die der meeste Soorten van *Ficoïdes*, uit Afrika en in 't byzonder van de Kaap der Goede Hope. Dat de Bladen driedoornig en van onderen getand zyn, onderscheidt ze van de anderen.

PLAAT

(*) *Ficoïdes Africana frutescens perfoliata*, folio triangulari glauco punctato. BRADL. *Succ.* 5. p. 13. T. 46. *Mesembryanthemum uncinatum*. LINN. *Sp. Plant.* Ed. II. pag. 692. Sp. 17. Varietas. β.

P L A A T V I.

De Koning der Paradys-Vogelen (6).

Deeze Vogel is zo naa aan de Natuurlyke grootte, als 't my mogelyk was, getekend. Ik geloof, by vergelyking, dat hy ongevaar de grootte heeft van een Vink. Zyn Bek is langer en de Pooten zyn wat dikker: hy heeft een zeer korte Staart, daar de Wieken, als zy geslooten zyn, een goed end over heen reiken. De Bek is taamelyk regt en geel van Kleur, ongevaar een Duim lang, indien men de maat neemt van den hoek der gaaping af. De Oogen zyn klein, ter wederzyde van den Kop, regt boven dien hoek des Beks geplaatst. De Bovenkaak is ten halve gedekt met Fluweelagtige Veertjes, van Oranjekleur: de Kop met Pluis ('t welk een Kenmerk van dit Geslacht uitmaakt): de Nek, Rug, bovenzyde der Wieken en Staart, hebben Veders van de gewoone Structuur, allen, van den Kop tot aan de Staart, hoogrood, een weinig naar Kastanje-bruin hellende, met eenen ongemeen schoonen glans. Het onderste of voorste van den Hals heeft eene mengeling van zwart en rood, gelykerwys de Keel van een Mannetjes Mosch. De grootte Veders der Wieken hebben de binnenzide roodagtig geel, ligter dan de bovenzyde; de binnenste Dekveders der Wieken zyn wit, en de onderzyde van de Staart is donker. Onder ieder Wiek bevindt zig een aanmerkelyke Kwast van Vederen, zeven of agt in getal, van eene donkere zwartagtig bruine kleur, met zeer fraay glanzige groene tippen, hebbende ieder Veder een dwarse Baar of Streep, die witagtig is, en door welke de groene tip van het donkere gedeelte afgescheiden wordt. Ik heb de Wieken in deeze Afbeelding uitgespreid, om deeze Veders te beter te vertoonen. Op de Borst heeft de Vogel een halfmaanswys' merkteken, met de punten of Hoornen opwaards gekeerd, van eene donker groene Kleur, doch met een helderen weerschyn, gelyk de Halzen der Mannetjes Eenden. Deeze plek is van den Hals afgezonderd door eene ligt geelagtige Streep, welke 'er onmiddelyk boven overdwars loopt. De Buik, Dyën en Dekveders onder de Staart zyn wit: maar de laagste deelen der Dyën, omtrent de Kniejen, een weinig bruinagtig. Van den bovenkant in 't midden der Staart, ontspringen twee styve, kaale, Vederschaften, omtrent zes Duimen lang, donkerbruin van Kleur, welke naar de Punt toe, aan de ééne zyde, bezet waren met Baarden en rond omgekruld; zo dat zy ronde enden aan deeze Schaften maaken, die plat zyn, en eenen veranderlyken weerschyn hebben van rood en groen. De Pooten zyn taamelyk lang en dik, ieder met vier Vingers, op de gewoone manier geplaatst, en over 't geheel donkerbruin. De Klaauwen zyn grof en van eene ligte Hoornkleur.

Alle deeze Vogels worden ons uit het een of ander gedeelte der Oostindiën, maar voornaamelyk, zo my berigt is, van de Specery-Eilanden toegebragt, welke in bezitting van de Hollanders zyn. Die, naar welken deeze Aftekening gemaakt is, was een zeer wel gedroogde Vogel, bewaard wordende in het Kabinet der Koninglyke Societeit te Londen, Anno 1742. Ik geloof, dat deeze Vogel door onzen Landsman, den Heer WILLOUGHBY, bladz. 96 van zyne Historie der Vogelen, beschreeven is; maar, dewyl ik myn Onderwerp grootelyks van zyne beschryving verschillende bevondt, verbeeld ik my, dat deeze volmaakter zy, en, aangezien de Afbeelding by WILLOUGHBY zeer klein is en sober getekend, verhoop ik deeze aange-

gena-

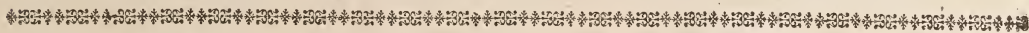
(6) Manucodiata Rex. EDW. Av. T. III. Rex Avium Paradisearum. PET. Gaz. I. T. 53 f. 2. CLUS. Exot. T. 362. SEB. Mus. I. T. 38. f. 5. Manucodiata minor. BRISS. Av. II. p. 136. T. 13. f. 2. Paradisæa regia.

LINN. Syst. Nat. XII. Gen. 54. Sp. 2. Syst. Nat. X. Gen. 51. Sp. 2: Nat. Hist. I. D. IV. STURK, bladz. 350. Pl. XXXIV. f. 9.

genaamer zal zyn. Ik vind ook eene Afbeelding daar van in eene Natuurlyke Historie, te Amsterdam door ALB. SEBA uitgegeven, in 't I. Deel, Plaat 37; welke een weinig van deeze verschilt: maar, alzo dat een groot en zeer kostbaar Werk is, het welke derhalve waarschynlyk niet veelen van onze Landsgenooten in handen komen zal, heeft my dit niet afgeschrikt, om 'er deeze Afbeelding en beschryving van aan 't licht te brengen. Ik volg WILLOUGHBY met een Koninglyken Eernaam te geeven aan deezen Vogel, hoewel de voorheen beschreevene, myns oordeels, dit meer verdient.

Alkekengi van Kurassau met Orégo-Bladen ().*

[Dit Gewas is door BOERHAAVE Alkekengi van Kurassau genoemd, met gryze Bladen als van Orégo, de Bloem flauw Zwavelagtig, een purperen bodem hebbende. LINNÆUS hadt hetzelfde, in de beschryving van den Tuin van den Heer CLIFFORT, een Heefteragtigen Steel, met ovaale Wollige Bladeren, gegeven. Die Wolligheid is echter, in deeze Afbeelding, niet zeer duidelyk te bespeuren.]

P L A A T VII.

De Goudgeele Paradys-Vogel (?).

Deeze, hier ook in de Natuurlyke grootte vertoond, heeft eenen taarnelyk langen en dikken Bek, naar zyne grootte, zynde naar den Kop toe van eene bruinagtige Kleur, en zwart aan de Punt, die een weinig krom naar beneden staat. De Oogen kwamen my in den gedroogden Vogel zeer klein voor, zo dat men ze maar effen kon zien. Zy waren aan de zyden van den Kop, digt by en regt boven de hoeken van den Bek geplaatst. Tusschen de Oogen en den Bek, en bykans rondom den Bek, heeft hy zwarte Veertjes gelyk Pluis of Fluweel, smal aan het Gröndstuk van de Bovenkaak, doch van de Onderkaak zig omtrent een Duim nederwaards langs de Keel uitstreckende. De Kop, de bovenzyde van den Hals, als ook de Rug, zyn gedekt met Veders van eene uitermaate schoone, heldere, roodagtige Oranje of Goudkleur, die lang en los langs den Hals nederhangen, vallende een weinig over de Borst heen, welke, gelykerwys de Buik en de grootte Veders van de Wieken, een zeer schoone geele Oranje-Kleur heeft. De Dekveders derzelve zyn zwart, met een kleine mengeling van Geel. De Gouden of geele Kleur van deezen Vogel is zo ongemeen glanzig, dat ik die door myne Konst op ver naa niet kan nabootzen. De Staart, zynde zo ik geloof volkomen, bestaat uit twaalf Vederen, die boven donker zwart en beneden roestkleurig of flauwer zwart zyn, en de Schaften van deeze Veders vertoonen zig van onderen geelagtig. Alle de Staart-Veders hebben een zeer smal geel Randje aan haare tippen. Alzo deeze Vogel uit de Indiën gebragt is zonder Pooten, kan ik daar niets van zeggen: maar ik heb 'er, tot meer bevalligheid van de Afbeelding, Dyën en Pooten aan gemaakt, van zulk eene gestalte en evenredigheid, als ik gevoeglykft oordeelde, uit myne Waarneemingen omtrent de andere Soorten van Paradysvogelen afgeleid, welken ik gezien heb met volmaakte Pooten.

Deeze Vogel was uit Oostindie hier in 't Land gebragt door myn goeden Vriend, Kapitein ISAAC WORTH, een Scheepsbevelhebber in dienst van onze Kompagnie, wel-

(*) Alkekengi Caule fruticoso, Foliis ovatis tomentosis. LINN. Vir. CLIFF. Spec. 182. N. 3. Solanum Veficarium Curassavicum, Solano antiquorum simile, Foliis Origani sub-incanis. MOR. Hist. III. p. 527. Physalis Curassavica. LINN. Spec. Plant. II. p. 261.

V. Deel.

(?) Paradisæa Aurea. EDW. Av. T. 112. Icterus Indicus. BRISS. Append. 37. Oriolus Capensis. LINN. Syst. Nat. XII. Gen. 52. Sp. 18. Coracias Aurea. Syst. Nat. X. Gen. 49. Sp. 5. Goud-Vogel. Nat. Hist. I. D. IV. Stuk, blad. 335.

welke hem my present gedaan heeft. Ik houd hem volstrekt voor een niet beschreevenen, en het spyt my zeer, dat hy onvolkomen was door 't gebrek van Pooten. Ik twyfel ook, of niet eenigen van de grootste Veders weggenomen zyn geweest, (want hy hadt 'er maar zes of zeven in ieder Wiek,) en deeze zullen waarschynlyk zwart geweest zyn; alzo de meeste Vogels de buitenste Slagpennen van de zelfde kleur hebben als hunne Staarten. Meer dan eens, naamelyk, is 't my in Reisbeschryvingen, (waar kan ik my niet erinneren,) voorgekomen, dat de Indiaanen deeze Vogels dooden en bereiden omze onder 't Krygsvolk in de Oosterfche Landen te verkoopen, die daar van als Pluimen op hunne Hoofden gebruik maaken. Dit zal de reden zyn, dat men de meesten van deeze Vogels niet dan verminkt of van zodanige Lighaamsdeelen beroofd ontvangt, welke geene byzondere Schoonheid in zig hebben, ten einde daar door derzelve fraaijer Vederen niet bedekt of verdonkerd mogten worden. Ik heb den Vogel zodanig afgebeeld, als hy my toegekomen is, met de enkele byvoeging van de Beenen. De Paradysvogels schynen my veeleer tot het Geslacht der Aakfters en Gaaijen, dan tot dat der Havikken, gelyk sommige Autheuren zig verbeeld hebben, te behooren.

Een fraay Chineesch Juffertje ().*

Het Juffertje, daar nevens afgebeeld, bevindt zig in de Verzameling van ROBERT NESBIT, Med. Doctor, Lid van het Kollegie der Geneeskundigen en van de Koninglyke Societeit, te Londen. Het Lighaam en de onderste Wieken zyn fraay glanzig groen, met den luister van gepolyft Metaal; de tippen der Wieken en derzelve onderkanten donker of zwart; de bovenste Wieken ligt bruin van kleur, zeer dun en doorschynende. Het kwam uit China.

Klein gesternd Vlasch (†).

[Dit Kruidje groeit op Heuvelen in Vrankryk en Italie. Het is merkwaardig wegens zyne Bloemen, wier Kelken, door haare vyf uitsteekende Punten, eene Stergelykende figuur vertoonen, en deswegen vindt men het *Gesternd Vlasch* genoemd. By *a a a* zyn deeze Bloemen en de Zaadhuisjes in de Natuurlyke grootte, en by *b, b, b*, wat vergroot voorgesteld. Men ziet hier uit dat de Bloem wit is, naar die van Guichelheil gelykende, en dat het Zaadhuisje, hoedanigen 'er veelen op het Plantje vertoond worden, geel is, in verscheide hokjes verdeeld, die zeer kleine Zaadjes bevatten. Het geheele Plantje heeft maar twee, zelden drie Duimen hoogte.]

P L A A T VIII.

De Aakfteragtige Paradysvogel (8).

Deeze Vogel is wederom hier in de Natuurlyke grootte voorgesteld, maar alzo dus zyne twee ongemeen lange Staartveders niet op de Plaat te brengen waren, heb ik 'er een verkleinde Afbeelding bygevoegd, om de evenredigheid der langte van de Staart tot die van 't Lighaam te vertoonen. Deeze Staartveders zyn ieder vyf-

(*) *Libellula Chinensis.* LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 234. Sp. 15. *Syst. Nat.* X. Gen. 206. Sp. 15. *Nat. Hist.* I. D. XII. Struk, bladz. 28.

(†) *Linum minimum Stellatum.* C. B. *Pin.* 214. Prod. 107. MAGN. *Monsp.* 163. T. 162. *Lysimachia Linum stellatum.* LINN. *Spec. Plant.* Ed. II. p. 211.

(8) *Pica Orientalis Cauda Pennis duabus longiffi-*

mis donata. Edw. *Av.* T. 113. *Muscicapa cristata alba Capitis bonæ Spei.* BRISS. *Av.* II. p. 414. T. 41. f. 2. *Muscicapa Paradisi.* LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 113. Sp. 1. *Corvus Paradisi.* *Syst. Nat.* X. Gen. 48. Sp. 11. *Katoendiefje.* *Nat. Hist.* I. D. IV. Struk, bladz. 325.

vyftien Duimen lang, [en dus byna driemaal zo lang als het Lighaam van den Vogel.]

De Bek is donker of zwart, platagtig als die van een Eend, zo dat de hoeken des Beks op een goeden afstand geplaatst zyn, 't welk de gaaping wyd maakt. Aan het Grondstuk van de Bovenkaak bevinden zig styve zwarte Haairen, die voorwaards uitsteeken gelyk de Neushaairen van Viervoetige Dieren. De Oogen staan boven de hoeken van den Bek. De Kop en Hals zyn t'eenemaal zwart, hebbende een Kuif van losse spichtige Vederen, agterover geboogen; welke ik onderstel dat de Vogel overend zetten kan en in de Nek vallen laten naar zyn welgevallen. Het Lyf, uitgenomen de Wieken, is geheel wit. De grootste Slagpennen zyn zwart, met een weinig wits aan derzelve wortelen, gelyk ook het gene men de basterd-Wiek noemt, die deeze wortels bedekt. De Slagpennen digst aan de Rug zyn in 't midden zwart, en om den geheelen Rand met wit gezoomd, zo wel als de ry van Dekvederen onmiddelyk daar boven: de kleinste Dekveders van de Wiek zyn wit, met een fyn zwart Streepje door 't midden van ieder Veder nederwaards getrokken: zynde die aan de binnenzijde der Wieken zuiver wit. De Staart is lang, gelyk die van een Aakster, neemende de Veders van de zyden naar het midden allengs in langte toe; maar de middelste Veders schieten tot een onge-meene langte uit, zynde ongevaar tien Duimen langer dan de anderen, De Staartveders zyn wit, de kortsten getipt en gezoomd met een zwarte Franje; terwyl de langsten ieder een klein zwart streepje aan haare Toppen hebben, en de Schaften van alle de Veders zyn zwart, uitgenomen in dat gedeelte der langste Vederen, 't welk voorby de anderen zig uitstrekt. De Beenen en Voeten zyn Loodkleurig, zo wel als de Nagels of Klaauwen, en aan den dunnen kant. De Voeten gelyken naar die van den Konings-Visscher, zynde de middelste en buitenste Vinger van ieder Voet byna tot aan de Klaauwen toe, en de middelste met den binnensten tot aan het eerste Lid of Gewricht samengevoegd.

Drie zodanige Vogels heb ik droog bewaard in Londen gezien, en, dewyl de-zelven alle in handen van myne Vrienden waren, zo ben ik met derzelve gebruik tot volmaking van deeze Afbeelding en beschryving begunstigd. Een derzelve bevindt zig in 't Kabinet van den Baronet HANS SLOANE; de ander in dat van Doctor MEAD, en de derde in die der Familie van wylen den Liefhebber van Naturaliën, Mr. DANDRIDGE. Ik moet bekennen, dat deeze Vogel door den Heer PETIVER was beschreeven, (gelyk men zyne beschryving kan zien in RAY's *Synopsis Methodica Avium*, p. 193. Tab. 2. N. 113.)

Cytifus met gladde Bladen en zwarte Haauwtjes (*).

[De gladde zwartagtige Cytifus wordt deeze van BAUHINUS getyeld, doch by DODONÆUS is het de eerste *Basterd-Cytifus*, welke, zo die Autheur getuigt, in Moravie en Oostenryk groeit, zynde de Vierde Soort van Cytifus, door CLUSIUS aldaar gevonden. De Bladen waren wat bitteragtig van smaak, de Bloempjes als die der Erwtten, maar geel, en daar op volgden zwarte Haauwtjes, met kleine geelagtige Zaadjes.]

P L A A T IX.

De drie-Vingerige Specht (9).

Deeze Afbeelding vertoont wederom den Vogel in zyne Natuurlyke grootte.

(*) *Cytifus glaber nigricans*. C. B. *Pin.* 390. *Cytifus nigricans*. LINN. *Spec. Plant.* Ed. II. p. 1041.

(9) *Picus Canadensis* Pedibus tribus Digitis donatis. Edw. *Av.* T. 114. *Picus tridactylus anomalus* Mus.

Petropol. 368. *Picus tridactylus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 59. Sp. 21. *Syst. Nat.* X. Gen. 54. Sp. 13. *Drie-Vingerige Specht*. *Nat. Hist.* I. D. IV. Stuk, bladz. 393.

Hy komt daar in overeen met onzen grootſten gevlakten Specht, of Vuurſtaart, gelyk die van ſommigen geheten wordt. De geſtalte van zyn Bek is, gelyk in alle anderen van dit Geſlagt, als 't ware aan de Punt afgeſneeden, alwaar dezelve iets heeft in een loodregten ſtand, dat naar de ſcherpte van een Beitel gelykt. Hy heeft een vuile Vleefchkleur, en is zwart aan de Punt. De Neusgaten zyn met ſtyve zwarte Vederen, die 'er voorwaards over heen groeijen, gedekt: zynde de Kruin van den Kop Goudkleurig. Deszelfs zyden, de Nek, Rug, benevens de bovenkant van de Wieken en Staart, zyn zwart. Van agter de Oogen komen flauwagtige witte Streepen, als ook anderen van de hoeken des Beks, die onder de Oogen heen nederwaards ſtrekken. Aan het agterſte van den Kop, in het midden van de Rug en van de Stuit, hebben eenige der zwarte Vederen witte Tippen. De buitenſte of grootſte Slagpennen zyn wit gevlaakt, doch hebben kleiner Vlaken op haare uitwaards dan op haare inwaards Baarden. De middelſte Slagpennen zyn zwart, maar die naaft aan de Rug zwart en wit bont, gelyk de drie buitenſte Veders ter wederzyde van de Staart. De onderzyde des Vogels, van den Bek tot aan de Staart, is wit: de binnenſte Dekveders der Wieken en de zyden des Lighaams, zyn met gegolfde dwars-ſtreepjes zwart en wit geſprenkeld. De Pooten, Voeten en Klaauwen, hebben eene bruine Kleur. Het ongewoonſte in deeze Vogel is, dat hy alleenlyk drie Vingers heeft, waar van twee voorwaards ſtaan en één agterwaards: terwyl ik, in alle anderen van dit Geſlagt, twee agter-Vingers heb aangetroffen. De agterſte Vinger van deezen Vogel, als op zig zelf alleen ſtaande, is ſterker dan één der voor-Vingeren, en met een langer Klaauw gewapend. Men vindt wel meer Vogelen, die drie-Vingerig zyn, doch daar ſtaan de Vingers alleen voorwaards; zo dat deeze Specht door het maakzel zyner Voeten van alle andere Vogels, die ik gezien heb, onderscheiden is.

Twee deezer Vogels waren van de Hudſons-Baay herwaards gebragt door den Heer ISHAM, en ik heb een anderen gezien in handen van den Heer HENRY BAKER, Lid der Koninglyke Societeit. Zy kwamen allen in 't maakzel hunner Voeten, zo wel als in andere opzigten, overeen. Ik had gemeend, dat deeze Specht niet beſchreeven was; doch geloof nu, daar in mis te hebben: want ziende een Natuurlyke Historie der Dieren van Sweeden door CAR. LINNÆUS, te Leiden in 't Jaar 1746 uitgegeven, vind ik aldaar, pag 30, eene Specht beſchreeven, die zeer naby met den mynen overeenkomſtig is. Hy geeft 'er dus de Kenmerken en Woonplaats van op: *Picus Pedibus tridactylis. Habitat in Alpibus Dalekarlicis.* Dit trekt zyn Ed. uit de Verhandelingen der Akademie van Stockholm, van 't Jaar 1740, pag. 222 (*). Zo dat het een Inwooner is van de zeer Noordelyke deelen, zo wel van Europa als van Amerika. Dewyl de gemelde Autheur geen Afbeelding van dien Vogel gegeven heeft, denk ik dat deeze daar van de eerſte zal zyn.

Mottenkruid met Brandenetel-Bladen (†).

[Deeze Plant, in gedaante van de Bloemkroon taamelyk naar de Valeriana gelykende, wordt van de meeften tot het Boelkenskruid betrokken, en MORISON geeft 'er de Bladen van Speenkruid aan. LINNÆUS heeftze in 't Geſlagt van 't Mottenkruid geplaatſt. De Bloemen met de deelen der Vrugtmaaking zyn hier afzonderlyk verdoend. Zy groeit in Kanada en Virginie.]

PLAAT

(*) [Men vindt het Verdoog van den Ridder LINNÆUS daar over, in de *Verhand. der Kon. Sweedſche Acad.* te Stockholm, van 't Jaar 1739, bladz. 263.]

(†) *Valeriana Urticæ folio flore albo. CORN. Canad.* 20. T. 21. *Ageratum altissimum. LINN. Sp. Plant. Ed.* II. p. 1176.

P L A A T X.

Billed Kingfisher.
De Amerikaanse Ysvogel (10).

Deeze is hier ook in de Natuurlyke grootte afgebeeld. Hy komt in zyn algemeene gestalte, als ook in de gedaante van den Bek en Pooten; met den Europeischen Ysvogel overeen, doch heeft de Staart in evenredigheid langer. Zyn Bek is dik en grof, van eene zwarte of donkere Kleur, uitgezonderd alleen dat gedeelte van de Onderkaak, 't welk aan den Kop gevoegd is; alwaar dezelve eene roodagtige Vleeschkleur heeft. De Neusgaten zyn dicht by den Kop geplaatst; de Oogen regt boven de hoeken van den Bek: de Kop is van eene blaauwagtige Loodkleur: op de Kruin zyn losse lang gepunte Veders, die een soort van Kuif maaken. Hy heeft twee witte Vlakken aan ieder zyde van den Kop, waar van de eene tusschen het Neusgat en het Oog, de andere een weinig onder of agter het Oog geplaatst is. De Keel en onderzyde van den Hals is wit; welke witheid een soort van Halskraag formeert, die van agteren in de Nek zig byt vereenigt. Onder dit Witte is de Borst Loodkleurig, zo wel als de geheele bovenzyde, de Hals, Rug, Wieken en Staart. Zes of zeven der grootste Slagpennen zyn zwartagtig, met kleine witte Vlakken op haare buitenste Baarden, die allen met malkander witte dwars-streepen maaken. De overige Slagpennen uitwaards hebben witte Tippen, zo wel als de basterd-Wiek en de ry der Dekvederen onmiddelyk boven de Slagpennen. De buitenste Slagpennen hebben haar Baarden wit naar haaren grondsteun toe; die op dezelve volgen zyn met donker en wit getand, op haare binnenste Baarden. De binnenste Dekveders der Wieken zyn wit; met eenige mengeling van Oranje-kleur. De Staart is van onderen bleeker Loodkleurig dan van boven: al de Veders zyn wit geript en overdwars gemerkt met witte streeken: de Buik, Dyën en Dekveders onder aan de Staart zyn wit. Het Lyf, onder de Wieken, is roodagtig Oranje-kleur, aan de zyden in het Wit versmeltende. De Pooten zyn zeer kort, en een weinig boven de Kniejen Vederloos: de middelste en buitenste Vingers met elkander samengevliësd, even als in de andere Ysvogelen: zynde de kleur der Pooten en Voeten roodagtig bruin, der Klauwen donker.

Deeze Vogel was door den voorgemelden Heer ISHAM van de Hudsons-Baay overgebragt, alwaar hy zig in 't Voorjaar en den Zomer schynt te bevinden. De Heer CATESBY heeft hem, in zyne Natuurlyke Historie van Karolina, als een Inboorling van dat Land beschreeven (*). MARCGRAAF heeft, in zyne Historie van Brasil, bl. 194, eenen Vogel beschreeven en afgebeeld, welken ik voor deezen houde, hoewel de beschryving te kort is, en zyne Afbeelding ondeugende. Uit het gene door hem gezegd wordt, schynt de Vogel in 't grootste deel van Amerika te huisvesten, en moogelyk zal zyne woonplaats zig wel tot in het Zuidelykste van dat Weerldsdeel uitstrekken: aangezien het niet kouder is in *Terra del Fuego*, over de Straat van Magellaan heen, dan in de Hudsons-Baay, waar men hem heeft gevangen.

De Afbeelding van den Heer CATESBY, en zyne beschryving, met de mynen vergelijkende, heb ik reden om te denken, dat hy dezelve naar een Wyfje gemaakt heeft, of naar een jongen Vogel, die nog zyne schoonheid niet hadt: want ik vind in de myne veele Merktekenen die in de zyne ontbreken, en dit is de reden, dat ik

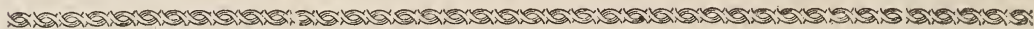
(10) *Ispida Carolinensis* Edw. Av. T. 115. *Ispida Dominicanis cristata*. BRISS. Av. IV. p. 515. *Alcedo Alcyon*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 62. Sp. 7. *Syst. Nat.* V. Deel.

X. Gen. 56. Sp. 3. *Ceryle alcyon*, (Linn.) Boie.
(*). [Zie bladz. 31. in de Tweede Band van dit Vogelen Werk en de Afbeelding aldaar Pl. XXXVIII.]
D

ik 'er hier mede te voorschyn gekomen ben: MARCGRAAFS Brasiliaanfche naam is *Jaguacati guacu*.

Afrikaansch Huislook met Kroontjes-Bloemen (*).

[Onder de soorten van *Crassula*, welke LINNÆUS voorgesteld heeft, is deeze deeerste. Hy geeft 'er dien naam aan, wegens de dikke Bladen, naar Huislook of Donderbaard (*Sedum*) veel gelykende, 't welk deeze Afbeelding aan wyft; doch grootelyks daar van verschillende door de Bloem. In de soorten van Huislook is dezelve uit veele Blaadjes als een Roos samengesteld, en hier bestaat zy uit een enkeld Kelkwyf' Blad, dat aan den Rand is omgekruld, hoogrood van kleur. Bovendien heeft deeze Bloem maar vyf, en die van de Huislooken wel twaalf Meeldraadjes, in 't ronde om den Styl geplaatst, tegen welken de vyf hier dicht aangevoegd zyn. Het een zo wel als 't andere is in deeze Afbeelding gebragt. COMMELYN geeft 'er den naam van *Afrikaanfche* Heesteragtige Cotyledon aan, om dat dit Gewas afkomstig is van de Kaap der Goede Hope.]

P L A A T · X I.

De Geboornde Faisant uit Bengale (11).

Deeze Vogel heeft ongeveer de grootte van eenigen onzer grootste Haanen, of maakt een middelslag tusschen de Hennen en Kalkoenen uit, gelykende in gestalte veel naar deeze laatste. Men kanze in het Geslacht der Hoenderen plaatzen. De Bek is als die van een Hen; bruin van kleur, aan de punt wat donkerer. De Neusgaten, het voorste van den Kop, en de geheele omtrek der Oogen, zyn bedekt met dunne zwarte Haairagtige Pluimpjes; de Kruin is rood. Boven ieder Oog ontspringt een Hoorn, die agterwaards gestrekt is, als in de Afbeelding; rond, van eene Eeltagtige of Vleezige zelfstandigheid en schoon blaauw van kleur, uitlopende in een stompe Punt. Aan de Onderkaak hangt een Lap van een slappe Huid, die ook ongemeen schoon blaauw is, langs den Hals nederwaards. Aan de buitenkant zyn hier op Oranjekleurige Vlakken, en daar zyn deeze Lellen kaal, maar aan de binnenkant, die los is van den Hals, bezet met kleine zwarte Veertjes, zo wel als het gedeelte van den Hals, 't welk 'er door bedekt wordt. Aan de buitenzyde van deeze Lel, beneden derzelve midden, is een andere losse zwarte Huid, daar aan als 't ware met zynen rand alleen gehecht, en dunnetjes bezet met zwarte Haairtjes. Deeze Huid is gefronzeld en zagt van geweefzel, kunnende, zo ik geloof, door den Vogel naar believen uitgespannen en samengetrokken worden, even als in de Kalkoenen plaats heeft. De Afbeelding moet myne beschryving helpen: want de Kop van deezen Vogel verschilt van alles dat my ooit voorgekomen is. De Hals en Borst zyn hoogrood, naar Oranjekleur trekkende. Een weinig Zwart is, aan de Nek, daar onder gemengd; doch de Borst en het onderste van den Hals is dik bezet met kleine witte Vlakjes, ieder omvangen door eenen zwarten Ring. De Rug, Wieken, Staart en onderste Zyde, zyn van eene taamelyk heldere geelagtig bruine Kleur, welke rondom het onderste van den Hals allengs in het Roode versmelt. De Rug en Wieken hebben kleine gegolfde dwars-Streepjes, die donker bruin zyn; terwyl de

(*) *Cotyledon Africana frutescens*, Flore umbellato coccineo. COMM. *Rar.* T. 24. flore carneo amplo. BREYN *Prodr.* III. p. 30. T. 20. fig. 1. *Crassula coccinea*. LINN. *Sp. Plant.* Ed. II. p. 404.

(11) *Phasianus cornutus Bengalenfis*. EDW. *Av.* T.

116. BRISS. *Av.* VI. App. 14. *Meleagris Satyra*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 99. Sp. 3. *Syst. Nat.* X. Gen. 88. Sp. 3. Bengaalsche Kalkoen. *Nat. Hist.* I. D. V. STUK, blad. 343.

de witte Vlakken; op de Rug; Wiekē; Staart en 't Lyf, van rond allēngs de gedaante van Traanen of Baggen bekomen, met het stompe end nederwaards geftrekt. Deeze Vlakken zyn altemaal met Zwart omringd. De Vogel heeft zyne Dyēn bruin, met donkere dwars-Streepen: de Pooten en Voeten zyn witagtig; gelykende naar die van een Haan. Hy heeft Sporen; waar uit ik hem oordeel van 't Mannelyk oir te zyn.

De Kop was, in Liqueur, van Bengalen, en dus uit Oostindie, benevens een Aftekening van den geheelen Vogel, aan Dr. MEAD toegezonden. Dewyl nu deeze Kop, daar de geheele Hals aan was, overeenkwam met de Aftekening, zo onderstelde ik, dat die over 't geheel wel gemaakt mogt zyn, en derhalve heb ik my verftout deeze Afbeelding, schoon ten grootften deele gekopieerd, van denzelfen uit te geeven. De Staart vertoonde zig, in de Origineele Tekening, aan 't end een weinig borstelig; als ware zy, door den Vogel in een Kouw of Hok te houden, een weinig afgelleeten. Van langte was dezelve; in evenredigheid met het Lighaam, zodanig als ik die voorgesteld heb; doch ik verbeeld my, dat de Staart wel wat langer kan geweest zyn: alzo het een gantsch niet gemeene Vogel is in die Kwartieren; en daarom heb ik het End daar van agter een Boom verborgen. Ik geloof, dat dit schoone Dier nog door geen Autheur was beschreeven. De geleerde en keurige Doctor MEAD heeft, met de gemelde, nog verscheide andere Tekeningen, in haare Natuurlyke Kleuren, van een groote menigte zeldzaame Indische Vogelen ontvangen, die ik allen voor Natuurlyk houde, doch beloofd hebbende, de Tekeningen en beschryvingen niet dan naar Natuurlyke Voorwerpen te maaken, zo kon ik niet besluiten myn genegenheid te volgen om dezelve uit te geeven. De Origineele Tekening is onderschreeven met de woorden, *the Napaoul-Pheasant*.

Denneboom van Noord-Amerika, met zeer kleine Vrugten ().*

[Deeze wordt, in 't Engelsch, de zwarte Newfoundlandse geheten, in onderscheiding van dien, op de Tweede Plaat, hier voor, afgebeeld, welken men den *witten* Newfoundlandse tytelt. Zo uit de benaaming, als uit de Afbeelding van twee derzelfen, by *b, b*, op deeze Plaat, schynt het, dat zyne Vrugten nog merkelyk kleiner zyn. De Bladen, by *a, a, a, a* vertoond, komien met die van den Witten, voorgemeld, nagenoeg overeen. Ieder op zig zelve zyn zy enkeld, doch staan digt by elkander rondom de Twygjes der Takken, die eene geelagtig bruine Kleur hebben. Het schynt dat de Vrugten niet hangen maar opwaards staan.]

P L A A T XII.

Northern sharp-tailed grouse.
Het langstaartige Hazelhoen uit de Hudsons-Baay (12).

Deeze Vogel heeft de grootte van een Faisant, of liever van de Mannetjes Berkhoenderen, van welk Geslagt hy eene Soort is. Deeze was, zo men my onder-richtte, een Hen, zynde de Haan zwarter van Kleur en glanzig aan den Hals. Het zelfde verschil heeft tusschen de Haanen en Hennen plaats in onze Heyhoenderen; weshalve men de eersten zwart Wild (*black Game*), de laatsten graauw Wild (*grey Game*) noemt.

Hy

(*) *Abies Foliis solitariis, apice acuminatis, undique Ramos cingentibus, Conis ovatis.* TREW. *An XII. Gen. 103. Sp. 1. Tetrao Phasianellus.* *Syst. Nat. X. Gen. 91. Sp. 5. Faisant van Kanada.* *Nat. Hist. I. D. V. STUK, bladz. 107.*

(12) *Urogallus minor foemina Cauda longiore.* EDW. *Hist. I. D. V. STUK, bladz. 107.*
Pedimeetes phasianellus var. phasianellus D 2

Hy heeft den Bek even als die van een Huishen is, doch zwart of donker van Kleur. De Kop en Hals zyn helder roodagtig bruin, met gegolfde donkere dwarsstreepjes gesprenkeld. Boven en beneden ieder Oog, en aan de onderzyde van den Kop, zyn de Veders helder bruin of witagtig. Op de Rug, Wieken en Staart, zyn zy in 't midden zwart, met helder bruin op de zyden getand, en overdwars met zwart en bruin aan de Tippen getekend, 't welk een verwarde gebroken vertooning, van zwart en bruin overdwars gemengeld, op de geheele bovenste Vlake van den Vogel maakt. De Dekveders aan de binnezyde der Wieken zyn donker en wit, in dwarse Streepen gemengd; de buitenste Dekveders der Wieken, en de Slagpennen naast aan de Rug, hebben witte Tippen: de grootste Slagpennen zyn met witte Vlakken getekend op de buitenste Baarden, terwyl de binnenste Baarden Afchkleurig zyn en ongevlakt. De Staart heeft de twee middelste Veders bykans twee Duimen langer, dan de genen, die 'er naast aan zyn, wordende zy allen trapswyze naar de zyden verkort, en de drie buitenste Veders, aan ieder zyde, zyn wit. De Borst wordt van bruin allengs wit; gelyk ook de Buik, de zyden onder de Wieken en Dekveders onder de Staart. Op de Borst zyn halfmaanswyze zwarte Vlakken; doch aan den Buik hebben de Vlakken eene Hartvormige figuur en strekken zig tot aan de Dekveders onder de Staart uit. De Pooten zyn met fyne Veertjes gedekt, die zig als Haair vertoonen, van eene witagtig bruine Kleur, overdwars getekend met donkere Streepen: zynde de Vingers en Klauwen donker zwartagtig, en ieder Vinger wederzyds gekamd, gelyk alle de Vingers in dit geheele Geslagt van Vogelen.

Deeze Vogel was door den Heer ISHAM overgebracht uit de Hudsons-Baay, alwaar men hem een Faifant noemt, also zyne lange Staart en Kleur zeer wel overeenkomt met die van onze Faifant-Hen, en het Mannetje zal mooglyk den Faifant-Haan niet minder gelyken. Ik onderstel, dat hy, leevende, een roode Plek boven de Oogen als eene Wenkbrauw hadt, gelyk alle de Vogels van dit Geslagt: maar, aangezien ik daar van geen blyk kon vinden in den gedroogden Vogel, heb ik zulks in myne Afbeelding en beschryving agterweg gelaten. Ik geloof, dat men hem voor eenen niet beschreevenen Vogel mag houden. De Heer MICHEL, een Geneesheer uit Virginie, thans in Engeland, ziende myne Origineele Aftekening van deezen Vogel, *zeid, dat men (de zelfden heeft in de Bosschen en woefte Landen van Virginie,) en dat de Haan een trotse Vogel is, die zeer regtop loopt.

Astragalus met overendstaande Haauwtjes (*).

[Het Geslagt van *Astragalus* bevat omtrent veertig Soorten by LINNÆUS. Hier onder komen 'er veelen voor, die hangende of neerhurkende Steelen hebben, van welken deeze zig onderscheidt, doordien zy een regtopstaande Gewas maakt, niet alleen, maar ook doordien de Haauwtjes overend staan. Zy zyn dik en platagtig rond, doch in een punt uitlopende, die Haakswyze omgekromd is, gelyk de Afbeeldingen, op zyde van den Vogel, aantoonen. Hier zyn de Bloemen bygevoegd, als ook de Blaadjes, waar uit dezelve bestaan, benevens de Styl en Meeldraadjes. Naast de Haauwtjes, die geelagtig bruin zyn, vertoont zig de Kelk der Bloemen. Zy zyn in een Aair samengevoegd, als aan het Takje agter den Vogel, en bleek geelagtig van Kleur, doch hebben den tip van de Kiel, dat is van het onderste Bloemblaadje, blaauwagtig. 't Gewas komt, volgens den Heer GMELIN, in vogtige Velden van Siberie voor.]

PLAAT

(*) *Astragalus uliginosus*. LINN. *Spec. Plant.* Ed. II. p. 1066.

(*) *Probably var. columbianus.*

PLAAT XIII.

Canada or Spruce Grouse, proper.
 Het bruine gevlakte Hazelhoen, Mannetje (13).

Deeze Vogel is van middelmaatige grootte tusschen onze Faifant en Patrys, doch wat langer van Lighaam, en heeft ook de Staart naar evenredigheid langer dan onze Patryzen. De Bek is, gelyk die van een Hen of Faifant, van eene donkere Loodkleur, naar de Punt toe zwart, de Neusgaten met zwarte Vederen bedekt hebbende. De Oogleden vertoonden zig, niettegenstaande de Huid gedroogd was, rood van Kleur. Het voorste deel en de onderzyde van den Kop is zwart. Hy heeft, tusschen de hoeken van den Bek en de Oogen, wederzyds, eene witte Vlak, en een andere agter ieder Oog: van de hoeken des Beks loopen onder de Oogen witte Streepen, welke voorby de Oogen nederwaards strekken en onder de Keel te samen komen, zo dat zy alle de zwarte Veders insluiten, welke de onderzyde van den Kop en Keel bedekken. De Veders op de kruin des Kops, langs den Hals, de Rug en Dekveders van de Staart, zyn met zwart en donkerbruin of Afchkleur gesprekeld, in halve Kringen, die elkander volgen binnen het bestek van ieder Veder, en dus een gebrokene mengeling overdwars formeeren aan de bovenzyde. De buitenste Dekveders der Wieken zyn bont gelyk die op de Rug, maar het mengzel is veeleer bruin dan Afchkleurig: de Slagpennen zyn zwart of donker, met bruine Randen: de binnenste Dekveders der Wieken donker met witte tippen. Alle de Veders van de Staart zyn zwart, met Oranjekleurige tippen: de Borst en Buik zyn ook zwart; de Onderbuik en Dyën zwart, bruin en wit, gemengeld. De Dekveders onder de Staart zyn wit, met halfmaanswyze zwarte Vlakken: de zyden onder de Wieken donker en bruin overdwars gemengeld. Op ieder Zyde, rondom de Gewrichten der Wieken als dezelve geflooten zyn, bevinden zig eenige witte Vederen, die zeer bevallig verdwynen in de zwarte Veders aan den Borst en Buik. De Pooten zyn, tot aan de Voeten toe, gedekt met dunne Veertjes, van eene bruine Kleur, overdwars gemengeld met fyne gegolfde zwarte Streepjes: de Vingers en Klaauwen zyn donker bruin, de Vingers aan de kanteri getand: de agterste Vinger zit onder de Veders van de Poot zodanig verholten, dat men hem niet kan zien.

Deeze Vogel was ook door gemelden Heer ISHAM van de Hudsons-Baay gebragt, alwaar men hem de *Hout-Patrys* noemde. Hy is baarblykelyk van het Geslagt der Veldhoenderen, en, zo ik niet twyfel, het Mannetje van dien, welken ik in het Eerste Deel van myn Vogelen-Werk uitgegeven heb, onder den naam van het *bruine en gevlakte Hazelhoen*, 't welk van deezen juist even zo verschilt, als in onze Veldhoenderen de Hen verschilt van den Haan: zo dat ik meen verzekerd te zyn, dat de hier beschreeven Vogel, en die, [zie ons III. Deel, Pl. 37.] Mannetje en Wyfje zyn. Nimmer, meen ik, is dezelve beschreeven of afgebeeld.

De Costus-Wortel Plant (*).

[De bygevoegde Tak vertoont de Steng, Bladen en Bloesem, van de Plant, die den *Costus-Wortel* der Apotheeken uitlevert. Deeze Wortel, als menze goed kan krygen, is een zeer verwarmend, Hartsterkend en afdryvend Middel; doch heeft

(13) *Urogallus maculatus Canadensis*. EDW. AV. T. 118. *Bonasia Freti Hudsonis*. BRISS. AV. I. p. 201. Append. 10. *Tetrao Canadensis*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 103. Sp. 3. *Syst. Nat.* X. Gen. 91. Sp. 3. Het Kanadasche Veldhoen. *Nat. Hist.* I. D. V. St. bl. 403.

2. HILL. *Plant.* 149. T. 3. ROYEN. *Lugd. B. Prodr.* p. 11. MER. *Surin.* T. 36. *Amomum minus Scapo vestito, Floribus spicatis*. BROWN. *Jam.* 113. *Zingiber sylvestre majus, fructu in Pediculo singulari*. SLOAN. *Jam.* 61. *Hist.* I. p. 165. T. 105. fig. 2.

(*) *Costus Arabicus*. LINN. *Spec. Plant.* Ed. II. pag. V. Deel.

E

(13) *Tetrao canadensis var. canadensis*.

heeft thans weinig gebruik. LEMERY getuigt, dat dezelve komt van een Boompje naar de Vlier gelykende, met welriekende Bloemen. Dit strookt weinig met deeze Afbeelding, en, om de waarheid te zeggen, het ſchynt my toe dat de aangehaalde van LINNÆUS ook niet zeer overeenkomen. Hoe kunnen de Bloemen als een Aair zyn en de Vrucht op een enkel Steeltje ſtaan? ten ware de Vrucht afgezonderd mogt zyn van de Bloem, die tot de *Monandria monogynia* moet behooren. Deeze Plant valt zo wel in Weſt- als in Ooſtindie].

P L A A T XIV.

De kleine roode Duif of Berg-Patrys (14).

Deeze is eigentlyk een Duif, ſchoon hy den naam van Berg-Patrys op Jamaika heeft bekomen. Hy is naar een Vogel getekend, dien men levendig van daar te Londen gebragt heeft, en hier in de Natuurlyke grootte afgebeeld, [waar uit blykt, dat hy wel de Geſtalte heeft van een Duif, doch niet grooter is dan een Spreeuw.] Zyn Bek gelykt naar dien der gewoone Duiven, maar is zwartagtig van de Punt tot de halve langte, en het overige naar den Kop toe, met en benevens den knobbel der Neusgaten, hoogrood. De Oogkringen zyn helder geel, omringd met eene kaale Huid, die ſcharlaken-rood is, zig uitſtrekkende tot aan de hoeken van den Bek. De Veders aan het bovenſte van den Bek, op het Voorhoofd, paalende, zyn bruinagtig; het overige van den Kop, de Nek en zyden van den Hals, donker roodagtig purperkleur, met eenen veranderlyken weerſchyn: terwyl het voorſte van den Hals Tegelrood is. Van de hoeken des Beks loopt een witte Streep onder ieder Oog: ook heeft hy Wit aan de Keel of onderzyde van den Kop. Onder aan den Hals, by het Gewricht van de Wiek, wederzyds, is een kleine witte Plek, overdwars geplaatſt. De Rug, Wieken en Staart, zyn van eene roodagtige Koperkleur: de Dekveders der Wieken met een ligter Koperkleur gerand: de Borſt, Buik, Dyën, en Dekveders onder de Staart, bleek geel of Okerkleurig. De Pooten en Voeten zyn van maakzel als die van andere Duiven, met de Vingeren op de gewoone manier geplaatſt, beiden rood of Roozekleur, de Klaauwen bruinagtig.

De Vogel hoorde toe aan mynen goeden Vriend, den Koopman JOHN WARNER, te Rotherhith, by Londen, die my toefond eene Aftekening daar van te maaken, en, ſchoon hy door mynen waarden Patroon, Sir HANS SLOANE, Baronet, in dezelfs *Hiſtorie van Jamaika*, VOL. II. p. 304, reeds wel beſchreeven was, heb ik nogthans, om dat hy nimmer vertoond was in zyne Natuurlyke Kleuren, my verſtout hem alhier aan 't licht te geeven. Ik zal, om myne beſchryving volkomener te maaken, het volgende Berigt, daar van, uit het Werk van gedagten Heer ontleenen. „ De Maag (zegt hy) was taamelyk groot en gevuld met een „ ſoort van Beſſen, die men Zoete Boſch-Beſſen noemt. Hy was niet ſterk ge- „ ſpied: ook vonden wy niets ongewoons in de Ingewanden. Men treftze aan, „ in de Boſchagtige Gebergten *near the Angels*, alwaar zy op Beſſen aazen. Men „ houdtze voor een zeer goed Voedzel. Zy bouwen hunne Neften op laagſtam- „ mige Boomen, en maaken dezelfen van Takjes dwars over elkander geplaatſt, „ waarop zy Haar en Boomwol leggen. Deeze Neften zyn zo klein, dat de „ Jon-

(14) *Columba minor fulva Jamaicensis*. Edw. Av. T. 119. SLOAN. *Jam.* II. T. 304. p. 261. f. 1. *Columba rufa Cayanensis*. BRISS. Av. I. p. 131. T. 12. f. 2.

Perdix montana. RAJ. Av. 183. *Columba montana*. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 104. Sp. 13. *Syſt. Nat.* X. Gen. 92. Sp. 7. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk. bl. 445.

„ Jongen, hunne Vederen bekomen hebbende, dikwils daaruit op den Grond vallen, alwaar zy ze dan eeten geeven.” Zie de Afbeelding daarvan, *Nat. Hist. of Jamaica*. Tab. 261. Fig. 1.

Ficoides met Porselein-Bladen (*).

[Deeze Plant is door den Heer NISSOLE, als een nieuw Geslagt, onder den naam van *Ficoidea*, in de Verhandelingen der Koninglyke Akademie van Parys, beschreeven en afgebeeld. Hy merkt aan, dat derzelver Vrucht veel overeenkomst heeft met die van eenige Soorten van *Ficoides*, hoewel de Bloem haar van dezelve grootelyks verschillende maakt, zo wel als van de *Kali*, tot welke anderen haar betrokken hebben. Deeze Bloem bestaat uit twintig Meeldraadjes, vervat in een vyfhoekige Kelk, bevattende het Vruchtbeginzel, dat een vyfhoekig Zaadhuisje wordt, vol kleine Niervormige Zaadjes. Van dit Zaadhuisje gaat de Afbeelding hier nevens. De geheele Plant wordt met haar Wortel vertoond. Zy heeft haar afkomst van de Kanarische Eilanden, en is van daar in Spanje, als ook in Tuinen van Duitschland, overgebracht.]

P L A A T X V .

Purple Martin
De purpere Zwaluw van Kanada (15).

Deeze Vogel is ook in zyne Natuurlyke grootte afgebeeld. Denzelven met onze groote Gier-Zwaluw vergelykende, kwam hy my voor, wat zwaarder van Lyf, hoewel niet zo lang van Vlerken te zyn. De Bek en Pooten zyn, naar evenredigheid, grooter en dikker, dan ik die in andere Vogelen van dit Geslagt waargenomen heb.

De Bek heeft ter wederzyde van de Bovenkaak, naar de Punt toe, een kleinen hoek of insnyding. Zo wel de boven-als onder-Kaak zyn van eene donkere of zwarte Kleur, en zeer breed aan den Kop; waar door de Keel wyder gemaakt wordt. De Neusgaten zyn rond en digt aan het Voorhoofd geplaatst. De Oogen staan bykans boven de hoeken van den Bek, die zeer diep gekloven is. Aan het Grondstuk van den Bek, zo wel boven als beneden, zyn witagtige Vederen. De Kop, Nek, Rug, Stuit en Dekveders van de Wieken, zyn altemaal zwart, met eenen sterken purperglans. De Keel en Borst zyn gedekt met donker graauwe Vederen: terwyl de Slagpennen en Staartveders donker zwart zyn, met bruinagtige Randen, doch van onderen wat ligter. De Dekveders, aan de binnenzijde der Wieken, zyn donker met witagtige Randen, en de kant der Wiek is witagtig, maar de Zyden onder de Wieken donker. De Buik, Dyën en Dekveders onder de Staart zyn wit, met eene donkere Kleur een weinig gewolkt: de Pooten, Voeten en Klaauwen, van eene donkere of zwartagtige Kleur. De Vingers zyn langer dan in onze groote Gier-Zwaluw, en de Pooten niet gevederd, noch ook de Vingers allen voorwaards staande, gelyk in dezelve, maar drie voorwaards en één agterwaards; zynde de middelste en buitenste Vinger, tot aan het eerste Gewricht toe, samengevoegd.

Deeze Zwaluw was van de Hudsons-Baay overgebracht door den Heer ISHAM, en ik geloof, dat zy van alles, wat tot nog toe beschreeven is, verschilt; hoewel menze, by

(*) *Ficoides procumbens* Portulacæ folio. NISSOL. *Mém. de l'Acad. des Sc. de Paris*, de 1711. T. 13. f. 1. *Kali Aizoides* Canariensis *procumbens*. PLUK. *Alm.* p. 202. T. 303. f. 4. *Aizoon* Canariense. LINN. *Sp. Plant.* Ed. II. p. 700.

(15) *Hirundo cœrulea* Canadensis. EDW. *Av.* T. 120. *Hirundo Freti* Hudsonis. BRISS. *App.* 56. *Hirundo* Subis. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 117. Sp. 7. *Syst. Nat.* X. Gen. 101. Sp. 6. *Nat. Hist.* I. D. V. St. bl. 612. *Progne purpurea* Linn. *Syst. Nat.* 1766-344
E 2

by een oppervlakkige befchouwing, gemakkelyk voor onze zwarte Gier-Zwaluw zou kunnen aanzien. Ik vind, niettemin, een weezentlyk onderscheid in de Bek en Pooten. Misschien zal het de *Tapera* van MARCGRAAF zyn: zie deszelfs Historie van Brasil, p. 205. De Heer CATESBY heeft, in zyne Natuurlyke Historie van Karolina, twee Amerikaansche Zwaluwen beschreeven, die t'eenemaal van deeze verschillende zyn, de eene afgebeeld in zyn I. Deel, p. 51, en genaamd de *Purperkleurige*; de andere in zyn III. Deel, p. 8, de *Amerikaansche Zwaluw* getyeld (*). Sir HANS SLOANE heeft ook, in zyne *Natuurlyke Historie van Jamaika*, van eene Zwaluw gewag gemaakt, die hy zig verbeeldt een zelfde te zyn met onze zwarte Gier-Zwaluw, maar ik meen dat het aan de Natuurlieffhebbers zeer duidelyk blykt, hoe de boven beschreevene van onze Gier-Zwaluw byzonder verschillende zy. De naam, welke 'er de Noord-Amerikaanen aan gegeven, is *Sashaun Pasbu*.

De Chineesche Lantaarndraager (†).

Het bygevoegde Infekt behoort, zo ik oordeel, tot de Lantaarndragers. Deszelfs Wieken zyn altemaal plat, en de bovensten hard en effen, gelyk die van het Geslagt der Schalbyters, waar van dit eene Soort is. Het Lighaam en de onderste Wieken zyn Oranjekleur, uitgenomen de Tippen der Wieken, die een breeden zwarten Rand hebben. De bovenste Wieken zyn groen, met Geel gesprenkeld en gevlaakt; terwyl de Geele Vlakken en Merken kleine Vlakjes binnen zig hebben, van eene Oranje-kleur. De onderzyde is als de bovenste, doch niet zo helder, gekleurd en gevlaakt. Kapitein ISAAK WORTH heeft dit Infekt uit China overgebragt.

Afrikaansch Mottenkruid met gefnipperde Bladen (§).

[De vermaarde BOERHAAVE heeft deezen naam aan dit Gewas gegeven, en 'er bygevoegd, dat het geen Reuk heeft. Door den Hoogleeraar VAN ROYEN vindt men het genoemd *Achillea* met Tandswys' gefnipperde, ongekartelde Bladen, aan de punt driesneedig. LINNÆUS betreft hetzelfde ook tot het Geslagt van *Achillea*, en noemt het *zonder reuk*, om dat de meeste andere Soorten van dat Geslagt welriekende zyn. Het behoort tot de Planten met Samengefelde Bloemen, die uit een menigte Bloempjes, tot een Hoofdje verzameld, bestaan, gelyk de deelen van de Bloem- en Vruchtmaaking, daar nevens geplaatst, aantoonen.]

P L A A T XVI.

De Amerikaansche Nagtegaal (16).

De onderste Afbeelding, op deeze Plaat, stelt dezelve in haar Natuurlyke grootte voor. Dewyl ik in het tekenen van den Bek zeer naauwkeurig geweest ben, behoef ik alleen te zeggen, dat de Bovenkaak van eene donkere of zwartagtige Kleur is, de Onderkaak Vleeschkleurig, zynde de Neusgaten dicht aan de Vederen van 't Voorhoofd geplaatst. De Kruin van den Kop, de Nek, Rug en bovenzyde van de Wieken en Staart, zyn donker groenagtig bruin; doch de Stuit en randen der

Wiek-

(*) [Zie de eene in het III. Deel, Plaat II, de andere in het IV. Deel Plaat. CVII, van dit ons Vogel-Werk.]

(†) *Fulgora Candelaria*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 222. Sp. 3. *Cicada Candelaria*. *Syst. Nat.* X. Gen. 195. Sp. 2. *Chineesche Lantaarndraager*. *Nat. Hist.* I. D. X. Stuk bladz. 249.

(§) *Ageratum laciniatis foliis inodorum Africanum*. BOERH. *Ind. Lugd. Hort. Bat.* P. I. p. 125. *Achillea*

foliis dentato-laciniatis integerrimis, apice trifidis. ROYEN. *Lugd. Bat.* 176. *Achillea inodora*. LINN. *Sp. Plant.* Ed. II. pag. 1265.

(16) *Luscinia Americana* EDW. *Av.* T. 121. *Icterus minor nidum suspendens*. SLOAN. *Jam.* II. p. 299. RAJ. *Av.* 127. *Motacilla Calidris*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 114. Sp. 2. *Syst. Nat.* X. Gen. 99. Sp. 2. *Nat. Hist.* I. D. V. Stuk, bladz. 567.

Wiekvederen meer geelagtig groen. Aan de onderzyde, van den Bek tot aan de Staart, is de Vogel onzuiver Oranjekleurig; zynde de binnenste Dekveders der Wieken en de inwaardsé Baarden van de Slagpennen en Staartvederen, van de zelfde Kleur. Van boven de hoeken des Beks gaat een donkere Streep door ieder Oog, en een andere, van beneden die hoeken, onder ieder Oog heen. Van de Neusgaten loopen Oranjekleurige Streepen boven de Oogen. De Pooten, Voeten en Klauwen, zyn vuil bruin of zwartagtig, van gestalte als in ander klein Gevogelte.

Dit Vogeltje was van Jamaika gebragt door wylen Mr. HARPER, Heelmeester te Plastow in Essex. Het verschilt van alle beschryvingen, die ik kan vinden, doch komt naaft aan den Spaanschen Nagtegaal, in Sir HANS SLOANES Historie van Jamaika, Vol. II. p. 299, daar die den Latynschen naam van *Icterus minor Nidum suspendens* aan geeft.

Allerfierlykst groen Roodborstje (*).

De bovenste Afbeelding vertoont dit Vogeltje in de Natuurlyke grootte. De Bek is, naar het Lighaam te rekenen, lang, gelyk in de Ysvogelen, maar veel breeder en plat gelyk de Eende-bekken, zynde langs den top van de Bovenkaak geribd. De Neusgaten zyn ter wederzyde van de Rib naby den Kop geplaatst. De Bovenkaak is van eene donker bruine, de Onderkaak van eene geele of Oranjekleur. Aan het Grondstuk van den Bek staan styve zwarte Hairen of Borstels, die voorwaards uitsteeken. De geheele bovenkant des Lighaams, van den Kop tot aan het Staart-end, is zeer fierlyk Pappegaay-groen. De binnenste Dekveders der Wieken zyn wit. De binnenzyde der Slagpennen en de onderzyde van de Staart, zyn van eene bruinagtige Aschkleur. Vyf of zes van de groote Slagpennen zyn donker of zwart getipt. De Keel is zeer schoon rood. De Borst, Buik, Dyen en Dekveders onder de Staart zyn wit, een weinig geschaduwd met bleek groen. De Pooten en Voeten zyn van eene donkere Kleur, de Vingers, even als in de Ysvogelen, met een Vlies samengevoegd. Het wordt derhalven, niet eigen, de *Groene Morsch* geheten.

Dit Vogeltje was ook door Mr. HARPER van Jamaika gebragt en het is door Sir HANS SLOANE, in deszelfs Natuurlyke Historie van dat Eiland, onder den voorgeselden naam beschreeven. Daar was een ander, van de zelfde Soort, mede overgebragt, die ik onderstel, het Wyfje te zyn, hebbende de Kleur niet zo helder. Het behoort tot dat Geslacht, het welk bevoorens van my, p. 113, beschreeven is, [zie Pl. VIII. van dit Vyfde Deel,] en genaamd de *Aaksteragtige Paradysvogel*; hoewel zy zo ongelyk voorkomen, en uit zo ver afstandige Wereldsdeelen afkomstig zyn. De platheid der Bekken, de Borstels aan derzelve Grondstukken en het maakzel der Voeten, zyn genoegzaam bewyzen van hunne vermaagschapping.

Indische gladde Alkekengi met Ganzevoet-Bladen (†).

[Onder deezen naam wordt het Plantgewas, dat op deeze Plaat bygevoegd is, in de *Hortus Elthamensis* van DILLENIUS voorgesteld. TOURNEFORT heeft het uit BAUHINUS aangehaald en genoemd *Groote Indische Alkekengi*. In de beschryving van den Tuin van CLIFFORT, als ook in die van den Leidse Akademie-Tuin, komt het voor, onder de benaaming van *Jaarlykse, zeer Takkige Physalis, met gladde boekige Takken en Zaagswys getande Bladeren*. Behalve het Gewas zyn hier ook de Bloemen afzon-

(*) *Rubecula viridis elegantissima*. Edw. Av. T. 121. SLOAN. *Fam.* II. p. 306. T. 263. f. 1. *Todus viridis* Pectore rubro, Rostro recto. BRISS. Av. IV. p. 528. T. 41. f. 2. *Todus viridis*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 61. Sp. 1. *Alcedo Todus*. *Syst. Nat.* X. Gen. 56. Sp. 4. *Roodborstige Ysvogel*. *Nat. Hist.* I. D. IV. Suk, blad. 405. Pl. XXXVI. fig. 1.

V. Deel.

(†) *Alkekengi Indicum glabrum* Chenopodii folio. DILL. *Hort. Elth.* p. 13. T. 12. *Solanum Veficarium Indicum*. C. B. *Pin.* 166. *Physalis annua ramosissima*, Ramis angulosis glabris, Foliis dentato-ferratis. *Hort. Cliff.* 62. ROYEN *Lugd. Bat.* 427. *Physalis angulata*. LINN. *Sp. Plant.* Ed. II. p. 262.

afzonderlyk vertoonđ, waar uit men ziet, dat zy geelagtig zyn, met blaauwe Meelknopjes. De Vrugt is Blaasagtig, gelyk die der gewoone Krieken van over Zee, doch niet zo rood; hebbende van binnen geen geele maar een groene Besie, die verscheide kleine Zaadjes, gelyk hier in Doorsnyding vertoonđ is, inhoudt. Het Gewas valt zo wel in Oost- als in Westindie, en wordt door Zaad in de Tuinen van Europa voortgeteeld.]

P L A A T XVII.

Het zwart en geele Boomkruipertje (17).

De bovenste Afbeelding, op de Plaat, vertoonť dit Vogeltje in zyne Natuurlyke grootte. Dewyl het in gestalte van den Bek, de Lighaams grootte en de algemeene gedaante overeenkomt met onze Boomkruipertjes, dagť ik het gevoeglyk 'er dien naam aan te geeven. De Bek is dun en scherp gepunt, een weinig nederwaards gekromd als een Zeiffen, zwart van Kleur, met kleine Neusgaten. De Kop, Nek, Keel, Rug, Wieken en Staart, zyn volkomen zwart van Kleur. Over ieder Oog passeert een witte Streep. De Grondstukken van de groote Slagpennen naaft aan het Lighaam, en de binnenste Dekveders der Wieken, zyn wit: alle de Staartveders, uitgenomen de twee middelsten, wit getipt, de onderste zyden van de groote Veders der Wieken en Staart donker. De Borst, Stuit en de Rand der Wiek, daar dezelve op de Borst valt, is schoon helder geel, een weinig trekkende naar Goudkleur. De Dyen, Onderbuik en Dekveders onder de Staart, zyn bleek geel of witagtig: de Pooten en Voeten donker of zwart: de Vingers, vier in getal, op de gewoone manier geplaatst.

Dit Vogeltje was, in Spiritus, met anderen van Jamaika gebragt door Mr. HARPER. Ik houd het voor een Mannetje en geloof dat het Wyfje door Sir HANS SLOANE beschreeven zy, onder den naam van *Luscinia sive Philomela e fusco & luteo varia*. Zie zyne *Natuurlyke Historie van Jamaika*. VOL. II. p. 307. Tab. 259.

De Amerikaansche Grasmosch ().*

Niet gereedelyk weetende, tot welk Geslagt deezen Vogel t'huis te brengen, gaf ik 'er dien naam aan, niettegenstaande zyn Bek dikker en sterker is dan in de gewoone Grasmosfchen (*Curruca*). De Afbeelding, die de onderste op de Plaat is, vertoonť hem in de Natuurlyke grootte. Hier uit blykt, dat zyn Bek niet naar dien der Graan-eetende Vogeltjes gelykt, hoewel dik en scherp aan de punt zynde, en een weinig nederwaards geboogen, zwart van Kleur. De Kop en Hals zyn Aschkleurig, een weinig naar 't groene trekkende: de Rug, Wieken en Staart bruin: de binnenzyde der Slagpennen en onderzyde van de Staart meer Afchgrauw: de Borst, Buik, Dyen, Dekveders binnen de Wieken en onder de Staart, wit, met een donkere Kleur gewolkt: de Pooten, Voeten en Klaauwen, van de gewoone gestalte, bruin van Kleur.

Deeze Vogel was ook van Jamaika gebragt door Mr. HARPER. Het is een der eenvoudigsten, die ik immer heb gezien, hebbende naauwlyks eenig Merkteken, waar door men hem kan uitmonsteren. Ik kan niet vinden, dat hy ooit te voren beschreeven zy.

De

(17) *Luscinia e fusco & luteo varia*. Edw. Av. T. 122. SLOAN, *Jam.* II, p. 307. T. 259. *Certhia flaveola*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 65. Sp. 18. *Syst. Nat.* X. Gen. 59. Sp. 5. Suikervogeltje. *Nat. Hist.* I. D. IV. Stuk, bladz. 430.

(*) *Curruca Jamaicensis*. Edw. Av. T. 122. BRISS. *App.* 100. *Motacilla Campestris*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 114. Sp. 5. *Syst. Nat.* X. Gen. 99. Sp. 5. Jamaikafche Kwikstaart. *Nat. Hist.* I. D. V. Stuk, bladz. 569.

De Basterd Satyn-Kapel (*).

Het kleine Uiltje, daar by gevoegd, is in Engeland gevangen, zynde van boven en beneden wit, uitgenomen een bruine Streek langs de bovenkant van het Lyf, en Oranjekleurig aan 't end van de Staart.

P L A A T XVIII.

*Pine Grosbeak.**De Kanadafche Mannetjes Goudvink* (18).

Deeze is hier ook in de Natuurlyke grootte afgebeeld. Dewyl de gefalte van zyn Bek en de Kleur van de Borst met die van onzen Goudvink overeenkomen, zo onderstel ik dat zy beiden tot het zelfde Geflagt behooren. Hy heeft een taamelyk sterken Bek. De Bovenkaak wat geboogen en over de Onderkaak een weinig heen hangende, (hoewel niet zo aanmerkelyk als in de Pappegaaijen,) is van een zwarte of donkere Kleur. De Onderkaak heeft eene roodagtige Vleeschkleur by de Keel, maar de punt is zwart. De geheele Kop, Keel, Borst en Stuit, zyn van een zeer fchoone rood Scharlaken-Kleur. Daar loopt van de Neusgaten, (die met donkere Vederen gedekt zyn,) naar de Oogen, wederzyds, een zwartagtige Streep. De Nek en Rug zyn gedekt met zwarte Vederen, die Scharlaken-roode tippen hebben, het welk een heerlyke mengeling maakt. De Wieken zyn zwart; de groote Slagpen- nen; naaft aan de Rug, met Wit gerand en getipt; die naaft aan den Buik hebben smalle roode Randen: de eerste en tweede ry der Dekvederen zyn wit getipt, het welke twee fchuinfê witte Baaren dwars over ieder Wiek maakt; de kleinste Dekveders der Wieken een weinig gefranjed met rood. De binnenzijden der Wieken, de Zyden daar onder; de Buik en Dyën, zyn van eene lichte Aschkleur, en de Dekveders onder de Staart witagtig. De Staart is van boven zwart, van onderen naar Aschgrauw trekkende: de Pooten; Voeten en Klaauwen, zyn van gefalte als gewoonlyk, allen van eene zwartagtig bruine Kleur.

Twee deezer Vogelen, die ik voor Mannetje en Wyfje houde, waren uit de Hudfons-Baay gebragt door Mr. ISHAM, die my verhaalde, dat zy den geheelen Winter daar overblyven, 't welk een bewys is van hunne harde natuur. Zy fchynen sterke en haakige Bekken te hebben bekomen, om beter in ftaat te zyn voor hun zelf te zorgen, door het uitpikken der Knoppen van Boomen en Heefsters, die in de harde Winters van 't Noordelyk deel van Noord-Amerika naauwlyks zichtbaar zyn. Het is niet gemeen, Vogelen van een zo fraaije Kleur aan te treffen in zo Noordelyke Gewesten; want in zeer Noordelyke Landen hebben de Vogels geen andere Kleuren, dan wit, zwart of bruin, en zyn altemaal Water-Vogelen. Dus worden 'er weinig of geene Landvogels door de Walvifchvangers in Groenland gevonden.

Denneboom, die naar den Balsëm van Gilead ruikt (†).

[Of deeze Boom wezentlyk den *Balsëm van Gilead*, zogenaamd, uitlevere, gelyk uit de benaaming in MILLERS Tuinierkonst-Woordenboek fchynt te blyken, kan ik niet verzekeren. Hy behoort, zo wel als de twee, hier voor, op Plaat II en XI verbeeld, tot die Soorten van Denneboomen, wier Loof naar dat van den Taxisboom

(*) *Phalæna Bombyx Chryforhœa*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 233. Sp. 45. *Syst. Nat.* X. Gen. 205. Sp. 28. Basterd Satyn-Kapel. *Nat. Hist.* I. D. XI. Stuk, bladz. 574.

(18) *Rubicilla maxima Canadensis*. EDW. AV. T. 123. *Coccothraustes Canadensis*. BRISS. Av. III. p. 250. T. 12.

f. 3. *Loxia enucleator*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 109. Sp. 3. *Syst. Nat.* X. Gen. 96. Sp. 3. *Nat. Hist.* I. D.

V. Stuk, bladz. 502. *Pinicola enucleator*. (Linn.) Lab.

(†) *Abies Taxii foliis, odore Balsami Gileadensis*. RAJ. *Hist.* III. l. 24. pag. 8.

boom gelykt. De Takjes of Looten zyn roodagtig bruin, de Blaadjes van boven groen, van onderen wit; de Vruchten taamelyk groot, en bestaan uit Schubben, die dicht op elkander aan een Rib geplaatst zyn, en de Zaden insluiten. Hier van zyn de Afbeeldingen, laager op de Plaat, in 't byzonder voorgesteld.]

P L A A T XIX.

Pine Grosbeak. (female)
De Kanadafche Wyfjes-Gondvink (19).

Deeze Vogel, wederom in de Natuurlyke grootte voorgesteld, heeft den Bek dik en haakig gelyk de Pappegaaijen, doch niet zo kort omgekromd. De Bovenkaak is donker, de Onderkaak Vleefchkleurig, doch aan de Punt zwart. De Neusgaten zyn gedekt met witagtige Vederen, gelyk 'er ook aan den Wortel van de Onderkaak en onder het Oog, eenigen zyn. De Kruin van den Kop, de Stuit en Dekveders van de Staart, zyn van eene roodagtige Oranjekleur; de zyden en het onderfte van den Kop licht bruinagtig geel. Het agterfte van den Hals, de Rug, Wieken en Staart, zyn donker bruin, naar 't zwarte trekkende. Eenigen der grootste Slagpenen, naaft aan de Rug, zyn wit gerand: de eerste en tweede ry der Dekvederen aan de bovenzide der Wieken wit getipt, en deeze maaken twee witte baaren fchuins over de Wieken. Ook is 'er een weinig Wits aan den rand van de Wiek, daar dezelve op de Borft valt. De binnenziden der Wieken en de Zyden onder de Wieken, zyn van eene lichte Afchkleur. Het voorfte deel van den Hals, de Borft, Buik, Dyën en Dekveders onder de Staart, zyn Afchgrauw, trekkende een weinig naar licht Rooze of Appelbloefem-kleur. De Pooten, Voeten en Klauwen, van gefalte als in anderen van dit slag, zyn allen vuil bruin.

Deeze Vogel was, met en benevens den voorgaanden, van de Hudfons-Baay gebragt door Monfr. ISHAM. Wegens zyne gelykheid met denzelven, oordeel ik, dat hy 'er het Wyfje van zy; hoewel het mooglyk een jonger kan weezen, die nog zyne volkomenheid niet bereikt heeft. Na dat ik deeze beide Vogels getekend had, kwam ik, by geval, ten huize van Mr. COLLET, Koopman in Well-Clofe-Square te Londen, twee van deeze Vogelen levendig in Kouwen te zien. Hy verhaalde my, hoe dezelve uit Noorwegen aan hem gezonden waren: zy hadden by hem geruid, en waren naderhand zo fchoon niet als toen hy ze kreeg. Een derzelven was nagenoeg van Kleur als onze Groenlingen. Een Sweedfch Heer, die onlangs te Londen was, deeze myne Aftekeningen ziende, zeide my, dat het Vogels van zyn Land waren, en gaf my derzelve naamen op, doch ik ben ze kwyt geraakt. Hier uit blykt, dat deeze Vogels aan de Noordelyke deelen, zo wel van Amerika als van Europa, gemeen zyn. Ik geloof, dat men ze nooit befchreeven heeft.

Heefteragtig St. Jans Kruid, met Wrattige Takken en Bladen ().*

[Een fraay en zonderling Plantgewas wordt hier nevens den Vogel verbeeld. De uitwendige gefalte doet het reeds tot de Soorten van St. Jans Kruid betrekken, niet-tegenftaande het van de gemeene in veele opzigten verfchilt. Het is geen Kruid, maar een Heefter; de Bloem is ongemeen groot, en ten dien opzigte gelykt het Gewas veel naar dat van 't zogenaamde *Afcyron*, in ons Land in 't wilde groeiende, waar toe de vermaarde BOERHAAVE deeze Soort, in naam, heeft t'huis gebragt.

(19) *Rubicilla maxima Canadensis*, foemina. EDW. Av. 1. 124. *Loxia enucleator*, LINNÆO ut supra.

(*) *Afcyron Balearicum frutescens*, maximo flore luteo, Foliis minoribus fubtus Verrucosis. BOERH. *Lugd.*

Bat. I. p. 242. *Hypericum Floribus pentagynis, Foliis & Ramis Verrucosis.* ROYEN *Lugd. Bat.* p. 473. *Hypericum Balearicum.* LINN. *Sp. Plant.* Ed. II. p. 1101.

bragt. Voorts zyn de Steelen en Bladen op eene zonderlinge manier met Wratten bezet, gelyk uit deeze Afbeelding blykt. Het valt op de Balearifche Eilanden, en op Majorka in 't byzonder.

P L A A T X X .

Blu Grosbeak.
De hemelschblaauwe Kernbyter (20).

In grootte komt deeze Vogel, gelyk uit de Afbeelding blykt, met den gewoonen Dikbek of Kernbyter (*Coccothraustes*), dien de Duitschers *Kersfen-Vink* noemen, van welk Geslagt dit een byzondere Soort is, overeen. Hy heeft den Bek zeer sterk, aan den grondsteun dik en scherp puntig, hoewel niet zeer spits uitlopende. Dezelve is Loodkleurig, met de Onderkaak lichter dan de Bovenkaak. De Oogen zyn van een donkere Hazelnooten-Kleur, met de Oogappelen zwart. De Bek is boven en beneden bezet met zwarte Vederen, smal aan 't Voorhoofd, doch op zyde tot aan de Oogen, en onder den Bek omtrent een Duim langs de Keel zig uitstrekkende. De Kop, Hals, Rug, Stuit, de kleine Dekveders der Wieken en de geheele onderzyde van den Vogel, alles is van een zeer schoone hoog blaauwe Kleur. Op de Kruin van den Kop zyn de Veders langer dan gewoonlyk en maaken een Kuifje aan het agterste gedeelte van den Kop. De grootste Veders of Slagpennen der Wieken en de ry van Dekvederen naast daar boven, zyn zwart; doch de Slagpennen, naast aan de Rug van den Vogel, en de eerste ry van Dekvederen boven dezelve, hebben blaauwe randen. De Staart is geheel zwart aan de bovenzzyde, en flauwer of doffer zwart beneden, zo wel als de groote Veders der Wieken. Zyne Pooten en Voeten zyn eer klein en zwak dan sterk, naar reden van de grootte des Vogels. Hy heeft de Pooten, Voeten en Klaauwen, altemaal zwart of donker Loodkleurig.

Deeze Vogel was, met verscheide anderen, levendig van Lissabon gebragt door Mr. PAUL MARTYN, een Heer die in de Portugeesche Handelplaatsen, buitenslands, was geweest. Terwyl deeze zig te Londen bevondt, logeerde hy ten huize van Mr. GOODCHILD, Koopman in Galanteriën in de Kanonstraat, alwaar hy de vriendelykheid hadt om my alle zyne keurlyke Vogelen, daar ik Aftekeningen van maakte, te vertoonen. Ook was hy zo goed, van Aantekeningen onder ieder van dezelve te schryven, om my aangaande derzelve eigenschappen beter onderrigting te verschaffen. Onder de Tekening van deezen schreef hy het volgende. „De Portugeezen „ noemen hem *Azulam*. Deeze Vogel is alleenlyk te bekomen op de Kust van An- „ gola in Afrika, eene Handelplaats, welke den Portugeezen toebehoort. Men „ houdt hem inzonderheid wegens zyne Leerzaamheid en Kleur in waarde.” Ik geloof, dat ik hem voor een niet beschreevenen verklaaren mag; also ik, in het doorbladeren van onze Autheuren der Natuurlyke Historie, niets heb kunnen vinden dat 'er naar geleck. Ik heb hem geplaatst op een Tak van een Kersfenboom, ook naar de natuur door my getekend, om eenige veranderingen van Kleuren op de Plaat te maaken.

Het Mannetjes Pieterfelie-Beestje ().*

Voorts is 'er een Engelsch Kapelletje, insgelyks in de Natuurlyke grootte, bygevoegd.

(20) *Coccothraustes coeruleus*. EDW. Av. T. 125. *Coccothraustes Angolensis cyanea*. BRISS. *App.* 88. *Loxia cyanea*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 109. Sp. 22. *Syst. Nat.* X. Gen. 76. Sp. 17. *Nat. Hist.* I. D. V. Stuk, bladz. 509.

XII. Gen. 231. Sp. 85. *Nat. Hist.* I. D. XI. Stuk, bladz. 250. [LINNÆUS haalt deeze Plaat van EDWARDS aan op het Pieterfelie-Beestje, naar welk dit Engelsch Kapelletje wel gelykt, doch het is zonderling, dat hier van de Pieterfelie-Kleur, op de andere zyde der ori-

(*) *Papilio Danaus Cardamines*. LINN. *Syst. Nat.* V. Deel.

(20) *Soniaphæa coerulea*, (Linn.) Gray.

voegd. Dit heeft zyn Lighaam bruin; de onderfte Wieken geelagtig wit, met zwarte ronde stippen aan de randen: de bovenfte Wieken zyn ten halve wit, naaft aan het Lighaam, en verder Oranje-kleur, met zwart aan 't End gezoomd. Daar is ook een klein zwart Vlakje in het Oranje-kleurig gedeelte van ieder Wiek.

P L A A T XXI.

De Sneeuw-Vogel van de ^{snow-flake}Hudfons-Baay (21).

Deeze Vogel, hier wederom ^{again}Natuurlyk afgebeeld, komt in grootte en gedaate naauwkeurig overeen met onze groote Bergvink (*Montifringilla major*) of *Brambling*, van welk Geslagt het zekerlyk een andere Soort, zo niet die eigenfte zelf is, tot deeze witte Kleur veranderd door de Koude van 't Klimaat in 't Noorden. De Bek is, dicht aan den Kop, bruin van Kleur, en zwartagtig aan de Punt. De Onderkaak heeft wederzyds een hoek, welke van de holligheden of Tandén, aan de zyden van de Bovenkaak, ingenomen wordt. In 't Gehemelte des Beks is een Knobbel of Verhevenheid, gelyk in de Gerstvogel en Geelvink. (Even 't zelfde heb ik ook in onze groote Bergvink waargenomen, schoon 'er door de Autheuren geen gewag van gemaakt wordt.) Dit onderstel ik hem te helpen in het breeken en vergruizen van harde Graankorrels. De Kop, Hals en de geheele onderzyde van den Vogel is wit, uitgenomen een kleine zwarte vlak aan de agterzyde van den Kop. De Rug, en de Veders dié onmiddelyk den Staart bedekken, zyn zwart, doch de Stuit, tusschen dezelve, is wit. De Slagpennen, wat aangaat de eerfte drie of vier, naaft aan de Rug, zyn zwart; dié naaft aan dezelve volgen, of de middelsten, zyn wit; de langste of buitenste zyn aan de tippen zwart en voor 't overige wit, gelyk ook alle de Dekveders der Wieken, uitgenomen eenige weinigen, die op de zwarte Pennen, naaft aan de Rug, leggen. De Dekveders aan de binnenzyde der Wieken zyn ook wit. De Staart is samengesteld uit twaalf Vederen, waar van de zes middelsten zwart, en drie aan ieder zyde wit zyn, met een kleine zwarte Streek langs derzelve Schafte aan de Tippen. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn van 't zelfde maakzel als in klein Gevogelte, en altemaal zwart.

Deeze Vogel was uit de Hudfons-Baay hier gebragt door Monsr. ISHAM, die my verhaalt, dat het een der eerfte kleine Vogeltjes is, welke zig vertoonen in het Voorjaar, terwyl de Aarde nog met Sneeuw bedekt is, 't welk 'er den naam van Sneeuwvogel aan heeft doen geeven. In LINNÆUS Historie der Sweedsche Dieren (*Fauna Suecica*, p. 73,) is deeze eigenfte Vogel by den naam van *Passer nivalis* voorgesteld en op Tab. I. fig. 194, afgebeeld. Dus blykt het, dat deeze Sneeuw-Mosch zo wel een Inwooner is van Europa als van Amerika. Eenigen tyd daarna, verstaan hebbende dat 'er eenige Sneeuwvogels leevende van de Hudfons-Baay gebragt waren, ging ik aan boord van het Schip om dezelve te zien, en bevondt die geen anderen te zyn, dan onze groote Aaksteragtige Bergvink. Dit gebeurde in 't laatste van de Maand September, wanneer de volmaakte wit en zwartheid veranderd was in een bruine en geelagtige Kleur met eenig Wit: des ik geloof, dat deeze en de onze niet Soortelyk verschillen, maar dat zy de witte Kleur aanneemen in de overmaatig kou-

derste Wieken, daar het zyn naam van heeft, geen de minste melding gemaakt wordt; noch ook van het ontbreeken der Oranje-Kleur in het Wyfje: zo dat EDWARDS het dan slegts van boven zou moeten gezien hebben. Ook zyn de onderfte Wieken zodanig niet geribd in myne Pieterfelie-Beestjes.]

(21) *Montifringilla major* Canadensis. Edw. Av.

T. 126. *Avis Nivalis*. MART. *Spitsb.* 53. T. K. F. B. Hortulanus *Nivalis*. BRISS. *Av.* III. p. 285. *Milliaria Nivalis*. FRISCH. *Av.* II. T. 6. f. 1, 2. *Emberiza Nivalis*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 110. Sp. 1. *Syst. Nat.* X. Gen. 97. Sp. 1. Sneeuwvogel. *Nat. Hist.* I. D. V. Stuk, blad. 518.

Plectrophanes nivalis, (Linn.) *major*

koude Werelddeelen in 't Noorden, alwaar de meeste Dieren, gedurende het Winterseizoen, wit zyn. De Heer CATESBY heeft, in zyne Natuurlyke Historië van Karolina, Vol. I. p. 36, een veel kleiner Vogel dan deezen, onder den zelfden naam, beschreeven en afgebeeld (*). Met deezen Vogel was ook de gemeene Aakster, uit de Hudsons-Baay, overgebracht.

Lang gedeornde zevenhoekige Toortsplant (†).

[De beroemde BOERHAAVE heeft, in zyne Lyft der Planten van den Leidſchen Akademie-Tuin, eene Afbeelding van dit Gewas gegeven, waarmede deeze zeer overeenkomstig is. Alleenlyk toont hy daar ook deszelfs Wortelen en Zydscheuten aan, en doet zien, hoe de Bloem en Vrucht geplaatst zyn op de Toppen der Doornen, 't welk eene byzonderheid van deeze Soort uitmaakt. Hier ziet men dat de Doornen rood zyn, ontspringende uit de scherpe kanten van deeze Toorts-Plant, welke zevenhoekig is, doch anders veel gelykt naar die, uit welke de Gom haar afkomst heeft, welke *Euphorbium* geheeten wordt. Zy groeit natuurlyk in Afrika, by de Kaap der Goede Hope.]

P L A A T XXII.

De Dominikaan (22).

Deeze Afbeelding verthoont wederom den Vogel in de Natuurlyke grootte. Hy heeft de Pooten en Voeten taamelyk dik en grof. De Bek is van middelmaatigē grootte; de Bovenkaak donker of Hoornekleurig, de Onderkaak witagtig. De Oogen zyn zwart, met donker Hazelkleurige Kringen. De geheele Kop is van eenē hoog Scharlakenroode Kleur, welke zig langs het voorste van den Hals of Keel tot op de Borst uitstrekt, en eindigt met een punt. De Nek, Rug, Wieken en Staart zyn zwart, doch de Slagpennen, naast aan de Rug, rondom met wit gezoomd, zo wel als de Dekveders naast daar boven. De kleinste Dekveders van de Wieken en Rug hebben eene mengeling van graauw, zynde de Veders, als 't ware, gebaard met een graauwe Franje, en de Staartveders wit gerand. De zyden van den Hals, de Borst en de geheele onderkant des Lighaams, tot aan de Staart toe, zyn zuiver wit. Hy heeft vier Vingeren, waar van drie voorwaards en éene agterwaards geplaatst zyn, als gewoonlyk, allen bruin van Kleur. In 't korte kan men hem dus beschryven: de Kop is rood, de bovenzijde van het Lighaam zwart, en de onderzijde wit.

Deeze Vogel was levendig van Lissabon gebragt door den Heer Paul Martyn, die het volgende gezet heeft onder myne Aftekening. „Men noemt hem de *Dominikaan Kardinaal*. Deeze Vogel wordt alleenlyk gevonden in Brasyl, op een grooten afstand van alle bewoonde plaatsen.” Ik geloof dat hy nog nooit is afgebeeld, schoon ik in MARCGRAAFS *Historie van Brasyl* p. 211. de beschryving vind van een Vogel, onder den naam van *Guiraticra*, welke geen ander dan de hier beschreevene kan zyn, en ieder, die zyne beschryving met de myne vergelykt, zal zulks toestemmen. Onze Landsman, WILLOUGHBY, heeft MARCGRAAFS beschryving vertaald van deezen Vogel, welken hy de *Amerikaansche Goudvink* noemt. Zie des-

(*) Zie ons II. Deel, in de I. Band, Pl. LXXII.

(†) *Euphorbium Capense* Spinis simplicibus. BRADL. *Succ.* II. p. 4. T. 13. *Euphorbium heptagonum* &c. BOERH. *Lugd. Bat.* I. p. 258. T. 258. *Euphorbia heptagona*. LINN. *Sp. Plant.* Ed. II. p. 647.

(22) *Rubicilla Americana*. EDW. *Av.* T. 127.

WILL. *Ornith.* 180. RAJ. *Av.* 86. *Cardinalis Dominicana*. BRISS. *Av.* III. p. 116. T. 6. f. 4. *Loxia Dominicana*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 109. Sp. 8. *Syst. Nat.* X. Gen. 96. Sp. 6. *Dominikaan. Nat. Hist.* I. D. V. Stuk, bladz. 504.

deszelfs beschryving in zyne Vogelkunde, p. 147. §. II. Alzo ik gelegenheid had om deeze Afbeelding te maaken naar een leevende Vogel, en de voorgemelde Auteurs 'er ons geen Aftekening van gegeven hadden, zo oordeelde ik dezelve des uitgeving waardig, en vertrouwd, dat de Liefhebbers van myn gevoelen zullen zyn. Na dat myne Aftekening gemaakt was, heb ik gehoord, dat 'er verscheidene van te Londen zyn gebragt.

Amerikaansch Paapenmutzen-Hout (*).

[Dat de Bloemen van dit Gewas allen in vyven gesneeden zyn, is het eenigste Kenmerk, waar door LINNÆUS hetzelve onderscheidt van het Europeische Paapen Mutzen of Paapenhout, in 't Hoogduitsch *Spindelbaum*, dat is Spillenboom, in 't Fransch *Fusain* genaamd, om dat men 'er Kloffen voor 't Speldewerk en Weevers Spoelen van maakt. Deeze Amerikaanse Plant, in Virginie gevonden, heeft de Bladen breed Lancetswyze op de kanten gekarteld, en verschilt bovendien daar in van de Europeische, dat de Zaadhuisjes roodagtig en ruuw zyn, als of zy met Wratten bezet waren. Het Gewas is Heester- of Boomagtig.]

P L A A T XXIII.

De Groene Distelvink (23).

Deeze Vogel is zo naby in de Natuurlyke grootte afgebeeld, als ik die kon tekenen, en ik geloove, dat men hem, by vergelyking, ongeveer de grootte zal bevinden te hebben van een gewoone Distelvink of Putter. Hy heeft den Bek aan 't Grondstuk taamelyk dik en in een scherpe Punt uitloopende, zynde een weinig nederwaards omgeboogen, van eene witte of lichtgeele Kleur. Het voorste deel van den Kop, rondom den Bek, zo ver als de Oogen, en een weinig laager aan de Keel, is van een schoone Scharlakenkleur. De Kruin en het agterste van den Kop, in de Nek, is Afchkleurig. De Rug, Stuit, en de Wieken aan de bovenzyde, zyn geelagtig groen: de groote Slagpennen wat donkerer dan de andere Vederen, gelyk gemeen is in de meeste Vogelen. De Staart heeft, uitgespreid zynde, ten deele een donkere Kleur, met de randen der Vederen Roode Wyn-agtig; zo dat dezelve, samengetrokken zynde, zig rood vertoont. Onder en bezyden het rood aan de Keel, is de Pluimatie licht geel groen, 't welk allengs wit wordt aan de Borst en Buik. Het Groen, aan de voorzyde van den Hals, als ook het Witte van het Lyf, is met dwarse streepen van eene donkere Kleur doortoogen, maar de Dekveders onder aan de Staart zyn geheel wit. De Pooten en Voeten zyn van gestalte als in ander klein Gevogelte en Vleeschkleurig.

Ik houd, buiten twyfel, dit Vogeltje voor niet beschreeven, doch kan deszelfs Vaderland niet opgeeven. Leevende bevondt het zig in eigendom van haare Koninglyke Hoogheid, de Princesse van Wales, en het was, zo ik versta, een Zingvogel. Na zyn dood werdt het opgezet en op order van haare Koninglyke Hoogheid gezonden aan de keurige en verplichtende Mevr. CANNON, Vroedvrouw van de Princesse, die de goedheid hadt, van het my te leenen, om het af te tekenen, en beloofde, van haar Koninglyke Hoogheid my een Berigt te bezorgen aangaande de plaats, daar het van daan was gekomen.

Het

(*) *Euonymus foliis lato-lanceolatis ferratis. Hort. Ups. 30. Euonymus Virginianus Pyracanthæ foliis. &c. PLUK Alm. T. 115. f. 5. Euonymus Americanus. LINN. Sp. Plant. Ed. II. p. 286.*

(23) *Carduelis affinis viridis. EDW. AV. T. 128. Car-*

duelis viridis. BRISS. App. 70. Fringilla Melba. LINN. Syst. Nat. XII. Gen. 112. Sp. 8. Syst. Nat. X. Gen. 98. Sp. 10. Groene Putter. Nat. Hist. I. D. V. Stuk, bladz. 541.

Het groote, rood getipte, Chineefche Wuje ().*

Deeze groote, wit zwart en roode Dagkapel, is uit China, en bevindt zig in de Verzameling van ROBERT NESBIT, Med. Doctor, Lid van het Koninglyk Kollegie der Geneeskundigen te Londen, en van de Koninglyke Societeit, die my met derzelve gebruik begunstigd heeft. De Kop, het Lyf, de Hoorentjes en Pooten, zyn zwartagtig: de Wieken aan de bovenzyde geelagtig wit, uitgenomen de Punten en de buitenfte randen van de langfte Wieken, welke zwart zyn, hebbende eenige langwerpige roode of hoog Oranjekleurige Vlakken in het zwarte ingeslooten, en eenige zwarte Vlakken en streeken binnen de roode Vlakken. De onderzyde van de langfte Wiek is naar het Lighaam ten halve wit, voor 't overige, naar de Tip toe, bruinagtig van kleur, een weinig met donker gemengeld of gewolkt: de onderzyde van de kortfte Wiek is vuilwit of bruinagtig, met een gebroken mengeling, overdwars, van donkerer bruine of zwartagtige Kleur.

P L A A T XXIV.

Tweederley Vlaschvinken van Angola (24).

Deeze Vogeltjes zyn hier ook in de Natuurlyke grootte voorgesteld. In gedaante, postuur, Lighaamsdeelen en Zang, schynen zy met onze Vlaschvinken overeen te komen. De bovenfte heeft den Bek bruin of van eene vuile Vleeschkleur: de Onderkaak is lichter gekleurd, dan de Bovenkaak: het Grondstuk met zwarte Pluimpjes gezoomd. Deeze Zoom is op 't Voorhoofd smaller, reikende wederzyds tot aan de Oogen, en verder onder dezelve en langs de Keel een klein end wegs zig uitstrekke. Boven en beneden de Oogen, tegen de zwarte Vedertjes aan, zyn witte Vlakken. In beide deeze Vogeltjes gelyken de Oogen naar die der Vlaschvinken. De Kop, Nek, Rug, en kleinste Dekveders der Wieken, zyn van eene bruinachtige Aschkleur, met donkere Vlakken gesprenkeld. De Slagpennen der Wieken, en de eerste ry van Dekvederen boven dezelve, zyn donkerbruin of zwartagtig, met smalle geele randjes of boorden. De Staart is van even de zelfde donkere kleur, maar heeft de Veders met ligt graauw of wit getipt. De Borst, Buik, Dyën en Dekveders onder de Staart, zyn van eene doffe Oranjekleur, zonder Vlakken, lichter aan de Borst, en naar agteren toe allengs verdonkerende. De Stuit- en Dekveders van de Staart, zyn helder geel. De Pooten, Voeten en Klaauwen, hebben beide deeze Vogeltjes Vleeschkleurig.

Het onderste Vogeltje heeft den Bek nagenoeg van even de zelfde gedaante en kleur als het bovenste. De zyden van den Kop zyn van eene lichte Okerkleur, met eene donkere streep, die van den Bek door de Oogen gaat. De Krui van den Kop; de Hals in de geheele omtrek effen onder den Kop; de Rug, Wieken en Staart, zyn van eene rooder bruine kleur dan in het bovenste. De Kop, Rug en kleinste Dekveders der Wieken, zyn met donker bruin gesprenkeld: de Borst, Buik en de geheele onderzyde ligter bruin, met Vlakjes, die wat donkerer zyn. De Stuit- en Dekveders van de Staart heeft dit Vogeltje schoon geel. De Slagpennen, de eerste en tweede ry der Dekvederen van de Wieken en de Staartvederen, zyn allen wit getipt.

Deeze Vogeltjes waren levendig van Lissabon gebragt door den Heer PAUL MAR-

(*) *Papilio Danaus Glaucippe*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 231. Sp. 89. *Syst. Nat.* X. Gen. 203. Sp. 65. *Nat. Hist.* I. D. XI. STUK. bladz. 254.

(24) *Linaria Angolensis*, an Mas & Fœmina. EDW. Av. T. 129. [Vergelyk onze *Natuurlyke Historie*; I. D. V. STUK, bladz. 551.]

MARTYN, die onder de Aftekening van het onderste schreef. „ Men noemt het „ *Benguelinba*, en dit Vogeltje wordt veel geagt wegens zynen aangenaamen Toon. „ De Portugeezen houden het voor een der beste Zingvogeltjes, welke zy van „ hunne Handelplaatfen aan de Kust van Angola bekomen”. Onder het bovenste Vogeltje werdt van hem dit geschreeven. „ Men noemt het *Negral* of *Tobaque*: het „ komt insgelyks van die Kust, en is ook veel geagt wegens zyn Gezang, welk dat „ van de *Benguelinba* grootelyks nabootft”. Wegens de groote gelykheid van deeze twee Vogeltjes, zou ik dezelve voor Mannetje en Wyfje gehouden hebben, maar de boven genoemde Heer was van dit gevoelen niet, om dat zy beiden in hunne Kouwtjes te Londen zongen. Ik geloof, dat ikze voor niet beschreevenen mag uitgeeven.

P L A A T XXV.

De driekleurige Mexikaanfche Vink (25).

Deeze twee Afbeeldingen stellen den zelfden Vogel voor, doch de eene nog niet tot zyn volmaakte Kleur gekomen zynde. In de jongheid is hunne Vertooning zeer gemeen, van eene donker bruinagtige Kleur aan de bovenzide en lichter aan de onderzyde, met eene mengeling van groenagtig Geel.

De bovenste Vogel, op de Plaat, heeft zyne volkomenheid van Kleur. De Bek is zwart, uitgenomen een weinigje Vleeschkleur aan het Grondftuk van de Onderkaak. De Oogen zyn van eene donkere Hazelnootenkleur: de Oogleden in 't ronde fchoon fcharlakenrood: de Kop en 't bovenste van den Hals zeer fraay hoog blaauw. De Rug is, naar den Hals toe, geelagtig groen; naar de Staart toe, zo wel als de Stuit, rood. De Wieken hebben haare kleine Dekveders, in de bovenste deelen, blaauw; beneden welken eenige weinige Oranjekleurige zig bevinden. De Ry van Dekvederen, onmiddelyk boven de Slagpennen, en de meesten van deeze, digtft aan de Rug, zyn in de uitwendige vertooning groen, maar het gedekte deel is donker, en sommigen van de langfte Slagpennen, naaft aan den Buik, zyn geheel bruinagtig. De Staartveders zyn insgelyks van eene donkere Kleur, en hebben groene Randen. De geheele onderzyde van den Vogel is van een zeer fchoone roode Kleur. De Pooten, Voeten en Klaauwen (gelyk die van ander klein Gevogelte,) zyn, in alle derzelveftaaten en veranderingen, bruin van Kleur.

De onderste op de Plaat is van de zelfde Soort als de bovenste, maar tot volmaakteid in zyne Kleuren nog niet gekomen. De Bek en Oogen zyn als gemeld is, doch zonder roode Oogleden. De Vogel vertoont zig als geheel blaauw zynde, maar, van naby bezien, heeft hy den Kop fchooner blaauw dan het Lighaam en de Dekveders der Wieken, die lichter blaauw zyn en een weinig naar 't Groene trekken. De grootfte Veders der Wieken en de Staartveders zyn donker met Blaauw gerand aan de buitenzyde, en aan de binnenzide Aschkleurig: zo dat deeze Vogel in zyn eerften staat naar een Wyfjes Mosch gelykt, in zyn tweeden staat blaauw is, en in zyn laaftten staat als boven beschreeven, met veele veranderingen tuffchen dezelveft.

De Hoog Edele Lady ANSON verplichtte my met het gezigt van een Kouw met zodanige Vogelen, hebbende een groote verfcheidenheid van Kleur-veranderingen, doch fchynende in gefalte, postuur en zang, altermaal de zelfden te zyn. Zy waren van Vera-Cruz, in Nieuw Spanje, door den Wel Edelen Admiraal KNOWLES overge-

ge-

(25) *Fringilla tricolor Mexicenfis*. EDW. Av. T. 130. *Fringilla tricolor*. CATESB. Car. I. T. 44. *Chloris Ludoviciana*, vulgo Papa dicta. BRISS. Av. III. p. 200.

T. 8. f. 3. & App. 74. *Emberiza Ciris*. LINN. *Syft.* Nat. XII. Gen. 110. Sp. 24. *Syft.* Nat. X. Gen. 97. Sp. 13. De Paus. *Nat. Hift.* I. D. V. Stuk, bladz. 529.

gebragt. Doctor MONRO heeft my verzekerd van de waarheid daar van, dat deeze Vogels van blaauw tot hunne volmaakte Kleur veranderen. De Heer CATESBY heeft deeze twee Vogels afgebeeld als van elkander verschillende Soorten, dewyl hy toen nog niet ontdekt hadt, dat zy een zelfde Vogel waren. Zie zyne *Fringilla tricolor* en *Linaria caerulea*, VOL. I. p. 44 & 45, van zyne Natuurlyke Historie van Karolina (*). ALBIN heeft deezen Vogel ook afgebeeld in zyne Vogel-Historie, VOL. I, p. 64; doch is grootelyks verbysterd ten opzigt van deszelfs Geboorteplaats. Hy noemt hem de *Chineefche Goudvink*. De Heer CATESBY zegt, dat zy in Karolina broeden, en doorgaans hun Nest in Oranje-boomen maaken, doch dat Land verlaaten in de Winter. De Spanjaarden geeven 'er, in zyn volmaakten staat, den naam van *Mariposa Pintada*, of Gefchilderde Vlinder, aan.

P L A A T XXVI.

De blaauwbuikige Vink (26).

Deeze is hier ook in de Natuurlyke grootte afgebeeld. Hy heeft den Bek van gestalte als een Distelvink of Putter. De middelste Veders van de Staart zyn een weinig langer dan de anderen, die naar de zyden toe, trapswyze, al korter worden. Zyn houding is gelyk die van 't meeste klein Gevogelte. De Bek is van een vuile Vleeschkleur. De Oogen zyn zwart, met donker Hazelnootenkleurige kringen. De Kruin van 't Hoofd, de bovenzyde van den Hals; de Rug en Wieken zyn altemaal Aschkleurig bruin, een weinig naar purperkleur trekkende, doch zonder eenige verandering of weêrschyn, uitgenomen dat de Enden van de grootste Slagpennen wat donkerer zyn. De zyden van den Kop geheel rond om de Oogen; de Keel, Borst, Buik, Stuit, Staart en haare Dekveders zo boven als beneden, zyn allen van een schoone licht blaauwe of Hemelschblaauwe Kleur; maar op de zyden onder de Wieken bevindt zig een weinig bruin of Aschkleur, 't welk in het blaauwe, aan de zyden des Buiks, verfmelt. De Pooten, Voeten en Klaauwen, hebben in de gedaante niets ongewoons, en zyn altemaal bruin van kleur.

Deeze Vogel was van Lissabon gebragt door den Heer PAUL MARTYN, die door zyn goedaartigheid veel dienst gedaan heeft aan deeze Natuurlyke Historie. Hy schreef onder myne Aftekening, toen dezelve voltooid was, het volgende. „ De „ Portugeezen noemenze *Azulinha*, en brengenze van hunne Handelplaatsen, aan „ de Kust van Angola in Afrika, mede. Men agtze voornaamelyk wegens hunne „ schoonheid”. Deeze was levendig overgebragt, zo wel als alle de genen, met „ wier Gezicht de Heer MARTYN my begunstigde. Het is een zeer vlugge levendige Vogel, maar ik bemerkte niet dat hy zong. Ik geloof, dat men hem nog niet heeft beschreeven. Om de Plaat op te sieren, heb ik deezen Vogel geplaatst onder een Bloemplant, te weten:

De Bloedroode Amerikaanfche Lelie-Narcis ().*

Alzo de gestalte der Bloem, hier op de Plaat, boven alle beschryving voorgesteld is, zal ik dien aangaande niet spreken. Zy heeft omtrent de Natuurlyke grootte; hoewel eenige Bloemen wat grooter en langer van Steel zyn. De zes Bloemblaadjes heb-

(*) [Zie Plaat 88 en 90 van ons Tweede Deel, hier voor].

(26) *Fringilla Ventre caeruleo*. EDW. AV. T. 131. Bengalus. BRISS. AV. III. p. 203. T. 10. f. 1. *Fringilla Angolenfis*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 112. Sp. 31. *Syst. Nat.* X. Gen. 98. Sp. 24. *Nat. Hist.* I. D. V.

Stuk, blad. 552.

(*) *Lilio-narcissus Jacobæus*, *Flore Sanguineo nuntante*. DILL. *Hort. Elth.* p. 196. T. 162. *Act. Stockholm.* 1742. p. 93. T. 6. *Amaryllis formosissima*. LINN. *Spec. Plant.* Ed. II. p. 420.

ben, zo wel aan de binnen- als aan de buitenzyde, altemaal eene allerfchoonfte donker roode of Bloedkleur. De grondstukken der Blaadjes zyn groen, allengs in 't Rood verfmeltende. Uit den bodem van de Bloem ontspringt een Styl, wiens Top een Hoofdje maakt, dat in drieën verdeeld is. Rondom deezen Styl zyn zes Vezelen, met kleine, langwerpige, geele deeltjes, aan derzelve punten; doch de Vezelen zelf zyn rood. Voor dat de Bloem open gaat, is hy beslooten in een vuilroode Scheede, welke daar onder hangt en wit wordt onder 't bloeijen. Het groene Loof van de Plant groeit nagenoeg op zulk een wyze, als hier is afgebeeld. Ik tekende de Bloem naar de Natuur, in den Tuin van mynen Vriend, den Heer JOHN WARNER, Koopman te Rotherhith. Deeze Bloem is in Afbeelding vertoond door wylen mynen goeden Vriend, Dr. DILLENIUS, Hoogleeraar der Kruidkunde op de Univerfiteit van Oxfort: zie zynen *Hortus Elthamensis*, p. 196.

P L A A T XXVII.

White or Whooping Crane.
De witte Kraanvogel van de Hudfons-Baay (27).

De Afbeelding van deezen is aanmerkelyk verkleind, gelyk men zien kan uit de volgende Afmeetingen. De langte, van het end der Snebbe, tot aan de enden der Klaauwen, is vyf Voeten en zeven Duimen. De Wiek, geslooten zynde, was vyfentwintig Duimen lang: het laagste Been van de Poot, beneden de Knie tot aan den Voet, elf Duimen. De Poot is, meer dan vyf Duimen boven de Knie, Vederloos: de middelste Vinger, zonder de Klaauw, vier Duimen lang. Zie de Natuurlyke grootte van den Kop op den grond der Afbeelding. De Sneb is, naby de Punt, getand, hebbende van daar, tot aan de hoeken des Beks, zes Duimen langte. De Neusgaten zyn in groeven, wederzyds, geplaatst. De geheele Sneb is aan de enden geelagtig bruin, in 't midden wat donkerer. De Kruin van den Kop, en een streep van de hoeken des Beks wederzyds onder de Oogen loopende, zyn bekleed met eene roodagtige Huid, welke in 't agterfte gedeelte dik bezet is met zwarte Haartjes, doch voorwaards naby den Bek, als ook tuffchen den Bek en het Oog, dikker bedekt met zulke Haartjes, zo dat zy zig geheel zwart vertoont. Onmiddelyk agter de sterk roode Huid op de Kruin, is een driehoekige zwarte Vlak op het agterfte van den Kop, wiens zyden, zo wel als de Keel, Hals, het geheele Lighaam en de Staart, wit zyn. De Wieken hebben haare negen buitenfte Slagpennen zwart; de tiende heeft de eene Baard zwart, de andere wit; terwyl de overigen, omtrent zesentwintig in getal, t'eenemaal wit zyn, en tevens van een zeer luchtig Pluimagie, 't welk in de Afbeelding taamelyk is uitgedrukt. Zy bedekken, als de Wieken geslooten zyn, byna de zwarte Slagpennen. De Dekveders van de eerste ry, zo ver zy de zwarte Slagpennen bedekken, zyn zwart: alle de overige Dekveders, zo wel aan de boven- als aan de onderzyde der Wieken, zyn wit: maar men vindt in de Basterd-Wiek ook eenige zwarte Vederen. De kleine Vedertjes, op het Vlies dat de Gewrichten van de Wiek famenvoegt, zyn van een zeer flauwe roode of Appelbloesemkleur: de Pooten met Schubben gedekt en geheel zwart, tot zo ver zy boven de Kniejen Vederloos zyn. De buitenfte en middelste Vingers zyn, tot aan het eerste Gewricht toe, door een Web of Vlies verbonden: maar de middelste Klaauw is niet gekamd als in de Reigers.

Deeze Vogel was, zeer wel droog bewaard zynde, van de Hudfons-Baay gebragt door

(27) *Grus Americana alba major*. Edw. Av. T. 132. *Grus Americana alba*. CATESB. Car. I. T. 75. BRISS. Av. V. p. 382. *Ardea Americana*. LINN. Syst. Nat. XII. Gen. 84. Sp. 5. Syst. Nat. X. Gen. 76. Sp. 5. Amerikaanfche Kraan. Nat. Hist. I. D. V. STUK, bladz. 190. *Grus americana*. (Linn.) Temm.

door den Heer ISHAM, die my onderrigte, dat zy in 't Zomer-faizoen in deeze Noordelyke deelen komen, alwaar zy broeden, en tegen den Winter wederom Zuidwaards vertrekken. De Heer CATESBY heeft den Kop van deezen Vogel, in zyne Natuurlyke Historie van Karolina, Vol. I. p. 75, afgebeeld (*). Hy was onderrigt, dat men deeze Kraanvogels vroeg in 't Voorjaar, omstreeks de Monden der Rivieren, by Sint Augustyn in Florida verneemt, en dat zy in de Zomer naar 't Gebergte verhuizen. De ontdekking van deezen Vogel, by Zomer, in de Hudsons-Baay, is, zo ik my verbeeld, een genoegzaam bewys, dat het Trekvogelen zyn, die hunne Verblyfplaats, even als de Oijevaars in Europa, veranderen, gaande Noordwaards om te broeden in den Zomer, en Zuidwaards terug keerende als de Winter aankomt. Aangezien de Heer CATESBY alleenlyk den Kop van deezen Vogel afgebeeld hadt, en ik iets meer ontdekt heb, aangaande deszelfs aart, geevende ook deszelfs geheele Afbeelding in miniatuur, zo hope ik, dat zulks aangenaam zal zyn. Het is een Kraanvogel van de eerste grootte, en zeer verschillende van de Europeische Kraanen.

P L A A T XXVIII.

Brown or Sandhill Crane.
De bruine Kraanvogel van Kanada (28).

Deeze Vogel is wel groot, doch, zo ik oordeel, heeft hy geen derde deel der grootte van den laatst beschreeven Kraanvogel. De Sneb is omtrent vier Duimen: de Wiek, geslooten zynde, agttien Duimen: zyn Poot, van de Knie tot aan den Voet, zeven Duimen, en de middelste Vinger ruim drie Duimen lang. Ik bevind, dat zyn Afmeetingen niet volmaakt evenredig zyn met die van den voorgaanden, schoon zy ieder alle Kentekenen hebben, welke tot Vogels van een zelfde Geslacht behooren.

De Sneb is van even 't zelfde maakzel als in de voorgaande, hebbende wederzyds een Groef, waar in de Neusgaten geplaatst zyn, en van een zwarte of donkere Kleur, uitgenomen de Punt van de Onderkaak, welke licht Vleeschkleurig is. De Kruij des Kops, van de Sneb tot aan de Oorgaten, is met een kaale Huid, van eene roodagtige Kleur, gedekt, die dunnetjes bezet is met zwart Haair. De zyden van den Kop, beneden de Oogen, zyn wit, zo wel als de onderzyde van de Keel: het agterste van den Kop en de Hals in de geheele omtrek, zyn Afchkleurig: het onderste van den Hals, daar de Borst begint, wordt van Afchkleurig gaande weg bruin: het begin van de Rug en de Dekveders der Wieken, zyn insgelyks licht roodagtig bruin, met de Tippen wat donkerer; 't welk een aangename verscheidenheid maakt. De groote Slagpennen zyn zwartagtig bruin, met witte Schaften; die genen, welke naaft aan de Rug vallen, zyn bruin, van een los zagt geweeffel, strekkende haare punten zig voorby de groote Slagpennen uit, wanneer de Wieken geslooten zyn. In het laagste deel van de Wiek loopt schuins boven de zwarte Slagpennen een wit Afchkleurig plat van Vederen; gelyk ook de binnenste Dekveders der Wieken Afchkleurig zyn. De Staartpennen hebben eene bruinagtige Afchkleur. Ook wordt de Borst van bruin Afchkleurig, het welk zig tot aan de Dekveders van de Staart en daar op uitsprekt; doch naar agteren lichter wordt; zo dat de onderste Dekveders van de Staart witagtig zyn. Het laagste deel van de Rug, de Stuit en bovenste Dekveders van de Staart, zyn van eene lichte Afchkleur: de Pooten boven

(*) [Zie Plaat L. in het III. Deel van dit Werk.]

(28) *Grus fusca Canadensis*. Edw. Av. T. 133. *Grus Freti Hudsonis*. BRISS. Av. V. p. 385. *Ardea Canadensis*. V. Deel.

sis. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 84. Sp. 3. *Syst. Nat.* X. Gen. 76. Sp. 3. Kanadafche Kraan. *Nat. Hist.* I. D. V. STUR, bladz. 183; *Grus canadensis*; (Linnaeus) *Yemm.*

de Knijven van Vederen ontbloot, zynde de buitenste Vinger een klein end wegs aan den middelsten gewebd. De Pooten, Voeten, en Nagels of Klaauwen, zyn altemaal zwart.

Deeze Vogel was uit de Hudfons-Baay gebragt door den Heer ISHAM, die zegt, dat men ze daar alleenlyk vindt in het Zomer-faizoen. De Kraanen verschillen van de Reigers in de volgende byzonderheden. Haar Bek is korter naar het Lyf te rekenen, en niet zo spits gepunt; zy hebben eenige kaalheid op den Kop; korter en styver Vederen op de Nek en Rug: de Pooten langer, de Vingers korter, en de middelste Klaauw niet Zaagswyze getand. Dit moet men van het Geslagt der Kraanvogelen, eigentlyk dus genaamd, verstaan: want eenige andere Vogelen heeft men ook Kraanen genoemd gehad, daar ik een byzonder Geslagt van verkies te maaken. Hier toe behooren twee Soorten van Gekuisde Kraanvogelen, de een de *Baleariſche*, de ander de *Numidiſche* Kraan genaamd, of *het Juffertje van Numidie*. Deeze laatste volgt nu, de ander zal men in 't vervolg aantreffen. Ik kan niet ontdekken, dat 'er tot nog toe eenige beschryving of Afbeelding van deezen Vogel publiek gemaakt zy; weshalve ik geloof, dat ik hem voor eenen niet beschreevenen mag uitgeeven. De *grootte Indiaanſche* Kraanvogel, [op Plaat LXXXIX. in den Eerften Band van dit Werk afgebeeld,] behoort naauwkeuriglyk tot het Geslagt der Kraanvogelen, zo wel als de voorgaande.

P L A A T XXIX.

Het Juffertje van Numidie (29).

De Tekening van deezen Vogel naar 't Leven gemaakt zynde, zo als hy in een Tuin liep, kon ik 'er de Afmetingen niet van neemen, en derhalve zal ik die opgeeven uit de Memoriën der Koninglyke Akademie van Parys, in welk Werk men 'er eene Ontleding van kan vinden. Van de punt der Snebbe tot de enden der uitgestrekte Voeten toe, was de langte vierdhalf Voet, en die der Snebbe twee Duimen: (ik onderstel niet tot aan de hoeken van den Bek: want dus zou de langte, naar ik geloof, meer bedraagen.) Van het Dyebeen tot aan het end des grootſten Vingers tien Duimen. (Ik denk, dat men hier mede van de Knie af meent.) De gedagte Afmetingen zyn volgens den Paryſſchen Voet genomen. De Vogel kwam my wat kleiner voor dan een Reiger. Hy heeft zyn naam van zyne byzondere houding in 't loopen; welke naar dansen gelykt, door zyn menigvuldig ſpringen en rond draaijen, terwyl de beweeging van zyn Kop te gelyk geduurig verandert.

De Bek, hoewel korter dan in de eigentlyke Kraanvogelen, ſcheen my langer te zyn, dan de gedagte Maat. Dezelve is regt en loopt in een Punt uit; zynde het dikſte deel, naby den Kop, groenagtig. Hy wordt in 't midden allengs geel, en de Punt is rood; maar de Oogkringen zyn van eene glanzig roode Kleur; de Kop en het bovenſte van den Hals zwart, uitgenomen de Kruin, welke graauw is. Onmiddelyk agter ieder Oog ontfpringt een Kuif van lange, zachte, witte Vederen, welke agterwaards ſtrekken, en op een zeer bevallige wyze agter aan den Kop nederhangen, zweevende door den minſten Wind, wanneer de Vogel in beweging is. Het voorſte van den Hals is gedekt met lange, dunne, zachte, zwarte Vederen, welke zeer aardig op de Borſt vallen, zynde ſomtyds geflooten, ſomtyds uitgespreid als de tippen van een Vrouwen Halsdoek. Het agterſte van den Hals, het geheele Lig-

haam,

(29) *Grus Numidica*. Edw. Av. T. 134. Alb. Av. III. p. 78. T. 83. Briss. Av. V. p. 388. *Virgo Numidica*. DODART Mem. III. p. 3. T. 35. *Ardea Virgo*. LINN. Syst.

Nat. XII. Gen. 84. Sp. 2. Syst. Nat. X. Gen. 76. Sp. 2. 't Juffertje. Nat. Hist. I. D. V. Stuk, bladz. 182.

haam, de Wieken en Staart, zyn blaauwagtig Aschgrauw, uitgenomen de grootste Slagpennen, die donker of zwart zyn, gelykerwys ook de toppen der Staartvederen. Hy heeft taamelyk lange Pooten, doch de Voeten niet zeer lang, allen gedekt met donkerbruine of zwartagtige Schubben; de Klaauwen zwart. De Pooten zyn, een goed end boven de Kniejen, van Vederen ontbloot.

Drie van deeze Vogelen waren in bezitting van zyne Genade', den Hertog van MONTAGU, en werden in zyn Huis op *Black-Heath* gehouden, alwaar de Hertog my met een gezigt van dezelve verpligte, om daar van Aftekeningen te maaken. Wy hebben 'er een Figuur van in de *Memoires de l'Academie Royale des Sciences*, van 1666 tot 1699, Tom. III. *seconde Partie*, p. 321: alwaar men 'er eene Ontleedkundige beschryving van kan zien, zo wel als eene Verzameling van alles dat de Ouden dienaangaande gezegd hebben. De Heer ALBIN heeft eene Afbeelding en beschryving van deezen Vogel gegeven: zie de *Numidische Kraan* in zyne Vogel-Historie, VOL. III. p. 79: doch deeze is niets meer, dan eene zeer verminkte en onvolmaakte na-aaping der Afbeelding van de Akademie, met eenige brokken van deszelfs beschryving uit dat zelfde Werk: gelyk iedereen gemakkelyk kan zien, die het behaagt dezelve te vergelyken. Alzo het een schoone en by ons zeldzaame Vogel is, dagt ik, dat een origineele Afbeelding daar van, met een onmiddelyke beschryving in onze eigene Taal, den Liefhebber aangenaam zoude zyn. Ik geloof, dat de Haan en Hen, wat het uitwendige aangaat, in deeze Soort weinig of niet verschillen; want de bovengemelde drie, en nog twee, welken ik by den Heer CHARLES WAGER zag, waren allen eveneens. Mr. N. ROBERT heeft verscheidene van deeze Vogelen, in alle derzelve dansende postuuren, naar de genen die in de Koninglyke Menagerie, in het Park van Versailles, gehouden worden, in Plaat gebragt. Zie zyn Werk te Parys, in 't jaar 1676, uitgegeven.

P L A A T XXX.

Great Blue Heron.

De Graauwe Reiger uit Noord-Amerika (30).

Deeze Vogel verschilt van onzen gewoonen Reiger, in wat grooter te zyn, en van een bruiner Aschkleur op zyne Rug; geene witte Veders te hebben op zyn Voorhoofd, noch zwarte Vlakken op zyne zyden, beneden het Grondstuk van den Hals. Eenigen van deszelfs Afmetingen zyn als volgt. Van de punt der Snebbe tot aan de hoeken des Beks heeft hy ten vollen zes Duimen: de Wiek, geslooten zynde, is agttien Duimen lang: de Poot, van de Knie tot aan den Voet, zevendhalf Duim: de middelste Vinger, tot aan het end van de Nagel of Klaauw, vyf Duimen en een Kwartier. De Pooten zyn, drie Duimen boven de Kniejen, Vederloos.

De Sneb is regt, scherp gepunt, en, zo wel boven als beneden, naar de Punt toe, getand. De Bovenkaak is gegroefd en zwart van Kleur; zynde de Neusgaten in de groeven en taamelyk dicht aan den Kop geplaatst. Tusschen het Neusgat en het Oog is de Huid kaal, en van eene groenagtig geele Kleur. De Onderkaak is geel of Oranjekleurig: de Oogen staan boven de hoeken van den Bek. De Kruin des Kops is t'eenemaal gedekt met lange zwarte Vederen, die eene Kuif maaken van zeven of agt Duimen langte, indien men van het Grondstuk der Snebbe agterwaards meet. De zyden en het onderste van den Kop is wit. De Hals is gedekt met lange

spich-

(30) *Ardea fusca Canadensis*. Edw. Av. T. 135. (Ardea Herodias. *Syst. Nat.* X. Gen. 76. Sp. 11) Groote
Ardea Freti Hudsonis. BRISS. Av. V. p. 407. *Ardea* Kuif-Reiger. *Nat. Hist.* I. D. V. STUK, bladz. 205.
Hudsonias. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 84. Sp. 18.

spichtige Vederen, van eene bruinagtige Kleur, met donkere Streepen overdwers in het agterfte gedeelte. De Veders voor aan den Hals hebben breede witte Streepen, langs het midden; zynde wederzyds zwart, met roodagtig bruine randen, 't welk een bevallige verandering van Kleuren maakt. De Rug, de bovenzijde der Wieken en de Staart, zyn van eene bruinagtige Aschkleur; de Dekveders der Wieken lichter, de Slag- en Staartpennen donkerer. Op den Schouder is de Wiek, aan de binnen- en buitenzijde, gedekt met kleine donkere Veertjes, die roodagtige tippen hebben. De zyden onder de Wieken, als ook de binnenste Dekveders der Wieken, zyn van eene blaauwagtige Aschkleur. De Borst is wit, hebbende langwerpige zwarte Vlakken, waar onder een weinigje roodagtigs gemengd is. De Dyën zyn roodagtig bruin; de Onderbuik en Dekveders onder de Staart wit. De Rug is gedekt met Aschkleurig Dons, dat zig verschuilt onder de lange Vederen, die van de Schouders ontspringen. De Kniejen, en de kaale ruimten boven dezelve, zyn met geele Schubben gedekt; de Pooten beneden de Kniejen, en de Voeten, met zwarte of donkere Schubben. De Klaauwen zyn zwart; de middelsten gekamd. De buitenste Vinger is aan den middelsten, een klein end wegs, met een Vlies verbonden. De Vingers, inzonderheid de agtersten, zyn, naar de Pooten gerekend, veel langer dan in de Kraanvogelen.

Deeze Vogel was, wel geconserveerd, uit de Hudsons-Baay gebragt door Monfr. ISHAM. Ik kan geene beschryving van een Vogel, met de onze overeenkomstig, ontdekken, en daarom zal ik hem voor een niet beschreevenen verklaren. Het is een van de grootsten in het Geslacht der Reigeren; hoewel de Heer CATESBY 'er een beschreeven heeft van Noord-Amerika, welke, naar het my toefchynt, nog grooter was. Hy heeft de Afbeelding van den Kop alleen Levensgrootte gegeven, dien hy, van de Punt tot aan den hoek des Beks, zeven Duim en drie Kwartier lang maakt; weshalve, zo de andere Lighaamsdeelen evenredig zyn met de boven gemelde Afmetingen, dan moet die Reiger veel grooter dan de myne zyn. Zie zynen *grootsten Gekuifden Reiger*, pag. 10. van het Aanhangzel of III. Deel zynen Natuurlyke Historie van Karolina. [Hy is in 't IV. Deel van dit Vogelen-Werk op Pl. 108, afgebeeld.]

P L A A T XXXI.

American Bittern.
De Kanadafche Butoor of Roerdomp (31).

Deezen Vogel vergelykende met een Butoor, die by Londen gevangen was, bevond ik hem wat kleiner. De Wiek, geflooten zynde, was in deeze minder dan twaalf Duimen, in de Engelsche ten vollen veertien Duimen lang. In de Amerikaanse Vogel was de Sneb, van haare Punt tot aan de hoeken des Beks, een weinig minder dan vier Duimen; de Poot van de Knie tot aan den Voet drie en een half Duim; en de middelste Vinger, tot aan het end der Klaauw, van die zelfde langte. In de Europifche Vogel bedroegen alle die Afmetingen iets meer. Hy gelykt naar onzen Butoor grootelyks in Gestalte en Kleur; ja, hy is 'er naauwlyks, dan door vergelyking, van te onderscheiden.

De Sneb is regt, naar den Kop toe taamelyk dik, allengs tot een spitse punt verdunnende, die zwart is, zo wel als de Sneb van boven; doch de kanten van de Bovenkaak, als ook twee derdedeelen van de Onderkaak, naaft aan den Kop, zyn geel. De Neusgaten vindt men in groeven op de zyden van de Bovenkaak, welke

(31) *Ardea Stellaris Canadensis*. Edw. Av. T. 136. [Men heeft deezen, by SELIGMANN, de Reiger uit de Vergelyk de Nat. Hist. I. D. V. STUK, bladz. 211. Hudsons-Baay getyeld.]

Botaurus minor, (Sm.) Boie.

aan haare Randen, by de Punt, gehakkeld is of gekamd. De Oogen staan boven de hoeken des Beks, die zig nog verder agterwaards uitstrekken. Tusschen de Neusgaten en ieder Oog is een kaale geele Huid; zynde de zyden van den Kop gedekt met langagtige, zachte, zwarte; de zyden van den Kop met roodagtige; het onderste of de Keel met witte Veertjes. De Hals is bekleed met lange spichtige Vederen, die in 't agterste deel bruin, in 't voorste deel wit zyn; gesprenkeld met roodagtig bruine Vlakken, welke nederwaards gestrekt zyn en aan de kanten zwart gerand. De Rug, Stuit, Staart en Dekveders der Wieken, zyn helder roodagtig bruin, met eene verwarde mengeling van zwarte dwarsstreepen. De eerste vyf of zes der grootste Slagpennen zyn geheel zwart; de naastvolgende zwart met roodagtige Tippen; de overigen, naast aan de Rug, roodagtig en zwart, gelykerwys de Rugvederen. De onderzyden der Slagpennen zyn Afchkleurig: de Dekveders aan de binnenzijde der Wieken witagtig geel, met flauw zwarte dwarsstreepen. De Buik, Dyen en Dekveders onder de Staart, zyn witagtig: de eerstgemelden gesprenkeld met langwerpige Vlakken, nederwaards zig uitstreckende, roodagtig bruin, met zwarte randjes en vlakken in 't midden. De Pooten zyn een weinig boven de Kniejen kaal; de Vingers taamelyk lang, naar evenredigheid van de Pooten; de middelste Klaauw is getand; de agterste zeer lang; de middelste en buitenste Vinger een weinig samen-gevoegd door een Vlies. Zo wel de Pooten als de Voeten zyn bekleed met geele Schubben.

Deeze Vogel was uit de Hudsons-Baay gebragt door den Heer ISHAM, en ik houd hem voor een niet beschreevene Soort. Ik heb hem naauwkeurig met den gemeenen Butoor of Roerdomp vergeleeken, en de Liefhebbers, die dit ook willen doen, kunnen de beschryving van den laatstgemelden vinden in WILLOUGHBY'S *Ornithology*, p. 283.

PLAAT XXXII.

Great Marbled Godwit.

De groote Francolyn of Poelsnep van Amerika (32).

Deeze Vogel schynt my veel grooter te zyn dan een Houtsnep. Eenigen van deszelfs voornaamste Afmeetingen zyn als volgt. De Sneb is ten vollen vier Duim lang; de Wiek, geflooten zynde, agt en een half Duim; de Poot, van de Knie tot aan den Voet, ontrent drie Duimen; de middelste Vinger een Duim en drie Kwartier. De Pooten zyn, anderhalf Duim boven de Knie, Vederloos.

De Bek is lang, regt en redelyk dun: de Bovenkaak een weinig langer dan de Onderkaak, welke, in de helft van haare langte, naast aan den Kop, helder geel is, en verder allengs donkerer wordt, zynde aan de Punt geheel zwart. De Neusgaten zyn dicht aan den Kop geplaatst, en de Oogen meer van den Bek af dan in andere Vogelen. Een donkere gevlake Streep loopt van den Bek om het Oog heen, boven 't welke een witte Streep is, gelyk ook de zyden van den Kop, beneden de Oogen, en de Keel wit zyn. De Kruin, het agterste van den Hals, de Rug en Dekveders der Wieken, zyn van eene donkerbruine Kleur, met zwarte dwars-Streepen, op eene gebrokene en verwarde manier gemengeld: de Stuit en bovenzijde van de Staart zyn lichter en helderer bruin, met zwarte Baaren overdwars. De grootste Slagpennen van de Wieken zyn donkerbruin of zwart: die naast aan deszelfen, en derzelver byzondere Dekvederen, Oranjekleur, gesprenkeld met kleine
zwar-

(32) *Fedoa Americana*. Edw. Av. T. 137. *Limosa Americana rufa*. BRISS. Av. V. p. 237. *Scolopax Fedoa*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 86. Sp. 9. *Syst. Nat.* X.

Gen. 77. Sp. 8. Tjerk. *Nat. Hist.* I. D. V. Stuk, bladz. 228. *Limosa fedoa*, (Linn.) Ord.

zwarte Vlakjes: de overige Vederen, naast aan de Stuit, bruin en zwart, gelyk de Rug van den Vogel. De Dekveders, op den Schouder van de Wiek, die over de groote Slagpennen vallen, zyn donker met witte Tippen: de binnenste Dekveders der Wieken Oranjekleur. Het voorste van den Hals is licht bruin, met kleine zwarte Vlakjes, die nederwaards strekken. De Borst is ook licht bruin, met fyne donkere dwars-Streepjes. De Buik, Dyën en Dekveders onder de Staart, zyn bruinagtig wit; de zyden onder de Wieken witagtig, met fyne donkere dwarsstreepjes, hoedanigen ook de Dekveders onder aan de Staart hebben. De Pooten zyn, een groot end boven de Kniejen, Vederloos: zynde de buitenste Vinger aan den middelsten door een Vlies gehecht, en de Pooten en Voeten altemaal gedekt met Schubben van eene donkere of zwarte Kleur.

Deeze Vogel was van de Hudsons-Baay gebragt door den Heer ISHAM. Hy is grooter dan eenige Vogel van deezen naam by den Heer WILLOUGHBY, en verschilt in beschryving daarvan veel; zo dat men hem mag agten niet beschreeven te zyn. Van de Engelschen, aan de Hudsons-Baay, wordt hy een *Wulp* geheten. Zie WILLOUGHBY'S beschryving van dit Geslacht van Vogelen, in zyne *Ornithologie* pag. 292, 293.

P L A A T XXXIII.

De roodborstige Poelsnep (33).

Deeze Vogel is wat kleiner dan de voorgaande (*). Zyne Sneb heeft een weinig over de drie Duimen langte; de Wiek, geflooten zynde, zeven en een half Duim; de Poot, van de Knie tot aan den Voet, twee en een vierde Duims; de middelste Vinger anderhalf Duim. Hy schynt wel zo groot of grooter te zyn dan een Houtnep.

De Sneb is lang en regt, met de Neusgaten taamelyk dicht aan den Kop geplaatst, en de Sneb heeft een zwarte Punt, zynde voorts donker; maar de grootste helft, naast aan den Kop, is geel. Van den Bek gaat wederzyds een gemengelde donkere Streep, waar in de Oogen staan: daar boven is een witte Streep, en de zyden van den Kop, zo wel als de Keel, zyn wit, met eenige flauwe donkere Vlakken. De Kruin van den Kop; de Hals daar onder geheel rondom (maar laager alleen van agteren,) en de Rug zyn gedekt met donker bruine Veders, welke met donker zwarte Streepjes gesprenkeld zyn. De Stuit is wit; de Staart zwartagtig bruin; de Veders met eene witagtige Afchkleur getipt. De langste Slagpennen zyn zwartagtig bruin met witte Schaften, hebbende ook een weinig wits aan de randen van haare Baarden: de andere, die naar de Rug toe vallen, zyn roodagtig bruin en zwart, Kamswyze ondereen gemengeld op haare Baarden. De Dekveders, onmiddelyk boven de Slagpennen, zyn bruin met witte Tippen. De kleine Dekveders, op de buitenzyde van de Wiek, zyn licht bruin; de binnenste of onderste Dekveders donker Afchkleur of zwartagtig; de kleinste, naby den Schouder, wit getipt. Het onderste van den Hals, de Borst en Buik, zyn roodagtig Oranje-kleur, met kleine zwarte dwarsstreepjes. Aan de Zyden, Dyën en Dekveders onder de Staart, is eenige lichte Afchkleur met het Oranje en Zwart gemengeld. De Pooten zyn boven de Kniejen Vederloos, hebbende den buitensten en middelsten Vinger een klein end wegs samengewebd.

Dit

(33) *Fedoa Americana Pectore rufo*. Edw. Av. T. 138. *Limosa rufa*. BRISS. Av. V. p. 281. T. 25. f. 1. *Recurvirostra Pectore Croceo*. Faun. Succ. I. N. 138. *Scolopax Lapponica*. LINN. Syst. Nat. XII. Gen. 86. Sp. 15. Syst. Nat. X. Gen. 77. Sp. 12. Laplandsche Snep. Nat. Hist. I. D. V. STUK, bl. 234.

(*) [Dit komt vreemd voor, aangezien hy alhier zig grooter vertoont, doch men moet weeten, dat deeze Vogels niet in de Natuurlyke grootte, en deeze wat minder dan de voorgaande verkleind, zyn voorgesteld; gelyk uit de Afmeetingen der Snebben blykt.]

Dit Geslagt van Vogelen heeft zyne Vingers taamelyk breed en van onderen plat, om hun te beletten van in het Zand en natte Gronden, daar zy zig meest onthouden, in te zakken. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn zwart.

Deeze Vogel was, insgelyks, uit de Hudsons-Baay gebragt door Monfr. ISHAM. Hy verschilt in Kleur grootelyks van allen van dit Geslagt, tot nog toe beschreeven, die altemaal wit of licht gekleurd aan de onderzyde zyn: des ik geloove, dat men hem billyk voor eenen nog niet beschreevenen mag houden.

P L A A T X X X I V .

De witte Poelsnep van Kanada (34).

Deeze Vogel is van grootte als de laatstbeschreevene, en zyne Afmettingen komen daar mede vry wel overeen; uitgenomen, dat de Sneb eer wat langer is, en aan de Punt zig opwaards omkromt, gelykerwys die van de Kluit (*Avossetta*). Zie de agterste van de twee Afbeeldingen op de Plaat.

De Sneb is Oranjekleurig, maar aan de Punt zwart: dezelve buigt zig opwaards krom als een Zeisfen. De Pluimagine van deezen Vogel is geheel wit, uitgenomen de Staart, de grootste Slagpennen en de kleine Veertjes op den Schouder van de Wiek, die vuil of geelagtig wit zyn, en de Dekveders aan de binnenzijde der Wieken ligt bruin. De Pooten hebben boven de Knie geen Vederen: de buitenste Vinger is aan den middelsten gewebd: zy zyn, zo wel als de Klaauwen, donkerbruin van Kleur.

Deeze Vogel was ook, zo wel als de volgende, uit de Hudsons-Baay overgebragt door den meergemelden Heer ISHAM. Wy hebben in Engeland een Vogel van dit Geslagt, (en mooglyk wel den zelfden,) met een opwaards gekromden Bek: zynde het Lyf van boven bruin en zwart gemengeld en van onderen licht gekleurd. Ik geloof dat deeze Amerikaansche door de Winterkoude wit wordt, en in de Zomer zyne bruine Kleur wederkrygt.

De witte Roodbeen ().*

Dit is de voorste Vogel op de Plaat, evenredig met den anderen verkleind. Hy heeft de Snebbe meer dan twee, en de Wiek, geslooten zynde, by de zeven Duimen lang. Zyne Sneb is aan de Punt zwart, en voor 't overige geheel Oranjekleurig. De Pluimagine is t'eenemaal wit, uitgenomen een kleine mengeling, overdwars, van bleek bruin of vuil wit, op de Rug, Wieken en Staart; zynde de grootste Slagpennen donkerer geschaduw'd dan de andere Vederen der Wieken, wier Dekveders, aan de binnenzijde, eenige flaauwe plekken hebben op het Wit. De Pooten en Voeten zyn van eene heldere roodagtige Oranjekleur: de Pooten boven de Kniejen vederloos: de drie voorwaardse Vingers allen tot aan het eerste Gewricht met elkanderen gewebd, zo het schynt.

Uit de Gestalte, Grootte, evenredigheden en de flaauwe Vlakken, alles by een genomen, oordeel ik, dat het geen andere kan zyn dan de Roodbeen, [in 't Fransch *Chevalier*, dat is Ridder of Ruiters genaamd: zie *Nat. Hist. I. D. V. STUK*, blad. 220.] die dikwils in ons Land voorkomt; zynde alleenlyk wit geworden door de overmaatige winter-Koude aan de Hudsons-Baay.

PLAAT

(34) *Fedoa Canadensis* Rostro sursum recurvo. Edw. Av. T. 139. *Limosa candida*. BRISS. Av. V. p. 290. *Scolopax alba*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 86. Sp. 17.

Edw. Av. T. 139. f. 2. *Totanus candidus*. BRISS. Av. V. p. 207. *Scolopax candida*. *Syst. Nat.* XII. Gen. 86. Sp. 18.

(*) *Totanus Canadensis*, tempore hyberno albus.

P L A A T XXXV.

De gevlake Goud-Plevier (35).

Deeze Vogel komt, in grootte, maakzel en evenredigheid van Lighaamsdeelen, met onze Groene Plevier overeen; hebbende, gelyk dezelve, niet meer dan drie Vingers aan ieder Voet, die allen voorwaards staan. De Sneb is één Duim; de Wiek, geslooten zynde, zeven en een half Duim; de Poot, van de Knie tot aan het onderste van den Hiel, by de twee Duimen; de middelste Vinger en Klaauw ongeveer één Duim lang.

De Sneb of Bek is zwart, en bykans regt, aan de Punt een weinig nederwaards omgekromd. De Bovenkaak heeft op haar zyden Groeven, in welken de Neusgaten staan. Digt by het Grondstuk van dezelve ontspringt, aan ieder zyde, een breede witte Streep, welke boven 't Oog heen gaat, en, zig Sikkelswys omkrommend, nederwaards loopt langs den Hals, ontmoetende van vooren de andere, en maakende dus te samen een witte Kraag, aan het beginzel van de Borst. De ruimte welke deeze Streepen, van vooren aan den Hals en Keel, inluit, is zwart: het overige, daar buiten, te weeten de Kruin van den Kop, de agterzyde van den Hals, de Rug, Stuit en Dekveders der Wieken, zyn van eene donker bruine of zwartagtige kleur, zeer fraay gesprenkeld met helder geel, dat naar Oranje trekt. Een enkelen Veder daar van waarneemende, bevond ik denzelven zwartagtig te zyn, met geele Vlakken Tandswyze langs den rand van zyne Baard. De grootste Slagpennen der Wieken zyn dof zwart, met de kanten van hunne Baarden lichter: de Slagpennen naast aan de Rug en de Staartveders, zyn zwart en bruin, Baarswyze, gekleurd: de Schouder van de Wiek heeft eenige witte Veders onder de donkeren gemengd: de binnenzijden der Wieken zyn licht Afchkleurig bruin. De geheele onderzyde des Vogels, van de witte Halskraag tot aan de Dekveders onder aan de Staart, is donker zwart, uitgenomen eenige weinige witte Vlakken op de laatstgemelden. De Pooten zyn een weinig boven de Kniejen Vederloos, en de buitenste Vinger is met den middelsten tot aan het eerste Gewricht samengewebd. Alle Vingers hebben een soort van randen aan de zyden, 't welk dezelve breed van onderen maakt. De Pooten en Voeten zyn zwart.

De Heer ISHAM heeft ook deezen Vogel uit de Hudsons-Baay medegebragt. Ik onderstel dat dezelve, leevende, heldere glinsterende Oogen heeft; also ik uit het berigt van gedagten Heer, mynen Vriend, bevind, dat de Engelschen, die aan de Hudsons-Baay wonen, hem de *Haviks-Oog* noemen. Het is, ontwyfelbaar, een Soort van Plevier, geheel verschillende en onderscheiden van alle Vogelen, die tot nog toe voorgesteld zyn, weshalve ik geloof, dat men hem zonder schroom als een nog niet beschreevenen mag te boek stellen.

P L A A T XXXVI.

Turnstone.
De Mornel van Kanada, Tolk genaamd (36).

Deeze Vogel is hier in zyne Natuurlyke grootte afgebeeld. Hy heeft den Bek regt

(35) *Pluvialis viridis maculatus* Ventre nigro Canadensis. EDW. Av. T. 140. *Pluvialis aurea* Freti Hudsonis. BRISS. Av. V. p. 51. *Charadrius apricarius*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 83. Sp. 6. *Syst. Nat.* X. Gen. 79. Sp. 7. Noordsche Goud-Plevier. *Nat. Hist.* I. D. V. Stuk, blad. 258.

(36) *Morinellus Canadensis*. EDW. Av. T. 141. *Morinellus marinus*. WILL. *Ornith.* p. 231. T. 58. RAJ. Av. 112. *Arenaria*. BRISS. Av. V. p. 132. *Tringa interpres*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 87. Sp. 4. *Syst. Nat.* X. Gen. 78. Sp. 14. Tolk. *Nat. Hist.* I. D. V. Stuk, blad. 244. *Streptopelas interpres*, (Linn.) Illiger.

regt en fcherp gepunt, iets krommer aan de onder-dan aan de bovenzyde, 't welk hem te meer in ftaat fteft om Steenen en Kluiten om te keeren, tot het opzoeken van Wormen en andere Diertjes, die onder dezelve, 'aan het Zee-Strand, zig verfhuilen: [weshalve men hem ook *Steendraaijer* noemt.] De Bek is zwart, uitgenomen het Grondftuk van de Onderkaak, 't welk hy Vleefchkleurig heeft, en den Kop wit, met Zwart geplekt, op de volgende manier. Een zwarte Streep of Baar loopt over 't Voorhoofd, voorby de Oogen heen, en maakt vervolgens een zwarte Plek onder ieder Oog, die vry groot is, geevende een zwarte Streep uit, naar den hoek des Beks. Agterwaards fchieten deeze Plekken ook eenige Streepen, en van dezelve loopen breede Banden langs den Hals nederwaards, welke zig vereenigen met een zwarte Kraag, die den Hals omringt en de Borft van vooren redelyk laag bedekt, paffeerende aan de zyden onder de Schouders of Gewrichten der Wieken. Daar zyn ook eenige langwerpige zwarte Plekken op de Kruin en 't agterfte van den Kop, nederwaards geftrekt. Van agteren, beneden de Halskraag, is de Nek wit, en daar onder de Rug gedekt met Oranjekleurige Vederen, die in 't midden zwart of donker zyn; zo dat zy een aangenaame mengeling formeeren van Oranjekleur en Zwart. Het laagfte deel van de Rug is wit en hier onder bevindt zig een halfmaanswyze Plek van zwarte Vederen. Verder zyn de Dekveders aan de bovenzyde van de Staart wit, doch de Staart zelve zwart, hebbende alle haare Vederen wit getipt. De eerfte of buitenfte der groote Slagpennen zyn zwart met witte Schaften: de naaftvolgende zwart met witte Tippen: de verderen bykans wit; doch, die over de Rug en Stuit vallen, Oranjekleur en zwart, gelyk de Rug, met het Zwart overdwars getekend. De eerfte Ry der Dekvederen verandert naar de Kleur der Slagpennen, welken zy dekken, daar zy in Kleur mede overeenkomen. De kleine Dekveders der Wieken zyn licht bruinagtig Afchgrauw, met eenig Wit gemengd aan de zyde, die op het zwarte gedeelte van de Borft valt. Tuffchen de Rug en Wiek is een langwerpige Plek van witte Vederen. De Dekveders aan de binnenzide der Wieken zyn wit; zo wel als de Buik, Zyden, Dyën en Dekveders onder de Staart. De Pooten en Voeten hebben een heldere Oranjekleur, met de Klaauwen zwart, en de Pooten een weinig boven de Kniejen Vederloos.

Deeze Vogel was door den Heer ISHAM uit de Hudfons-Baay gebragt. De Heer CATESBY heeft 'er een van deeze Soort van de Kuff van Florida, in zyne Hiftorie van Karolina, Vol. I. p. 72, befchreeven. [Zie hem in 't III. DEEL van dit Werk, op Plaat XLIV, voorgesteld.] Men vindt den Steendraaijer ook aan de Weftkuff van Engeland, zynde door WILLOUGHBY, pag. 311, befchreeven: maar aangezien deeze van elkander en beiden van de myne aanmerkelyk verfhillen, zo geloof ik, dat het drie byzondere Soorten zyn, en den onzen moet ik ten minfte, wegens zyne groote verfhillendheid, voor een niet befchreevenen verklaaren. Hy komt in grootte, ftatuur en Lighaamsdeelen, vry wel met den Engelschen Zee-Mornel overeen, doch is 'er in Kleur grootelyks van onderscheiden.

P L A A T XXXVII.

Red Phalarope.
De roode Koet-Plevier (37).

Deeze Vogel, hier in zyne Natuurlyke grootte afgebeeld, is een andere Soort van een geheel nieuw ontdekt Geflagt van Vogelen, eerft befchreeven by de Afbeel-

(37) *Tringa fusca Canadensis*, Membranis ad Digtorum articulos. Edw. Av. T. 142. *Phalaropus rufescens*. BRISS. Av. VI. p. 20. *Tringa Fulicaria*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 87. Sp. 10. *Syst. Nat.* X. Gen. 78. Sp. 6. *Nat. Hist.* I. D. V. Stuk, bladz. 246.

V. Deel. *Phalaropus fulicarius* (Linn.) Bp.

beelding van den *Strandlooper met Voeten als een Koet*, pag. 46 van het Eerste Deel deezes Werks. [Zie Plaat XCI in het II. Deel, hier voor.]

Hy heeft een langagtigen, regten, dunnen Bek, van Oranjekleur, met een zwarte Punt, die breeder is dan hoog, op de wyze van eenen Eende-Bek; wiens bovenste helft gegroefd is, van de Neusgaten tot aan de Punt. Boven ieder Oog is eene lichte Streep. De Kop, het agterste van den Hals en de Rug, zyn roodagtig bruin of Oranjekleur, met de middelste deelen der Vederen donker, waar door de geheele bovenzyde zwartagtige Vlakken heeft. De grootste Slagpennen der Wieken zyn zwart; de naastvolgende zwart met groote witte Tippen en smalle witte Randjes; de binnensten, naast aan de Rug, donker, met breede Oranjekleurige zoomen, gelykerwys die op de Rug. De Dekveders van de eerste ry, naast boven de Slagpennen, zyn zwartagtig, met Wit, doch niet zo hoog getipt als de grootste Slagpennen: de kleine Dekveders der Wieken zyn lichter of Afchkleurig, en eenigen een weinig gefranjed met Wit. De binnenste Dekveders der Wieken zyn wit, met eenige flauwe dwarsstreepen van eene donkere Kleur; de Stuit is wit met eenige donkere Vlakken. De Staart, en derzelver Dekveders van boven, zyn Oranjekleurig bruin; de middelsten der Vederen donker. De onderzyde van den Vogel, de Hals, Borst, Buik, Dyën en Dekveders onder de Staart, zyn allen van een eefene donker roode of Tegelkleur. De Pooten zyn, een end wegs boven de Knien, Vederloos; de Vingers op zyde met een uitgeschulpt Vlies gewebd, dat taame-lyk styf is en zig uitgespannen houdt, hebbende de agterste Vinger alleenlyk by zyn wortel een klein Vliesje. De insnydingen der Webben van de Vingers komen met het getal der Leedjes overeen, even als in de Pooten der Koeten. Zy hebben kleine Klaauwtjes. De Kleur der Pooten en Voeten is donker, een weinig trekkende naar Groen.

Deeze Vogel was uit de Hudsons-Baay gebragt door den Heer ISHAM, en maakt duidelyk een byzonder Soort uit, van den boven beschreevenen verschillende; zo dat ik hem, naar ik geloof, voor een nieuwlings ontdekten mag opgeeven.

P L A A T XXXVIII.

Northern Phalarope
De bruine Koet-Plevier, Man (38).

De hier afgebeelde Vogel heeft zyne Natuurlyke grootte. Ik houd hem voor het Mannetje van den hier voor, [op Plaat XCI. in het Tweede Deel,] afgebeelden, die aldaar onder den naam van *Strandlooper met de Pooten van een Koet* is voorgefeld; also hy daar mede, in de algemeene overeenkomstigheden van een Haan en Hen, strookt. Zy verschillen beiden van den naastvoorgaanden daar in, dat hunne Bekken niet breeder dan hoog zyn, 't welk een zo blykbaar Kenmerk is van denzelven.

De Bek is zwart van Kleur; tenger en spits uitloopende. De Bovenkaak is langer dan de Onderkaak en een weinig nederwaards geboogen. Een zwartagtige Streek loopt van het Neusgat om het Oog heen. De onderzyde van den Kop en de Keel is wit. Van agter de Oogen gaan Oranjekleurige Streepen nederwaards, die zig in 't midden van den Hals, onder den witten Keel, te samen voegen. De Kruin van den Kop, de Nek, en het overige van den Hals, boven de Borst in 't ronde, als ook de Rug en Dekveders der Wieken, zyn Afchkleurig; de grootste Slag-

(38) *Tringa fusca Canadensis*, Mas. Edw. Av. T. 143. *Larus fidipes alter*. RAJ. Av. 132. N. 7. WILL. *Ornith.* 270. *Phalaropus cinereus*. BRISS. Av. VI. p. 15.

Tringa hyperborea. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 87. Sp. 9.
Tringa lobata. *Syst. Nat.* X. Gen. 78. Sp. 5. Koet-Plevier. *Nat. Hist.* I. D. V. Stuk, bladz. 245.

Lobipes hyperboreus, (Linn.) Gm.

Slagpennen zwart; die 'er naaft aan volgen zwart met witte Tippen; de overigen, naaft aan de Rug, donker bruin. De eerste ry der Dekvederen, boven de Slagpennen, zyn donker Afchkleurig met witte Tippen; de binnenste Dekveders der Wieken wit met donkere dwars-Streepen. Tuffchen de Rug en Wiek zyn eenige weinigen der lange Vederen Oranjekleur gerand. De Stuit is donker en wit, in dwarfe Baaren beurtlings gemengeld: de Staart donker: de Borst, Buik, Dyën en Dekveders onder de Staart, wit. De Pooten zyn, boven de Kniejen, Vederloos, en, zo wel als de Voeten en Klaauwen, Loodkleurig; de Vingers even zodanig gewebd als in de naaftvoorgaande Koet-Plevier.

Deeze Vogel kwam ook uit de Hudfons-Baay, en, indien dezelve niet het Manetje is van den voorheen beschreevenen, (gelyk ik onderftel,) dan moet het een ouder Vogel zyn, die zyn volmaakte Pluimagic heeft. Ik oordeel hem nimmer beschreeven te zyn. Ik vind dat Mr. JOHN RAY, in een Werkje, door hem, onder den naam van *English Words*, met eenen Lyft van Engelsche Vogels, Viffchen, enz. uitgegeven, wanneer hy van de Koet fpreekt, het volgende daar by voegt. „ Mr. JOHNSON van Brigna, by Grotta-Bridge in Yorkshire, toonde my een Vogel „ van het Geflagt der Koeten, met uitgeschulpte Vingers, die niet veel grooter „ dan een Merel was.” Aangezien de Heer RAY zo weinig zegt van dien Vogel, kan men niet vaststellen, of dezelve eenige dan geene overeenkomst had met den genen, dien ik hier heb afgebeeld.

P L A A T XXXIX.

Carolina Rail.
Het kleine Amerikaanse Waterhoen (39).

Deeze Vogel is, hier, in zyne Natuurlyke grootte voorgesteld. Hy heeft, in gedaante en Kleur, iets van onze Water-Rall, doch is een weinig kleiner, en verschilt daar van inzonderheid, doordien hy den Bek niet meer dan half zo lang heeft. Dezelve is regt, aan den Kop taamelyk dik, en loopt spits uit. De Neusgaten staan in Groeven by den Rand van de Bovenkaak, aan welker Grondstuk eenige kaalheid is, die by het Voorhoofd oploopt, gelykerwys in de Koeten. De geheele Bek is van eene schoon geele Kleur, en aan den Kop omringd met zwarte Vederen, boven smal, maar aan de Keel byna twee Duimen nederwaards zig uitftrekkende. De zyden van den Kop, geheel rondom de Oogen; de zyden van den Hals en de Borst, zyn van een licht, aangenaam, Afchkleurig blaauw: de Kruin van den Kop, het agterfte van den Hals of de Nek, de Rug, Wieken en Staart, zyn altemaal bruin, met de middelste deelen der Vederen donker, zo dat de Pluimagic zig bruin vertoont met zwartagtige Vlakken. De kleine Dekveders der Wieken zyn geheel bruin; eenigen der middelste Slagpennen en derzelver Dekveders hebben witagtige Randen: de Zoom van de Wiek is wit, zo wel als de Dekveders aan de binnenzijde, met flaauwe donkere dwars-Streepen. De Buik, Dyën en Dekveders onder aan de Staart zyn wit, met een flaauwe Wolk of Schaduw van bruin. Zo zyn ook de zyden, van het onderfte van den Hals tot aan de Staart, wit, met gebroken zwarte dwars-Streepen, en een weinig bruin daar onder gemengd. De Pooten en Voeten zyn groot naar het Lighaam van den Vogel, en van eene dof groene Kleur: de Vingers lang, hebbende de middelste gelyke langte met den Poot boven de Knie, die Vederloos is, als in de voorgaande.

Deeze

(39) *Gallinula minor Canadensis*. Edw. Av. T. 144. *Syst. Nat.* X. Gen. 83. Sp. 5. *Nat. Hist.* I. D. V. Struk; *Porphyrus Freti Hudsonis*. BRISS. Av. V. p. 541. *Rallus Carolinus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 93. Sp. 9. *Porzana carolina*, (Linn.) GAB. bladz. 284.

Deeze Vogel was door den Heer ISHAM uit de Hudfons-Baay gebragt, en is, zo ik geloof, nooit beschreven. Ik vind in den Heer CATESBY's Historie van Karolina, VOL. I. p. 70, een dergelyken Vogel, die ik my verbeeld, de Hen te zyn van den boven beschreevenen. Hy noemt hem de *Soree*. Ik heb ook een kleine Waterhen uit Sweeden ontvangen, komende naby aan die van CATESBY, als men ze daar mede vergelykt. De myne verschilt voornaamelyk van die van CATESBY, daar in, dat zy de Borst en den Hals blaauwagtig, de Keel zwart, een zwarten Ring rondom den Bek, en den Buik witter heeft (*).

P L A A T X L.

De Ge-Oorde of Geboornde Aarsvoet (40).

Deeze Vogel heeft omtrent de grootte van een Taling: de Wieken zyn klein; de Pooten en Voeten groot naar evenredigheid van het Lighaam. Ik neem het voor een Mannetjes-Vogel, en geloof, dat ik de Hen daar van reeds heb beschreeven: [zie Plaat LXXXVII, in het IV. DEEL van dit Werk:] te weeten die in de tweede plaats beschreeven wordt; waar van de hier onder beschreevene daar in verschilt, dat hy een weinig grooter, meer Buffelkoppig is en wat sterker van Kleuren. De Sneb is, van haare Punt tot aan de hoeken des Beks, vyf Kwartier Duims lang: de Wiek, geslooten zynde, zes Duimen; de Poot een en drie vierde Duims: de middelste Vinger twee Duimen.

De Sneb is regt en spits gepunt; hebbende eene witte Tip, den Grondsteun van de Onderkaak vleeschkleurig; het overige zwart of donker. De Neusgaten staan in Groeven. Hy heeft ook eenige schuinse Tandjes aan de zyden van de Onderkaak. Van de hoeken des Beks tot aan de Oogen loopt een Streep van eene kaale roode Huid. De Kop is gedekt met lange zwarte Vederen, die eenen groenen Glans hebben, en maaken, dat hy zig veel grooter dan anders vertoont. Onmiddelyk van agter de Oogen loopt wederzyds een Streek van lange, lossse, geelagtig Oranjekleurige Vederen, die zig aan de agterzyde van den Kop bykans samenvoegen, en, een weinig nederwaards hangende, een soort van Kuif formeeren. Het agterste van den Hals en de Rug is zwartagtig bruin: de Dekveders der Wieken zyn Afchkleurig. In ieder Wiek heeft de Vogel ongeveer dertig Slagpennen; waar van sommigen der uitersten donker of zwartagtig zyn: dan volgen omtrent een dozyn witte, en de overigen zyn, gelykerwys de Rug, vuil bruin. De binnenste Dekveders der Wieken zyn wit, en de binnenste Baard der Slagpennen, aan de binnenzyde, vertoont zig ook witagtig. De Hals wordt onder den Buffelskop schievelyk dun. Het voorste daar van en 't begin van de Borst, is roodagtig Oranjekleur, een weinig in het Wit gebroken aan de Borst, en de geheele Buik is wit, met eenen Zilveragtigen Glans. Aan de zyden over de geheele langte des Lighaams, daar het donker bruin van de Rug zig met het witte aan den Buik samenvoegt, is een mengzel van donkere Oranjekleur, zo wel in 't bruine als in 't witte versmeltende. Men ziet geen Staart aan deezen Vogel. De Pooten zyn aan 't end des Lighaams geplaatst, en de Dyën zodanig met de Huid verbonden, dat zy niet agter- en voorwaards bewoogen kunnen worden, gelyk in andere Vogelen: zo dat deeze Fuuten, op 't Land zynde, nood-

(*) Zie de Afbeelding in het III. Deel van dit Werk, Plaat XL.

(40) *Colymbus auritus & cornutus minor* Canadensis. Edw. Av. T. 145. *Colymbus cornutus minor*. BRISS.

Av. VI. p. 50. *Colymbus Auritus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 75. Sp. 8. *Syst. Nat.* X. Gen. 68. Sp. 3. Ge-Oorde Fuut. *Nat. Hist.* I. D. V. STUK, bladz. 139.

noodwendig regtop moeten loopen. De Pooten zyn plat en breed, om beter slag te hebben in het Water. De drie voorwaardse Vingers hebben styve Webben of Vinnen aan ieder zyde, en zyn byna tot aan den Wortel toe van elkander afgezonderd, hebbende de agterste Vinger alleenlyk een kleine Web. De Nagels aan de Vingers zyn breed en plat, gelyk die aan Menschen Handen: de Pooten kaal te aan, doch niet boven de Kniejen, en Zaagswyze getand van agteren, van eene blaauwagtige Afchkleur aan de buiten-, en naar Vleefchkleur trekkende aan de binnenzyden.

Deeze Vogel was van de Hudfons-Baay gebragt door den Heer ISHAM, en ik geloof dat het een niet beschreevene Soort zy, hoewel niet aan Amerika alleen bepaald: want die, op Plaat LXXXVII, als gemeld is, beschreeven, welke ik het Wyfje daar van onderstel te zyn, was by Londen gevangen, doch aldaar zo zeldzaam, dat men hem niet kende.

P L A A T XLI.
Black-throated Diver.
De Gevlakte Duiker of Lomme (41).

Deeze Vogel vertoonde zig my van grootte als een tamme Endvogel. Zyn Sneb was, van de Punt tot aan de hoeken des Beks, drie Duimen; de Wieken, geslooten zynde, elf Duimen; de Poot byna drie Duimen; de middelste en buitenste Vinger omtrent vier Duimen lang. Men heeft my onderrigt, dat hy de Man is van de Roodkeelige Duiker, die wy pag. 97, [dat is in 't Vierde Deel van dit Werk, Plaat 89,] hebben beschreeven.

De Sneb is regt, in een spitse Punt uitlopende, en zwart van Kleur: de Vederen van 't Voorhoofd bedekken, bykans tot aan de Neusgaten toe, de Snebbe. Het voorste van den Kop is zwart; het agterste van den Kop en Hals licht Afchkleur. Aan 't voorste van den Hals, van de Keel tot aan de Borst, is een lange zwarte Vlak, die een veranderlyken Gloed van paarsch en groen heeft. Deeze Vlak is van het Afchkleurige aan het agterste van den Hals afgescheiden door witte Streepen met zwarte Vlakken, welke langs de zyden van den Hals nederloopen en de zyden van de Borst, aan het onderste van de Keel, bedekken. De Rug, de bovenzyde van de Wiek en de Staart, zyn gedekt met zwarte Vederen; die op eenige plaatsen met wit gevlakt voorkomen: te weten op de lange Veders, die van de Schouders afhangende gedeeltelyk de Rug bedekken, met groote vierkante witte Vlakken, welke een soort van Ruitjes op de Rug maaken. Ook zyn de Dekveders der Wieken getekend met kleine ronde witte Vlakken; maar de groote Slagpennen, Stuit en Staart, zyn ongevlakt. Hy heeft eenig Wit aan den boven-Rand van de Wiek. De binnenste Dekveders der Wieken zyn wit; de zyden onder de Wieken en de buitenzyden der Dyen zwart; de Buik wit; de Dekveders onder aan de Staart wit, met eenige zwarte Merktekenen overdwars; de Pooten en Voeten zwart, maar de binnenzyden der Pooten een weinig naar Vleefchkleur trekkende. De buitenste Vinger is in langte gelyk aan den middelsten Vinger, zynde de drie voorste Vingers samengewebd als in de Eenden: ook heeft hy een klein Vliesje aan de binnenzyde van den binnensten Vinger, en den agter-Vinger zeer klein: de Nagels plat, gelyk die van eens Menschen Hand: de Pooten breed en plat.

Deeze Vogel was, met en benevens een zoodanigen als ik pag. 97 beschreeven heb,

(41) *Colymbus Canadensis*, *Arcticus Wormii*, *Lomme Norvegis*. *Edw. Av.* I. 146. *Mergus major naevius*. *Briss. Av.* VI. p. 120. T. 11. fig. 2. *Colymbus Glacialis*. *V. Deel.*

Lis. LINN. Syst. Nat. XII. Gen. 75. Sp. 5. (*Colymbus Arcticus. Syst. Nat.* X. Gen. 68. Sp. 1.) *Lomme. Nat. Hist.* I. D. V. Stuk, blad. 134.

heb, uit de Hudfons-Baay overgebracht door den Heer ISHAM, die getuigde, dat zy Mannetje en Wyfje zyn. Men vindt ze gemeen in de Noordelyke deelen, zo wel van Europa als van Amerika: want de boven beschreevene geen ander dan de Lomme van WORMIUS kan zyn; waar van men een nader Berigt vindt in WILLOUGHBY's *Ornithologie*, pag. 343. Somtyds worden zy door de Groenlandsvaarders gevangen, en men weet, dat zy in Noorwegen broeden. De Heer ISHAM zegt, dat deeze Vogel door de Inboorlingen van de Hudfons-Baay *Moquo* geheeten wordt.

P L A A T XLII.

De Noorder Pengwyn (42).

Deeze Vogel heeft omtrent de grootte van een tammen Gans. De Kop en Sneb zyn hier in de natuurlyke grootte vertoond, waar door men te beter oordeel kan vellen over de grootte van den Vogel. De Sneb is op zyde plat en van eene donkere of zwarte kleur. Aan de onderkant heeft dezelve een Knobbel of Hoek, zynde aan de zyden van de Onderkaak zo wel als van de Bovenkaak schuins gegroefd, gelyk dit de Afbeelding uitdrukt. De Kop, de Hals omtrent ter halver langte van vooren en van agteren geheel, als ook de Rug, Staart en de bovenzijden der Wieken, zyn donker zwart, met de Vederen zeer zagt en effen, hebbende een Glans gelyk Satyn. De Oogen zyn taamelyk dicht boven de hoeken van den Bek, die zeer diep in schieten, geplaatst. Tusschen den Bek en de Oogen, ter wederzyde van den Kop, is een groote ovaale witte Vlak. De Kruin van den Kop is zeer plat; ryzende de witte Vlakken op de zyden byna hooger dan het midden van de Kruin. De grootste Slagpennen zyn zwart en daar van de langsten geen vierdhalf Duim lang. Zie de Natuurlyke grootte van zulk eene Slagpen in de Afbeelding. De binnenste, of die naaft aan 't Lighaam komen, zyn met wit getipt: de binnenste Dekveders der Wieken witagtig: de Borst, Buik en Dekveders onder aan de Staart wit: de Vederen aan de onderzyde van 't gewoone Maakzel, en dus styver dan die aan de bovenzzyde. De Pooten en Voeten heeft deeze Vogel gedekt met zwarte Schubben. 't Getal zyner Vingeren is maar drie, die allen voorwaards staan en met elkander gewebd zyn. Hy heeft taamelyk sterke zwarte Klaauwen.

Ik kreeg deezen Vogel van den Kapitein van een Newfoundland's Viisschers-Schip, die my verhaalde, dat dezelve gevangen was aan hunne Viischhoeken, op de Kabbeljaauw-Banken van Terreneuf, ongevaar honderd Mylen van de Kust. Hy is reeds afgebeeld en beschreeven, maar de Afbeelding heeft een Ring om den Hals by WILLOUGHBY, welke niet gevonden wordt in den Natuurlyken Vogel, en de beschryvingen zyn niet duidelyk: ook is hy verward met de Zuider Pengwyns, en de Heer WILLOUGHBY schynt te denken, dat deeze en de Noorder-Pengwyn een zelfde Soort zyn van Vogelen; maar ik, die verscheidene, zo wel van 't Noorden als van 't Zuiden heb gezien, ben zo ver van dit Gevoelen, dat ik ze veeleer tot twee byzondere Geslagten zou betrekken. De Zuider-Pengwyn heeft vier Vingers aan een Voet, hoewel de Heer WILLOUGHBY de Afbeelding van CLUSIUS daar in voor valsch uitmaakt: want ik ben verzekerd dat het waar is. Zyn Wieken zyn ook verschillende, en men vindt 'er niets op dat den naam van Vederen mag voeren. Zie een der grootste Slagpennen op de Plaat, 't welk dat kleintje is, naaft die van den Noorder-Pengwyn,

(42) Penguin Arcticus. Edw. *Av.* T. 147. WILL. *Orn.* p. 244. T. 65. Mergus Americanus. CLUS. *Exot.* 103. Alca major. BRISS. *Av.* VI. p. 85. T. 7. Alca

impennis. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 69. Sp. 3. *Syst. Nat.* X. Gen. 63. Sp. 2. Noordsche Pengwyn, *Nat. Hist.* I. Deel, V. Stuk, bladz. 83.

guyn, beiden in de Natuurlyke grootte. [De Zuider-Penguyns zyn op de 97ste Plaat in het Tweede Deel, en op de 84ste Plaat in het Vierde Deel van dit Werk afgebeeld.] Ik heb deezen Vogel hier inzonderheid voorgesteld, om aan te toonen, dat de boven beschreevene een byzondere Soort is, zo niet van een verschillend Geslacht, met die genen welken men Penguyns noemt omstreeks de Straat van Magellaan en de Kaap der Goede Hope. De boven beschreevene is een Vogel, aan de Noordelyke Deelen zo wel van Europa als Amerika gemeen; dewyl men hem op de Faro-Eilanden aantref, die tot Noorwegen behooren. Zie wat de Heer WILLOUGHBY, aangaande de Penguyns, gezegd en verzameld heeft in zyne *Ornithologie*, pag. 322, 323. Deeze Vogels zyn de kundigheid van den Heer ALBIN ontsnapt.

P L A A T XLIII.

De Strontjaager, zynde het Mannetje, zo men onderstelt (43).

In grootte schynt deeze Vogel een tamme Duif te overtreffen. Eenigen van deszelfs voornaamste Afmetingen zyn als volgt. De Sneb is, van de Punt tot aan de hoeken des Beks, anderhalf; tot aan de Veders op het Voorhoofd niet meer dan een Duim: de Wiek, geslooten zynde, twaalf Duimen; de middelste Veders van de Staart dertien Duimen: de Poot, van de Knie nederwaards, by de twee Duimen; de middelste Vinger vyf Kwartier Duims lang. Hy verschilt van den Meeuw (*Larus*) daar in, dat hy de Snebbe anders gefatsoeneerd, zwakker Pooten, en de Vingers, in evenredigheid tot de Pooten, korter heeft: want in de Meeuw is de middelste Vinger doorgaans langer dan de Poot. Dewyl hy in de Noordelyke deelen van Amerika, by den Poolkring, is gevonden, zo heb ik 'er, tot onderscheiding, den naam van *Arctick Bird* (dat is Poolkring-Vogel) aan gegeven, in tegenstelling met die Soort van Lang gestaarte Meeuw, welke den naam van *Tropick Bird*, (dat is Keerkring-Vogel,) voert, als tusschen of naby de Keerkringen voorkomende, die byna van even de zelfde grootte is als deeze. [Men vindt denzelfen op de volgende Plaat vertoond.]

De Sneb is, op zyde samengedrukt, aan de Punt haakig, en heeft twee Groeven aan ieder zyde van de Bovenkaak, in de laagste van welken de Neusgaten geplaatst zyn, die zeer dicht sluiten. De Punt of Haak der Snebbe is van het andere gedeelte afgescheiden door een dwarse Groef. De Sneb heeft, onder aan de Onderkaak, een hoek. Haare Punt is zwartagtig; het overige van een vuile Vleeschkleur. De Kruin van den Kop is donker of zwart: deszelfs zyden onder de Oogen, de Keel en de geheele Hals in 't ronde; benevens de Borst en Buik, zyn wit; de Dyën, het Onderlyf, de Dekveders onder aan de Staart, van eene heldere Afchkleur: het laagste van de Nek, de Rug, de Wieken, zo wel aan de boven als onderzyde, benevens de Staart, zyn van eene donkere Afchkleur; de groote Slagpennen en Staartveders donkeragtig, naar het zwarte trekkende. De Schaften van eenigé weinigen der buitensten van de grootste Slagpennen zyn wit: de Wieken, als hy zé uitspreidt, zeer lang en smal: de Staartveders kortst aan de zyden en alléngs in langte toeneemende tot aan de middelsten toe, welke eensklaps een groot end wegs voorby de overigen in langte uitschieten. De Pooten zyn boven de Kniejen, alwaar zy eene zwarte Kleur hebben, Vederloos, beneden de Kniejen helder geel tot aan de Voeten, die

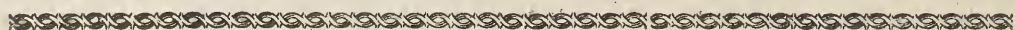
zwart

(43) *Avis Arctica*. EDW. *Av.* T. 148. *Stercorarius longicaudatus*. BRISS. *Av.* VI. p. 155, 150. *Coprotheres*. RAJ. *Av.* 127. N. 2. MART. *Spirsb.* 63. T. L. f. D. *Avis Norvegica* Kyuffa. OL. *Mus.* I. S. 11. N. 20. *Sterna Redricibus maximis nigris*. *It. Westgoth.*

182. *Act. Stockb.* 1753. p. 291. *Larus parasiticus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 76. Sp. 10. *Syst. Nat.* X. Gen. 69. Sp. 6. Strontjaager. *Nat. Hist.* I. D. V. SRUK, bladz. 150.

zwart zyn en de drie Vingeren voorwaards gewebd hebben als in de Eenden. De agterfte Vinger is zeer klein. De agterfte deelen der Pooten en Zoolen der Voeten zyn ruig, gelykerwys een Vyl of Haaijen - Vel, op eene zeer aanmerkelyke manier. Hy heeft maar kleine Klauwen.

Deeze Vogel was uit de Hudfons - Baay overgebracht door den Heer ISHAM, met eenen dergelyken, die ik onderstel het Wyfje daar van te zyn, hoewel het de lange Veders in de Staart niet heeft. Zy zyn, buiten twyfel, niet beschreeven, en van een Geslacht, zo ik meene, daar my geen andere Soort van voorgekomen is. Eenigermate gelyken zy, door de Snebbe, naar de Onweersvogelen, maar ontbeeren de Pypagtige Neusgaten in derzelver bovenste gedeelte. Zy hebben ook een Agtervinger, daar de Onweersvogelen alleenlyk een Nagel of Klauw hebben. Zie de Afbeelding der Onweersvogelen in 't IV. DEEL van dit Werk, Plaat 73. De Engelschen, in de Hudfons - Baay, noemen den hier beschreevenen een *Oorlogfchips - Vogel*. Uit de zwakheid der Pooten en de langte der Wieken besluit ik, dat hy veel op de Wieken dryve, en geloof, dat hy met zo ruuwe Voeten en Pooten is voorzien, om te vaster te kunnen staan op de slymige zyden van dryvende doode Vischen, waarop het waarschynlyk is dat zy aazen (*).

P L A A T XLIV.

De Strontjaager, zynde het Wyfje, zo men ondersfelt (44).

De hier afgebeelde Vogel komt volmaakt met den laatst beschreevenen, waar van ik onderstel dezelve het Wyfje te zyn, in het maakzel van de Snebbe, Pooten, Voeten en andere Lighaamsdeelen, overeen, maar in grootte overtreft hy denzelven een weinig. Het voornaamste onderscheid is, dat 'er de twee lange Veders, die zig in de Staart van het onderstelde Mannetje bevinden, aan ontbreken.

De Sneb is van de zelfde Kleur als in de laatst beschreevene: de Kop en de geheele bovenzyde donker Afchkleurig bruin: de groote Slagpennen en de Staart zyn een weinig donkerer: de Schaften van eenigen der grootste Slagpennen, zo wel als derzelver inwaards Baarden naaft aan derzelver Wortels wit, maar de Tippen zwartagtig. De binnenste Dekveders der Wieken zyn overdwars en verwardelyk met Zwart, Wit en donker Bruin gesprenkeld. De Stuit is roodagtig bruin met zwarte dwarsstreepen: de Staart heeft de middelste Veders een weinig langer dan die aan de zyden zyn: het voorste van den Hals, Borst en Buik, is ligt bruin of vuil wit: de Dyën, het Onderlyf en de Dekveders onder aan de Staart, hebben witagtige, bruine en zwarte dwarsstreepen: de Pooten zyn, een weinig boven de Knie, Vederloos, en, zo wel als de Vingers, altemaal geel van Kleur, maar de Vliezen zwart. De agterfte deelen der Pooten en de Voetzoolen zyn ruuw, gelyk in de voorgaande.

Deeze Vogel was, met en benevens den laatstbeschreevenen, uit de Hudfons - Baay overgebracht door den Heer ISHAM. Onder op de Plaat kan men deszelfs Kop en Sneb, in de Natuurlyke grootte afgebeeld, beschouwen. Hy was, zo ik geloove, nog niet beschreeven.

Dee-

(*) [Het is nogthans een geheel andere manier van Aazen, daar zy den Nederduitschen naam van hebben en tot welke hun die ruutheid der Voeten niet kan dienen; maar wel om vast te kunnen staan en zitten op glibberige Klippen en Steenrotsen.]

(44) *Avis Arctica femina*. Edw. Av. T. 149. Lar-

rus fuscus. BRISS. Av. VI. p. 165. ALB. Av. II. p. 55. T. 85. *Catarractes noster*. WILL. *Ornith.* 265. RAJ. Av. 128. STBB. Scot. II. p. 20. T. 14. f. 2. *Catarracta Skua*, Corpore &c. BRUNN. *Ornith.* 125. *Skua Hoyeri*. CLUS. *Exot.* 369. BARTH. *Act.* I. p. 91. RAJ. Av. 128. *Larus Catarractes*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 76. Sp. 11.

De Keerkring-Vogel (*).

Deeze Vogel schynt de grootte te hebben van een Duif. Boven aan de Plaat is hy in zyn geheel vliegende voorgesteld, maar de Kop en Pooten zyn onder op de Plaat in de Natuurlyke grootte verbeeld. Hy heeft de Wieken, als zy geflooten of toegeslagen zyn, meer dan tien Duimen, en de langste Veder in de Staart was volkomen drie-en-twintig en een half Duim lang: 't welk veel Duimen langer is, dan eenig beschryver der Natuurlyke Historie dezelve opgegeven heeft. In een ander Vogel bevond ik de langste Veder maar zefstien Duimen lang te zyn.

De Sneb is rood en grooter in evenredigheid dan in de Poolkring-Vogel. De Kop, het Lyf, de Wieken en Staart, zyn, zo wel boven als onder, wit, uitgenomen de volgende Vlakken; te weten. Hy heeft een zeer aanmerkelyke zwarte Vlak rondom ieder Oog: de zes uiterste Slagpennen, aan ieder zyde, zyn zwart met witte Tippen: een groote zwarte Vlak begint in de kleinste Dekveders van ieder Wiek, en beslaat twee of drie der Slagpennen, die naaft aan 't Lighaam zyn: ook is 'er een kleiner zwarte Vlak op ieder Schouder, behalve eenige kleine Vlakjes of mengeling in de witte Vederen aan het Onderlyf. De Staart heeft twaalf Vederen, die aan de buiten zyden kort, en trapswyze in langte toeneemen naar de twee middelsten, welke zeer smal zyn, en bykans twintig Duimen voorby de anderen uitschieten. De Schafden der Staartvederen zyn zwart, gelykerwys die van de Dekveders der Wieken, welke over de groote zwarte Slagpennen vallen. Hy heeft, naar zyne grootte gerekend, kleine en zwakke Pooten en Voeten, met vier Vingers aan den Voet, altemaal samengewebd, met eene zyd-Vin aan de buiten kant van den buitensten Vinger. Zie den Voet Levensgrootte by den Kop afgebeeld. De Pooten en de eerste helft der Vingeren zyn rood; de Vliezen en de enden der Vingeren, zo wel als de Klauwen, zwart. Ik heb een ander van deeze Vogelen gezien, die met een menigte van kleine zwarte Vlakjes, op de plaats der groote zwarte Vlakken, die boven beschreeven zyn, gesprekeld was. De Pooten en Bek verbeeldden zig in de doode Vogel geelagtig, maar ik ben onderrigt, dat zy in de leevende Vogelen rood zyn.

Deeze Vogel is in eigendom van mynen goeden Vriend, JOHN FOTHERGILL, *Med. Doctor*, door wien hy my, keurlyk geconserveerd zynde, te leen gegeven werd. Schoon de Keerkring-Vogel dikwils is beschreeven, meen ik doch eenige verbeteringen daar aan te hebben toegebracht; maar myn voornaamste oogmerk was in het maaken van deszelfs Afbeelding, om hem met den Poolkring-Vogel te vergelyken, ten einde men het verschild zoude kunnen zien. Zie WILLOUGHBY'S *Ornitologie*, pag. 331. [De omstandige beschryving van deezen Vogel door den Heer CATSBY is te vinden in 't IV. DEEL van dit Werk, bladz. 102. en deszelfs Afbeelding op Pl. CXI. Deszelfs naam, *Avis Tropicorum*, is door een groote mistelling gesneeden op de volgende Plaat.]

P L A A T XLV.

De Wilde Zwaan (45).

Deeze Vogel wordt onderfeld een weinig kleiner te zyn dan de Tamme Zwaan.

Ee-

(*) *Avis Tropicorum*. EDW. *Av.* T. 149. *Lepturus*. BRISS. *Av.* VI. p. 489. T. 24. f. 1. *Larus Leucomelanus*, *Caudâ longissimâ bipenni*. FEUILL. *Peruv.* 116. *Avis Rabos forcados*. ALDROV. *Orn. Libr.* 20. p. 544. *Phaëthon Æthereus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 74. Sp. 1. *Syst. Nat.* X. Gen. 67. Sp. 1. *Phaëthon*. *Nat. Hist.* I. D. V. STUK. bladz. 129. Pl. XXXIX. Fig. 3. (45) *Cygnus ferus*. EDW. *Av.* T. 150. BELL. *Av.* V. *Decl.*

30, a. GESN. *Av.* 371. T. 372. ALDR. *Ornith.* III. p. 10. T. 8. WILL. *Orn.* p. 212. T. 69. RAJ. *Av.* 136. ALB. *Av.* III. p. 91. T. 96. BRISS. *Av.* VI. p. 292. T. 28. *Anas Rostro semicylindrico atro, Cerâ flavâ, Corpore albo*. *Faun. Suec.* 107. II. *Westgoth.* 143. *Anas Cygnus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 67. Sp. 1. *Syst. Nat.* X. Gen. 61. Sp. 1. *Zwaan*. *Nat. Hist.* I. D. V. Stuk, bladz. 13.

N

Eenigen van zyne Afmeetingen, door my genomen, zyn als volgt. De Sneb van haare Punt tot aan de hoeken van den Bek is vier Duimen, tot aan het Oog vyf Duimen. De Poot onder de Knie en de middelste Vinger zyn van gelyke langte, ieder vier en een half Duim. Door de Afbeelding in 't geheel op deeze Plaat wordt hy voorgesteld.

De Sneb is, omtrent ter halver langte van de Punt af, zwart, en aan haar Grondstuk met een geele Huid gedekt, die, in de hoeken aan de zyden van den Kop, geheel tot aan de Oogen reikt. De Oogen zyn ook met Oogleden van een kaale geele Huid omgeven. De Sneb heeft de Opperkaak aan 't end haaks wyze omgekromd, en aan de zyden, over haare geheele langte, met Tandjes bezet, zo wel als de Onderkaak. De Tong is Vleeschkleurig, aan de zyden gehakkeld, even als een gebaarde Pyl. Ik bevond de Pluimagine van den geheelen Vogel volmaakt wit en ongevlakt te zyn, niettegenstaande WILLOUGHBY zegt, dat de Wilde Zwaan eenige Wolkjes en Vlakken van eene donkere Kleur heeft. Mooglyk zal de zyne een jonge Vogel, die nog niet volkomen geruid hadt, zyn geweest. Wanneer ik de bovenste Veders had weg genomen, bevond ik de Huid bedekt met een uitermaate fyn, zagt, Sneeuw wit Dons. De Pooten en Voeten zyn gedekt met kleine Schubben van eene zwartagtig bruine Kleur. Hy heeft drie Vingeren die voorwaards staan, te samen verbonden door zwarte Vliezen, met een zydelings Vlies aan de binnenzijde van den inwardsen Vinger. De agter-Vinger is klein en de Klaauwen zyn zwart.

Eenigen van deeze Wilde Zwaanen kwamen op onze Markten, in Londen, te koop, in de harde Winter van 't jaar 1740, alwaar ik den hier beschreevenen kocht. Die 'er de Ontleeding van zien willen, mogen de *Ornithologie* van WILLOUGHBY, p. 356, raadpleegen. Myn eigen onderzoek heeft my verzekerd aangaande de wonderbaare structuur van de Lugtpyp, welke in eene holligheid van het Borstbeen ingaat, en van daar wederom terugkeert, voor dat zy in de Longen ingeplant worde. Dewyl wy nog geen Afbeelding van deezen Vogel hadden, oordeelde ik het niet oneigen, hem alhier voor te stellen. WILLOUGHBY heeft slegts eene Aftekening van zynen Kop uitgegeven. Het zyn Inboorlingen der Noordelyke deelen, zo wel van Amerika als van Europa: want men vindt 'er groote menigten van in de Hudsons-Baay; waarvan ik eenigen, die overgebracht waren, met deezen vergeleeken heb en bevonden de zelfden te zyn. De Tamme Zwaan, geloof ik, komt niet in Amerika voor. Ik heb deszelfs Kop hier nevens gevoegd, om te toonen, hoe veel dezelve van den Kop des Wilden verschille, en dat zy dus niet een en de zelfde Vogel zyn, gelyk sommigen onderstellen. Daar is geen teken van uitwendige onderscheiding tusschen de twee Soorten dan in derzelve Snebben, welke de Afbeeldingen duidelyk aantoonen. De Sneb van den tammen Zwaan is rood of Oranjekleurig; met den haak aan haare Punt zwart; zwartagtig aan de kanten en omtrent de Neusgaten: de Onderkaak heeft alleenlyk een weinigje rood aan ieder zyde, zynde aan de kanten getand, als in de Wilde Zwaan: de Bovenkaak is hol of inzakkende aan haaren bovenkant; hoewel ALBIN, in zyne Afbeelding, VOL. III. p. 91, dezelve, tegen de Natuur, geweld of verheven gemaakt heeft. Tusschen de Sneb en de Oogen, wederzyds, zyn groote driehoekige Plekken van eene zwarte Huid, waar van de bovenste Punten zig voegen aan een Knobbel of Uitwas van eene harde Vleezige zelfstandigheid, welke voorwaards loopt en over de Bovenkaak heen hangt. De Pooten en Voeten van den Tammen Zwaan zyn niet van die van den Wilden te onderscheiden: zo dat ik hier, in een opslag, alles vertoond heb, het gene verschillende is in deze twee Soorten van Zwaanen.

P L A A T XLVI.

De Kanadafche Gans (46).

Deeze overtreft den Tammen Gans in grootte een weinig. Getekend zynde, zo als hy op de Plaats van een Heer liep, kon ik 'er geene Afmetingen van bekomen. Zyn maakzel is wat ranker of langer in het Lighaam en den Hals, dan dat van den gewoonen Tammen Gans. Hy heeft de Sneb byna van de zelfde gefalte als die, aan de kanten ruuw, en van eene zwarte of donkere Loodkleur; de Oogen zyn donker; de onderfte Oogleden wit; de Kop en Hals zwart, uitgenomen een wit Merk, onder aan de Keel, 't welk wederzyds smaller wordt en puntig uitloopt op de plaats der Ooren. De Rug, Wieken, benevens een gedeelte van de Borft en Buik, zyn van eene donkerbruine Kleur, met de randen der Vederen wat ligter, naar Afchkleur trekkende. De grootfte Slagpennen zyn bykans zwart. Het onderfte van de Rug en de Stuit is zwart, zo wel als de Staart zelve, doch de Veders, die haar aan de bovenkant bedekken, zyn wit, gelyk die aan het onderfte van den Hals van vooren, maar de witheid van deeze verdwynt allengs in het bruine van de Borft. Het Onderlyf en de Dekveders onder aan de Staart, zyn wit. De Pooten en Voeten fchynen van 't zelfde maakzel te zyn als in de Tamme Ganzen, doch van een donkere Loodkleur. Hy heeft vier Vingers, waar van drie voorwaards en een agterwaards staan.

Deezen Vogel heb ik, eenige Jaaren geleeden, ten huize van myn ge-eerden PATROON, Sir HANS SLOANE, in Bloomsbury, afgetekend. Men vindt zodanige Ganzen in Kanada, en zy worden ook tot ons overgebracht uit Nieuw Engeland en de Hudfons-Baay. Men heeft my verhaald, dat eenige Heeren deeze Soort, in de laafte Jaaren, in Engeland hebben aangefokt. De Vogel is befchreeven in WILLOUGHBY'S *Ornithologie*, pag. 361, en flegt afgebeeld op Tab. LXX, doch op de volgende Plaat is 'er een beter Afbeelding van; waar hy, by misvatting, de *Zwaangans* geheten wordt. ALBIN heeft in zyne *Historie der Vogelen*, Vol. I. Pl. 92, een Gans in Afbeelding gebragt, dien men de *Rotgans* noemt, en door onkunde, of by misvatting, denzelven, pag. 88, onder den naam van *Kanadafche Gans* befchreeven. Weshalve, om de gedagte feilen te regt te brengen, ik de Liefhebbers hier een nieuwe Aftekening en befchryving van denzelven, onmiddelyk naar 't Leven, mededeel. In myne befchryving heb ik wat byzonderer dan de Heer WILLOUGHBY geweest, die den Vogel *graauw* noemt, en ik *donker bruin*. Hy is inderdaad vuil bruin, een weinig naar Graauw trekkende. In de Afbeelding heb ik getragt naauwkeuriger te zyn, en nader aan de Natuur te komen, dan eenige voorgaande Tekening daar van, en hope hier in geflaagd te zullen zyn. Myn Vriend, de Heer ISHAM, heeft my onderricht, dat in 't Voorjaar groote Schoolen van deeze Vogels zig aan de Hudfons-Baay vertoonen, en een groot end verder Noordwaards trekken dan de Engelsche Handelplaatfen, waar men onderftelt dat zy broeden; keerende dan, by Schoolen, wederom Zuidwaards terug, voor het aankomen van den Winter. De Kop van deezen Vogel is, nagenoeg Levensgrootte, door den Heer CATESBY in Afbeelding gebragt. [Zie 't IV. DEEL van dit Vogelen-Werk, II. Band. Plaat 84.]

PLAAT

(46) *Anser Canadensis*. EDW. AV. T. 151. BRISS. *Syst. Nat.* XII. Gen. 67. Sp. 14. *Syst. Nat.* X. Gen. VI. p. 272. T. 26. CATESB. *Car.* I. p. 92. T. 61. Sp. 9. Kanadafche Gans. *Nat. Hist.* I. D. V. 92. WILL. *Ornith.* 276. T. 70. f. 1. & Tab. 71. Stuk, blad. 36. f. 3. RAJ. *Av.* 139. N. 9. *Anas Canadensis*. LINN.

P L A A T XLVII.

De blaauw gevlakte Gans (47).

Deeze schein my eer kleiner dan grooter te zyn als de gewoone tamme Gans. Eenigen van deszelfs Afmeetingen zyn als volgt. De Sneb heeft, van de Punt tot aan de hoeken des Beks, twee Duimen langte, en een kwartier Duims meer tot aan de hoeken van de Bovenkaak, welke in het Voorhoofd boven de Oogen schieten. De toegeslagen Wieken zyn zestien Duimen; het laagste Lid van den Poot en de middelste Vinger ieder ongeveer drie Duimen lang.

De Sneb is van maakzel als in andere Ganzen, en over 't geheel rood van Kleur. De Veders van het Voorhoofd steeken een weinig nederwaards over het bovenste gedeelte van de Snebbe uit, gelyk zy doen in de meesten van het Geslagt der Ganzen. De Kop en het grootste deel van den Hals is wit: de Kruin of Top vertoont zig geelagtig, even als of dezelve gezengd ware; zynde het agterste van den Hals of de Nek donkerbruin of zwartagtig gevlakt. Het onderste van den Hals in 't ronde, de Borst, de Zyden onder de Wieken en de Rug, zyn van eene donkerbruine Kleur, doch die wat lichter en helderer is aan de Borst. De grootte Slagpennen der Wieken zyn donkerbruin of zwartagtig; de binnensten, die naaft aan de Rug vallen, even zo, doch deeze Afchgrauw gerand, en de Dekveders aan de buitenzyde der Wieken, zo wel als die van het laagste deel van de Rug en Stuit, zyn licht blaauwagtig Afchgrauw. De Staart is van eene donkerbruinagtige Afchkleur: de binnenzijden der Wieken en de onderzyde van de Staart zyn Afchkleurig. De Buik, Dyën, en Dekveders onder de Staart, zyn wit, niet eene donkere Kleur een weinig gewolkt of gefchaduw. De Pooten zyn, tot een weinig boven de Kniejen, Vederloos; en rood van Kleur zo wel als de Voeten, wier drie voorwaardse Vingers te samen gewebd zyn, hebbende ook een zyd-Vlies aan de binnenzijde der inwaardse Vingeren, gelyk, zo ik geloof, alle Ganzen hebben. De agter-Vinger is klein en de Klauwen zyn zwart.

Deeze Vogel, uit de Hudsons-Baay overgebragt door den Heer ISHAM, is, zo ik geloove, nog nimmer beschreeven. Het is aldaar een Trekvogel, blyvende in dat Land zo lang als de Wateren nog niet bevroozen zyn, en in de Zuidelyke Landen terugkeerende, wanneer hem door de Vorst zyn onderhoud benomen wordt. Myn Vriend, de Heer LIGHT, heeft my verhaald, dat 'er een Gans is, die by Zomer in de Hudsons-Baay komt, hebbende zyn Voorhoofd als 't ware door de Hitte gefchroeid, en gezegd hoe de Inboorlingen vastelyk gelooven, dat deeze Ganzen, om de Winterkoude te ontwyken, naar de Zon toe vliegen, en 'er zo dicht aan komen, dat zy hun Voorhoofd zegen aan den Kloot der Zonne. Het is moeiljelyk de Wilden wys te maaken, dat 'er op den Aardkloot warmer Klimaat dan het hunne zyn, werwaards de Vogels, tot Voedzel en Verblyfsplaats, de wyk kunnen neemen gedurende hunne strenge Winterkoude. De boven beschreevene, denke ik, zal de Vogel zyn, van wien de Inboorlingen dit denkbeeld koesteren.

P L A A T XLVIII.

De bruine gevlakte Gans of Spotter (48).

Deeze Vogel is van grootte als onze gewoone Wilde Ganzen. Alle zyne Afmetin-

(47) Anser Canadensis Alis caeruleis. EDW. AV. T. 152. Anser sylvestris Freti Hudsonis. BRISS. AV. VI. p. 275. Anas caerulea. LINN. SYST. NAT. XII. Gen. 67. Sp. 12. SYST. NAT. X. Gen. 61. Sp. 10. Blaauw-Vlerk Gans. NAT. HIST. I. D. V. STUK, blad. 36.

(48) Anser Canadensis fuscus maculatus. EDW. AV.

T. 153. Anser Helsingicus. CLUS. EXOT. 368. Anas cinerea Fronte alba. FAUN. SUEC. 116. Zool. BRIT. T. 00. 1. Anas erythropus. LINN. SYST. NAT. XII. Gen. 67. Sp. 11. SYST. NAT. X. Gen. 61. Sp. 7, 8. NAT. HIST. I. D. V. STUK, blad. 35.

tingen komen vry naa overeen, met die van den zo even beschreevenen blaauw gevlerkten Gans.

De Sneb is over 't geheel rood van Kleur, van maakzel als in andere Ganzen, en aan de kanten, zo wel boven als beneden, getand: de Tong is ook op de zyden gehakkeld. De Veders, in de geheele omtrek van het Grondstuk der Bovenkaak, zyn wit; het overige van den Kop en de geheele Hals is bruin; de Kruin donkerst en naby komende aan Zwart: de zyden van den Kop, onder de Oogen en het voorste van den Hals, lichter bruin. De Rug, Wieken en Staart, zyn van eene graauwagtig bruine Kleur, met de randen der Vederen een weinig lichter dan het midden, en de groote Slagpennen naby komende aan Zwart. De eerste ry der Dekvederen, boven de Slagpennen, is Afchkleurig met witte Tippen: ook is de laagste kant van de Wiek, die op de Borst en Buik valt, tot eenige breedte Afchkleurig; maar de binnenzijden der Wieken, en de zyden des Lighaams daar onder, zyn donker bruin. De Dekveders aan de bovenzijde van de Staart zyn wit, zo wel als de Borst, Buik, Dyën en Dekveders onder aan de Staart, uitgenomen eenige plekken van zwarte Vlakken, best kenbaar uit de Afbeelding. De Pooten en Voeten zyn, gelykerwys in de laatst beschreevene, van eene roode Kleur; hebbende ieder Voet vier Vingers, drie voorwaards aan elkander gewebd, en een kleine, die los is, van agteren.

Deeze Vogel was ook uit de Hudsons-Baay gebragt door den Heer ISHAM, en, zo ik geloove, nog nooit beschreeven; hoewel ik denzelven, in eenige harde Winters, op de Markten van Londen in Hoenderkoopers Winkels meen te koop gezien te hebben. Ik denk derhalve, dat het een van die Wintervogelen is, welke aan de Noordelyke deelen, zo wel van Europa als Amerika, gemeen zyn. Het is door veelen opgemerkt, dat 'er meer Watervogels Inboorlingen zyn van die beide Wereldsdeelen, dan Landvogels, welke niet zo gemakkelyk de Straaten of open Zee, van het eene Land in het andere, passeeren kunnen.

P L A A T X L I X.

De Eend met den blaauw-gryzen Kop (49).

Deeze Vogel is wat groot om onder de Eenden geteld te worden; en schynt den tammigen Eendvogel veel te overtreffen. Eenigen van deszelfs voornaamste Afmetingen zyn als volgt. De Sneb is; van de Punt tot aan de hoeken des Beks, twee Duimen; tot aan het end van die breedte deelen der bultigheid van de Bovenkaak, welke ter wederzijde van het Voorhoofd vallen, twee en een vierde Duims. De Wiek, toegeslagen zynde, heeft elf Duimen; de Poot onder de Knie naauwlyks twee Duimen; de middelste Vinger twee Duimen en drie Kwartier Duims langte.

De Sneb is rood van Kleur, aan de Punt zwart of donker. Het Grondstuk van de Bovenkaak, aan derzelve bovenste gedeelte, strekt zig op het Voorhoofd, wederzijds, in de gedaante van een breedte platagtige Boon uit. Aan den wortel van de Bovenkaak zyn de Veders zwart, en loopen in het Grondstuk van de Snebbe met drie hoeken; éenen in 't midden des Voorhoofds, en aan ieder zijde één. Het Oog is ook omringd met zwarte Veertjes, die agterwaards zig puntig uitstrekken. De Kruin en het agterste van den Kop heeft eene lichtblaauwagtige Afchkleur: de zyden van den Kop, onder de Oogen, zyn licht groen, en daar loopen eenige zwarte Vlakje streepsgewyze van het Oog langs den Hals neder, scheidende het Afchkleurige van het Groene. Onmiddelyk aan het Grondstuk van de Onderkaak, beneden, zyn de Veders zwart, en verdeelen zig Vorkswyze, gaande ter wederzijde van den Hals; terwyl de Keel daar tusschen wit is, zo wel als de Hals in 't ronde en de geheele Borst. De Rug

(49) *Anas Canadensis* Capite griseo-coeruleo. Edw. Av. T. 154. *Anas Freti* Hudsons. BRISS. Av. VI. p. 366. *Anas spectabilis*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 67.

V. Deel.

Sp. 5. *Syst. Nat.* X. Gen. 61. Sp. 4. Sierlyke Eend van Kanada. *Nat. Hist.* I. D. V. STUR; bladz. 25.

Rug heeft een donker bruine of zwarte Kleur, met eenen Purperglans: de grootte Slagpennen van de Wieken en de Veders van de Staart zyn donker bruin: de Slagpennen in 't midden, of die naast aan de eersten volgen, zwartglanzig Purper, met witte Tippen, maakende een witte Streep dwars over de Wiek; terwyl de overige Slagpennen, naast aan de Rug, en de eerste ry der Dekvederen boven de Slagpennen, insgelyks van eene donkere of zwarte Kleur zyn, met een Purperglans. De kleinste Dekveders der Wiek zyn bruin rondom den geheelen Rand, die op de Borst valt, maar in 't midden der Dekvederen van ieder Wiek is een witte Plek. Aan de binnenzijde van de Wieken zyn de Dekveders wit, uitgenomen eenige weinige licht bruine Vedertjes rondom het Gewricht of den Schouder van de Wieken. De Witheid van de Borst verdwynt trapswyze in de Kleur van den Buik die geheel zwart is. De Dekveders van de Staart, zo wel boven als beneden, zyn glinsterend zwart; doch de Staart heeft wederzyds eene aanmerkelyk groote, ronde, witte Vlak. De Pooten en Voeten zyn van eene vuil roode Kleur. De drie voor-Vingers zyn samen gewebd, met een smal Vlies aan de inwaardsse zyden van den binnensten Vinger: de agter-Vinger is klein, en heeft van onderen een Vinnetje.

Deeze Vogel, ook uit de Hudsons Baay overgebracht door den Heer ISHAM, moet geteld worden onder de tot nog toe onbekende, onafgebeelde en niet beschreevene Vogelen. Zyne grootste byzonderheid is het ongewoone maakzel van de Snebbe.

P L A A T L.

De groote zwarte Eendvogel (50).

Deeze is mede wat groot voor een Eendvogel, schynende my grooter te zyn dan de gewoone Wilde Eend of Woord. Zyne voornaamste Afmetingen zyn door my aldus bevonden. De Sneb is, van haaré Punt tot aan de hoeken des Beks, twee en een half Duim lang, en strekt zig wat langer uit aan het Grondstuk van de Bovenkaak, dat het allerverste in den Kop schiet. De Wiek, toegeslagen, heeft de langte van negen Duimen; de Poot, onder de Knie, is by de twee Duimen, en de middelste Vinger derdhalf Duim lang.

De Sneb is naar de Punt toe waterpas samengedrukt, aan het Grondstuk zo hoog als breed, en aan de kanten met Tandjes bezet. Zy heeft een bleeke Oranje-kleur, uitgenomen in haar midden omtrent de Neusgaten, alwaar zy rood is of Oranje. In het breedste deel van de Bovenkaak, naast aan den Kop, bevindt zig wederzyds een groote vierkantagtige zwarte Vlak, welke zig een weinig van de Snebbe verheft, vertoonende zig als of 'er iets op geplakt ware. De Sneb zelf is op deeze plaats ook wat uitpuilende. Van het eene tot het andere Oog, op de Kruin van den Kop, strekt zig een witte Vlak in eene driehoekige gedaante uit, waar van de twee Stompe Punten aan het bovenste der Oogen komen, en de scherpste Punt naar de Snebbe strekt, doch die niet aanraakt, zynde daar tusschen zwarte Veertjes. Aan het agterste van den Hals, effen onder den Kop, is een andere langwerpige driehoekige Vlak, hebbende haare smalste zyde naast aan den Kop, en den scherpsten hoek nederwaards naar de Rug toe. Uitgenomen deeze twee witte Vlakken is de geheele Pluimagie van den Vogel zwart, zonder eenigen weerschyne van andere Kleuren. De Wieken nogthans en de Staart zyn van onderen zo zwart niet als van boven, hebbende aldaar een donkere Afchkleur, maar de Pooten en Vingers zyn helder rood. De drie voorwaardsse Vingers zyn samengewebd, hebbende de binnenste een Web of Vin aan zyne inwaardsse zyde, en de agter-Vinger ook een klein Vinnetje. De Webben zo wel als de Klaauwen zyn van eene donkere Kleur.

Deeze Vogel is, zo wel als de voorgaanden, uit de Hudsons-Baay overgebracht door den Heer ISHAM. Hy heeft, gelyk de laatst beschreevene, een aanmerkelyke byzonder-

(50) *Anas Canadensis major*, niger. EDW. AV. T. 155. *Anas nigra major* Freti Hudsonis. BRISS. AV. VI. p. 425. *Anser maximus niger*. RAJ. AV. 138. N. 2.

Anas perspicillata. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 67. Sp. 25. *Syst. Nat.* X. Gen. 61. Sp. 22. Brill-Eend. *Nat. Hist.* I. D. V. Stuk, blad. 53.

derheid in het maakzel van zyne Sneb. Myn Vriend, de Heer HENRY BAKER, Lid der Koninglyke Societeit, heeft in zyne Verzameling een Sneb, die volmaakt overeenkomt met de boven beschreevene. Ik geloof, dat deeze Vogel nooit in beschryving is gebragt, maar aangaande de Afbeelding kan ik het zelfde niet zeggen: want ik meen een Tekening daar van ontdekt te hebben, in een klein Stel Hollandfche Printen van Vogelen, die te Amsterdam, door N. VISSCHER, in 't jaar 1659 uitgegeven zyn, alwaar hy *Turma Anser* geheten wordt. Hier komen alle de Merktekenen en het maakzel van den Bek met den mynen overeen. Ik verbeeld my, dat die Vogel in Holland gebragt zal zyn uit de Straat Davis, waarop de Hollanders lang gevaren hebben. Misschien zal 'er van wegen hunne grootte, en dewyl zy zig by kleine Scholen vertoonen, de gedagte naam aan gegeven zyn.

P L A A T L I.

De Eend met een lange puntige Staart (51).

Deeze Vogel schein my de grootte te hebben van een Smient. Hier volgen eenigen van zyne voornaamste Afmetingen. Van de Punt der Snebbe tot aan de hoeken des Beks is een weinig meer dan anderhalf Duim langte. De toegeslagen Wiek is agt Duimen; de Poot onder de Knie niet wel anderhalf Duim; de langste Vinger een weinig meer dan twee Duimen; de langste Veders in de Staart zyn agt Duimen lang.

De Sneb komt met die der meeste Eendvogelen overeen, hebbende niets aanmerkelyks in haare figuur, en zwart van Kleur zynde, uitgenomen naar de Punt van de Bovenkaak, alwaar zy rood is, maar de eigenlyke Punt of Haak is zwart. De zyden des Kops, van de Snebbe agterwaards, hebben breede witte Vlakken, die omtrent de Ooren in Punten uitloopen. In deeze Vlakken zyn de Oogen geplaatst. Het agterste van den Kop is Afchkleurig. Het overige van den Kop, de Hals en Borst, zyn Roestig zwart, zo wel als de Rug en de Dekveders aan de bovenzijden der Wieken, wier grootste Slagpennen donker of zwart zyn; de middelsten, die daar aan volgen, bruin; de overigen, naaft aan de Rug, helderer roodagtig en de Dekveders aan de binnenzijden der Wieken donker bruin. Onder aan den Hals, van agteren, zyn de Veders van eene bruinagtige Kleur, zo wel als de Schouders of de Veders die de Rug van de Wieken scheiden. De Stuit en de Dekveders van de Staart hebben een zwarte Streep, nederwaards door dezelve loopende, met witte Vederen wederzyds. De twee middelste Veders van de Staart zyn zwart, lang, smal en scherp gepunt, schietende vier Duimen voorby de andere Vederen uit: de naaften daar aan zyn Afchkleurig: de naaften uitwaards worden wit en verkorten trapswyze tot aan de buitensten toe, die de kortsten van allen zyn. De Buik en de Dekveders onder aan de Staart zyn wit; de Pooten en Vingeren roodagtig bruin; de Webben, welke de drie voorsten samenvoegen, donker of zwart. Hy heeft een Vin aan de binnenzijde van den binnensten Vinger: de agter-Vinger is klein; met een aanhangende Vin en de Klaauwen zyn donker.

Deeze Eendvogel, ook uit de Hudfons-Baay overgebragt door den Heer ISHAM, was, zo ik geloove, nooit afgebeeld geweest; maar, zo ik meen, door WORMIUS, als een Ylandsche Eend, beschreeven. Men kan eene overzetting van zyne beschryving vinden in WILLOUGHBSY *Ornithologie*, pag. 364, onder den naam van de *Scherpstaartige Ylandsche*, by de *Yslanders* Havelda genaamd. Mooglyk zal, derhalve, deeze Eend een Inboorling van Amerika alleen zyn: want Ysland kan men billyker voor een gedeelte van Noord-Amerika rekenen dan van Europa, alzo het nader aan het onderstelde Vaste Land van Groenland, (een gedeelte van Amerika,) is, dan aan eenig gedeelte van Europa (*).

P L A A T

(51) *Anas Caudâ acutâ Canadensis*. EDW. Av. T. 156. *Anas Islandica* HAVELDA. WORM. Mus. 302. WILL. Ornith. 290. RAJ. Av. 145. N. 14. BRISS. Av. VI. p. 379. *Anas Hyemalis*. LINN. Syst. Nat. XII. Gen. 67. Sp. 29. Syst. Nat. X. Gen. 61. Sp. 26. Winter-Eend. Nat. Hist.

I. D. V. STUK, blad. 56.

(*) [Deeze ondertelling van den Heer EDWARDS vervalt t'eenemaal, dewyl deeze Eend ook in Sweden voorkomt, wordende aldaar *Winter-Eend* geheten.]

P L A A T LII.

De kleine bruine Eend (52).

Deeze Vogel heeft omtrent de grootte van een Taling, naar welke hy, in gestalte, veel gelykt, schoon hy 'er in Kleur grootelyks van verschille. Eenigen van zyne voornaamste Afmetingen zyn als volgt. De langte der Snebbe is, van de Punt tot aan de hoeken des Beks, een Duim en een Kwartier: de toegeslagen Wiek is zeven Duimen; de Poot onder de Knie vyf vierden Duims en de middelste Vinger by de twee Duimen lang.

De Sneb is zwart, aan de kanten met Tandjes, en een weinigje haakig aan de Punt van de Bovenkaak. De Veders rondom deszelfs Grondstuk zyn wit, en bedekken puntswyze het midden van de Sneb, welke zelf wederzyds naar 't Voorhoofd met een hoek pointeert. Daar is een Streep van donkere Vederen tusschen de Sneb en het Oog, welke het witte in Vlakken boven en beneden de Streep verdeelt. De Vogel heeft ook een witte Vlak agter ieder Oog, omtrent de plaats der Ooren: het overige van den Kop is bruin, zo wel als de Hals en het begin van de Borst, maar lichter aan het voorste van den Hals en Borst. De Rug, Wieken en Staart, zyn van eene donkerbruine Kleur; de grootste Slagpennen der Wieken allerdonkerst en byna zwart; de Dekveders lichter en helderer bruin; die aan de binnenzyde der Wieken van eene donkere Kleur, met een weinig vuil wit gemengd; de zyden des Lighaams, onder de Wieken, donker bruin, doch flauwer dan de Veders op de Rug. De Borst wit, en dit Wit is overdwars met helder bruin getekend tot aan de Dyën toe; die, zo wel als het Onderlyf en de Dekveders onder aan de Staart, van een lichter en donkerer Bruin, dat overdwars in gebroken streepen gemengeld is, zyn. De Pooten en Voeten zyn van eene donkere Kleur, hoewel zig een doffe roodheid aan het voorste van de Pooten en het bovenste der Vingeren vertoont. De Webben, die dezelve famenvoegen, zyn het allerdonkerste of zwart. Het maakzel der Voeten komt met die van den laatst beschreevenen overeen.

Alzo ik dus van veele Vogels uit de Hudsons Baay gehandeld heb, zal het niet onbilyk zyn, iets te zeggen van dat gedeelte der Wereld, en verftout my zulks te trekken uit de Reistogt van den Heer ELLIS derwaards, die, sprekende van het verfte gedeelte, daar zy kwamen in Straat Wager, het volgende zegt. „Ik kan nogthans niet na-
 „ laten te melden; dat wy, in het opklimmen van deeze Bergen, eensklaps een zo
 „ grootsch, zo treffend en zo yzelyk Gezigt hadden; als misschien ooit de Oogen der
 „ Stervelingen verbaasd heeft. Terwyl wy langs den Oever liepen, scheenen de ge-
 „ richelde Rotfen van boven ons over 't Hoofd te hangen: op sommige plaatsen waren
 „ Watervallen, die van de eene Klip op de andere nedergulpten: aan anderen hingen
 „ gedrochtelyke Yskegels, op ryën, agter elkander, gelyk de Pypen van een ver-
 „ baazend groot Orgel: maar het allerakeligste van de Vertooning maakten de ver-
 „ gruisde Klipsteen, voor onze Voeten leggende, die blykbaar scheenen van de top-
 „ pen der Bergen door de uitzettende kragt der yzelyk harde Vorst afgeborsten, en
 „ dus met een onbeschryfelyk geweld nedergeploft te zyn op de plaatsen, daar zy thans
 „ in puinhoop lagen. Ik noem het Ruïnen; want zy waren het inderdaad. Indien 'er
 „ reden is voor een hartgrievend denkbeeld, wanneer wy de plaatsen door den Oorlog
 „ of door den Tyd verwoest beschouwen; zo is het gemakkelyk reden te geeven
 „ van nog veel schrikkeliker aandoening, die men hebben moet door het zien van
 „ zulke verbaazende Gedenktekenen van eene verwoesting, welke de Natuur zig zelf
 „ heeft aangedaan”.

(52) *Anas Canadensis minor fuscus*. EDW. AV. T. 157.
Querquedula Freti Hudsonis. BRISS. AV. VI. p. 469. *Anas*
minuta. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 67. Sp. 36. *Syst.*

Nat. X. Gen. 61. Sp. 31. Kleine Amerikaansche Eend.
Nat. Hist. I. D. V. Struk, bladz. 60.

*Arbutus caule erecto, foliis glabris
serratis bacis polyspermis Hort. Cliff.
Linn. Spec. 595. n. 3.*

C. Edwards ad viv. delin.

Vultur barbatus.

Con Priv. Sac. Cas. Aigest.

N^o. J. V^{ter} Theil .

J. A. Seligmann sculp. et exar. d.

Le Vautour barbu.

*Abies picea foliis brevioribus, conis parvis
 truncatibus laxis Rand.
 The Newfoundland White spruce Fir Mill. Dict.*

G. Edwards ad viv. delin.

J. G. Mann sc. et exc.

Pygargus Accipiter, canadensis.

*Cum Priv. Sac. Cas. Aug.
 N°. 2. V^{ter}. Theil*

Le Faucon à queue annelée.

Cyrcus cyaneus VAR. hudsonius, (Linn.) Schl.

Marsh hawk, harrier.

Tab. III: Der kleine schwarze und oranienfarbe, indianische Falck.

Physalis ramiflora foliis villosis
viscosis pedunculis nutantibus Linn.
Spec. 133. n. 7. An. Alkekengi Bar-
badense nanum Alliardia folio H.
Eltz. 10.

G. Edwards delin.
Accipiter minimus, Bengalensis.

Cum Priv. Sac. Cas. Majest.

N° 3. Vte Teil. Le petit Faucon noir et orangé des Indes

Black and Orange Falcon of the Indies

Dentaria foliis ternis serratis
 Linn. Sp. 653. n. 1.
Dentaria triphyllis Bauh.
 pin. 522.

G. Edwards delin.
 Garrulus, *Argentatus*.

Cum P. S. C. Aq. est.
 N° 4ter Illud.

J. M. Schömann sc. et ex.
 I. a Corneille bleue

Tab. V.

Der große Paradiesvogel.

*Mesembryanthemum articulis caulinis terminatis
in folia acuminata subtus dentata variet^B Linn. 493.
n. 14.*

*Mesembryanthemum perfoliatum foliis maioribus tria-
cantis Dill. H. Elth. t. 193. f. 240.*

G. Edwards ad viv. del.

C. P. S. C. May.

I. A. Seligmann sculps. et excud.

Manucodiata major.

N. 5. V^{ter} Teil

Le grand Oiseau de Paradis.

The grand Bill of Paradise.

Tab. VI.

Der sogenannte König der grösseren Paradiesvögel.

*Physalis caule fruticoso,
foliis ovatis tomentosis
Linn. Viciid. Cliff. Spec. or. n. 3.
Alkekengi curassavica foliis
origani maculis, flore vitæ
sulphureo fundo purpureo.
Boerb. Ind. alt.*

G. Edwards ad viv. del.

Manucodiata Rex.

C.P. C.S. May.
Nº. 6 1ste Teil.

J. M. Seligmann sculp. et incid.

Le Roy des Oiseaux de Paradis.

Der goldene Paradies vögel.

Erythraea cyathipes corollam superantibus, caule erecto ramosissimo Linn. Spec. 248. n. 8. a varietas foliis lanceolato-linearibus.
Anagallis foliis lanceolato-linearibus, caule ramoſo diffuso. Gronov.

a a a. in situ naturali.
 b b b. per lentem vitream spectatus.

G. Edwards ad viv. del.
 Avis Paradisæa flava.

C.P. S. C. August.
 N.º 7. V^{ter} Teil. I. M. Seligmann sculps. et excud.
 L'Oiseau de Paradis de couleur d'or.

Orange colored Bird of Paradise.

Cytisus racemis simplicibus erectis foliis ovato-oblongis Linn. Spec. 759. 11. 2. Cytisus glaber nigricans Bauh. pin. 390.

G. Edwards del. viv. delin.

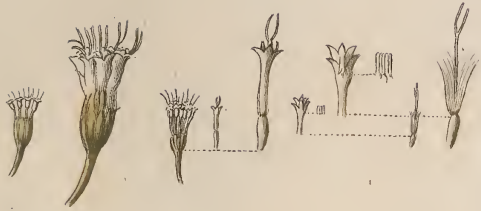
C. P. S. C. May.

L. A. Seligmann fecit et excudit.

Pica Orientalis, caudâ duabus penis longissim. donatâ. N° 8. Vte Thal.

L' Oiseau ou la Pie de Paradis.

Speckled Pie of Paradise

*Ageratum foliis ovato-
cordatis rugosis flori-
libus alternis caule
glabro Linn. Sp. 839. 2. 3.
Eupatorium. Scrophularia
foliis glabris flore albo
Moril. Hist. III. 98. 5. 2. 18.
f. 2.*

G. Edwards ad viv. del.

C. P. S. C. Maj.

L. M. Seligmann excud.

Picus Canadensis, pedibus tribus digitis donatis. N.º 9. 7.º. Theil.

Le Piverd a trois Onglets

*Crassula foliis planis carti-
lagineo-ciliatis basi conato-
vaginantibus Linn. Spec. 282 n. 2.
Cotyledon Africana frutescens.
flore umbellato coccineo
Comm. xae. pl. t. 24.*

G. Edwards ad viv. del.
Ispida carolinensis.

C. P. S. C. May.
N.º 10 V.º 1.º Itäl.

I. M. Schigmann fecit et excud.
Le Martin Pêcheur de L'Amérique.

Ceryle alcyon, (Linn.) Boie.

Belted Kingfisher.

*Abies foliis solitariis apice
acuminatis undique ramos
cingentibus, conis ovatis Ten-
an Abies Picea foliis brevibus
conis minimis Rand.
New foundland black Spruce Fir
Mill. Gard. Dict.*

G. Edwards ad viv. delin.
Phasianus cornutus Bengalensis.

Cum P. S. C. Maj.
N.º JJ. V.º.º. Thail.

J. A. Seligmann sculp. et excud.
Le Phaisan Cornu des Indes.

*Astragalus caulescens erectiusculus, floribus
 spicatis, leguminibus erectiusculus nudis tomi-
 dis tereti depressis mucrone reflexo Lina. Spec. 157 ad
 Astragalus siliquis erectis parum compressis. H. Florent.*

G. Edwards ad viv. delin. C.P.S.C.M. T. A. Seligman sc. et grav.

Urogallus minor foemina cauda longiore, Canadensis. N°. 12. V. Thal. Le Coq de Bruyère à longue queue de la Baye de Hudf.

Pediacetes phasianellus, (Linn.) Sharp-tailed grouse northern variety.

Das schwarze gefleckte Hasel oder Birck hühn.

Cofus officinarum Dale Pharmacol. 274 *Coimel. Fl. Malab.* 23 *Tianakua Hortus Malab.* XI. 15.

G. Edwards delin.

C.P.S.C.M.

L. M. Sigmund sculps. et exc.

Trogon maculatus Canadensis.

Nº 13. V^{ter} Teil

Le Coq de Bruyere Noir et Marqueté.

Tetrao canadensis, propl. (not variety franklini which lacks the orange terminal band on the tail.)

Canada, or Spruce Grouse.

Azoon foliis cuneiformi-ovatis, floribus sessilibus
Linn. Sp. 488, n. 2. Kali Azoides canariensis procumbens
Fluk. Alm. 202, t. 303, f. 4. Völk. Fl. Nor. 236, cum fig.
Ticoidea Hispanica Lychnidis folio thaisfieu Hort. Carolin.

G. Edwards ad viv. del.

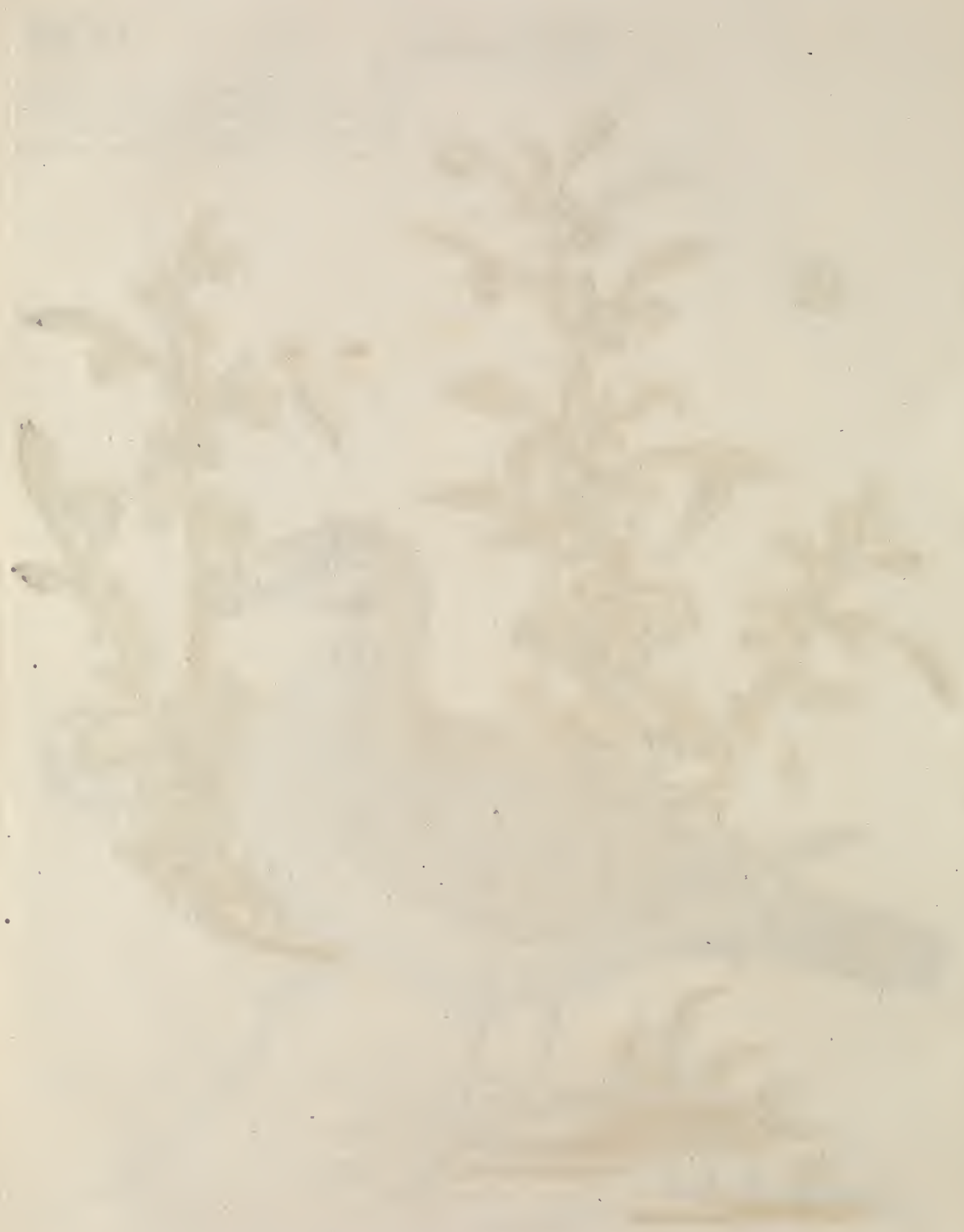
Columba minor fulva Jamaicensis.

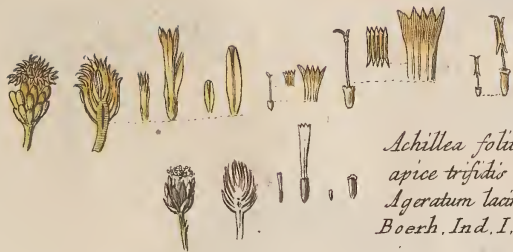
C.P. S.C.M.

N°. 14ter Theil.

F. M. Seligmann sc. et exc.

La Perdrix de Montagne.

*Achillea foliis dentato laciniatis integerrimis
apice trifidis Linn. Spec. 900. n. 19.
Ageratum laciniatis foliis inodorum Africanum
Boerb. Ind. I. p. 125.*

G. Edwards ad viv. del.

Hirundo cærulea, Canadensis.

C. P. S. C. Maj.

N.º 35. V. Theil.

? A. Seligmann sc. et excud.

Le grand Martin de l'Amérique.

Progne purpurea, (Linn.) Boie.

Purple Martin.

Tab. XVI.

Die americanische Nachtigall. Der grüne Sperling oder das grüne Kolbrüchen.

*Phrysalis ramosissima ramis angulatis
glabris Linn. Spec. 103 n. 6.
Mekongi indicum glabrum chenopodii
folio Dill. H. E. 1th. p. 23. t. XII.*

*Icterus minor, nidum suspendens.
Rubecula viridis elegantissima.*

*C. P. S. C. M.
N. 16. 7ter Thal.*

*Le Rossignol de l'Amerique.
Le Moineau verd.*

Das schwarz und gelbe Bäumläuferlein.
Die americanische Grasmücke.

G. Edwards ad viv. delin.

Luscinia à fulco et luteo varia.
Curucca, Jamaïcenlis.

* *Leucosticte tephrocotis?*

C.P. S. C. Maj.
N° 37me Thal.

F. A. Seligmann sculps et excudit
Le Grimpereau noir et jaune
Le Moineau de buisson de l'Amérique.

* Gray-crowned Finch.

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

Abies Taxii foliis odora balsami Giliaden-
sis Raii Hist. III l. 24. p. 2.
The Balm of Gilead Fir. Mill Gard.
Dict. ed. 7. no. 6.

g. Eduards ad viv. delin.
 Rubicilla maxima, Canadensis.

C. P. S. C. Maj.
 N° 18. V^{tes} Thal.

F. M. Schumann sculp. et excud.
 Le gros Pinçon rouge.

Pinicola enucleator. (Linn.) G. G.

Pine Grosbeak.

Der größte Titschnabel, die Sie.

Alectoris, Balaerium, frutescens, maxima
flore luteo, foliis minoribus luptus
verrucosis Salvator. Boech. Ind.
 alt. I. 242. n. 2.

G. Edwards ad viv. delin.
 Ejusdem foemina.

C.P.S. Cas. May.

M. Seligmann sculp. et excud.

Nº. 19 V. Teil.

La femelle du gros Pinçon rouge.

Pin Grosbeak. (female.)

G. Edwards ad viv. detin.

C.P. S. Cas. Maj.
N°. 207ter Thal.

J. M. Seligmann sculp. et excul.

Coccothraustes caeruleus, Aegleutis.

Le Gros-Bec bleu, d'Angola

Blue Grosbeak of Africa.

Blue Grosbeak.

Der Schneevogel aus der Hudsonsbay.

Euphorbium heptagonum spinis longissimis in apice frugifero Boerb. ind. alt. p. 258.

G. Edwards ad viv. del.

Montifringilla major, Canadensis.

Gen. Priv. Sac. Cas. Majest.

N°. 21. V^{tes} Thal.

J. M. Seligmann sculp. et excud. Norimb.

L'Oiseau de Neige, de la Baye de Hudson.

Plectrophanes nivalis, (Linn.) Meyer.

Snow-flake.

Evonymus, Virginianus Pyracanthae foliis, capsulae verrucarum instar asperata rubente. Pluk. Ehyt. Tab. us. f. 5.

*G. Edwards ad viv. del.
Rubicilla, America. Willughby, p. 247.*

*cum Priv. Sac. Cas. Majest.
N°. 22 V^{ro} Thal.*

*J. M. Schumann sculp. et excud. Norimb.
Le Dominican Cardinal.*

G. Edwards ad viv. delin.

Cum Priv. Sac. Caes. Maj.

J. M. Seligmann fecit et excud.

Cardueli affinis, viridis.

N°. 23. Vte Thal.

Le Chardonneret, verd.

G. Edwards ad viv. delin.

Cum Priv. Sac. Caes. Maj.

F. M. Seligmann sculp. et excud.

Linaria, Angolensis. An mas et foemina.

N°. 2 4. 1re Theil.

Deux Linottes différentes d'Angola.

G. Edwards ad viv. del. Londini.

Cum Priv. Sac. Cas. Maj.

J. A. Seligmann sculp. et excud.

Fringilla tricolor, Mexicana. Eadem coloribus nondum perfectis. N° 25. Vte Theil.

L Oiseau peint.

G. Edwards ad viv. delin.

Cum Priv. Sac. Caes. Maje. et.

F. M. Seligmann sculp. et excud.

Fringilla ventre caeruleo, Angolensis.

Nº. 26. V^{tes} Theil.

La Pinçon au ventre bleu.

Tab. XXVII. Der grosse Kranich aus der Hudsonsbay.

G. Edwards ad viv. delin.

(Grus, Americana) alta major.

C.P.S. Caes. Majestatis.

N°. 27. Vte Teil.

J. M. Seligmann fecit & excud. Norimb.

La grande Crue de la Baye de Hudfon.

White or Whooping Crane.

Der braune und aschfarbe Kranich .

Tab. XXVIII.

G. Edwards ad viv del.
Grus fulca *canadensis*.

C.P. S. C. Mey.
N°. 28. V. ^{ter} Thal.

J. M. Seligmann fecit et excudit Norimb.
La Grue brune et cendrée.
Brown or sandhill crane.

Tab. XXIX.

Die Jungfer von Numidien.

G. Edwards ad viv. del.
Grus Numidica.

Cum P. S. C. Majest.
N°. 29ter Theil.

J. A. Seligmann sculp. & excud.
La Demoiselle de Numidie.

Demoiselle Crane.

Der aschfarbe Reiger aus North-Amerika.

Tab. XXX.

G. Edwards ad viv. del.

Ardea fusca, Canadensis.

Ardea herodias, (Linn.)

Cum P. S. C. Maj.

N.º 30. V.º Theil. Le Heron cendré de l'Amérique septentrionale.

F. A. Schömann sculp. et incid.

Great Blue Heron.

Tab. XXXI.

Der Reiger aus der Hudsons-Bay.

G. Edwards ad viv. del.
Ardea Stellaris, Canadensis.

Cum P. S. C. Majest.
N°. 31. V. Theil.

J. A. Seligmann sc. et excud.
Le Butor de la Baye de Hudson.

Botaurus minor, (Gm.) Boie.

American Bittern

Das grössere amerikanische Kassel-Huhn.

Tab. XXXII

G. Edwards ad viv. del.
Fedoa Americana.

Limosa fedoa. (Linn.) Ord.

C.P. S. C. Majest.
N°. 32. Vte Teil.

J. A. Schlegmann sc. et excud. Norimb.
Le grand Francolin de l'Amérique.
Great Marbled Godwit.

Tab XXXIII.

Das roth gebrüstete Hasel-Huhn.

G. Edwards ad viv. delin.

Cum Privilegio S. C. Majest.

J. H. Seligmann sculp. et excud.

Fedoa Americana, pectore rufo.

N.º 331. Theil.

Le Francolin à Poitrine Rouge.

Macrorhamphus griseus?

Red-breasted snipe?

1. Das weiße Hasel-Huhn aus der Hudsons Bay.
 2. Der weiße Wasser Schnepf.

Tab. XXXIV.

C. P. S. C. Majest.
 N°. 34 1ter Theil

J. A. Selmann sculp. et excud.

G. Edwards ad viv del.
 Fe do a *Canadensis* rostro sursum recurvo.
 Totanus, *Canadensis* tempore hyberno albus.

La Beccafine blanche.
 La Beccafine blanche d'Etang à jambes rouges.

Tab. XXXV.

Das fleckigte Wasser-Huhn.

G. Edwards ad viv. delin.

Pluviatis viridis maculatus ventre nigro, Canadensis. C.P. S. Coes. Majest. N°. 35. V. Thal.

Charadrius fulvus?

F. M. Seligmann sculps. et excud.

Le Pluvier moucheté.

Golden Plover?

Tab. XXXVI.

Der Steindreher aus der Hudsons-Bay.

G. Edwards ad viv. delin.

C. P. S. C. Majest.

F. A. Seligmann sculps. et excud.

Morinellus, Canadensis.

N°. 36 Vte Theil.

Le Tourne-pierre de la Baye de Hudlon.

Strepsilas interpres (Linn.) Elliger.

Yernstone.

Tab. XXXVII.

Die rothe Wasserdrossel.

G. Edwards ad viv. delin.

C.P. S. Cas. Anst.

J.M. Schumann sculps et excud.

Tringa rufra, *Canadensis*, membranis circum-
laribus ad digitorum articulos appensis.

N°. 37. V^{to} Thil.

Le *Tringa* rouge aux pattes de la
Foulque d'eau.

Phalaropus fulicarius, (Linn.) Gp.

Red Phalarope.

G. Edwards del. pin. delin.

J. A. Seligmann fecit et excudit.

Tringa fuscus, Canadensis mas ventre albo C.P.S. Cas. Majest.
membranis pedum cum precedente similibus. N°. 38. 1er Teil.

Le Tringa mâle

Scolopax hyperboreus, (Linn.) Guv.

Northern Phalarope.

Tab. XXXIX.

Das kleine Americanische Wasserhuhn.

G. Edwards ad viv. del.
Gallinula minor Canadensis.

C.P. S. Cas. Majest.

J. A. Seligmann, Sculp. et incid.

N°. 39. V^{er}. Thal. La petite Foulque d'eau de l'Amérique.

Porzana carolina (Linn.) Cab.

Carolina Rail.

G. Edwards ad viv. delin.

C. Priv. Sac. Ces. Majest.

F. A. Seligmann sculps. et excid.

Colymbus auritus et cornutus, minor, Canadensis. N.º 40. V.º. III.º.

La Foulque à Aigrettes ou à Cornes.

Horned Grebe

G. Edwards ad viv. delin.

F. M. Seligman exaudit.
Cum. Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Joh. Sebast. Latner sculp.

Colymbus Canadensis, Arcticus Worm. Lumme N° 41 V. Theil.
Norvegis.

Le Plongeon Marqueté.

Colymbus arcticus, (Linn.)

Black-throated diver.

G. Edwards ad viv. delin.
Penguin Arcticus.

J. M. Seligman excudit.
Com. Priv. Sac. Caes. Majestatis.
N° 42. V. Theil.

Joh. Sebaste. Leitner sculps.
Le Penguin du Nord.

Der Nord-Vogel, den man für den Er hält.

Tab. XLIII.

G. Edwards ad viv. delin.

*F. M. Seligman excudit.
Cun. Priv. Sac. Cas. Majestatis.*

Joh. Sebaft. Leitner sculps.

*Avis Arcticus, mas sive Larus caudâ
ambus pennis longissimis donata. N° 43. V^{tor} Theil.*

L'Oiseau Arctique qu'on suppose
être le Mâle.

G. Edwards ad viv. delin.

F. M. Seligman excudit.
Cura Priv. Sac. Caes. Majoritatis.

Joh. Sebast. Leino sculps.

Avis Arctica femina.

Nº 44. V^{ter} Theil.

L'Oiseau Arctique qu'on suppose être la femelle.

* Buphagus skua.
+

The skua,

G. Edwards ad viv. delin.

J. M. Seligmann exaudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Joh. Sebast. Leiner sculp.

Avis Tropicorum.

Cygnus ferus, cum capite cygni man- N° 45. V. Theil.
sueti ad differentiam notandam.

Le Cigne Sauvage

Die Canadische Gans.

Tab. XLVI.

G. Edwards ad viv. delin.

*J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.
N° 46. V. Theil.*

Joh. Sebast. Lechner sculp.

Anser ferus, Canadensis.

L'Oie du Canada.

Branta canadensis.

Canada Goose.

Die Blau geflügelte Gans.

Tab. XLVII.

G. Edwards ad. viv. delin.

J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Joh. Sebast. Leitner sculps.

Anser, Canadensis, alis caeruleis.

N° 47. V^{ter} Theil.

L' Oie aux Ailes Bleues.

Anser caeruleus.

Blue Goose.

Die lachende Gans.

Tab. XLVIII.

G. Edwards ad. viv. delin.

*J. M. Seligmann exoudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.*

Joh. Sebast. Leitner sculps.

Anser, Canadensis, fuscus, maculatus. N° 48. V^{ter} Theil.

L'Oie Moqueuse.

G. Edwards ad viv. delin.

Anas, Canadensis, capite griseo-coeruleo.

Somateria spectabilis

*J. M. Schymmer gravavit.
Cum Priv. Soc. Cas. Augustatis.*

N° 49. V. Thiel.

Tab. Schacht. Lintner fecit.

Le Canard à la Tête grise.

G. Edwards del. viv. delin.

J. M. Seligmann sculpsit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Joh. Sebast. LeClerc sculp.

Anas, Canadensis, major, niger.

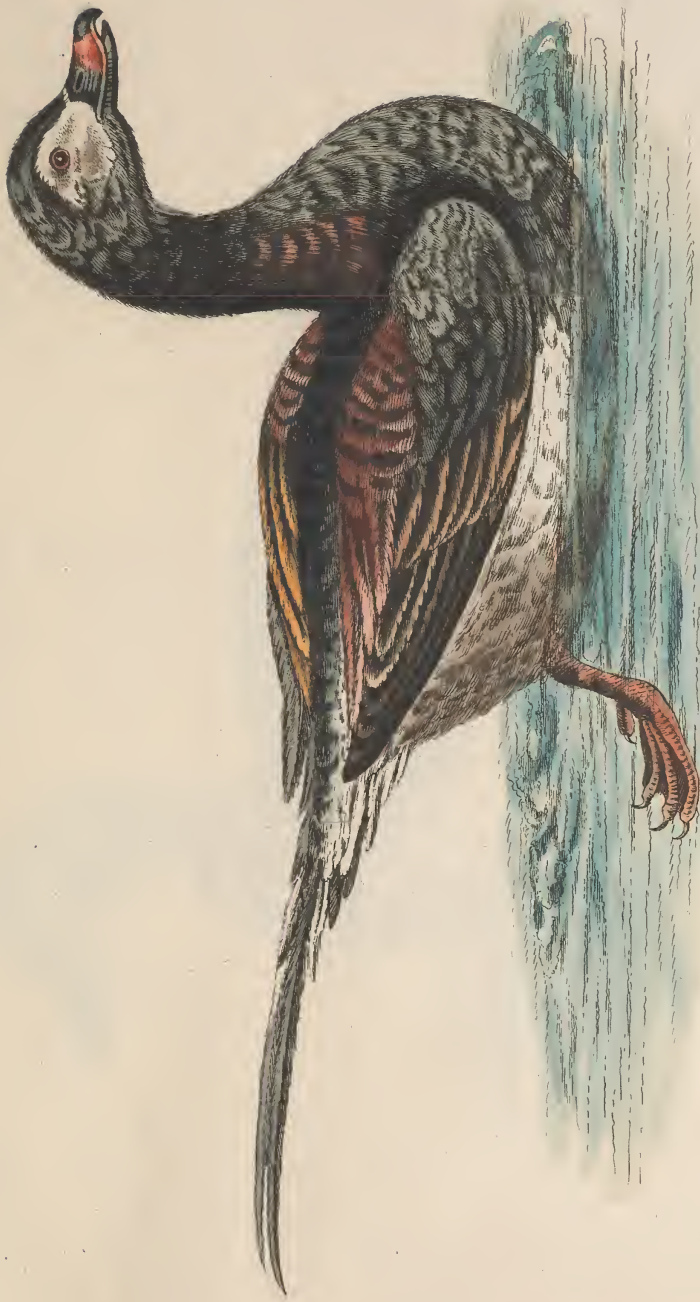
N°. 50. Vte. Theil. Le Gros Canard Noir de la Baye de Hudson.

Oedemia perspicillata.

Great Black Duck of Hudson Bay.

Die lang geschwanzte Gans aus der Hudsons-Bay.

Tab. LI.

G. Edwards achen. abstr.

Anas caudacauda, Canadensis.

Hareld glacialis.

J. A. Schlegmann gravit.
Com. Dru. Des. Cas. Majoritatis.

Nº 21. V. 1841.

Le Canard à longue Queue de la Baye de Hudson.

Ich. Schlegel. Naturf. Atlas.

Long-tailed Duck of Hudson Bay.

G. Edwards ad viv. delin.

Anas, Canadensis, minor, fulvus.

Histrionicus torquatus?

Little Brown and white Duck.

*J. M. Stejneger geschit.
Columb. Soc. Caes. Magstratus.
Nº. 52. V.º Thal.*

Le Petit Canard Brun et Blanc.

Joh. Schöps. Lötter fauqs.

Hallegerin Duck.

VERZAMELING

VAN UITHEEMSCHE EN ZELDZAAME

VOGELLEN.

Z E S D E D E E L

P L A A T LIII.

De rood en blaauwe Westindische Raaf (53).

Deeze Vogel is ontwyfelbaar, zo uit aanmerking van zyne Grootte, als van de Verscheidenheid van Kleuren, waarmede zyn Pluimagine praalt, de voornaamste in het Geslacht der Papegaaijen. Hy is ook de grootste van alle de genen, die my daar in voorgekomen zyn. De Staart niet beschadigd zynde, heb ik bevonden dat sommigen derzelven meer dan drie Voeten langte hadden, van de Punt des Beks tot aan het end van de Staart. De boog van de Bovenkaak, van het Voorhoofd tot aan de Punt des Beks gemeten, is byna drie Duimen; de Poot van de Knie nederwaards nog geen anderhalf Duim, en de langste Vinger, met de Klaauw, derdhalf Duim lang.

De Bek van deezen Vogel heeft de Bovenkaak witagtig, uitgenomen aan ieder zyde naast den Kop, alwaar dezelve donker is, zynde de Onderkaak byna zwart. Men vindt 'er geene kaale Huid aan, die den Bek bedekt, gelyk in sommige Papegaaijen. De Neusgaten zyn in het bovenste van den Bek, effen binnen de Vederen, geplaatst. De Bek is groot en sterk; de Tong rondagtig en zagt. De zyden des Kops, van den Bek een goed end agterwaards, zyn in eene aanmerkelyke breedte geheel Vederloos, en bedekt met eene witagtige, gerimpelde, ruuwe Huid. In de bovenste deelen van deeze Plekken zyn de Oogen geplaatst, die Geele Oogkringen hebben. De Kop, Hals, Borst, Buik, Dyën, het bovenste van de Rug en de kleinste Dekveders der Wieken, zyn zeer schoon hoog of Scharlaken-rood. De Slagpennen hebben aan de buitenzyde een heerlyk Hemelschblauw, en aan de onderzyde een flauw rood: de eerste Veders, naast boven de Slagpennen, zyn van eene schoon geele Kleur, hebbende eenigen deezer Vederen groene Tippen, en de blaauwe Slagpennen, die naast aan de Rug komen, speelen in 't groene; terwyl het agterste van de Dye ook eenig Groen heeft, dat gemengd is onder het Rood. Het Onderlyf, als ook het onderste van de Rug en de Dekveders boven en onder aan de Staart, zyn zeer schoon Hemelschblauw. De Vogel behoort tot de genen, die eene lange puntige Staart hebben, wier Veders trapswyze naar de zyden verkorten; zynde sommigen der langste of middel-Vederen geheel rood, en de kortere of zyd-Vederen ten deele rood ten deele blaauw, met de Tippen blaauw en de Wortels rood. De Pooten en Voeten zyn met zwartagtige of donkere Schubben bekleed, hebbende twee Vingeren voorwaards en twee agterwaards, gelyk in andere Papegaaijen, allen met sterke Klaauwen gewapend.

Dee-

(53) *Pittacus maximus puniceus & caeruleus.* EDW. Av. T. 158. *Pittacus Ara Brasiliensis.* BRISS. Av. IV. p. 184. T. 19. f. 1. *Pittacus erythroxanthus.* GEFN. Av. 721. ALDROV. *Ornith.* I. p. 683. *Pittacus maximus al-* ter. *Ibid.* p. 665. WILL. *Orn.* 73. RAJ. Av. 29. Arara-
VI. Deel.

canga. MARCGR. *Braf.* 206. *Pittacus Macao.* LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 1. *Syst. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 1. Westindische Raaf. *Nat. Hist.* I. D. IV. STUK. bladz. 236.

Deeze Vogel is een Inboorling van Amerika, en komt, zo ik geloove, overal tusschen de Keerkringen, niet alleen op 't Vaste Land, maar ook op eenigen der Westindische Eilanden, voor. Ik heb 'er veelen, in Londen, by myne Vrienden en Bekenden gezien; waarvan ik eenen der fraaiften en volmaakft gevederden, die ik onder dezelve vinden kon, tot de Afbeelding uitgekoozen heb. Hy is de *Aracanga* der Brasiliaanen: zie MARCGRAAFS *Historie van Brasil*, p. 206. De Heer ALBIN heeft twee roode *Macao's* afgebeeld en beschreeven, doch geen van beiden drukt den weezentlyken Vogel uit. Ik onderstel, dat hy dezelve uit Aftekeningen, welke hem voorgekomen zyn, ontleend zal hebben. Hy maakt 'er mannen van, en wel van twee verschillende Soorten; zynde nogthans zo verdoold geweest, van aan ieder de blaauw en geele Maccao tot zyn wyf te geeven. Hy zegt, dat dezelve uit de Oost en Westindiën overgebracht worden; doch nooit heb ik gehoord dat 'er een uit Oostindie was gekomen. Zie zyne twee roode Maccao's in zyne *Historie der Vogelen*, den *Maccan* of *Macao van Brasil* VOL. I. p. 11. en den *Maccaw van Jamaika*, VOL. II. p. 16. Onder de roode Soort heb ik, door beschouwing, Wyfjes-Vogelen gevonden; ook geloof ik niet, (het gene ALBIN verzekert,) dat de wyven van die Soort blaauw en geel zyn: want de blaauw en geele Maccao, naaft hier aan te beschryven, is een wat kleiner Vogel, veel zeldzaamer onder ons, en buiten twyfel een geheel van de rood en blaauwen verschillende Soort.

P L A A T LIV.

De blaauw en geele Westindische Raaf (54).

Een weinig kleiner is deeze Vogel dan de voorgaande, en, volgens myn oordeel, de tweede in Rang van het Geslagt der Pappegaajen. Hy schynt in grootte met een middelmaatigen Huishaan te strooken, en komt in Gestalte met den anderen overeen.

De Bek is boogwyze krom, met het bovenste gedeelte over het onderste heen hangende, en is in zyn geheel zwart van Kleur. De Neusgaten zyn geplaatst aan het Grondstuk van de Bovenkaak, in een kaale witte Huid, welke zig aan de zyden van den Kop, rondom de Oogen, en een goed end wegs beneden dezelve uitstrekt. Deeze kaale witte Plekken, aan de zyden van den Kop, zyn doorreegen met fyne Strepjes van kleine zwarte Vederen, welke zig als met de Naald gefikt vertoonen. De Kring rondom het Oog is van een bleek geele Kleur. Hy heeft onmiddelyk onder den Bek een groote zwarte Vlak, die rond draait en aan de zyden opwaards loopt, omringende een gedeelte van de gezegde kaale witte Plek; gelyk de Afbeelding duidelyk vertoont. De Veders op de Kruin van den Kop zyn groen, en worden in de Nek trapswyze blaauw. De bovenzyde van den Hals, de Rug, benevens de bovenzyden der Wieken en Staart, hebben eene uittermaate schoone Hemelsch-blaauwe Kleur, met eenige verandering door Schaduwen. De kleinste Dekveders, naamelyk, van de Wieken en Stuit, speelen een weinig in 't groene: de Staart en Slagpennen, aan derzelve bovenzyde, een weinig in 't purperkleurige: ook zyn alle de blaauwe Veders, op de Rug, Wieken en Staart, aan de onderzyde roodagtig geel. Het voorste van den Hals, de Borst, Buik, Dyën en de Dekveders onder de Staart, zyn van eene sierlyke geel-Oranje Kleur, uitgenomen het agterste van

(54) *Pittacus maximus cyano-croceus*. EDW. *Av.* T. 159. Aldr. *Ornith.* I. p. 661. WILL. *Orn.* 110. T. 15. RAJ. *Av.* 28. 181. SLOAN. *Fam.* II. p. 296. *Pittacus Ara Brasiliensis cyano-crocea*. BRISS. *Av.* IV. p.

193. T. 20. Ararauna. MARCGR. *Braf.* 206. *Pittacus Ararauna*. LINN. *Syfl. Nat.* Gen. 45. Sp. 3. *Syfl. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 2. *Nat. Hist.* I. D. IV. STUL. bladz. 236.

van de Dyën, alwaar een weinig blaauw daar onder is gemengd. De Dekveders aan de binnenzyde der Wieken zyn geel, het welke zig uitwaards vertoont aan het Gewricht of den Schouder, in het bovenste gedeelte der Wiek. De Pooten en Voeten zyn van maakzel als de Afbeelding uitdrukt, en hebben allen eene zwartagtige of donkere Kleur.

Myne Tekening was, reeds eenige Jaaren geleeden, gemaakt naar zodanig een leevende Vogel, ten Huize van zyne Genade den Hertog van RICHMOND in Whitehall. Hy is veel zeldzaamer dan de roode Westindische Raaf. Het is de *Ararau-na* (*) der Brasiliaanen: zie MARCGRAAFS *Historie van Brasil* als boven. ALBIN heeft een zeer onvolkomen Afbeelding gegeven van deezen Vogel, dien hy verkeerdelyk noemt de Wyfjes Maccaw, onderstellende dat het de gade zy van den Rood en Blaauwen der voorgaande Plaat. Zie zyne *Historie der Vogelen*, Vol. III. p. 10.

Om de Historie der Westindische Raaven op te luisteren, kan ik niet nalaaten uit den Reistogt van den Kommandeur (thans Lord) ANSON een schoone Plaats te ontleenen, daar een Waterval op 't Eiland *Quibo* aldus beschreeven wordt. „Naby de Noord-Oost Punt van dat Eiland ontdekten zy eene Natuurlyke Kaskade, welke (zo zy oordeelden,) alles van dien aart overtrof, dat de Menschelyke Konst of Vlyt tot dien tyd toe nog hadt voortgebracht. Het was een Rivier van helder Water, ongevaar tien Roeden breed, die nederliep langs eene schuinte van by de veertig Roeden lang. Het Kanaal, daar dezelve in liep, was zeer onregelmatig, zynde t' eenemaal van Klippen gevormd: want de zyden en bodem bestonden uit groote afgescheurde Blokken Steen, door welken de loop des Waters dikwils gestuit werdt. Dus liep het op sommige plaatsén schuins af, met eene snelle doch eenpaarige beweging; terwyl het op andere plaatsén, over de kanten van Rotsen, loodregt nederstortte. De geheele nabuurschap van deezen Stroom was een fraaije Bosschagie en de yzelyke klompen Rots, die over 't Water hingen, en door hunne verscheiderley uitstekken de ongelijkheden van het Kanaal veroorzaakten, waren met pragtige Woudboomen bedekt. Terwyl nu de Kommandeur, en de genen die met hem waren, onder 't beschouwen van de Plaats het Oog gevestigd hielden op de verschillende draaykolken en maalstroomen, op de Rotsen en Bosschagiën, kwam 'er, (als 't ware om het Gezigt te vervrolyken en te verlevendigen,) een verbaazend School van Westindische Raaven te voorschyn, die over deeze Plaats op de Wieken zweevende, onder 't flodderen en speelen met elkander, door het schynen van de Zon op hun bont Pluimacie, eene allerheerlykste Vertooning maakten: zo dat sommigen van de Aanschouwers zig niet van een Soort van Verrukking onthouden konden, wanneer zy zig de Schoonheden erinnerden, welken hun voorgekomen waren by deezen ongemeenen Waterval”.

P L A A T L V.

De groote Kakatoe (55).

Daar is een grooter en kleiner Vogel van deezen naam: de grootste, hier te beschryven, heeft de grootte van een Raaf: de kleine is niet grooter dan een gemeene Duif.

De Kakatoe heeft een zeer grooten sterken Bek, met een Huid die het Grondstuk bedekt van de Bovenkaak, het Wasch genaamd, waar in de Neusgaten geplaatst zyn, en

(*) [De Heer EDWARDS heeft hier *Araracanga*; doch dit is een misflag, het moet *Ararauna* zyn: de voorgaande heet *Araracanga*.]

(55) *Pfittacus albus cristatus maximus*. EDW. *Av.* T. 160. *Pfittacus albus cristatus*. ALDR. *Orn. Libr.* II. C. 4.

SEB. *Mus.* I. p. 94. T. 59. 1. ALB. *Av.* III. f. 12. FRISCH. *Av.* IV. T. 50. *Cacatua*. BRISS. *Av.* IV. p. 204. T. 21. *Pfittacus cristatus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 22. *Syst. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 16. Kakatoe. *Nat. Hist.* I. D. IV. *Struk*, bladz. 254.

en die zelfde Huid gaat rondom de hoeken des Beks. De geheele Bek, met de gezegde Huid, zyn blaauwagtig zwart. De Kop is, naar evenredigheid van het Lichaam, groot; de Oogen zyn donker, omringd met een kaale Huid van eene lichte Afchkleur. De witte Veders, die den Kop bedekken, zyn zeer lang en lugtig, inzonderheid op de Kruin van den Kop; kunnende de Vogel dezelve verheffen, dat zy een Vederbosch maaken, of in de Nek laten vallen, naar het hem behaagt. Als hy zig gram maakt, dan zet hy niet alleen deeze Kuif, maar ook de Veders aan de zyden van zyn Kop, overend, en dan wordt men gewaar, hoe de Veders van de Kuif van onderen hoog Scharlakenrood zyn, 't welk by de witte Kleur der Pluimacie heerlijk afsteekt. Als hy de Kuif laat vallen, dan schynt het roode van de onderzyde daar door heen, en verandert het witte van de Kuif in een schoone Rooze-of Appelbloesem-Kleur. De geheele Pluimacie mag wit genoemd worden, schoon dezelve in eenige deelen met andere Kleuren speelt. Op de Rug heeft hy een schoone Roomkleur; op den Kop en Borst een Roozekleurig wolkje; de Dekveders aan de binnenzijde der Wieken en aan de onderzijde van de Staart, zyn helder geel gekleurd. De Staart is kort, hebbende de Veders van egaale langte, naauwlyks langer dan de Wieken: de Pooten en Voeten zyn Loodkleurig: de Vingeren twee voor, twee agterwaards, gelyk in andere Pappegaaijen.

Ik tekende deezen Vogel naar eenen uit Oostindie afkomstig, die op Bartholomeus-Kermis te Londen vertoond werdt. De kleine Kakatoe verschilt van deezen weinig, dan in grootte, en daar in, dat hy de Kuif geel heeft, aan 't end omkrullende, wanneer hy dezelve in de Nek heeft laten vallen. De Kleur en gedaante van deszelfs andere Lighaamsdeelen komen taamelyk met die van den grooten overeen. ALBIN heeft den kleinen, in zyne *Historie der Vogelen*, Vol. III. p. 12, afgebeeld. Het Wyf van de grootste Soort, (zo ik onderstel,) zag ik ten huize van wylen Doktor PLUMPTREE; zynde vuiler wit, en zonder de roode Kleur in de Kuif. Ik heb ook te Copthall in Effex, de Lustplaats van den Schildknaap CONYERS, een ongemeen schoonen Mannetjes Vogel, van de grootste Soort, gezien. De beide Soorten hebben haare afkomst uit Oostindie. Ik zal hier den Leezer een kort uittreksel mededeelen, uit CHURCHILLS *Verzameling van Reizen*, Vol. I. p. 45, genomen uit NAVARATTES *Reizen*, in 't Spaansch beschreeven. „ Te Makasser in Oostindie is „ een groote menigte van een slag van Vogelen, welken men *Cacatua* noemt. Deeze „ zyn geheel wit, en sommigen grooter dan Hennen; hunne Bek is als die van een „ Pappegaay; men kan ze gemakkelyk tam maaken en leeren praaten. Als zy zig „ schrap zetten, dan hebben zy een bevalligen zwier, door een Vederbosch op hun- „ nen Kop uit te spreiden, die hun zeer fraay staat”. Ik onderstel, dat hy meent, door het vertoonen van die schoone roode Kleur, wanneer de Veders uitgespreid zyn. „ De Portugeezen brengenze naar China, alwaar men die aan hun zeer wel betaalt” (*). Ik vind niet, dat wy nog eenige Afbeelding of beschryving van deezen Vogel hebben.

P L A A T LVI.

De Brasiliaansche groene Pappegaay (56).

Deeze Vogel is groot van stuk, overeenkomende met de grootste Soort van tamme

(*) [LINNÆUS zegt, dat zy in China wonen; het welk dan wat zonderling luidt. Zyn Ed. betreft de Kleine en Groote tot eene zelfde Soort, en hier van komt het, dat ook de Afbeelding uit het I. DEEL van SEBA, dat reeds in 't jaar 1734 uitgekomen is, door hem aangehaald wordt, terwyl EDWARDS dit in 1751 aan 't licht gaf: want daar is de kleine met de geele Kuif afgebeeld, dien EDWARDS ons ook in 't vervolg,

zo wel als den zwarten Kakatoe, zal vertoonen.]

(56) *Pittacus viridis Brasiliensis*. EDW. *Av.* T. 161. *Pittacus Brasiliensis Fronte rubra*. BRISS. *Av.* IV. p. 254. Groene Pappegaay met blaauwen Backen. KLEIN. *Pittacus Brasiliensis*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 36. *Syst. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 30. Brasiliaansche Pappegaay. *Nat. Hist.* I. D. IV. Stuk, bladz. 266.

me Duiven, en fomtyds in grootte den bekenden Afchgraauwen Pappegaay, met de roode Staart, overtreffende.

De Bek, van maakzel als in andere Pappegaaijen, is geheel Vleefchkleurig, uitgenomen het Wasch aan het Grondftuk van de Bovenkaak, waar in de Neusgaten geplaatft zyn, en 't welk donker is. Hy heeft aan den rand van de Bovenkaak wederzyds een bogtje, doch geenentlyken hoek, gelyk in veele Pappegaaijen. Het voorfte van den Kop, geheel rondom den Bek, is fchoon Scharlakenrood: de Oogen zyn van eene donkere Kleur, fttaande in een ligt Afchkleurigen Kring van eene kaale Huid. Ten deele onder, ten deele agter ieder Oog, aan de zyden van den Kop, is eene rondagtige Hemelfchblaauwe Plek. De Kruin van den Kop is geelagtig groen: de Nek en Rug donkergroen: het onderfte des Lighaams, van de Keel tot aan de Dekveders onder aan de Staart, helder groen, een weinig naar 't Geele trekkende, zynde de gedagte Dekveders lichtft en geelft. De grootfte Slagpennen van de Wicken zyn donker; de middelften hebben haare buitenfte Baarden geel, terwyl de overige Slagpennen, naaft aan de Rug, groen zyn met geele Randen. De eerfte en tweede ry der Dekvederen, boven de Slagpennen, zyn ook geel gerand en donker groen; de kleine Dekveders lichter groen: de Schouder of rand van de Wiek, by het Gewricht, is geel, en wat laager, daar hy op de Borft valt, met roode Vedertjes bezet. De groene Veders, op het agterfte van den Hals en de Rug, zyn donkeragtig paarfch gerand: de Stuit en Dekveders boven aan de Staart zyn groen, zo wel als de middelste Veders van de Staart, waaraan roode volgen, en de buitenfte Veder, wederzyds, heeft haaren uitwaardsen Baard blaauw. De onderzyde van de Staart vertoont zig rood, doordien de binnenfte Baarden van alle de Veders die Kleur hebben. De Tippen van alle de Staartveders zyn, zo wel van onderen als van boven, fchoon geel gekleurd. Hy heeft twee Vingeren voorwaards en twee agterwaards aan ieder Voet, gelyk andere Pappegaaijen. De Pooten en Voeten waren gedekt met ruuwe Schubben, van eene bruinagtige Afchkleur.

De Afbeelding is gemaakt naar een leevenden Vogel, ten huize van een Kooijenmaaker, daar de Pappegaay en Kouw uithangt, in Crooked-Lane te Londen, die ook een Koopman was in uitheemsche Vogelen. Hy berigtte my, den Vogel gekogt te hebben van iemand, die denzelven uit Brafil hadt overgebracht. Dezelve verfchilt veel van de grootte groene Pappegaaijen, die gemeenlyk tot ons komen uit de Weftindien, en ik geloof, dat wy 'er nog geene Afbeelding of befchryving van hebben.

P L A A T LVII.

De groote groene Westindifche Pappegaay (57).

Dit is een Pappegaay van de grootfte Soort, zynde in grootte gelyk met, of zelfs grooter dan, onze grootfte tamme Duiven.

Hy heeft den Bek witagtig, met eenen aanmerkelyken hoek aan de kanten van de Bovenkaak wederzyds. De Neusgaten ftaan redelyk dicht by elkander, in het Wasch dat het Grondftuk bedekt van de Bovenkaak. De Oogen hebben Goudkleurige Kringen, en zyn omringd met eene Vleefchkleurige kaale Huid. Het voorfte van den Kop, tot aan de Oogen toe, is Hemelfchblaauw; het overige fchoon geel, met eenig mengzel van Rood, ter plaatfe daar het Geel zig met het Groene van den Hals ver-

(57) *Pittacus viridis major Occidentalis*. Edw. Av. T. 162. *Pittacus viridis Capite luteo Fronte Cœruleâ*. FRISCH Av. IV. T. 47. *Pittacus Amazonicus varius*. BRISS. Av. IV. p. 281, T. 26. f. 2. *Pittacus æfi-*

vus. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 32. *Syst. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 27. Bonte Amazon. *Nat. Hist.* I. D. IV. STUK, bladz. 263.

vereinigt. De geheele Hals in 't ronde, als ook de Rug, is groen. De grootste of buitenste Slagpennen der Wieken, zyn aan haare Tippen donker en by de inplanting groenagtig; de naastvolgende zyn Hemelschblauw getipt en laager Scharlaken rood; de binnensten, naast aan de Rug, zyn groen met geele Randen. De Dekveders, naast boven de Slagpennen, zyn geheel groen; de kleine Dekveders Goudgeel, en deeze Kleur wordt een weinig verzagt door het Groene van de gedagte Dekveders daar onder, 't welk 'er door heen speelt. Op den Schouder van de Wiek, naby het Gewricht, zyn eenige roode Vedertjes onder de geele vermengd. De Dekveders aan de binnenzyde der Wieken zyn groenagtig geel, en de Slagpennen aan de binnenzyde zeer blaauw groen. De Borst en het Lyf zyn licht blaauwagtig groen, de Veders met eene donkere Franje. De Dyën, het Onderlyf en de Dekveders onder aan de Staart, zyn geel. Het Donsagtige gedeelte van de geele Veders aan den Kop, de Wieken en het Lyf, is van een roode Kleur. De Stuit is gedekt met groene Vederen, die geel getipt zyn. De Dekveders aan de bovenzyde van de Staart zyn groen, zo wel als de Staartveders zelf, wier kanten een weinig geel zyn, maar de uitwaardsé Baarden der buitenste Vederen blaauw. De binnenzyde van de Staart vertoont zig gedeeltelyk rood; alzo de binnenste Webben der Vederen, naar onderen toe, rood zyn. De Tippen inwaards zyn donker groen. De Pooten en Voeten zyn van maakzél als in andere Pappegaaijen, met donker bruine Schubben gedekt, en hebben de Klaauwen zwartagtig.

Deeze Vogel behoorde in eigendom aan mynen Waardigen Vriend, den Schildknaap JAMES THEOBALD, die hem aan my zondt, onmiddelyk na dat hy gestorven was. Hier door had ik gelegenheid om hem naauwkeuriger te onderzoeken, dan ik den leevenden Vogel zou hebben kunnen doen. Deeze Pappegaaijen zyn te Londen vry gemeen, en, hoewel waarschyntlyk van eene zelfde Soort zynde, verschillen zy doch wel een weinig van elkander. In sommigen heerscht het Geel meer, in anderen minder, en het eerste heeft, geloof ik, meest in de Mannetjes Vogelen plaats. De gemelde was een der fraaiften, my voorgekomen. De Heer ALBIN heeft hem in zyn Derde Volumen, p. 11, uitgegeven; alwaar hy, doch valschyk, zegt, dat de Pooten nederwaards tot aan de Voeten met Vederen bekleed zyn. Hy noemt denzelven de *Barbados Pappegaay*. Ik hope, wanneer ik Vogels uitgeef, die reeds door ALBIN in Afbeelding gebragt waren, dat myne verbetering in de Tekeningen my verschoonen zal.

P L A A T LVIII.

De Aschgrauwe en roode Pappegaay (58).

Deeze Vogel heeft ongeveer de grootte van een tamme Duif, of van den gewoonen Aschgrauwen, [dien men anders de *Blaauwe Pappegaay* noemt] met de roode Staart, daar het een Soort van is, of mooglyk even de zelfde, toevallig in Kleur van Pluimagine veranderd.

De Bek is zwartagtig, krom als een Haak, met hoeken aan de kanten van de Bovenkaak. De Tong is rond aan 't End, zwart en zagt. De Neusgaten zyn redelyk dicht by elkander geplaatst, in het witte Wasch, dat een gedeelte des Beks van boven bedekt. Dit Wasch schieft met een hoek wederzyds onder de Neusgaten op den Bek, zodanig als ik het nooit in andere Pappegaaijen waargenomen heb. De zyden van den Kop zyn gedekt met Plekken van eene kaale Huid, van witagtige Kleur, wel-

(58) *Pittacus cinereus rubro-maculatus*. Edw. Av. 45. Sp. 24. *Syft. Nat. X. Gen. 44. Sp. 20. Nat. Hist. T. 163. ref. ad Erithacum. LINN. Syft. Nat. XII. Gen. I. D. IV. Stuk, bladz. 257.*

welke voorwaards zig aan den Bek voegen. In 't midden van deeze Plekken staan de Oogen, die naar evenredigheid klein zyn, met helder geele Oogkringen. De Pluimagine van den geheelen Vogel (uitgenomen de Staart) is een mengzel van Afchgrauwe en roode Vederen. Eenige weinigen, naamelyk, van ieder Kleur, zyn plekswyze by elkander, over den geheelen Kop, den Hals, het Lighaam en de Wieken, geplaatst; 't welk een uitvoerige mengeling maakt van de Kleuren, die beiden donkerer zyn op de groote Veders der Wieken, dan elders. De Staart is geheel rood, met de Vederen kort en egaal van langte, niet veel de langte der Wieken, wanneer die toegeslagen zyn, overtreffende. De Pooten en Voeten zyn van maakzel als in alle andere Pappegaaijen, en gedekt met eene ruuwe gesclubde Huid, welke donker Afchgrauw of zwartagtig is.

De gewoone Afchgrauwe Pappegaay komt zo zeer met deezen overeen, dat het Afdrukzel voor beiden zou kunnen dienen. De beschryving van den Bek, de Oogen, Staart, Pooten en Voeten, is volmaakt de zelfde. Al het verschil bestaat daar in, dat de gewoone zyn Pluimagine over 't geheele Lighaam Afchgrauw, lichter aan de Stuit en 't Onderlyf, en donkerer op de groote Slagpennen heeft.

Deeze Vogels komen van Guinée, aan de Kust van Afrika. De gewoone Grauwe zyn in Londen bekend by den naam van *Guinea Birds*, dat is Guineesche Vogels. De Heer Baronet HANS SLOANE heeft my verhaald, dat de roode en blaauwe Soort gevonden wordt op een Eiland, dat in bezitting der Portugeezen is, leggende aan de Kust van Afrika in den Atlantischen Oceaan, onder de Evennachts-Lyn, het *Eiland van St. Thomas* genaamd. Ik tekende deezen Vogel naar 't Leven, ten huize van Sir CHARLES WAGER, in den jaare 1736. Hy werdt vervolgens aan Sir HANS SLOANE present gedaan, die hem thans, in den jaare 1750, ten zynen Huize in Chelsea in 't Leven heeft. WILLOUGHBY heeft, pag. 114, de beschryving ontleend van den Afchgrauwen Pappegaay van ALDROVANDUS; door wien gezegd wordt, dat zy komen van *Mina*, een Indiaansche Stad, en ALBIN zegt 'er van, in zyn Historie der Vogelen, VOL. I. p. 12: deeze Soort komt uit Oostindie. Ik oordeel dat zy beiden mis hebben; alzo ik verzekerd ben, dat de genen, die wy 'er van bezitten, uit Afrika, en gemeenlyk over de Westindiën, ons toegebracht worden door onze Handelaars op Guinée, die onze Suiker-Eilanden van Slaaven voorzien (*). De gemengeld Afchgrauwe en roode Pappegaay was nog niet beschreeven.

P L A A T L I X.

De Kleiner Groene Pappegaay (59).

Deeze is een weinig kleiner dan de voorgaande Pappegaaijen, zynde van de grootere eener middelslag Duive. Onderscheidingshalve mag hy de *Groene Pappegaay*, met een rood, blaauw en geelen Kop, geheten worden; alzo dit by zyn groene Pluimagine heerlyk afsteekt (†).

De Bek is van eene witagtige Kleur, met zyne Punt en de zyde daar nevens donker, hebbende de Bovenkaak een Golfje of Hoek in haaren Rand, ter wederzyde. Aan het Grondstuk is, in 't bovenste gedeelte, een witte Huid, het Wasch genaamd, waar

(*) [*Cujusmodi omnes ex Mina Civitate D. Georgii Indica adferri ajunt*, zegt ALDROVANDUS van den Afchgrauwen Pappegaay. 't Is zeker, dat hy *St. George del Mina*, aan de Kust van Guinée, daar mede bedoeld, en dus geenszins in de plaats der afkomst mistaast hebbe, gelyk de Heer EDWARDS oordeelt.]

(59) *Pfittacus viridis minor Occidentalis*. EDW. Av. T. 164. *Pfittacus Americanus*. BRISS. Av. IV. p. 293.

Pfittacus Autumnalis. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 37. *Syst. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 31. Amerikaansche Pappegaay. *Nat. Hist.* I. D. IV. Stuk, blad. 266.

(†) [Het Fransch Onderschrift op de Plaat, *le plus petit Perroquet verd*, dat is de *allerkleinste Groene Pappegaay*, luidt gebrekkelyk. Want die van Plaat LXIII, slegts *le petit* genoemd, is kleiner dan deeze.]

waar in de Neusgaten zyn geplaatst. De Kringen rondom de Oogen zyn van een heldere Goudkleur, en de Oogen staan in een klein Plekje van een kaale witte Huid. Het Voorhoofd, tot aan de Oogen toe, is gedekt met Scharlakenroode, het agterste van de Kruin des Kops met blaauwe Vederen. Van het Grondstuk der Onderkaak, ter wederzyde van den Kop, strekt zig een Oranjekleurige rondagtige Plek nederwaards uit onder ieder Oog; zynde het overige van den Kop, de Keel en Hals, groen; het agterste van den Hals, de Rug, Stuit en bovenzyde van de Staart, donker groen: het voorste van den Hals, de Borst, Buik en Dyën, helderer groen; het Onderlyf, en de Dekveders onder aan de Staart, zeer licht groen, naar 't Geele trekkende. De grootste Slagpennen der Wieken zyn donker, met een weinig Blaauw aan de randen van de buitenste Baarden der Vederen; die naaft aan dezelve volgen zyn blaauw getipt, en rood aan het onderste van haare uitwaardsse Baarden; de binnenste Slagpennen, die op de Stuit vallen, zyn groen, gelyk ook alle de Dekveders der Wieken, uitgenomen die van de zogenaamde Basterd-Wiek, de groote Slagpennen bedekkende, welke blaauw zyn. De Schouder van de Wiek, die op de Borst valt, is geel. De Pooten zyn kort. Van de Vingeren staan twee voor- en twee agterwaards aan ieder Voet; die altemaal met een ruuwe geschubde Huid, van eene Loodkleur of Afchgrauw, gedekt zyn, hebbende de Klaauwen donker.

Deeze Vogel was in bezitting van de Gemaalin van den Heer CHARLES WAGER, die my met een Gezicht daarvan, ten Huize van gezegden Heer, op het Admiraaliteits-Hof, verpligtte. Mevrouw verhaalde my, dat dezelve uit de Westindiën gebragt was, maar zy kon niet zeggen van welke Plaats. Ik heb de origineele Tekening met alle de beschryvingen van Pappegaijen, welken ik vinden kon, vergeleeken, doch my is 'er geene voorgekomen, die daar mede strookte: des ik geloof, dat het een tot nog toe niet beschreeven Vogel is.

P L A A T LX.

De Pappegaay met een Valks-Kop (60).

Deeze Vogel heeft ongevaar de grootte van een kleine Duif, en is merkwaardig, doordien hy naar evenredigheid de Staart langer heeft, dan gewoonlyk in die Pappegaijen, wier Staartveders van gelyke langte zyn. Hy heeft den Bek zwartagtig of donker van Kleur, vry Haakig en met taamelyk diepe uitsnydingen aan de zyden van de Bovenkaak. De Neusgaten zyn taamelyk dicht by elkander geplaatst in het Wasch, dat het Grondstuk van de Bovenkaak bedekt. De Oogen hebben Kaneelkleurige Kringen en rondom zig een kaale Huid, van eene donkere of zwarte Kleur. De Kop is geheel met bruine Vederen gedekt, even als wy dit zien in sommige Valken; zynde het middelste gedeelte der Vederen licht en de randen donker, het welk een bevallige speeling maakt. De Hals in de geheele rondte, als ook de Borst en Buik, zyn gedekt met sierlyke roodagtig purperkleurige Vederen, met Tippen of Franje van helder Blaauw, hetwelk een aangename verandering van Rood en Blaauw op gebroken dwarfe Lynen voortbrengt. De Rug, de Stuit en de bovenzyde der Wieken zyn sierlyk groen, de Tippen van de grootste Slagpennen donker blaauw, en de bovenzyde van de Staart is groen, uitgenomen de zyd-Vederen, die donkerblaauwe Tippen hebben. De Dekveders aan de binnenzide der Wieken zyn geelagtig groen, zo wel als de zyden des Lighaams onder de Wieken; terwyl de Slagpennen

aan

(60) *Pfittacus Orientalis Capite Accipitris.* Edw. Av. T. 165. *Pfittacus elegans.* Clus. Exot. 365. RAJ. Av. 32. *Pfittacus varius Indicus.* BRISS. Av. IV. p. 300.

Pfittacus Accipitrinus. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 38. *Syst. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 32. Bruinkop. *Nat. Hist.* I. D. IV. Stuk, bladz. 267.

aan de binnenzyde en de Staart van onderen, blaauwagtig zwart zyn. De Dyën en Dekveders onder aan de Staart zyn helder groen: de Pooten, Voeten en Klaauwen, van maakzel als in andere Pappegaaijen, altemaal zwart of van een donkere Loodkleur. Getergd wordende zet hy de lichte Veders aan zyn Hals overend, zo dat die een soort van Kraag of Kuif maaken.

Deeze Vogel behoorde aan den Weledelen Lord DUNCANNON, van wien ik vryheid kreeg, om 'er een Afbeelding van te maaken in zyn Hotell op Cavendish-Square; wordende my gezegd, dat de Vogel uit Oostindie afkomstig was. Onze Landsman, de Heer WILLOUGHBY, geeft in zyne *Ornithologie*, uit CLUSIUS de beschryving van eenen Pappegaay, die, zo ik oordeel, geen ander, dan die hier door my beschreeven is, kan zyn. Zie Pag. 119, Regel 4, van zyn Werk in 't Engelsch. My is geen andere Afbeelding bekend van deezen Vogel, zo dat ik hope, dat een Aftekening en beschryving van denzelven, onmiddelyk naar 't Leven, den Liefhebber niet onaangenaam zal zyn. De beschryving van CLUSIUS, by WILLOUGHBY, is zeer kort, en schynt alleenlyk van een geschilderden Vogel ontleend te zyn.

P L A A T LXI.

De Witkoppige Pappegaay (61).

Deeze komt in grootte met de kleinste Soort van Duiven ovêren. De Pappegaaijen van dit slag verschillen in schoonheid van elkander. Sommigen hebben den Schouder of den bovenkant der Wiek, daar dezelve op de Borst valt, rood; anderen niet. Eenigen zyn zeer rood aan den Buik: anderen hebben aldaar slegts een weinig rood, onder het Groen gemengd. De Mannetjes zullen mooglyk in Schoonheid uitmunten, gelyk gemeen is by de meeste Vogelen. Ik heb een groote menigte van deeze Soort in Londen gezien, dewyl deeze zo gemeen by ons zyn als eenigen van de kleine groene Pappegaaijen. De hier beschreevene was geenszins van de schoonsten in zyn Soort, als den Schouder van de Wiek niet rood hebbende.

De Bek is taamelyk dik en sterk, van eene witte of flauwagtige Vleeschkleur, met eene haakige Punt, en uitgehoekte Randen, gelyk in de meeste Pappegaaijen. De Tong is rond, zagt en van eene donkere Kleur: de Neusgaten zyn in een witte Huid, het Wasch genaamd, aan het Grondstuk van den Bek, redelyk dicht by elkander geplaatst. Het Voorhoofd is tot aan de Oogen toe, en tot aan het midden van de Kruin des Kops, wit: de Oogen zyn Kaneelkleurig, met een zwarten Oogappel, en omringd met eene kaale zeer witte Huid. Agter het Witte op den Kop zyn de Vederen blaauw, met een weinig rood doormengd. Het Blaauwe, agter de Oogen voortgaande, heeft eenige donkere Vlakken onder zig gemengd, omtrent de plaats der Ooren. De zyden des Kops, onder de Oogen en den Bek, aan de Keel, zyn van een schoone Scharlakenroode Kleur, vermengende zig met het Groene aan den Hals. Het agterste van den Hals, de Rug, Stuit en Dekveders der Wicken, zyn groen; de grootste Slagpennen blaauw met donkere Tippen: ook zyn eenigen van de eerste ry der Dekvederen, die naaft boven de Slagpennen vallen, blaauw. De overige Slagpennen, naaft aan de Rug, zyn groen; zo wel als de Staart aan haare bovenzyde; maar de uitwaardsse Baarden van de twee buitenste Staartvederen zyn blaauwagtig, en de onderzyde van de Staart heeft de Veders aan de Tippen groen, en verder naar den Wortel rood. De Borst, Buik, Dyën en Dekveders onder aan de

(61) *Pfittacus viridis* Capite albo. EDW. Av. T. 166. *Pfittacus viridis* Fronte albâ, Collo rubro. FRISCH. Av. IV. T. 46. *Pfittacus Martinicanus*. BRISS. Av. IV. p. 242. *Pfittacus leucocephalus*. ALDR. Orn. I. p. VI. Deel.

670. RAJ. Av. 31. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 30. *Syst. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 26. *Witkop. Nat. Hist.* I. D. IV. Stuk, blad. 263.

de Staart zyn groen van Kleur, hebbende het midden van den Buik een mengeling of Vlak van Rood, die aan haare kanten trapswyze in het Groen versmelt. De Pooten, Vingers en Klaauwen, zyn van maakzel en geplaatst even als in andere Pappegaaijen, altemaal van eene donkerbruine Kleur. De groene Veders op de Rug en de Dekveders van de Wieken en Borst, hebben een zeer smal randje of franje van eene donkere of zwartagtige Kleur.

Deeze Vogel behoorde my zelf toe. De Koopman in Vogelen, van wien ik hem kocht, zeid my dat dezelve uit Oostindie overgebracht ware, doch ik geloof eer, dat hy een Inboorling der Westindiën is, om dat ik 'er veelen van gezien heb, en dat Vogels uit Oostindie zeldzaamer zyn. Schoon WILLOUGHBY in zyne *Ornithologie*, pag. 113, ons de beschryving van deezen Vogel, door ALDROVANDUS, medege-deeld, en 'er eene beschryving van hem zelf bygevoegd heeft; nogthans, dewyl ik 'er nergens een Afbeelding van vind, hope ik dat deeze Aftekening naar 't Leven, met een byzonderer beschryving dan eenige der voorgemelden, aan de Liefhebbers niet onaangenaam zal zyn.

P L A A T LXII.

De Donkere Pappegaay (62).

Deeze Vogel heeft ongeveer de grootte van de gemeene blaauwe Duiven, die in onze Duivekotten broeden (*). Hy is merkwaardig, door een zeer slegte Kleur te hebben onder de Pappegaaijen, een Geslagt van Vogelen, die uitmunten in schoonheid van Plumagie. De Bek is van figuur als in andere Pappegaaijen, als zynde op 't midden van de Bovenkaak zwart, en hebbende de Huid, waar in de Neusgaten staan, ook donker of zwartagtig. Het Grondstuk van den Bek is geel; het overige, tot aan de Punt toe, fierlyk rood. De Oogen zyn Kaneelkleurig, omringd met eene witagtig Afchgrauwe kaale Huid. De Kruin van den Kop is donker of zwartagtig: de zyden onder de Oogen en het agterste van den Hals zyn groenagtig: de Rug is donker, de Stuit wederom groenagtig van Kleur, en de Staart aan de bovenzide groen. De uitwaardsse Baarden van de twee buitenste Staartvederen zyn blaauw, en de Staart is van onderen donker groen, hebbende aldaar fierlyk roode Dekvederen. De Keel, ter langte van een Duim of meer onder den Bek, is fierlyk blaauw: de Borst, Buik en Dyën, zyn van eene donker bruinagtige Afchkleur: de Wieken zyn groen, maar de binnenste Slagpennen, naast aan de Rug, hebben geele Randen: de Pooten en Voeten, van maakzel als in de meeste Pappegaaijen, zyn met eene Schubbige Huid, die Loodkleurig is, gedekt: de Klaauwen taamelyk sterk en zwart. De Kleuren veranderen niet eensklaps in deeze Vogel, maar ieder Kleur vermengt zig trapswyze en verdwynt in de nabuurige Kleur, uitgenomen de roode Vlak onder de Staart, welke vry duidelyk bepaald is.

Deeze Pappegaay was in bezitting van mynen veel Geagten Liefhebber en Vrind, den Heer PETER COLLINSON, Lid van de Koninglyke Societeit, die denzelven eenige Jaaren in 't Leven gehouden heeft, en my noodigde om 'er eene Aftekening van te maaken, geevende my bericht dat dezelve uit Nieuw Spanje of Mexiko, op het Vaste Land van Amerika leggende, was overgebracht. Hoewel dezelve niet zo mooy is als veele anderen, houd ik hem doch voor zeer zeldzaam, als de eenigste zynde van deeze Kleur, die ik het geluk gehad heb te zien, niетtegenstaande myne vly-

(62) *Pittacus fuscus Mexicanus*. EDW. *Av.* T. 167. *Pittacus Novæ Hispaniæ*. BRISS. *Av.* IV. p. 303. *Pittacus fordidus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 40. *Syst. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 18. Graauwe Pappegaay.

Nat. Hist. I. D. IV. Stuk, bladz. 256.

(*) [Waarschynlyk heeft EDWARDS daar mede die Wilde Duiven bedoeld, *Veldvliegers* genaamd, welke veelal in Duifhuizen, op 't Land geplaatst, nestelen.]

vlytige opzoeking van aardige en onbekende Dieren. Alzo ik niets, dat naar eene beschryving daar van gelykt, kan vinden, geloof ik hem zonder schroom te mogen verklaren voor een nog niet beschreevenen Vogel.

P L A A T LXIII.

De zeer kleine Groene Pappegaay (63).

Deeze heeft ongeveer de grootte van een kleine Duif. Om iedereen in staat te stellen ter vergrootinge van deszelfs Afbeelding tot de Natuurlyke grootte, zal de kennis der langte van eenig byzonder Lighaamsdeel genoegzaam zyn. De toegeflagen Wiek is zes Duimen lang; zo dat de Afmetingen in de Origineele Tekening tot die van deeze staan, als zes tot vier en een vierde.

De Bek is licht Afchkleurig, aan zynen Grondsteun byna wit en donkerst aan de Punt, zynde aldaar ook haakig krom. Hy heeft, aan de kanten van de Bovenkaak, uitsteekende hoeken. De Neusgaten staan, vry digt by elkander, in een witagtige Huid, het Wasch genaamd, aan het Grondstuk van de Bovenkaak. De Oogkringen zyn Kaneelkleurig; de Oogappelen zwart; en rondom ieder Oog is een kleine Plek, van eene kaale licht Afchgrauwe Huid. De geheele Kop, de Hals en het Lighaam, zo wel van boven als beneden, zyn groen van Kleur, doch lichter en meer naar Geel trekkende aan de Keel, Borst, Buik, Dyën en Dekveders onder aan de Staart. De grootste Slagpennen der Wieken zyn van eene donkere of zwartagtige Kleur, hebbende haare uitwaards Baarden, bykans tot aan de Tippen, blaauw; terwyl de overigen, naast aan de Rug, groen zyn. In de eerste ry der Dekvederen bevindt zig eene roode Veder, die over het onderste der blaauwe Vederen legt; maar alle de overige Dekveders der Wieken, zo wel boven als beneden, zyn groen. De middelste Veders van de Staart zyn een weinig langer dan de zyd-Vederen, maar zo veel niet, dat zy 'er eene lang- of scherp-gestaarte Pappegaay van maaken. De bovenzyde van de Staart is groen, uitgenomen de uitwaards Baarden van de twee buitenste Vederen, die blaauwagtig zyn. De inwaards Baarden van de Staartveders zyn rood, tot minder dan een Duim van derzelver Tippen, die geheel groen zyn, en de twee uitwaards Baarden van de twee buitenste Veders, blaauw van boven, zyn van onderen licht groen. De Pooten en Vingers komen, in gestalte en plaatsing der Vingers, met die van andere Pappegaaijen overeen, en zyn gedekt met eene ruuwe, Schubbige, Afchgrauwe Huid. Hy heeft taamelyk sterke Klaauwen, van eene donkere Kleur.

Ik kan niet verzekeren, uit welk gedeelte des Aardkloots deeze Vogel afkomstig ware, zynde gekogt van eenen Koopman in Vogelen, die 'er my geen berigt van geeven kon. Ik houd hem niettemin voor een Westindischen, hoedanig de meeste groene Pappegaaijen zyn, die wy in Londen hebben. Hy hoorde my toe: ik heb hem eenige Jaaren in 't leven gehouden. Het was een vlugge en gaauwe Vogel, klappende in een Taal my onbekend. Ik heb opgemerkt, dat de Pappegaaijen, naar hunne meer of minder grootte, min of meerder vlug zyn. Die van het grootste Soort zyn lomp en traag, de kleinere behendiger en gaauwer, naar dat zy minder grootte hebben. Ik weet niet dat deeze ergens is beschreeven.

P L A A T

(63) *Pittacus minor viridis*. Edw. Av. T. 168. *Pittacus Cayanensis*. BRISS. Av. IV. p. 237. *Pittacus agilis*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 20. *Syst. Nat.*

X. Gen. 44. Sp. 15. Parkiet van Cayenne. *Nat. Hist.* I. D. IV. Stuk, bladz. 253.

P L A A T LXIV.

De kleine Wit-Borstige Papegaay (64).

Deeze schein my omtrent de grootte te hebben van een Tortelduif of van de kleine witte Duifjes, die wy in Kouwen houden. Ik maakte 'er een Tekening van, welke my nagenoeg Levensgrootte schein te zyn, en de toegeslagen Wiek afmeetende bevond ik die vyf Duim lang, waar door men de grootte van het Origineel uit de Afbeelding, alhier voorgesteld, gemakkelijk kan beoordeelen.

De Bek is haakig krom, heeft zyne kanten hoekig, en een smalle Huid aan het Grondstuk van de Bovenkaak, waar de Neusgaten, in het bovenste gedeelte, taame-lyk dicht by elkander staan. De geheele Bek is van een bruine Vleeschkleur, aan het Grondstuk lichtst zynde, en naar de Punt toe allengs verdonkerende. De Oogkringen zyn Kaneelkleurig: de Oogen geplaatst in Vleeschkleurige Plekken van een kaale Huid, die dezelve omringt, van weinig breedte. De geheele Kruin, boven de Oogen, is met zwarte Vederen gedekt. Van de hoeken des Beks af, loopen twee langwerpige groene Vlakken, onder de kaale Huid, die de Oogen omvangt, heen. De Keel en de zyden van den Kop zyn geel, wordende het agterste van den Hals allengs Oranje-Kleur. De geheele Rug, Stuit en Staart, zo wel boven als beneden, zyn zeer bevallig groen. De grootste Slagpennen hebben haare uitwaardsche Baarden blaauw; de middelsten haare buitenste Randen Geelagtig: de overigen, naaft aan de Rug, zyn geheel en al groen, gelykerwys alle de Dekveders der Wieken, die op dezelve leggen. De Borst is, tot aan de Pooten toe, met witte Vederen gedekt: maar de zyden onder de Wieken, de Dyën, het Onderlyf en de Dekveders onder aan de Staart, zyn Geel of Oranjekleurig: de Pooten en Voeten, van maakzel als in andere Papegaaijen, gedekt met ruuwe Schubben, die donker Afchgráauw zyn, en de Klaauwen zwartagtig.

Deezen Vogel vond ik in handen van een Handelaar in Vogelen, die Herberg hieldt in *White Hart Yard*, by het Strand, te Londen. Hy verzekerde my, dat dezelve afkomstig ware van de *Caracques*, een gedeelte der Spaansche Heerschappyën op 't Vaste Land van Amerika. Ik heb alle de Berigten onderzocht, welken ik tot Papegaaijen betrekkelijk by verschillende Autheuren kon vinden; doch daar is my geen voorgekomen, welk met den hier beschreevenen strookte. Het is een zeer mooy Papegaaitje, en, naar alle waarschynlykheid niet beschreeven zynde, hope ik, dat men hem het uitgeeven waardig zal keuren.

P L A A T LXV.

De eerste zwartgekaptte Lory (65).

Deeze Vogel schein my toe, wat grooter dan een Tortelduif te zyn, maar niet volkomen zo groot als een gewoone Tamme Duif. De langte van de Wiek, geslooten zynde, was een vierde Duims minder dan zes Duimen; door welk Kenmerk ieder een naar deeze Afbeelding een andere van de Natuurlyke grootte maaken kan.

De

(64) *Pittacus minor viridis & coccineus*, Peftore albo. Edw. Av. T. 169. *Pittacus Mexicanus* Peftore albo. BRISS. Av. IV. p. 297. *Pittacus melanocephalus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 41. *Syst. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 33. Wit-Borstige Papegaay van Mexiko. *Nat. Hist.* I. D. IV. Stuk, bladz. 268.

(65) *Pittacus coccineus Orientalis* Vertice nigro. Edw. Av. T. 170. *Pittacus Lorius* Philippenfis. BRISS. Av. IV. p. 225. T. 23. fig. 2. *Pittacus Lory*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 27. *Syst. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 24. Philippynsche Lory. *Nat. Hist.* I. D. IV. Stuk, bladz. 261.

De Bek, van figuur als in andere Papegaaijen, is Oranjekleurig; de Tong zwart. Hy heeft een donker Vleeschkleurig Wasch aan het Grondstuk van de Bovenkaak, waarin de Neusgaten, redelyk dicht by elkander, geplaatst zyn. De Oogen hebben heldere Goudglanzige Kringen, en zyn met Plekken omringd van eene donker Vleeschkleurige kaale Huid. De geheele Kruin des Kops is gedekt met zwarte Vederen, die eenigen weerschynd van blaauw hebben aan het agterste gedeelte. Het overige van den Kop, de geheele Hals, Rug, Stuit, de Dekveders boven op de Staart, de Borst, de Zyden onder de Wieken en het bovenste der Dyën, zyn van een zeer schoone Scharlaken-roode Kleur, uitgenomen een blaauwe Plek van agteren, tusschen de Hals en de Rug, die een weinig gebroken en doormengd is met het Rood, en een andere Plek van blaauwe Vederen aan het onderste van de Borst, welke zig insgelyks vermengen en breeken onder de roode Vederen. Het laagste der Dyën, de Onderbuik, en de Dekveders beneden aan de Staart, zyn allen van eene schoone Hemelsblaauwe Kleur. De Staart is aan de bovenzijde blaauw, hoewel de middelste Veders iets van een donker groene Schaduw hebben, en de binnenste Baarden der Staartveders zyn geelagtig; zo dat de Staart van onderen geel is. De Wieken zyn aan de bovenzijde groen, maar sommigen der middelste Slagpennen geel aan de randen van haare Baarden; zynde de binnenste Baarden der Slagpennen zeer fraay geel, uitgenomen dat zy donkere Tippen hebben, en de Dekveders aan de binnenzijden der Wieken rood. De bovenste rand van de Wiek is geelagtig: de Pooten, Voeten en Klaauwen zyn taamelyk sterk, en gelyken naar die van andere Papegaaijen, zynde allen van eene donker bruine of zwartagtige Kleur, met een ruuwe geschubde Huid.

Deeze Vogels komen uit Oostindie. Ik zag den genen, naar welken de Afbeelding gemaakt is, in het Virginische Koffyhuis, agter de Koninglyke Beurs, en een anderen in de Verzameling van wylen myn Vriend, den Schildknaap GEORGE HOLMES, Register-bewaarder in de Tower van Londen. Deeze waren beiden dood en opgezet. Ik heb sedert een anderen van deeze Vogelen levendig uit Indie gebragt gezien, waarvan ik de Kleur der Oogen en andere Deelen, die wat flauw zyn in gedroogde Vogelen, genomen heb. De naam *Lory*, heb ik van NIEUHOFF ontleend. Onze Landsman ALBIN, heeft een Vogel van dit slag in Afbeelding gebragt, welken hy een *Laurey* noemt, en zegt van Brasil te zyn; maar ik durf verzekeren dat hy mis heeft. Ik acht zyne Afbeelding gemaakt te zyn naar eene Tekening by de gis, die voor een Prentwinkel was vervaardigd. Alle de Vogels, welken ALBIN naar de Natuur getekend heeft, hebben allen een zelfde postuur, hoedanig hy alle de zynen maakte: die een weinig van zynen algemeenen Regel afwyken zyn allen geleende Tekeningen; gelyk myne Ondervinding dit my in veelen derzelve bevestigd heeft. Ik geloof, dat deeze Papegaay nog niet naar 't Leven was afgebeeld.

P L A A T LXVI.

De tweede zwart gekapte Lory (66).

Deeze heeft ongeveer de grootte van de blaauwe Duiven, die gemeenlyk nestelen in onze Duivekotten. Het is een zeer vlugge en gaauwe Vogel onder de Papegaaijen, huppelende langs een Rotting of Stok, door zig met de beide Pooten daar af te begeeven, en dan wederom een Voet verder daar op neder te zetten; welke actie ik in geene, dan die tot de Lory's behooren, waargenomen heb.

De

(66) *Pittacus Orientalis coccineus alter*, Vertice nigro. EDW. AV. T. 171. *Pittacus Lorius Orientalis Indicus*. BRISS. AV. IV. p. 222. T. 24. f. 1. *Pittacus rufus*, Vertice nigro, Alis viridibus, Femoribus caeruleis.

FRISCH. AV. T. 44. *Pittacus Domicella*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 26. *Syst. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 23. 't Juffertje. *Nat. Hist.* I. D. IV. STUK, bladz. 269.

De Bek is Oranjekleurig, met een haak aan de Punt. De kanten van de Bovenkaak zyn gegolfd, maar niet fchielyk genoeg om hoeken te maaken. De Neusgaten ftaan taamelyk digt by elkander, in een donker Wasch aan het Grondfuk van de Bovenkaak. De Tong is zagt, rond, glad en van eene zwartagtige Kleur. De Oogen hebben roodagtig geele Kringen, en ftaan in eene donker gekleurde Vederlooze Huid. De geheele Kruin is gedekt met zwarte Vederen, die eenen Purperkleurigen Glans hebben: zynde het overige van den Kop, de Hals, Rug, Stuit en de geheele onderzyde des Lighaams, altemaal zeer fchoon Scharlakenrood, uitgenomen een geel Halfmaantje op de Borft en eenige blaauwe Veders aan de Dyën, effen boven de Kniejen. De Wieken zyn aan de bovenzyden groen, met de grootfte Slagpennen donkerft, hebbende de andere Slagpennen, en de eerfte ry der Dekvederen naaft boven dezelve, iets Geels aan haare Randen. De rand of Schouder van de Wiek, by het Gewricht, is fierlyk Hemelfchblauw. De binnenfte Dekveders van de Wieken zyn blaauw, maar worden donker of zwart, daar zy op de binnenzyden van de Slagpennen vallen, en de inwaardsē Baarden van alle de Slagpennen zyn fchoon geel, uitgenomen aan haare Tippen, welken zy donker hebben. De Staartveders zyn, zo wel boven als beneden, rood, maar trekken een weinig naar Purper aan haare Tippen. De Dekveders van de Staart, zo wel van onderen als van boven, zyn ingelyks rood; de Pooten en Voeten, van maakzel als in andere Pappegaaijen, donker Afchgrauw of Loodkleurig, met fterke zwartagtige Klauwen.

Deeze Vogel behoorde aan mynen goeden Vrind en begunftiger, den Heer Baronet HANS SLOANE, ten wiens Huize ik de Origineele Tekening daarvan maakte. Deeze en alle andere Soorten van Scharlakenroode Pappegaaijen, die men Lories noemt, komen uit Ooftindie. Ik kan niet ontdekken dat van de hier befchreevene Soort tot nog toe gewag gemaakt of een Afbeelding uitgegeven is, door eenig befchryver van de Natuurlyke Hiftorie. Deeze, denk ik, zal met de Afbeelding van ALBIN bedoeld zyn: doch hy heeft denzelven een geelen Ring om den geheelen Hals gegeven, terwyl die op de Borft alleen moest zyn geweest. (Zie zyne *Hiftorie der Vogelen*, VOL. I. p. 13.) Ik heb een grooter getal van deeze Soort, dan van de naaftvoorgaande of van eenige andere Lories, gezien, die allen zeer naauwkeurig met onze befchryving overeenkomstig waren.

P L A A T LXVII.

De Scharlakenroode Lory (67).

Deeze Vogel heeft de grootte van den laatft befchreevenen, of is gelyk aan een kleine Duif, verfchillende van de twee voorgaande Lories hoofdzaakelyk daar in, dat hy de Kruin van den Kop niet zwart maar rood heeft. De Bek is Oranjekleurig, hebbende de Bovenkaak over de Onderkaak nederhangende en spits gepunt even als in de overige Pappegaaijen. De kanten van de Bovenkaak hebben een Golf of Bogt, welke in de Afbeelding zeer wel is uitgedrukt. De Neusgaten ftaan digt by elkander, in het Afchgrauwe Wasch, 't welke het Grondfuk van de Bovenkaak in 't midden bedekt. De Oogkringen zyn fierlyk Oranjekleur, rondom de Appelen lichter en donkerer in de buitenfte Omtrek; zynde de Oogen geplaatft in kaale Plekken van eene Afchgrauwe Huid. De Kop, de Hals, 't geheele Lighaam, zo wel van

bo-

(67) *Pfittacus coccineus Orientalis*, Alis ex viridi & nigro variis. Edw. Av. T. 172. *Pfittacus rufus*, Femoribus & Alis viridibus. FRISCH. Av. IV. T. 45. *Pfittacus Lorius Ceramensis*. BRISS. Av. IV. p. 215. *Pfit-*

tacus Lory. RAJ. Av. 151. *Pfittacus garrulus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 25. *Pfittacus Auroræ*. *Syst. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 22. Lory van Ceram. *Nat. Hift.* I. D. IV. STUK, bladz. 259.

boven als van onderen, als ook de bovenste en onderste Dekveders van de Staart, zyn zeer schoon Scharlakenrood, uitgenomen de Veders aan het laagste deel van de Nek, of aan het begin van de Rug, die met Geel getipt zyn, maakende een gebroken geele Vlak. Het onderste van de Dyën, effen boven de Kniejen, is groen; het bovenste, even als het overige des Lighaams, rood. De grootste Slagpennen der Wieken zyn donker groen, naar blaauw trekkende; de overigen, die op dezelve leggen, lichter groen. De Dekveders van de eerste ry zyn geelagtig groen, de kleiner Dekveders hooger groen, en de Vedertjes aan den Schouder, omtrent het Gewricht, geel; maar de rand van de Wiek, een weinig beneden het Gewricht, is blaauw. De tien eerste Slagpennen hebben haare inwaardsê Baarden, byna tot aan de Tippen toe, die donker of zwartagtig zyn, rood. De Dekveders aan de binnenzijde der Wieken zyn donker, met een geele Franje. De bovenzijde van de Staart is fierlyk blaauw, hebbende de middelste Veders een weinig met Groen gekleurd; terwyl de binnenste Baarden der Staartvederen rood zyn met geelagtige Tippen: zo dat de onderzijde van de Staart zig geelagtig voordoet. De Pooten en Voeten hebben een Schubbig Huid, van eene blaauwagtig zwarte Kleur.

Deeze Vogel was in eigendom van de eerste Gemaalin van den Hoog Edelen Heer, naderhand Graaf van Orford; die my verhaalde, dat dezelve uit Oostindie was gekomen. Ik heb 'er vier van deeze Soort gezien, welke allen in hunne Kenmerken en Kleuren overeenstemden, hoewel een derzelve die minder sterk dan de anderen had, en deeze mag, zo ik vermoed, wel een Wyfje geweest zyn. Ik geloof, dat wy nog geene Afbeelding hebben van deezen Lory, schoon onze Landsman, WILLOUGHBY, eene beschryving daarvan aan 't licht gegeven heeft, onder den naam van de *Scharlakenroode Parkiet, met grœne en zwarte Wieken*. (Zie zyne *Ornithologie*, p. 117.) Ik heb gelegenheid gehad, om 'er een volkomener beschryving van uit te geeven, dan de zyne, die wat kort is: aangezien ik den Vogel levendig aftekende, en hy vervolgens, gestorven zynde, aan my gezonden werdt, om opgezet te worden; waar door ik naauwkeuriger ieder gedeelte in 't byzonder onderzoeken kon, om myne beschryving te voltoojen. Ik ben verzekerd, dat deeze Vogel, zo wel als de twee laatstbeschreevenen, altemaal byzondere en verschildende Soorten van Pappegaaijen zyn: want ik heb verscheidene van ieder Soort gezien, die naauwkeurig in Kleur, Grootte en Kenmerken, overeenkwamen.

P L A A T LXVIII.

De langstaartige Scharlakenroode Lory (68).

Deeze Vogel verschynt hier in zyne Natuurlyke grootte. Hy onderscheidt zig van de drie voorgaande hoofdzakelyk daar door, dat hy kleiner is en eene langere aan 't end gespitsde Staart heeft: want de middelste Veders zyn anderhalf Duim langer dan de kortste zyd-Vederen.

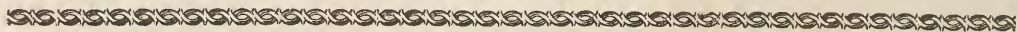
Hy heeft, naar zyne grootte, een taamelyk sterken Bek, van maakzel als in de andere Pappegaaijen en van Oranjekleur, zynde aan de kanten van de Bovenkaak een weinig gegolfd of geboogen. De Neusgaten staan dicht by elkander, in een donkere Huid, aan het Grondstuk van de Bovenkaak. De kleur der Oogen is my onbekend; alzo het Origineel een opgezette Vogel was, doch wel geconserveerd. Rondom ieder Oog is een kaale Plek, van eene donker gekleurde Huid. De ge-

(68) *Pittacus coccineus* Caudâ longiore. Edw. Av. T. 173. *Pittacus Fortunarum* Insulæ. BRISS. Av. IV. p. 373. *Pittacus Borneus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen.

45. Sp. 11. *Syst. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 6. Roode Parkiet van Borneo. *Nat. Hist.* I. D. IV. STUK, blad. 242.

heele Kop, de Hals, het Lighaam zo wel boven als beneden, de Zyden onder de Wieken, de Dyën en Dekveders boven en beneden de Staart, zyn heerlyk Scharlakenrood; doch het voorste van den Hals en de Borst is lichter, met een weinigje geel aan de kanten der Vederen. De grootste Slagpennen zyn rood, met groene Tippen; zo wel als de middelsten; maar de drie of vier overigen, naast aan de Rug, hebben in 't geheel een zeer schoone Hemelschblauwe Kleur. De Dekveders der Wieken, van de eerste ry, zyn rood met groene Tippen, gelykerwys de Slagpennen, die zy bedekken: de kleinste Dekveders zyn geheel rood, uitgenomen de top der Wiek, by het Gewricht, welke groen is, en de binnenzijden der Wieken zyn bleekrood, behalve de enden der Slagpennen, welke donker zyn. De Veders van de Staart zyn een weinig gepunt, die in 't midden langer dan de zyd-Veders, en allen doffer rood dan die van 't Lighaam. De twee buitenste Veders, en de Tippen van alle de anderen, zyn een weinig met Groen gekleurd. De onderzyde van de Staart is dof rood; de Dekveders onder aan de Staart (die in de Afbeelding niet vertoond worden,) zyn dof rood, met een heerlyk blauwe Franje. De Pooten zyn van eene donkere of zwartagtige Kleur, en komen in gedaante met die van andere Papegaaijen overeen; zynde de Vingers met zeer sterke Klaauwen gewapend.

Dit overschoone en zeldzaame Papegaaitje is het eenigste in zyne Soort, dat ik immer heb gezien. Het stondt opgezet en op een Stokje zittende, te koop in 't Raam van een Poppen-Winkel te Londen, daar ik het kocht. De Verkooper kon my geen berigt geeven, van waar het was gekomen. Ik onderzoekte het naauwkeurig; eer ik 'er een Tekening van maakte, en bevond dat het de volmaakt Natuurlyke Huid had van een Papegaay. Myn groote begunstiger, de Heer HANS SLOANE, heeft 'er, wegens de zeldzaamheid, een plaats aan gegeven, in zyne Verzameling van Naturaliën, en daar werdt het gezien door een Heer, die zyn Ed. verzekerde, dat hy eens een van de zelfde soort in 't Leven had gehad, en dat zyn Vrind, daar hy het van kreeg, hem zeide, hoe het van 't Eiland Borneo, in Oostindie, gekomen was. Ik kan 'er nergens eenig Bericht van vinden, en geloof dus dat het nog niet was beschreeven.

P L A A T LXIX.

De Lory-Parkiet (69).

De Afbeelding stelt deezen Vogel in de Natuurlyke grootte voor. Schoon hy het Lighaam groen heeft, tegenstrydig met de andere Lories, wier Lighaamen ten grootsten deele rood zyn, nogtans komt hy met de twee eerste Soorten daar in overeen, dat hy de Kruin van 't Hoofd zwartagtig blaauw heeft, en met alle de vier laatst beschreevene in de gedaante en Kleur van den Bek, de Voeten en de kaale Huid rondom de Oogen, als ook in het hebben van een roode Borst en Keel. In schoonheid van Kleuren en sierlyke schikking van derzelve veranderingen, wykt hy voor geenen der gemelde Vogelen.

De Bek is van een heldere Oranjekleur, taamlyk Haakig, en aan de kanten van de Bovenkaak golfagtig geboogen. De Neusgaten staan in een donker Wasch, aan het bovenste gedeelte van den Grondsteun des Beks. De Oogkringen zyn roodagtig Oranjekleur, omringd met Plekken van eene kaale Afschgrauwe Huid. De Kruin des Kops is gedekt met donkere Vederen, die een schoonen blaauwen Glans hebben, en

(69) *Pfittacus minor e coccineoviridis*, Orientalis, Edw. Av. T. 474. *Pfittaca Indica varia*. BRISS. Av. p. 366. *Avis Paradisiaca Orientalis elegantissima*. SEB.

Kab. I. T. 60. fig. 2, 3. *Pfittacus ornatus*. LINN. *Syfl. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 19. *Syfl. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 14. Bonte Parkiet. *Nat. Hist.* 1. D. IV. STUK, bl. 251.

En onmiddelyk daar agter volgt een Maantje van rood Scharlaken Vederen, welke punten naar de Oogen wyzen. De Ooren zyn gedekt met donker blaauwe Vederen; waar agter een streek is van geele Vederen. De zyden van den Kop, onder de Oogen, de Keel en Borst, zyn gedekt met heerlyk Scharlaken roode Vederen, waar van die op de Borst aan de Tippen eene zwartagtig groene Franje hebben. Het agterste van den Hals, de Rug, Wieken en de geheele onderzyde des Lighaams, zyn groen; doch met eene kleine mengeling van Geel: te weten een lange geele Vlak aan ieder Zyde, door welke het Roode der Borst van het Groene afgescheiden wordt. Op het midden van de Rug en aan de Zyden des Lighaams, zyn de Veders getipt met Geel, hetwelke zig in onderscheidene Vlakken voordoet, hebbende de Wieken eenigen van de Slagpennen, naast aan de Rug, met Geel gerand, zo wel als de Veders van de Basterd - Wiek, maar voor 't overige zyn de Wieken, gelyk ook de Staart aan de bovenzyde, benevens haare Dekvederen, volkomen groen. In 't midden zyn de Staartveders lang, doch verkorten allengs naar de Zyden. Zy zyn van onderen rood, met geelagtig groene Tippen, en hebben de Dekveders licht geelagtig groen. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn van eene donkere Afchkleur; met twee voor- en twee agter-Vingeren, gelyk in alle andere Papegaaijen.

Deeze Vogel behoorde aan den Wel Edelen Heer CHARLES WAGER, voor wiens Gemaal ik daar van eene Tekening, en, met haar Verlof, ook eene voor my zelf maakte. Mevrouw verhaalde my, dat dezelve uit Oostindie afkomstig was; welk denkbeeld ik, voor dat ik 'er naar vraagde, reeds had: alzo dezelve in zo veele opzigten met de Oostindische roode Lories strookte. Deeze Tekening was dan gemaakt naar den levendigen Vogel. Ik heb sedert een anderen gezien van deeze soort; die opgezet was, verschillende van deezen door een groote mengeling van Geel in het groene gedeelte van den Vogel; zo dat men naauwlyks zeggen kon, of het Groene dan het Geele de overhand hadde. Ik kan 'er geene beschryving van vinden; zo dat het my ontwyfelbaar een niet beschreeven Vogel schynt te zyn.

Het Juffertje, op de Plaat daar by gevoegd, heeft den Kop en 't Lyf donker groen; de Wieken vuil paarschagtig bruin, met eenige doorschynende Vlakken. Ik tekende het naar 't Leven, doch vergat aan te tekenen van waar het was gekomen: naast denk ik uit de Westindiën (*).

P L A A T LXX.

De lang gestaarte groene Parkiet (70).

Deeze Vogel is hier wat kleiner dan Natuurlyk voorgesteld. Hy heeft omtrent de grootte van de grootste Soort van Lysters, en zyn Staart is, naar zyne grootte, langer dan gewoonlyk. Zyn Bek, van figuur als in andere Papegaaijen, is Vleeschkleurig, aan den Grondsteun lichtst en donkerst naar de Punt. De Neusgaten staan in 't Wasch aan het bovenste van den Bek. De Oogkringen zyn uitwaards roodagtig, maar trekkende naar Afchgrauw dichtst aan den Oogappel, die zwart is. Een kaale Vleeschkleurige Huid omringt ieder Oog. De geheele Pluimagic kan groen genoemd worden, doch heeft verscheiderley Schaduwen, en trekt hier en daar naar andere Kleuren. De Kruin van den Kop, de Nek, Rug, benevens de bovenzyden

(*) *Libellula Alis planis fuscis, Fasciâ albâ lineari.*
Libellula fasciata. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 234. Sp. 12.
 Gebandeerde *Nat. Hist.* I. D. XII. Stuk, blad. 27.

(70) *Pittacus minor viridis Caudâ longiore.* EDW. AV. T. 175. *Pittacus minor macrourus totus viridis.*

VI. Deel.

ALDR. *Ornith.* I. p. 678. WILL. *Ornith.* 77. RAJ. AV. 33. SLOAN. *Fam.* II. p. 297. *Pittaca.* BRISS. AV. IV. p. 319. *Pittacus rufirostris.* LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 18. *Syst. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 13. Roodbek. *Nat. Hist.* I. D. IV. Stuk, blad. 249.

T

den van de Wieken en Staart, zyn van een bevallig Groen, trekkende noch naar 't Blaauwe, noch naar 't Geele, maar de juiste middelmaat tusschen beiden houdende. (In 't kleuren, weet men, wordt het Groen door vermenging van Blaauw en Geel gemaakt.) Van onderen is de Vogel lichter groen, en meer naar geel trekkende dan van boven. De binnenzyden der Wieken zyn bleekagtig donker groen; wordende de Punten of Tippen van alle de Staartvederen trapswyze zeer blaauw Groen en geheel blaauw naby de Punten, die taamelyk scherp zyn. De onderzyde van de Staart trekt naar donker Groen: de Pooten en Voeten zyn van eene bleek paarsche Vleschkleur, komende in maakzel en plaatsing der Vingeren met die van andere Pappegaaijen overeen.

Deeze Vogel bevondt zig, in den Jaare 1736, in eigendom van de Gemaal van Sir CHARLES WAGER, die my gebruikte, om denzelven voor haar af te tekenen, en de vryheid gaf, om 'er ook een Tekening van te maaken, ten mynen dienste. Haar Edele onderrichte my dat dezelve uit de Westindiën gebragt ware. Ik heb de Vogelkunde van WILLOUGHBY doorbladerd, en 'er verscheide lang gestaarte Pappegaaijen, allen groen van Kleur, in gevonden, daar hy bladz. 116 gewag van maakt; doch welke altemaal, in eenige weinig byzonderheden, van den alhier beschreevenen verschillende zyn, en, alzo hy 'er geen Afbeeldingen van gegeven heeft, dagt ik het niet oneigen te zyn, zulks van deeze te doen.

Het gevleugelde Insekt, hier op een Takje zittende afgebeeld, is een Soort van Kapel, welke de Wieken maar weinig met Dons bedekt heeft, zo dat zy zig in de geelagtige Plekken doorschynend vertoonen. Het Lighaam is beneden donkeragtig, van boven bruiner. De Grond der bovenste Wieken is geel en Oranje, door elkander geschaduw: de onderste Wieken zyn Oranjekleurig: alle de vier Wieken gesprekeld, gevlaakt en gezoomd met Zwart; maar de onderzyden der Wieken hebben langs den Rand kleine witte Vlakjes, die zig aan derzelve bovenzyden niet vertoonen. My werdt verhaald, dat dezelve uit de Westindiën kwam (*).

P L A A T LXXI.

De rood- en blaauw-Koppige Parkiet (71).

Deeze Vogel is hier in de Natuurlyke grootte voorgesteld. Het is een schoon klein groen Parkietje van de langstaartige Soort; hebbende deszelfs Staart de middelste Vederen langst en de zyd Vederen allengs verkortende. De hoeken, aan de randen van de Bovenkaak, zyn scherper en korter afgebroken dan in eenige Pappegaaijen. De Bek is aan de Punt zeer Haakig, van eene lichte Afchkleur of witagtig van boven, en beneden wat donkeragtig geschaduw. De Neusgaten zyn in het Wasch geplaatst, dat den Bek van het Voorhoofd afscheidt. De Oogkringen zyn geel of Oranje; hoedanig eene Kleur ook de kaale Huid heeft rondom het Oog, dat gantsch niet gemeen is. Het Voorhoofd, van den Bek tot aan het midden van de Kruin, is hoog of Scharlaken rood; zynde het overige van de Kruin, agterwaards, van eene schoone Hemelschblauwe Kleur, die allengs verfmelt in het Groene, aan 't agterste van den Kop. Van de Oogen af langs den Hals, in de Nek, op de Rug, Wieken en Staart, is de Vogel taamelyk hoog groen, doch aan de Keel, Borst en de geheele onderzyde, lichter groen, naar 't Geele trekkende. De Slagpennen der Wieken,

(*) *Papilio Heliconius Polymnia*, LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 231. Sp. 58. *Syst. Nat.* X. Gen. 203. Sp. 47. *Nat. Hist.* I. D. XI. Stuk, bladz 231.

(71) *Pfittacus minor*, Capite rubro caeruleoque. EDW.

Av. T. 176. *Pfittaca Brasiliensis*. BRISS. *Av.* IV. p. 339. *Pfittacus Canicularis*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 16. *Syst. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 11. Rood en Blaauw-Kop Parkiet. *Nat. Hist.* I. D. IV. Stuk, bladz. 247.

ken, uitgenomen eenige weinigen naaft aan de Rug, zyn aan haare buitenste Baarden zeer donker Hemelfchblauw gezoomd, maar de binnenzijden der Slagpennen zyn van eene donkere Aschkleur, en de onderzyde van de Staart is donker groen. De Pooten en Voeten zyn witagtig Aschgrauw naar Vleefchkleur trekkende, en van maakzel als in andere Pappegaijen.

Deeze Vogel was de eigendom van Mevrouw WAGER, voorge meld. Het was een zeer levendig, klapagtig of liever kakelend Parkietje, dat eenige weinige Woorden duidelyk uitfprak. Zodanige als deeze komen uit de Westindiën. Ik kan geene beschryving in de Natuurlyke Historie daar mede overeenkomstig vinden, doch de naaste daar aan is die van de tweede Parkiet van MARCGRAAF, *Tuiaputejuba* genaamd: zie zyne *Hift. Avium*. Libr. V. p. 206: hoewel ik niet denk, dat het de zelfde Vogel zy, en, al was hy het, zou het nochtans niet oneigen zyn hem hier uit te beelden, aangezien die Autheur van geen der Pappegaijen, welken hy beschryft, eenige Afbeelding heeft gegeven; dan van den blaauw en geelen Maccao alleen.

De gemelde Mevrouw, veel liefhebbery hebbende in Vogelen, heeft door Presenten en Koop een grooter Verzameling van leevende Vogelen, die zeldzaam zyn, by elkander weeten te krygen, dan eenig ander Perfoon in Londen, en ik ben een groot gedeelte van myne Verzameling van Tekeningen aan haare goedheid verschuldigd, doordien zy my t'elkens kennis gaf van het nieuwe dat haar in de Handen kwam.

P L A A T LXXII.

De bruinkeelige Parkiet (72).

Deeze wordt hier ook in de Natuurlyke grootte ver toond. Hy is van het lang-en-puntig gefaarte Soort; ver toonende de Staart zig, in de actie en 't postuur, waar in men hem hier ziet, wat korter dan in de weezentlyke evenredigheit tot het Lighaam van den Vogel.

De Bek is Aschgrauw, lichter aan den Grondfteun van de Bovenkaak, doch naar de Punt allengs verdonkerende, en de Onderkaak is ook donker. Het Wasch, daar de Neusgaten aan den Grondfteun van de Bovenkaak in staan, is ook Aschgrauw. De Bek heeft eenen taamelyk fcherpen Haak en de Randen zyn gehoekt of liever gegolfd. De Oogkringen zyn geelagtig Kaneelkleur, en de Plek van kaale Huid, waarin het Oog geplaatst is, ver toont zig wit of licht Aschgrauw. Van het eene tot het andere Oog, dwars over den Kop heen, loopt eene donker Hemelfchblauwe Streek, van een half Duim breedte. De Vederen op het Voorhoofd, naaft aan den Bek, de zyden van den Kop beneden de Oogen, de Keel en voor-Zyde van den Hals, zyn altemaal donkerbruin. Het agterste van den Kop, de Nek, Rug, de bovenzyde van de Wieken en Staart, zyn met Vederen van eene bevallige hoog-groene Kleur gedekt. De tippen der groote Slagpennen zyn van boven blaauw, van onderen donker. De Schouders der Wieken by de Gewrichten en derzelve binnenste Dekveders, zyn geelagtig groen. De onderzyde van de Staart is donker geel groen. De Borst, Buik, Dyën en Dekveders onder aan de Staart, hebben eene licht geelagtig groene Kleur. Het bruine onder aan de Keel breekt trapswyze af, en valt in Vlakken op de Borst. De Pooten en Voeten zyn van eene bleek bruinagtige Vleefchkleur; staande de Vingers gelyk in andere Pappegaijen.

Deezen Vogel zag ik ten huize van een Heer in York-Buildings, in het Strand, al-

(72) *Pfittacus minor Guttur fusco Occidentalis*. Edw. Av. T. 177. *Pfittaca Martinica*. BRISS. Av. IV. p. 356. *Pfittacus æruginosus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 45.

Sp. 17. *Syst. Nat.* X. Gen. 44. Sp. 12. Bruinkeel-Parkiet. *Nat. Hist.* I. D. IV. Stuk, bl. 248.

alwaar ik, om eene Aftekening daar van te maaken, gezonden werd door een ander Heer, die my gebruikt. Myn Vrind, voor wien ik de Tekening maaken zou, verhaalde my, dat deeze Vogel uit de Westindiën was gekomen. Het aanmerkelykste daarin is de bruinheid aan het onderste van den Kop en de Keel; daar de Kleuren in de Pappegaaijen doorgaans vrolyk over 't geheele Lighaam zyn. Niets kan ik met de beschryving overeenkomstig vinden, zo dat ik hem voor een niet beschreevenen moet houden.

P L A A T LXXIII.

De Granadier (73).

Dit Vogeltje, dat van Lisfabon was overgebracht, wordt door de Portugeezen *Granidiero* genoemd; maar om wat reden is my niet bekend, als om dat het een stoute Vogel is, die vegten wil door het Draad van zyn Kooitje heen; of mooglyk zal de Kleeding der Granadieren van Portugal van eene Oranje-Kleur zyn. De Tekening is naar het leevend Vogeltje, en in de Natuurlyke grootte, gemaakt.

Het heeft den Bek dik en kortagtig en donker zwart, in eën spitse Punt uitloopende, gelyk de Bekken van zulke Vogeltjes, die Zaad en Graanen pellen. Het voorste van den Kop is zwart, zelfs rondom de Oogen, die ook donker zyn: strekkende deeze Kleur zig uit rondom de Ooren, aan de zyden van den Kop. Het agterste van den Kop, en de Hals in de gantsche omtrek, over de geheele langte, is van eene schoone helder roodagtige Oranje-Kleur; zo wel als het onderste gedeelte van de Rug en de Stuit. Het middelste van de Rug, benevens de bovenzyde van de Wieken, en de Staart, die naar het Lighaam te rekenen kort is, zyn allen donker bruin, naar zwart trekkende; zynde ieder Veder gefranjed of gezoomd met een lichter bruin; uitgenomen de grootste Slagpennen, die, naar de Tippen toe, geheellyk donker bruin zyn. De Buik, tot aan de Pooten toe, is zwart: de Dyën, het onderste van den Buik, als ook de Dekveders onder aan de Staart, zyn witagtig: de Pooten en Voeten gelyken naar die van andere kleine Vogeltjes; zynde zo wel de Pooten als de Voeten en Klauwen, van eene witagtige of Vleeschkleur.

De boven beschreevene Vogel is nu, in den jaare 1750, de eigendom van **GEORGE SHELVOCKE**, Schildknaap, Sekretaris van den Hoog Edelen Heer Graaf van Leicester, Postmeester Generaal. De Heer SHELVOCKE onlangs een groote Verzameling van leevende Vogelen van Lisfabon ontvangen hebbende, die uit de Handelplaatsen der Portugeezen in afgelegene deelen des Aardkloots afkomstig waren, was zo goed van my, schoon niet bekend met zyn Ed. zynde, daar van berigt te geeven, voegende daar by een vrindelyke noodiging, om een Dag ten zynen Huize te Greenwich door te brengen en Aftekeningen daar van te maaken, ten einde deeze Natuurlyke Historie van Stoffe te voorzien. Dit Vogeltje kwam van Angola, een Handelplaats der Portugeezen aan de Westkust van Afrika. Zyn Gezang is niet lieflyk; gelykende naar het geluid, dat het opwinden van een Uurwerk maakt. Ik geloof dat men deezen Vogel, veilig, een niet beschreevenen mag noemen.

De kleine donkere Kapel, met geele Vlakken, als ook het zwart en geele Torretje, waren my beiden toegezonden door den Schildknaap **ROGER NORTH**, van Rougham in Norfolk, die zeide, dat de Kapel, noch door **ALBIN**, noch door **WILKES**, in hunne beschryvingen der Kapellen en Uilen, aan 't licht gegeven was. Haare grondkleur is donker groenagtig bruin; de Vlakken zyn geel, en in sommigen der-

(73) *Passer Angolensis*, Capite nigro, Collo, Uropygioque flavis. Edw. Av. T. 178. *Cardinalis Capitis Bonæ Spei*. BRISS. Av. III, p. 114. T. 6. f. 1. *Emberiza*

Orix. LINN. *Syst. Nat.* XII Gen. 110. Sp. 7. *Syst. Nat.* X. Gen. 97. Sp. 5. *Nat. Hist.* I. D. V. Stuk, bl. 523.

derzelven bevinden zig ronde zwarte Vlakjes, met geele Stipjes in 't midden (*). De Kapel en het Torretje zyn ook in de Natuurlyke grootte: het Torretje zwart met geele Stippen: beiden uit het Graaffchap Norfolk.

De onderste Afbeeldingen stellen drie Gezigten voor, van geflooten Schilden van Torren. Deeze waren uit een Landschap, omtrent tweehonderd Mylen van de Kaap der Goede Hope, aan de Oostkust van Afrika, tegenover een gedeelte van het Eiland Madagaskar, gelegen, en men hadtze vinden hangen aan de Halzen der Inboorlingen, die 'er als Fluitjes gebruik van maakten, om hun Vee by malkander te roepen. De bovenste Oppervlakte heeft de Vertooning van ruuwe Wieken, maar is zo vast aan de onderste verbonden, dat zy onafscheidelyk schynen te zyn, zonder die in stukken te breeken. Het Gestel is wederzyds zeer sterk en hard, en ondoordringbaar zelfs voor een scherpe Naald, al wordt 'er die sterk tegen aan gestooten. Aan de bovenzijde heeft het een dozyn of meer kleine ryen van ronde Knobbels, die overlans looplen, en wier tusschenruimten door zeer kleine Knobbeltjes ruuw gemaakt worden. De Kleur is zwart, maar met rood tusschen ieder Knobbel, in de ryen op de Rug, gevlakt; hebbende ook eenige roode Vlakken aan de onderzijde.

Deeze Schilden werden my geleend door Mr. CHILD, een Drukker by Ludgate, die, op zynen Reistogt naar Indie, dezelve gekreegen hadt van het gemelde Volk, dat dezelve aan den Hals droeg. Hy zegt; dat deeze Torren, levendig zynde, met een groote kragt tegen iemands Hoofd of Aangezigt aan vlieden; hoewel het my onbegrypelyk is, dat zy in 't geheel tot vlieden bekwaam zyn. Ik hebze hier, gelyk het overige op deeze Plaat, in de Natuurlyke grootte voorgesteld, en zy zyn; zo ik my verbeeld, tot nog toe niet beschreeven. Zy zyn naar het Natuurlyk Voorwerp in 't Koper gesneden.

P L A A T LXXIV.

De Afchgrauwe Vink (74).

De bovenste Afbeelding op deeze Plaat stelt dit Vogeltje in de natuurlyke grootte voor, naar 't Leven getekend zynde. Het heeft veel van de grootte en gedaante en de zelfde Actie als onze Vlaschvink, en is, gelyk die, een schoon zingend Vogeltje. Ik zou het de Afchgrauwe Vlaschvink geheten hebben, indien wy niet reeds in ons Land een Vogeltje hadden van dien naam, hoewel bruin zynde van Kleur.

De Bek is als die van een Vlaschvink, maar wat grooter of dikker naar evenredigheid, en donker Afchkleurig: de Oogen donker of zwart. Hy heeft een weinig Witheid rondom het Grondstuk van de Onderkaak, welke zig tot onder de Oogen uitstrekt. De Borst, het Lyf en de geheele onderzijde is van eene zeer licht blaauwagtige Afchgrauwe Kleur: de Kruin van den Kop, de bovenzijde van den Hals, als ook de Rug, zyn donker Afchgrauw: de Stuit en de Dekveders aan de onderzijde van de Staart, zeer licht Afchgrauw. De bovenzijden van de Wieken en Staart zyn donker, naar 't Zwarte trekkende, zynde de kanten der Vederen alleenlyk licht Afchkleurig. De groote Slagpennen hebben geheel donkere Punten, maar by de inplanting zynze wit; het welk een witte Vlak maakt op ieder Wiek. De Pooten, Voeten en Klauwen, altemaal van eene donkere Vleeschkleur, zyn even als in andere kleine Vogeltjes geschapen.

De

(*) *Papilio Nymphalis Aegeria*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 231. Sp. 143. *Syst. Nat.* X. Gen. 203. Sp. 98
't Zwarte Argusje. *Nat. Hist.* I. D. XI. STUK, bl. 291.

Fringilla cinerea Indica. BRISS. *App.* 83. *Loxia cana*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 109. Sp. 35. *Syst. Nat.* X. Gen. 96. Sp. 27. Gryze Kernbyter. *Nat. Hist.* I. D. V. STUK, blad. 513.

De Zegellak-Bek (*).

De onderste Afbeelding op de Plaat vertoont dit schoone kleine Vogeltje in zyne Natuurlyke grootte. Het heeft de middelste Veders van de Staart langer dan die aan de Zyden, welke byzonderheid, zo ik geloove, anders niet voorkomt in kleine Vogeltjes die Zaad eeten, in dit gedeelte van de Wereld; hoewel gemeen zynde in de Klaauwieren, die van den Roof leven. De Aftekening is naar het leevende Vogeltje gemaakt.

De Bek is van eene maatige grootte naar dien van een hard gebekt Vogeltje te rekenen, en van eene schoon roode Kleur, gelyk Zegel-Lak; 't welke, zo ik onderstel, den naam gegeven heeft aan dit Vogeltje. Van den hoek des Beks loopt een lange roode Vlak, welke in 't midden breed is; en in een Punt uitloopt omtrent de plaats van het Oor; staande het Oog, dat zwart is, in 't midden van deeze Vlak. De Kruij van den Kop, de Nek, de Rug, als ook de bovenzyde van de Wieken en Staart, zyn van een zwarte donker bruine Kleur. Onder de roode Vlakken, aart de zyden van den Kop, zyn witte Plekken, en de Borst wordt allengs licht bruinagtig Afchkleurig, zo wel als de zyden des Lighaams, Dyën en de Dekveders van de Staart, boven en beneden. Het onderste van de Borst en 't middelste van den Buik is fraay geverwd met eene langwerpige roode Vlak, welke allengs in de bruinagtige Afchkleur, die 'er den omtrek van uitmaakt, verdwynt. Alle de bruine Vedertjes aart deezen Vogel zyn overdwars gemerkt met fyne Streepjes van een donkerer Kleur, gelyk de Afbeelding dit duidelyk aantoon. Zyne Vingers, die, gelyk in de meeste andere kleine Vogeltjes, drie voorwaards en eene agterwaards staan; zyn allen van eene donkere Kleur.

Deeze fraaije Vogeltjes behooren aan den Schildknaap GEORGE SHELVOCKE. Zy waren, met veele anderen, van Liffabon hem toegezonden, en zyn Korrespondent aldaar gaf hem berigt, dat dezelve uit Oostindie gekomen waren: Ik geloof; dat zy nog nimmer zyn afgebeeld of beschreeven geweest.

De Rups, 'er tot sieraad op den Voorground van de Plaat bygevoegd, was donker bruinagtig geel van Kleur. Ik hebze in de Natuurlyke grootte getekend. De gestalte en Ringen vertoonen zig best in de Afbeelding. Het allerongemeenste 'er in is, dat de vier ryën van Knobbeltjes, die uitpuilen als Speldekoppen, van eene geel Metallyne Kleur en van een zo uitneemende luister en helderheid zyn, dat menze op geenerley manier door de Konst zo kan maaken. Zy overtreffen, naamelyk, volgens myn oordeel, gepolyft Goud in den zelfden trap, als het Goud het Koper te boven gaat. De Rups wordt in Spiritus bewaard, en bevindt zig in 't Kabinet van Doktor RICHARD MEAD, 's Konings gewoonen Lyf-Arts, die my dezelve goedgunstig ten gebruike leende: zynde dit Dier, zonder eerst afgetekend te zyn, onmiddelyk naar de Natuur op 't Koper ge-estf.

P L A A T LXXV.

De roodkoppige Paradys-Mosch (75).

Deeze Vogel is alhier in zyne Natuurlyke grootte voorgesteld. Hy heeft den Bek, naar 't Lyf te rekenen, wat grooter en dikker, dan gemeen is onder de Graan-eeten-

(*) The Wax-Bill. EDW. AV. T. 179. f. 2. Senegallus striatus. BRISS. AV. III. p. 210. T. 10. f. 5. Fringilla undulata. PALL. Adumbr. 243. Loxia Afrild. Syst. Nat. XII. Gen. 109 Sp. 21. Syst. Nat. X. Gen. 96. Sp. 16. Senegali. Nat. Hist. I. D. V. Stuk, blad. 509.
(75) Passer Paradisæus, Capite rubro, Pectore nigro

albo maculato. EDW. AV. T. 180. Cardinalis Angolenfis. BRISS. AV. IV. App. 78. Loxia erythrocephala. LINN. Syst. Nat. XII. Gen. 109. Sp. 10. Syst. Nat. X. Gen. 96. Sp. 9. Roodkop. Nat. Hist. I. Deel, V. Stuk, blad. 306.

rende. Ook zyn de middelste Staartveders langer dan de zydelingse, 't welk niet gemeen is in Vogelen die Zaaden pellen. De Portugeezen te Lissabon, daar hy 't laatst van daan kwam, noemden hem de *Paradys-Mosch*.

De gedaante van den Bek is zeer naauwkeurig in de Afbeelding uitgedrukt. Hy heeft een witte of lichte Vleeschkleur. De Neusgaten vallen zo dicht aan deszelfs Grondsteun, dat men ze in de Veders van het Voorhoofd verliest. De Oogen zyn zwart of van donkere kleur. De geheele Kop is gedekt met scharlaken-roode Veders. De Nek, Rug, Stuit, de bovenzyden der Wieken en Staart, zyn van eene donkeragtig blaauwe Afchkleur. De Tippen van de Slagpennen, de eerste en tweede ry van de Dekveders der Wieken, de Pennen van de Staart en derzelver Dekvederen, zyn allen wit of Afchkleurig getipt. De Borst en Buik zyn met Zwart en Wit, op eene manier die wat naar de Schubben der Visschen gelykt, maar meer gebroken en verwardelyk gesprenkeld. Onder dit mengzel, aan de zyden des Lighaams, is een roodagtig bruine kleur verspreid. De Dyën, het Onderlyf en de Dekveders onder aan de Staart, zyn wit: de Pooten, Voeten en Klaauwen, Vleeschkleurig; staande van de Vingeren drie voorwaards en één agterwaards, op de gewoone manier.

Deezen Vogel heb ik naar een levendig Voorwerp getekend, hetwelke zig in bezitting bevindt van den Schildknaap GEORGE SHELVOCKE, aan wien men van Lissabon berigt gezonden hadt, dat de plaats der afkomst van Angola in Afrika ware. Ik geloof, dat het een niet beschreeven Vogel zy.

De groote Vledermuis van Madagaskar ().*

De Wiekbeënderen van deeze Vledermuis afmeetende, bevond ik, dat dezelve, van de punt der eene Wiek tot aan die der andere, de Wieken uitgespreid zynde, meer dan vyfenveertig Duimen, of drie Voeten en negen Duimen, Engelsche Maat, vlugts hadden. Ik moest derhalve de geheele Afbeelding zeer verkleinen, om dezelve op mynne Plaat te kunnen brengen, maar den Kop heb ik, op zig zelve, Levensgröotte voorgesteld: waar uit men zig een denkbeeld van deezen Nikker (gelyk men hem wel noemen mag,) kan maaken. De afbeelding van onze gewoone kleine Vledermuis heb ik in de zelfde evenredigheid als de groote verkleind, om derzelver verschil te kunnen zien.

Hy verschilt van onze Vledermuizen daar in, dat hy geen Staart heeft, welk gemis de Wieken hiervan elkander afgescheiden laat, daar zy in de onzen samengevoegd en gewebd zyn aan de Staart. De Snuit is zwart, hebbende sterke scherpe Tandden, welke zeer wel in de Afbeelding vertoonend zyn. De Kruin van den Kop, de Hals in 't ronde en de Borst, is met rood Vossen-Haair bedekt. Het onderste des Lighaams is lichter bruin: de Rug en Wieken, wederzyds, vertoonend zig donker of zwart in de gedroogde Vledermuis. Hy heeft agt kleine Voor-Tanden, vier boven en vier beneden: de Agterpooten hebben ieder vyf Vingeren, die met sterke Klaauwen gewapend zyn. De voorste Pooten of liever Wieken hebben den eersten Vinger van het Vlies afgescheiden, met eene sterke Klaauw aan denzelven. De tweede Vinger is niet van het Vlies af, en heeft niettemin een Klaauw aan zyn end: de drie overige Vingers zyn wederzyds te samen gewebd, en schynen tot geen gebruik te dienen dan tot Ribben, om de dunne Vliezen, die de Wieken vormen, uitgespreid te houden. Drie andere Soorten van Vledermuizen zullen op Pl. XCVI. van dit Werk voorkomen.

Deeze Vledermuis was, keurlyk geconserveerd zynde, overgebracht door den Heer
MAY,

(*). *Vespertilio magnus Madagascarensis*. Edw. Av. T. 180 *Vespertilio ingens*. Clus. *exot.* 94. *Vespertilio Vampyrus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 4. Sp. 1. *Syst.*

Nat. X. Gen. 4. Sp. 1. De Vliegende Hond van Ternate. *Nat. Hist.* I. D. I. Stuk, bladz. 407. Pl. VIII. Fig. 1.

MAY, Opperftuurman van de Houghton, een Schip in dienst van de Oostindifche Compagnie, 't welk Madagaskar in 't jaar 1748 aandeedt. Met een Snaphaan gekwetft zynde, bevindt menze zeer kwaadaartig, happende naar en bytende de genen, die hun willen vatten. Alle Reizigers, die 'er van fpreken, komen daar in overeen, dat het vernielende Dieren zyn, welke in de Zee duiken om Vifch, en alles opvreeten dat zy te Lande vinden: De Eerwaarde Heer HUGHES zegt, in zyne onlangs uitgegeven Historie van Barbados, dat de Vledermuizen op dat Eiland de Suikerrietten vernielen. Op de Plaat is deeze Vledermuis naar het Voorwerp zelf, niet naar eene Tekening, gegraveerd.

P L A A T LXXVI.

De kleine Indiaanfche Aakfter (76).

De Vogel is hier Levensgrootte voorgesteld. Ik neem het voor een Mannetje. Het Wyfje was mede overgebracht, en verfchilde 'er alleenlyk van, door een donker Kleur te hebben in de deelen die zwart zyn: want de Kop is in het Wyfje Afchkleurig zwart; de bovenzijde van de Rug, Wieken en Staart, zyn bruinagtig zwart, en de Staart een weinig puntiger dan in deeze. De deelen, die wit zyn, komen in 't Mannetje en Wyfje, beiden, overeen.

De Mannetjes-Vogel, hier afgebeeld, heeft den Bek van eene zwarte of donkere Kleur naar de Punt toe, en aan de hoeken des Beks Oranje. De Kop en Hals, tot aan het midden van de Borst, als ook de Rug, Stuit en de Dekveders der Wieken, zyn van eene diep zwarte Kleur, een weinig naar bruin trekkende. Eenigen der middelste Slagpennen zyn wit, zo wel als de eerste ry der Dekvederen, naaft boven de Slagpennen, gelyk mede de Buik, Dyën en Dekveders onder de Staart, waar van de middelste Veders zwart zyn en wat langer dan de Zydvederen, die eene witte Kleur hebben. De Pooten en Voeten zyn van eene donker bruine Kleur. Van de Vingers ftaan drie voorwaards en een agterwaards, volgens de gewoone manier, hebbende de Vingers taamelyke fterke Klauwen.

Deeze Vogels waren, droog geconferveerd, van Bengale gezonden aan wylen den Heer JOSEPH DANDRIDGE, op Moorfields te Londen. Zy komen overeen met de Mannetjes en Wyfjes *Saularies* van PETIVER: zie RAJI *Synopsis Methodica Avium*, p. 197. Tab. 2. N. 19, 20. Zy waren, onder den naam van *Dyal*, aan den Heer DANDRIDGE toegezonden. De Heer ALBIN heeft deeze Vogels afgebeeld en befchreeven in zyn III. *Volume* der Vogelen, alwaar hy denzelven *de Bengaalfche Exter* tytelt, maar, aangezien de voorgaande Afbeeldingen van dezelve zo naauwkeurig niet zyn als men wel zou kunnen wenschen, zo heb ik toegelegd op eene verbetering daar van, in myne befchryving zo wel als in de Afbeelding, en, alzo ik begonnen heb de Vogelen van den Heer DANDRIDGE's Verzameling, die reeds door ALBIN in Afbeelding gebracht waren, te verbeteren, meen ik 'er nu mede door te gaan: als zynde dezelve meeftendeels nieuw en zeer fraay. Deeze verfchooning mag voor al het overige dienen.

De geftrepte Inkhoorn ().*

De onderfte Afbeelding, op de Plaat, vertoont dit aardige Dier in zyne natuurlyke

(76) *Pica minor Bengalensis*. Edw. Av. T. 181. *Lanius Bengalensis niger*, BRISS. Av. II. p. 184. *Saularis Maderaspatanus*. RAJ. Av. 197. T. 2. f. 19, 20. *Gracula Saularis*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 53. Sp. 6. *Syst. Nat.* X. Gen. 50. Sp. 5. Bengaalfch Kaauwtje. *Nat. Hist.* I. D. IV. Stuk, bladz. 342.

(*) *Sciurus minor striatus Carolinensis*. Edw. Av. T. 181. CATESB. *Carol.* II. T. 75. *Sciurus minor virgatus*. ALB. *Petrop.* 1760. Vol. V. p. 344. T. 9. f. 1. *Sciurus striatus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 25. Sp. 7. *Syst. Nat.* X. Gen. 27 Sp. 6. *Geftrepte Inkhoorn*. *Nat. Hist.* I. D. II. STUK, bl. 501. Pl. XXI. f. 2.

ke grootte. Het is doorgaans van eene roodagtig bruine Kleur, met deeze volgende veranderingen. Omtrent de Neus en rondom de Oogen, heeft het eene lichte Roomkleur, en wederzyds aan 't Lighaam een dergelyke Streep, die aan haaren boven- en onderkant met zwart gezoomd is. Langs de Rug heen heeft het een zwarte Streep, loopende byna tot aan de Staart, die donkerer bruin is dan het Lyf. De Oogen zyn taamelyk hoog zwart. Het Lyf is van eene zuiver witte Kleur. De rip van de Neus en de Voeten, die dunnetjes gehaaid zyn, vertoonen zig Vleeschkleurig. De voorste Voeten hebben vier, met als het beginzel van een vyfden: de agterste vyf duidelyke Vingeren.

Deeze Inkhoorn behoorde den Heer Baronet HANS SLOANE. Men brengtze van Karolina, als ook uit andere deelen van Amerika, over. Hy is door wylen myn Vriend, den Heer CATESBY, in deszelfs Historie van Karolina, beschreeven en afgebeeld: maar, alzo dat kostbaare Werk maar weinige Liefhebbers in handen zal komen, hope ik dat deeze Afbeelding myne aanmoedigers niet onaangenaam zal zyn.

P L A A T LXXVII.

De Indiaanfche Bonte Specht (77).

De Afbeelding vertoont den Vogel in zyne Natuurlyke grootte. ALBIN heeft denzelven, in zyn Derde Volumen van Vogelen, voorgesteld, zeggende dat hy van de zelfde grootte is als onze Engelsche Groene Specht; maar dit is een groote misflag: zo hy hem met onzen grootsten gevlakten Specht had vergeleeken, zou het beter zyn geweest, Wanneer een Vogel in zyne Natuurlyke grootte wordt afgetekend, gelyk dit van Mr. ALBIN is gedaan, dan behoeft men hem met geen anderen te vergelyken, om zyne grootte vast te stellen.

Hy heeft den Bek lang, regt, met een dikken zoom langs de randen van de Bovenkaak, en van eene donkere of zwartagtige Kleur. De Kruin des Kops, van den Bek agterwaards tot voorby de Oogen heen, is zwart, met kleine witte Vlakjes, waar agter het agterste van den Kop zig met lange Scharlaken roode Vederen, die agterwaards strekken, gekuifd vertoont. De zyden van den Kop, onder de Oogen, zyn wit: de Keel is, van den Bek tot op het midden der Borst, op eene verward gebroekene manier, met groote Vlakken zwart en wit gesprenkeld. De Niek is zwart, en daar loopt, ter wederzyde van den Hals, een witte Streek zo laag als de Wieken. Het bovenste van de Rug is geel, het laagste, zo wel als de Stuit, dof groen. De Buik, Dyën en Dekveders onder aan de Staart, zyn wit, met halfmaanswyze zwarte Vlakken gesprenkeld, die naaft aan de Borst sterkt zyn, wordende naar beneden langs hoe flauwer. Eenigen der buitenste Slagpennen zyn zwart, met vier witte Streepen overdwars: de overige Slagpennen, naaft aan de Rug, zyn dof groen, zo wel als de ry van Dekvederen daar boven. De basterd-Wiek, of de Dekveders, die op de groote Slagpennen vallen, zyn zo wel als dezelve zwart, met eene witte Baar overdwars. De kleinste Dekveders, op het bovenste van de Wiek, zyn zwartagtig of donker bruin, met zeer duidelyke witte Vlakken, die de gedaante der Bladen van sommige Boomen hebben, getekend. De groene Dekveders, tusschen deeze donkere en de Slagpennen, zyn gevlakt met een lichter geelagtig Groen. De Staart is zwartagtig, met eenigen weerschyn van dof Groen, hebbende de Vederen styf en puntig, gelyk in anderen van het Geslacht der Spechten. De Pooten, Voeten

(77) *Picus maculatus Bengalensis*. EDW. Av. T. 182.
Picus Bengalensis. ALB. Av. III. p. 21. T. 22. *Picus viridis Bengalensis*. BRISS. Av. IV. p. 14. *Picus Bengha-*

lenfis. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 59. Sp. 13. *Syst. Nat.* X. Gen. 54. Sp. 8. *Bengaalsche Specht*. *Nat. Hist.* I. D. IV. STUK, bladz. 388.

ten en Klaauwen, zyn van eene zwarte of donkere Kleur, vertoonende het onderste der Voeten zig een weinig Zandkleurig, De Vingers zyn, twee agter- en twee voorwaards, aan ieder Voet geplaatst, en hebben taamelyk sterke Nagelen.

Deeze Vogel is uit de Verzameling van wylen den Heer DANDRIDGE ontleend. Hy kwam van Bengale, en is nimmer dan door den Heer ALBIN beschreeven. De Heer DANDRIDGE niet wel voldaan zynde met de Afbeeldingen, welken ALBIN gemaakt hadt van de Vogels zynere Verzameling, verzogt my, dezelve altemaal aan myn Huis te neemen, en 'er op myn gemak Aftekeningen van te maaken, op dat ik dezelve iets verbeterd aan 't licht geeven mogte. De Kleur van derzelve Oogen zal ik niet opgeeven, aangezien ALBIN dit reeds gedaan heeft, schoon de Vogels altemaal opgezet den Heer DANDRIDGE toegekomen zyn, en hy bygevolg de Kleur van hunne Oogen niet kon weeten.

P L A A T LXXVIII.

De Indiaansche Byën-eeter (78).

De Vogel is hier in zyne Natuurlyke grootte voorgesteld. Hy verschilt van den *Merops* of Byën-eeter, die in Europa gevonden wordt, daar in, dat hy niet half zo Lyvig is en de middelste Veders van de Staart veel langer heeft. Het is zekerlyk eene van den Europifchen Byën-eeter verschillende Soort, schoon ALBIN deezen kleinen het Mannetje van den anderen wil maaken.

De Bek is taamelyk lang en fcherp gepunt, en een weinig nederwaards gebogen. De Bovenkaak is zwart of donker; de Onderkaak witagtig aan haaren Grondfteun. Van den hoek des Beks loopt een zwarte Streep door het Oog, buigende zig nederwaards aan de zyde van den Kop. Het begin des Voorhoofds, naaft aan den Bek, is blaauw: zo wel als de Keel en de zyden van den Kop beneden de Oogen: de Kruin en het agterste van den Kop en Hals zyn rood of Oranje-kleur. Op het bovenste van de Borst is een zwart Merk overdwars, gelykende een Waffende Maan, met de Hoorens opwaards gekeerd. De Rug en de kleine Dekveders der Wieken zyn Pappegaay-groen; de Stuit of Dekveders van de Staart blaauwagtig groen; de Borst en Buik licht groen; de Dyën roodagtig bruin; de Dekveders onder de Staart vuil groen. De grootste Slagpennen der Wieken zyn aan de Tippen donker of zwart, hebbende aan haare kanten, naar de Wortels toe, een weinig Groen; de middelste Slagpennen zyn Oranje-Kleur, met Groen gezoomd, hebbende zwarte Vlakken een weinig binnen haare Tippen, zynde de Tippen zelf Oranje. De binnenste Slagpennen, naaft aan de Rug, zyn geheel groen. De Dekveders van de eerste ry, boven de Slagpennen, zyn in 't midden Oranje en aan de randen groen, zo wel als de Staart, maar de Schaften der Vederen zyn donker bruin. De twee middelste Veders fchieten meer dan twee Duimen voorby de overigen uit, zynde bruin aan haare Tippen en zeer smal, weinig meer dan bloote Schaften. De onderzyde van de Staart is donker groen. De Pooten zyn kort, gelyk in de Konings-Visfcher, waar van deeze een Soort uitmaakt. De drie voorfte Vingers zyn ten deele famengewebd, inzonderheid de buitenste aan den middelsten, hebbende taamelyk sterke Klaauwen; de Pooten en Voeten donkerbruin van Kleur.

Deeze Vogel is een uit de Verzameling van den Heer DANDRIDGE. Hy was van Bengale overgebracht. ALBIN heeft 'er een flegte beschryving van gegeven, ontle-

(78) *Merops minor* Benghalensis, Caudâ duabus Pennis longioribus & tenuibus insignitâ. Edw. Av. T. 183. *Merops viridis* supra ferruginea. *Amen. Acad.* IV. p. 237. *Apiafter* Benghalensis torquatus. *BRISS.* Av. IV.

p. 552. *Merops viridis*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 63. Sp. 2. *Syst. Nat.* X. Gen. 57. Sp. 2. Groene Byën-eeter. *Nat. Hist.* I. Deel. IV. STUK, blad. 411.

leenende geheele Regels van WILLOUGHBYS *Merops*, dat blykbaarlyk een geheel verschillende Vogel is. Zie WILLOUGHBYS beschryving, in zyne Vogelkunde, en die van ALBIN, in deszelfs Historie der Vogelen, Vol. III. p. 29.

Afrikaansch Elicbryfum, met Lancetswyze Wollige Bladen en ronde Bloemhoofdjes, uit den rooden Goudkleurig ().*

Deeze Plant draagt niet meer dan een enkele Tros Bloemen aan den Top, gelyk my bericht is. Dit wist ik niet, toen de Plaat onderhanden was; zo dat ik de Trosfen verdubbelde, tot meer sieraad: maar thans ben ik genegen mynen misflag dus te verbeteren. De Bloemen komen hier in haare Natuurlyke grootte voor, hebbende de gestalte van een Artisjok, die rood of Roozekleurig is, op haar bovenste deelen, en eene Goudkleur daar onder. De Bladen der Plant zyn vuil wit van Kleur, zonder Steeltjes; terwyl de Bladen en de Steel, beiden, met eene Katoenagtige zelfstandigheid bedekt zyn. De Heer WATSON, Lid der Koninglyke Societeit, uit Aldersgate-straat, heeft my met den Kruidkundigen naam van deeze Plant verplicht. Ik meen te weten, dat dezelve nog niet beschreeven ware. De Bloem was mede gebragt van de Kaap der Goede Hope, door mynen goeden Vriend Kapitein ISAAK WORTH, Bevelhebber op het Oostindisch Schip *the Houghton*, in den jaare 1749.

P L A A T LXXIX.

De bruine Bengaalsche Lyfter (79).

De Vogel is hier in zyne Natuurlyke grootte voorgesteld. Hy schynt baarblykelyk, schoon niet gevinkt zynde, tot de Lyfters te behooren. De Heer ALBIN heeft hem in zyn Derde Volumen van Vogelen, p. 18. afgebeeld, en zegt, dat de buitenste randen der Dekvederen en Slagpennen wit zyn, 't welk ik niet heb kunnen ontdekken. De randen van deeze Vederen zyn wel lichter bruin, doch ver van wit.

De Bek gelykt zeer veel naar dien van een Lyfter, en is geel van Kleur. De Kop en de geheele bovenzijde, de Nek, Rug, Wieken, Stuit en Staart, zyn donker bruin: de Borst, Buik, Dyën en Dekveders onder aan de Staart, lichter bruin, dat allengs versmelt in het donker bruine aan de zyden van den Hals en het bovenste van de Borst. De Veders der Wieken hebben haare Randen of Zoomen een weinig lichter dan het midden: de Staart is van onderen donkerer dan van boven, en heeft de middelste Veders een Duim langer dan die aan de buitenzijde, neemende dezelve trapswyze af, van het midden naar de zyden. De Pooten, Vingers en Klauwen, zyn allen geel van Kleur, terwyl van de Vingers drie voorwaards en een agterwaards staan, gelyk in de meeste Vogelen.

Deeze Vogel bevondt zig mede in de gedagte Verzameling. Hy was van Bengale in de Oostindiën gekomen. De Heer ALBIN heeft eene schoon geele Kleur aan de Oogen gegeven, doch ik ben verplicht van de Kleur geen gewag te maaken, alzo deeze alleenlyk Glazen Kraalen in plaats van zyne voorige Oogen heeft. De Indiaanen van Bengale noemen hem *Banjabbow*.

De

(79) *Turdus fuscus Benghalensis non maculatus.* 18. T. 19. *Turdus canorus.* LINN. *Syst. Nat.* XII. Edw. Av. T. 184. *Merula Benghalensis.* BRISS. Av. Gen. 107. Sp. 8. *Syst. Nat.* X. Gen. 95. Sp. 5. Ben- II. p. 260. *Banjah Bove Benghala.* ALB. Av. III. p. gaalsche Lyfter. *Nat. Hist.* I. D. V. STUK, bladz. 487.

De zwart en witte Kapel van China; die nevens den Vogel is afgebeeld, bevindt zig in de Verzameling van ROBERT NESBITT, Med. Doctor, Eleëteur en Lid van het Kollegie der Geneeskundigen te Londen. Alzo deeze Kapel byna alleenlyk zwart en wit is, wordt zy door het Afdrukzel zonder Kleuren beter dan met woorden beschreeven. Zy heeft bruine Oogen, en een flauwe kleuring van bruin op de Onderwieken, daar dezelve aan het Lighaam raaken. De zwarte Vlakken zyn wat flauwer aan de onder- dan aan de bovenzyde.

Ik heb eenige nieuwe en uitgezotte Voorwerpen gevoegd by de Platen van Vogelen uit den Heer DANDRIDGE'S Verzameling, welke reeds door den Heer ALBIN uitgegeven waren, en ik wil niet beweeran dat de Vogelen op deeze myne Platen nieuw zyn; maar ik heb zorgvullig getragt daar van volkomener beschryvingen en Afbeeldingen voor te stellen.

P L A A T LXXX.

De Geelvogel of Wielewaal (80).

De Afbeelding vertoont den Vogel in zyne Natuurlyke grootte. Het is een Trekvogel. Men vindtze in de Zuidelyke deelen van Europa het geheele Zomerfaizoen, en ik heb 'er ook van Bengale in Oostindie ontvangen.

De Bek is, in evenredigheid, wat grover dan die van een Lyfter en rood van Kleur. De Oogkringen zyn rood, volgens het Berigt van den Heer WILLOUGHBY, door wien 'er eenigen in Duitschland zyn geschooten. Van den hoek des Beks tot aan het Oog loopt een zwarte Streep. De Kop, Hals, het geheele Lighaam, zo wel boven als beneden, de Dyën, benevens de bovenste en onderste Dekveders van de Staart, zyn zeer schoon geel of Goudkleurig. De Wieken zyn aan de bovenzyde zwart, uitgenomen de Slagpennen, die smalle geele Tippen hebben, en de Dekveders onmiddelyk boven de groote Slagpennen, genaamd de Basterd-Wiek, die ook wat hooger geel zyn getipt: en een geele Vlak op de Wiek formeeren. De binnenste Dekveders van de Wiek zyn geel; de Slagpennen aan de binnenzyde donker; zynde de eerste Slagpen zeer kort, en niet meer dan de halve langte van de tweede, De Staartveders zyn taamelyk gelyk van langte, de middelsten geheel zwart; de zyd-Veders meer dan ten halven wege, naar haare Wortels toe, zwart, en Goudkleurig aan haare Tippen: de Pooten en Voeten gelyk die der Lyfteren, van eene zwarte of donkere Kleur.

Een zodanige Vogel was my in Spiritus van Bengale toegezonden, en een ander van Gibraltar, zynde aldaar op de Rots geschooten. Men kent hem in Vrankryk by den naam van *Loriot*. Het is de *Wielewaal*, *Galbula*, *Galgulus* of *Picus Nidum suspendens* van ALDROVANDUS, de *Oriolus* van ALBERTUS, de *Chloreus* van ARISTOTELES en de *Icterus* van PLINIUS. (Zie WILLOUGHBY'S *Ornithologie*, p. 198.) Ik oordeel de Geele Gaay en de *Buff-Jay* van PETIVER geen andere te zyn dan het Mannetje en Wyfje van deeze Soort. (Zie RAJI *Synopsis Methodica Avium*, p. 194. Tab. I. Fig. 8, 9.) De Heer ALBIN is de laatste, die deezen Vogel in Afbeelding gebragt heeft. (Zie zynen *Geelvogel van Bengale*, VOL. III. p. 19. van zyne Historie der Vogelen;) maar hy erkent, dat het naar een Tekening was, die men uit Indie hadt overgebragt. Ik heb de gezegde Tekening in handen van den

Heer

(80) *Galbula Benghalensis*. EDW. *Av.* T. 185. *Coracias Oriolus*. *Faun. Suec.* 95. *Oriolus*. GESN. *Av.* 713. BRISS. *Av.* II. p. 320. *Turdus luteus*. FRISCH. *Av.* T. 31. *Galbula*. WILL. *Ornith.* 147. T. 38, 36.

RAJ. *Av.* 68. N. 5. *Oriolus Galbula*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 52. Sp. 4. *Coracias Oriolus*. *Syst. Nat.* X. Gen. 49. Sp. 3. *Wielewaal*. *Nat. Hist.* I. D. IV. STUK, blad. 332.

Heer DANDRIDGE gezien, en bevond dezelve sober en tegen de Natuur gemaakt te zyn: weshalve ik deeze Tekening, onmiddelyk naar den Vogel, heb uitgegeven; in hope, dat dezelve aan de Liefhebbers bevallig zal zyn: want ik weet niet, dat eenig Engelsch Aitheur eene Tekening daar van naar 't Leven heeft medege-deeld. ALBIN was of onkundig dat deeze Vogel gemeen is in Europa, of hadt een oogmerk, om hem de onkundigen als een onbeschreevene Soort in de hand te stoppen.

P L A A T LXXXI.

De geele Bengaalsche Spreeuw (81).

Deeze Vogel is wederom in zyne Natuurlyke grootte afgebeeld. ALBIN heeft 'er reeds ook eene Afbeelding van gegeven, doch den Bek veel te dik gemaakt. Dezelve is van gestalte als die van een Spreeuw, roodagtig bruin van Kleur aan 't Grondstuk, maar donkerer wordende naar de Punt. (Zie de Kleur der Oogen in ALBINS Vogel-Historie Vol. II. p. 38.) Het Voorhoofd, van den Bek tot aan de Oogen, is helder geel: rondom de Oogen zyn de Veders van eene donkere Kleur: de Kruin, het Agterhoofd en de zyden van den Kop onder de Oogen, zyn zwart; strekkende deeze Zwartheid zig langer aan de zyden dan in de Nek uit; en zig op 't laast vermengende en verdwynende in het Geel op 't Voorhoofd en de donkere Kleur rondom de Oogen. De Keel, onmiddelyk beneden den Bek, is witagtig; de Borst licht geel; de Buik, Dyën en Dekveders onder aan de Staart, hooger geel; de Keel en Borst gesprenkeld met lange, zwarte of donkere Vlakken, langs de Schaften der Vederen nederwaards. De Nek, Stuit en Dekveders aan de bovenzijde van de Staart, zyn van eene hoog helder geele Kleur: de grootste Slagpennen der Wieken donker of zwart, met smalle geele Randjes aan derzelve buitenste Baarden, uitgenomen de eerste Slagpen, die kort is en geheel zwart. De kleine Slagpennen, naast aan de Rug, zyn donker, met breede geele Zoomen aan haare Baarden. Alle de Dekveders, aan de bovenzijden der Wieken, zyn geel, hebbende taamelyk groote donkere Vlakken in 't midden. De middelste Veders van de Staart zyn donker, met een geelen weerschyn en de tippen geel: de zyd Veders geheel en al geel: de Pooten en Voeten van eene zwarte of donkere Kleur. De Vingers staan op de gewoone manier, gelyk dit de Afbeelding duidelyk aantoon.

Ik zag deezen Vogel in de Verzameling van wylen den Heer DANDRIDGE. Hy was met anderen van Bengale in Oostindie overgebracht, en, zo ik geloove, door niemand dan den Heer ALBIN beschreeven. Ik zou hem den *gevlakten Geelvogel* getyeld hebben, doch oordeelde het niet gevoeglyk de naamen te vermenigvuldigen, ziende dat de Heer ALBIN hem de *Geele Spreeuw* genoemd hadt. Misschien kan het de *Gevlakte Gaay* van PETIVER zyn: zie RAJI *Synopsis Methodica Avium* p. 195. Tab. 2. N. 7.

(81) *Sturnus luteus Bengalensis*, Edw. Av. T. 186.
Pica Maderaspataka, *Sturni adinstar maculata*. RAJ.
 Av. 195. N. 9. T. 1. f. 7. *Oriolus Bengalensis*. BRISS.
 Av. II. p. 329. *Oriolus melanocephalus*. LINN. *Syfl.*

Nat. XII. Gen. 52. Sp. 3. *Sturnus Luteolus*. *Syfl. Nat.*
 X. Gen. 94. Sp. 2. *Nat. Hist.* I. D. V. STRUK. *bladz.*
 476.

P L A A T LXXXII.

De bruin en witte Spreeuw van Bengale (82).

De Afbeelding, die hier vertoond wordt, heeft de Natuurlyke grootte van den Vogel. ALBIN heeft hem ook in Plaat gebragt, maar de twee witagtige streepen, de eene aan het agterste van den Kop, de andere aan het onderste van de Nek, die weezentlyk afgezonderd behoorden te zyn, ondereen verward, doende dezelve van agteren te famenloopen; hetwelk niet alleen slydt met derzelve stand in den Vogel, maar ook met zyn eigen beschryving. Hy heeft insgelyks vergeten gewag te maaken van de Witheid der buitenste Baarden van de buitenste Staartvederen; zo wel als eenige andere byzonderheden.

De Bek is aan zyn Grondstuk vry dik en taamelyk scherp aan de Punt, een weinig nederwaards krom geboogen en van een geele Kleur, die naar Oranje trekt. Het Voorhoofd, naaft aan den Bek van boven, is wit, welke Kleur zig verder rondom de Oogen uitstrekt, maakende agter 't Oog een witte Plek, die de grootte byna van eens Menschen Vinger Nagel heeft, en van daar loopt een smalle witagtige Streep, van Oog tot Oog, rondom het agterste des Kops heen. De Kruin boven de witte Streep, zo wel als de Keel en de geheele Hals in 't ronde, is zwart: doch aan den Keel strekt dit Zwart zig laager uit, dan in de Nek, hebbende over 't geheel eenen groenagtigen weerfchyn. De Rug, Stuit, de Wieken van boven en de Staart, zyn van eene zwartagtige of donker bruine Kleur, zonder eenigen Glans. De Rand van de Wiek is, naaft aan de Borst, witagtig: de buitenste kanten van de groote Slagpennen zyn lichter bruin dan de andere deelen: de Dekveders naaft boven de Slagpennen, op eene ry, hebben haare Tippen wit, en formeeren eene wat gebrokene witte Streep dwars over de Wiek. De kant der buitenste Baard van ieder der buitenste Staartvederen is wit. De Borst, Buik, Dyën en Dekveders beneden de Staart, zyn ook wit. Een Streek van bruinagtig Wit loopt van de zyden van 't bovenste deel der Borst af, en formeert een Ring rondom het laagste van den Hals van agteren. De Pooten en Voeten zyn van gestalte als die van andere Vogelen van 't zelfde Geslacht, en roodagtig bruin of donker Vleeschkleurig.

Deeze Vogel werdt in de Verzameling van wylen den Heer DANDRIDGE bevaard, en is reeds door ALBIN in Afbeelding gebragt. Alzo ik myne redenen voor het op nieuws uitgeeven van de Vogelen uit die Verzameling reeds gegeven heb, zal ik hier daar van zwygen. Hy was uit Bengale gebragt, alwaar men hem *Contra* noemt; doch, alzo hy waarschylyk van het Geslacht der Spreeuwen is, oordeelde ik het gevoeglyk 'er den gedagten naam aan te geeven.

P L A A T LXXXIII.

De Dikbek, Steenbyter of Kerfenvink (83).

De Vogel is hier, wederom, Levensgrootte vertoond. Het zyn geen Inboorlingen

(82) *Sturnus ex albo & fusco varius Bengalensis.* Edw. Av. T. 187. Alb. Av. III. p. 20. T. 21. *Icterus Bengalensis.* BRISS. Av. II. p. 94. *Sturnus Contra.* LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 106. Sp. 4. *Syst. Nat.* X. Gen. 94. Sp. 3. *Nat. Hist.* I. D. V. Stuk, bladz. 477.

(83) *Coccothraustes vulgaris.* Edw. Av. T. 188.

FRISCH. Av. I. T. 4. f. 1, 2. RAJ. Av. 85. CHARLET. *Onom.* p. 84. T. 35. BRISS. Av. III. p. 219. *Loxia Coccothraustes.* LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 109. Sp. 2. *Syst. Nat.* X. Gen. 96. Sp. 2. Dikbek. *Nat. Hist.* I. D. V. Stuk, bladz. 500.

gen van Engeland, schoon sommigen hunner in harde Winters by ons voorkomen. Het ongemeenste daar in is, de gestalte der Tippen van sommigen der middelste Slagpennen van de Wieken, die met de Punten opwaards gekeerd zyn, gelyk eenige Strydbylen der Ouden; 't welk beter door derzelver gedaante in de Afbeelding dan met Woorden uit te drukken is. Van deeze byzonderheid hadt nog niemand gewag gemaakt.

De Bek is, in evenredigheid, zeer grof, en kort naar zyne dikte; van eene lichte Vleeschkleur maar donker aan de Punt, welke redelyk scherp is. De Neusgaten zyn ten deele door de Veders, aan het Grondstuk van den Bek, gedekt, zynde de Bek in 't ronde omringd met een zoom van zwarte Vederen, die van boven smal is, en aan de Keel ongevaar een Duim breed. Daar loopt ook een zwarte Streep van de zyden des Beks naar de Oogen. De Oogkringen zyn van eene witagtige Aschkleur: de Kop, Stuit en de Veders die de Staart bedekken, bevallig, licht bruinagtig, rood: het agterste van den Hals blaauwagtig Aschkleur: de Rug donker bruin. Het voorste van den Hals, de Borst, Buik en Dyën, zyn bleek bruin, naar Roozekleur trekkende. De Onderbuik en Dekveders onder aan de Staart, zyn wit. Van de Slagpennen zyn de buitenste of grootste zwart; maar de inwaardsé Baarden hebben eenig Wit, dat zig vertoont wanneer de Wiek een weinig nedergelaten is, gelyk in de plaatsing, waar in ik dezelve afgetekend heb. De middelste Slagpennen zyn van eene donkere of zwarte Kleur, met eenen schoon glanzigen luister van blaauwagtig Purper, en zeer aanmerkelyk wegens de gedaante van haare Tippen. De binnenste Slagpennen, naast aan de Rug, zyn roodagtig bruin. De eerste ry der Dekvederen is wit aan het bovenste gedeelte, en wordt trapswyze al meer en meer bruin, formeerende met de laatst beschreevene bruine Slagpennen een schuine Streep dwars over de Wiek heen. De rand van de Wiek, naast aan de Borst, is wit: de kleinste Dekveders der Wieken zyn zwart, die aan de binnenzijde wit, met een klein mengzel van Zwart omtrent den rand der Wiek. De middelste Veders van de Staart zyn bruin, hebbende de buitenste Veders haarer buitenste Baarden bruin, de binnenste Baarden zwart naar de inplanting toe, en zynde wit aan haare Tippen: zo dat de Staart, geflooten zynde, van boven bruin is, maar uitgespreid zig met een schoone mengeling van Bruin, Zwart en Wit, vertoont. De Pooten en Voeten zyn van eene bevallige bloozende Vleeschkleur en van gestalte als in de Afbeelding.

Ik heb deezen Vogel ter begeerte van zyne Excellentie, wylen den Hertog van RICHMOND, mynen edelmoedigen Patroon, wiens verlies ik van harte betreur, in Afbeelding gebragt. Hy zondt my denzelven van zyne Lustplaats te Goodwood in Sussex, alwaar die geschooten was op een Pynboom: om welke reden ik denzelven geplaatst heb op een Takje van den Cederboom van den Libanon, naar de Natuur in de Hortus Medicus te Chelsea getekend, maar de helft verkleind, om het op de Plaat te kunnen brengen. Zie het Bericht van den Heer WILLOUGHBY aangaande deezen Vogel, in zyne Ornithologie p. 244. ALBIN heeft 'er ook een Afbeelding van uitgegeven en eene beschryving die meestendeels van WILLOUGHBY ontleend is. Zie zyne *Historie der Vogelen* VOL. I. p. 54. De Duitschers noemen hem *Kernbeiser*. Monfr. N. ROBERT heeft 'er, onder den naam van *Pardalus*, *Grosbec* of *Pinso-Royal*, een Tekening van gemaakt. WILLOUGHBY geeft 'er den Latynschen naam van *Coccothraustes vulgaris* aan.

P L A A T LXXXIV.

De Geelkoppige Mosch van Bengale (84).

De Vogel is hier in zyne Natuurlyke grootte voorgesteld. Twee derzelven waren overgebracht, welken de Heer ALBIN heeft afgebeeld als Mannetje en Wyfje, en hy maakt in derzelver beschryving verskil, niettegenstaande ik, dezelve naauwkeurig beschouwende, geen weezentlyk onderscheid in Kleur of Gestalte kon vinden: want zy kwamen my zo volkomen gelyk voor, dat ik oordeel dezelve beiden door één Afbeelding, zo wel als door twee, te kunnen vertoonen.

De Bek is van een lichte of witagtige Kleur, dik en sterk gelyk die van een Mosch: de Kruin van den Kop geel of Goudkleurig: de Nek, Rug, Wieken en Staart, zyn zwartagtig bruin of donker, hebbende de Vederen met lichter Bruin gerand of gezoomd. Dit maakt dat de Vogel zig van de bovenzijde licht bruin met donkere Vlakken vertoont. Van de zyden van den Hals, dwars over de Borst, heeft hy een Streek van de zelfde bruinagtige Kleur als aan de bovenzijde. De zyden van den Kop, beneden de Oogen, als ook de Keel, zyn wit of Roomkleurig, zo ver als de Kraag van donkere Vederen loopt. Onder die Kraag is de Borst, zo wel als de Buik, Dyën en de Dekveders onder aan de Staart, wederom geelagtig wit, en de zyden van den Buik zyn gemerkt met langwerpige Vlakken van eene flauw donkere Kleur. De Pooten en Voeten, van gestalte als in ander klein Gevogelte, zyn Vleeschkleurig.

De Tekening van deezen Vogel was uit den Heer DANDRIDGES Verzameling ontleend. Hy kwam van Bengale. Zie ALBINS Afbeeldingen in zyne Historie der Vogelen, VOL. II. p. 48.

De Kapel, nevens deezen Vogel afgebeeld, heeft het Lyf en de Oogen zwart, met witte Vlakken, zynde het laagste des Lighaams bruin of Oranjekleurig. De langste Wieken zyn aan haare bovenzijde Kaneelkleurig, met de uiterste randen en tippen, byna ter halver langte van de Wieken, zwart, doch met verscheide grootte en kleine witte Vlakken. De kortste Wieken zyn van de zelfde Kleur, doch lichter, met drie of vier kleine zwarte Vlakjes op 't midden; en aan den rand zwart gezoomd met witte Stippen. De onderzijde is gelyk de bovenste maar flauwer, en de langste Wieken hebben gele Vlakken aan haare Enden, daar zy aan de bovenzijden zwart zyn. Deeze keurlyke Vlinder, uit China afkomstig, bevindt zig in de Verzameling van den Heer Doktor NESBIT, Lid van het Koninglyk Kollegie der Geneeskundigen te Londen, die my daar mede verpligt heeft.

P L A A T LXXXV.

De Roodstaart van Bengale (85).

Deeze is ook in de Natuurlyke grootte afgetekend. Ik staa in twyfel, tot welk Geslacht hem t'huis te brengen. Hy heeft styve Hairen rondom de hoeken van den Bek, gelyk de Slagtervogels of Klaauwieren en Geitenmelkers hebben, maar komt met

(84) *Passer Benghalensis Capite flavo.* EDW. AV. T. 189. ALB. AV. II. p. 48. T. 52. *Passer Benghalensis.* BRISS. AV. III. p. 95. *Loxia Benghalensis.* LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 109. Sp. 32. *Syst. Nat.* X. Gen. 96. Sp. 23. *Bengaalsche Mosch. Nat. Hist.* I. D. V. STRUK, bladz. 512.

(85) *Ruticilla Benghalensis.* EDW. AV. T. 190. *Lanius Benghalensis fuscus.* BRISS. AV. II. p. 175. *Lanius Emerica.* LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 44. Sp. 23. *Muscicapa Emerica.* *Ibid.* Gen. 133. Sp. 7. Hy staat dus, met den zelfden bynaam, in twee geheel verschillende Rangen; dat Doktor BODDAERT niet aangemerkt heeft.

met geenen derzelven in de gedaante des Beks overeen, die sterker is van maakzel dan in de laatsten, en zwakker dan in de eersten. Ik heb hem, in navolging van den Heer ALBIN, *Roodstaart* geheten. Zie deszelfs Vogel-Historie, VOL. III. p. 52.

De Bek is aan het Grondstuk donker en zwart aan zyn Punt. De Kruin van den Kop is met lange, zachte, zwarte Vederen gedekt, die agterwaards over hangen, in de gedaante van een Kuif, welke, zo ik onderstel, de leevende Vogel overend kan zetten. Onder ieder Oog heeft hy eene Scharlakenroode Vlak, die aan de onderzyde met Wit omringd is. De Keel, Borst, Buik en Dyën zyn ook wit van Kleur. De zyden van den Hals en van de Borst zyn gedekt met zwarte Vederen, die verwardelyk breeken in het Wit op de Borst en de bruine Kleur agter aan den Hals. De Nek, Rug, Wieken en Staart, zyn allen van eene donkere of zwartagtig bruine Kleur, zynde de kanten van de grootste Slagpennen een weinig lichter en de Schouder van de Wiek witagtig, daar dezelve op de Borst valt. De Veders aan de Stuit en de Dekveders onder aan de Staart, zyn van eene zeer schoone roode Kleur: de Pooten en Voeten donker zwart.

Deeze Vogel, uit Bengale overgebracht, bevondt zig ook in de Verzameling van den Heer DANDRIDGE. Ik heb thans alle de Vogelen op nieuws uitgegeven, welken ALBIN daar uit ontleend hadt, uitgenomen de *Gaay van Bengale*, VOL. I. p. 17: de *Bengaalſche Kwartel*, p. 27. de kleine *Konings-Viſcher van Bengale*, VOL. III. p. 28: en de *Bengaalſche Water-Rall*, p. 85. Deeze, naamelyk, zyn door den Heer ALBIN naar Tekeningen gekopieerd, welke in Indie gemaakt waren, zonder dat de Vogels zelf overgebracht zyn; en dus heb ik dezelve overgeſlagen, als niets willende uitgegeven, dat niet onmiddelyk naar 't Voorwerp was gemaakt.

De Doorn-Staart Haagdis uit Indie ().*

De Afbeelding van deeze Haagdis vertoont dezelve ook Levensgrootte. De Kop en alle de Pooten zyn van eene donker-groene Kleur: de bovenzyde des Lighaams is ook donker, met eene licht Aschgrauwe Kleur gevlakt en gewolkt. Dwars over de Schouders heeft hy drie zwarte Streepen. De zyden des Lighaams trekken naar Roozekleur, zo wel als de Buik, die bleek Aschgrauw is. De Kop, het Lyf en de Pooten, zyn met zeer kleine Schubbetjes gedekt, zo dat zy zig vertoonen als een gladde Huid. De Schubben van de Staart zyn groot, en op een ongewoone manier met scherpe opstaande Punten voorzien. De middelste ry van Schubben, op het bovenste van de Staart, valt niet over de naasten wederzyds, maar de zydelingse ryën over de middelste heen, 't welk aanmerkelyk is. Dit alles ziet men in de Afbeelding uitgedrukt, welke onmiddelyk naar 't Voorwerp op 't Koper is gegraveerd. De Staart heeft eene bruinagtig groene Kleur, van onderen lichter dan van boven.

Het Dier was my gegeven door mynen Vriend, den Kapitein ISAAK WORTH, die 't zelve levendig uit Oostindie hadt overgebracht. Ik geloof, dat het nog niet in Afbeelding gebragt ware. De Heer PETIVER heeft eene Haagdis afgetekend, die over 't geheele Lyf met scherpe puntige Schubben is bekleed, en welke hy de *ruuw geſchubde Kaapsche Haagdis* tytelt, Cat. 403. Hy zegt, dat dezelve, getergd zynde, al haare Schubben opzet en schreeuwt gelyk een Kind; doch maakt geen gewag van derzelve grootte. Zyne Afbeelding komt daar in omtrent met de myne, uitgenomen de Staart, die korter is, overeen.

(*) *Lacerta Cordylus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 122. Sp. 9. *Syst. Nat.* X. Gen. 105. Sp. 9. *Stekelstaart. Nat. Hist.* I. D. VI. St. bl. 114.

P L A A T LXXXVI.

De rood en blaauwe Brasiliaansche Vink. (86).

De Vogel is hier in zyne Natuurlyke grootte voorgesteld. Hy gelykt in gestalte veel naar onze kleine Zingvogelen, maar heeft de Staart in evenredigheid een weinig langer, zynde dezelve ook Puntig, als de middelste Veder langer dan de zyd-Veders hebbende, die trapswyze verkorten, het welk zeer ongewoon is in de Vogelen van zyn Geslacht. Het is een zeer levendig en vlug Zingvogeltje, dat een redelyk fraaijen toon slaat.

De Bek heeft de gestalte van dien van een Goudvink, zynde van een schoone Scharlakenroode Kleur. De Veders rondom het bovenste van den Bek, en aan de zyden van den Kop, tot eene aanmerkelyke breedte rondom de Oogen, zyn schoon Purper of Appelbloessem. De Oogen zyn donker, maar de Oogleden, of de Huid rondom de Oogen, is heerlyk Scharlakenrood. Een donkere Streep loopt van den Bek tot aan het Oog. De Keel, onmiddelyk beneden den Bek, is zwart. De Kruin des Kops, de Nek, Rug, Dekveders der Wiekèn, de Borst en Buik, zo ver als de Dyèn, zyn van eene doffe donker roode Kleur: de Slagpennen der Wiekèn zwartagtig of donker: het laagste van de Rug, de Buik omtrent de Stuit, en de Dekveders, zo wel boven als beneden de Staart, zyn heerlyk Hemelschblauw, het welk allengs versmeltendé verdwynt in het roodagtige aan de Rug en den Buik. De Staart is zwart, hebbende de middelste Veder taamelyk lang en de zyd-Veders allengs verkortende. De Pooten en Voeten gelyken naar die van ander klein Gevogelte van deeze Klasse, en hebben eene donkere Vleeschkleur.

Dit zeldzaame, aartige en onbeschreevene Vogeltje, was in bezitting van Mevrouw *Strafton*, woonende in Bucklers-Bury te Londen. Myn keurige en waarde Vriend, Doktor *MONRO*, de Oude, gaf my last om 'er een Tekening van te maaken. Het kwam van Brasil, alwaar het een zeldzaam Vogeltje is, en van veel waarde.

De Vliegende Inkeboorn ().*

Dit aartige kleine Beestje is hier in zyne Natuurlyke grootte afgetekend. Het was den geheelen Dag loom en onwerkzaam, doch met het aankomen van den Avond zeer levendig, springende of vliegende zeer vlug, van de eene plaats op de andere, in zyn Kooitje. Deszelfs bovenzijde, van de Neus tot aan het end der Staart, was bruinagtig, gelyk in de Wilde Konynen. De Neus was kort, en in den omtrek witagtig: de Oogen waren groot, zwart en sterk uitpuiende: het hadt een wit Merk boven ieder Oog: de onderzijde van den Kop, de Hals, Buik en binnenzijden der Pooten, waren wit. De bovenzijde des Lighaams was van de onderzijde afgescheiden door losse Huiden, langs de zyden loopende, en zig uitspreidende tusschen de voor-en agter-Pooten, wanneer die in 't springen uitgestrekt worden. Deeze Huiden helpen het Dier, om een groot end wegs al strykende in de Lugt te zweeven. De Staart, ook breed en plat gelyk een Pluim zynde, is verder hetzelfde behulpzaam in 't vliegen. Het heeft wederzyds, effen boven den Rand van de Huid,

een

(86) *Fringilla coloribus caeruleo & rufo Brasiliensis.* Edw. Av. T. 191. *Granatinus.* BRISS. Av. III. p. 216. T. 9. f. 3. *Fringilla Granatina.* LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 112. Sp. 11. *Fringilla Brasiliensis.* *Syst. Nat.* X. Gen. 98. Sp. 16. *Brasiliaansche Vink.* *Nat. Hist.* I. D. V. STUK, blad. 543.

(*) *Sciurus volans*, *Colore dilute fusco*, *Americanus.* Edw. Av. T. 191. *SEB. Mus.* I. p. 72. T. 44. p. 3. *RAJ. Quadr.* 215. *Mus volans.* LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 24. Sp. 21. *Syst. Nat.* X. Gen. 26. Sp. 16. *Vliegende Muis.* *Nat. Hist.* I. D. II. STUK, blad. 492.

een zwartagtige Streep of Vin, die langs zyne Zyden loopt. Aan ieder voor-Voet heeft het vier Vingeren met het bewys van een vyfden, doch aan de agter-Voeten vyf duidelyke Vingeren. De Ooren waren kort en rondagtig: terwyl het Vleesch zig vertoonde wegens de dunte van het Haair, als mede, omtrent de Neus en aan de Pooten.

De Heer CATESBY heeft een Vliegende Inkhoorn afgebeeld, welken ik voor een andere Soort houde, alzo die over 't geheel bleek bruin of Aschkleurig is. Hy zegt, dat zy omtrent tagtig Yards [of twintig Roeden] ver kunnen springen of vliegen. Zie zyne *Historie van Karolina*, VOL. II. p. 76, 77. Zy worden ons uit vercheide deelen van Noord-Amerika toegebracht en zyn over eenige Jaaren ook in Polen ontdekt. JAMES THEOBALD, Schildknaap, in Surry-Straat, heeft het hier afgebeelde Diertje thans in 't Leven.

P L A A T LXXXVII.

De gekroonde Afrikaansche Kraanvogel (87).

Het is een groote en Staatlyke Vogel, die, als hy met den Kop regtop loopt, meer dan drie Voeten hoogte schynt te hebben. Zyne Pooten zyn, van de Knie tot aan het onderste van den Hiel, negen Duimen lang, en van de Punt des Beks tot aan de Veders op 't Voorhoofd is de langte twee Duim en drie Kwartier, en van die zelfde Punt tot aan de hoeken des Beks een Kwartier minder dan vier Duimen.

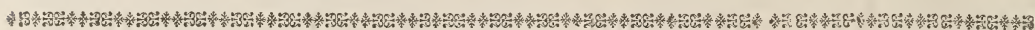
Die Vogel, welke voorwaards op de Plaat staat, heeft voor een Kraanvogel een korten Bek. Dezelve is regt en scherp gepunt, van eene zwartagtige of donker-Aschgrauwe Kleur. De Neusgaten zyn ver vanden Kop af; de Oogen tegenover de hoeken des Beks geplaatst, hebbende de Oogkringen Paarkleurig. Het Voorhoofd is zeer rond en uitpuilende, met zwarte Vederen als Fluweel gedekt. Agter ieder Oog heeft hy eene Paarkleurige, harde, kaale Huid, in de gedaante van een Schaaps-Nier, welke zig een weinig verheft, en aan zyn bovenste en onderste gedeelte met Rood gekleurd is. De zwarte Veders op den Kop gaan al rondom deeze Vlakken. Uit de Kruin schiet een Kwast van langagtige Vedertjes of liever styve Borstels, van een plat maakzel, die gedraaid of gevlogten zyn, van een vuile Oranje-Kleur, zynde ieder op zyde dunnetjes bezet met licht gekleurde Haairtjes, en een Kwastje van zwartagtige Vedertjes aan 't end hebbende. Deeze Borstels spreiden zig zeer bevallig in eene Klootswyze gestalte uit, en vertoonen zig grooter dan de Kop zelf. Onder aan de Keel heeft hy een groote roode Huid of Kwab, gelykerwys de Huishaan, maar enkeld, en deeze wordt somtyds door Lugt uitgespannen wegens een onaangenaam schor Geluid, hetwelk de Vogel uitgeeft. De Hals, zo wel als 't geheele Lighaam boven en beneden, is van eene bevallige licht blaauwagtige Aschkleur. De Veders zyn aan den Hals lang, zagt en smal, op de Rug breeder, maar lang en puntig. De Staart is zwart en haare Veders zyn taamelyk egaal van langte. De grootste Slagpennen der Wieken zyn ook zwart; de binnenste Slagpennen vuil rood, en deeze vallen over de Stuit, wanneer de Wieken geslooten zyn. Alle de Dekveders derzelve, van binnen en buiten, zyn wit, uitgenomen die over de zwarte Slagpennen heen vallen, en dezelve bedekken; want deeze zyn donker bleek geel. De Pooten zyn, taamelyk hoog boven de Kniejen, Vederloos, en hebben, zo wel als de Voeten en Klaauwen, eene donker zwartagtige Aschkleur.

De

(87) *Grus cristata Africana*. EDW. AV. T. 192. *Pavo marinus*. CLUS. EXOT. 105. *Grus Capensis fusca*, CAPITE AUREO GALEATO. PET. GAZ. T. 76. f. 9. *Balearica*. BRISS. AV. V. p. 511. T. 41. *Ardea Pavonina*. LINN. SYST. NAT. XII. GEN. 84. SP. 1. SYST. NAT. X. GEN. 76. SP. 1. Kroonvogel. NAT. HIST. I. D. V. STUK, bl. 180.

De agterste Vogel, die ik denk de Hen te zyn, verschilt van den eersten of voorsten daar in, dat hy de Plek aan zyne Wang in de onderste helft rood en voor 't overige wit, en een zeer kleine, byna onzichtbaare, roode Kwab aan zyne Keel heeft; zynde ook zwart aan den Hals en het Lyf, daar de ander Aschgrauw is: in andere opzichten komen zy overeen.

Den eersten van deeze Vogelen tekende ik ten huize van den Heer SLOANE, den anderen ten huize van Sir CHARLES WAGER. De Akademie van Parys heeft denzelven wat verschillende voorgesteld. Zy bevonden de twee Onderwerpen, die zy onder handen hadden, beiden Hennen te zyn: zy noemen hem de Koninglyke Vogel, en meenen, dat het niet de *Grus Balearica* zy, gelyk men ondersteld hadt. Zie *Memoires de l'Acad. Royale; depuis 1666 jusqu'a 1699; Tom. III. troisième Partie.* p. 199. Zie ook WILLOUGHBY'S *Ornithologie*, p. 275. PETIVER noemt hem de bruine Kaapse Kraanvogel, met een Goud gehelmden Kop, Tab. 76. N. 9. Van BARLOW wordt hy de Japanse Paauw getyeld. VISSCHER geeft 'er den naam van Chineeschen Struisvogel aan. In ASTLEY'S Verzameling van Reizen, vind ik deezen Vogel door verscheide Autheuren, die alle daar aangehaald zyn, gemeld; 't welk bewyft, dat hy een Kraanvogel is van de Rivieren Gambia en Senegal. Zie aldaar, Vol. II. p. 723. Hy noemt deszelfs Afbeelding, op de Plaat tegenover bladz. 721, de *Kroonvogel van Whidab*. Hy is de *Pavo marinus* van CLUSIUS. Zie deszelfs *Exot. Libr. V. Cap. II. N.* ROBERT heeft denzelven afgebeeld, en genoemd *Pavo sine Cauda Chinenfis*, dat is, Chineesche Paauw zonder Staart (*).

P L A A T LXXXVIII.

De rosse Smient, met een zwarten Bek (88).

Hy is wat kleiner dan een gewoone Tamme Eend, en langer van Pooten, dan andere Eenden gemeenlyk zyn. De Bek gelykt naar dien van een gewoone Eend, zynde op de kanten getand en aan de Punt een weinig haakig omgekromd, van eene zwarte of donkere Kleur. De Oogen zyn Kaneelkleurig: de Kop is op zyde bruin, hebbende de Kruin zwart, de Vederen lang en zig op de wyze van een Kuif agterwaards uitstreckende. Het agterste van den Hals is donker: de onderzyden van den Kop, Keel en Hals, zyn wit: de Hals is gesprekeld met kleine zwarte Vlakken: de Rug en bovenzyden der Wieken zyn bruin; de grootste Slagpennen donker bruin, naar Zwart trekkende. De Dekveders der Wieken hebben ieder in 't midden een zwarte Vlak. De Veders van de Staart zyn, zo wel als de Stuit, en de Veders die de Staart van boven bedekken, zwart. De Staartveders zyn niet van gelyke langte, maar de Staart is in 't midden een weinig gepunt. De Borst of Krop is helder roodagtig bruin, met zwarte Vlakken, en het onderste deel heeft een weinig mengzel van Wit. Het geheele Onderlyf is wit, doch op de zyden, en een weinig beneden 't midden, sterk met Zwart gemengd. De Dekveders onder aan de Staart zyn wit, met ronde zwarte Vlakken. De Pooten zyn hier langer dan gewoon is in het Geslagt der Eenden, en tot een weinig boven de Kniejen Vederloos. De drie voorste Vingers zyn allen aan elkander gewebd, en daar is bovendien een Vlies aan de binnenzyde van ieder inwardsen Vinger: zynde de Pooten en Voeten gedekt met Loodkleu-

(*) [*Pavo sine Cauda Chinenfis* vindt men in 't Werk van EDWARDS, dat zekerlyk in de eerste opslag blykt een drukfeil van éene Letter te zyn, die den Hoogduitschen Vertaaler van 't zelve zo grappig by de Neus gehad heeft, dat hy daar van heeft gemaakt *Pavo* oder *Cauda Chinenfis*, dat is, Chineesche Paauw of Staart.]

(88) *Anas fistularis rufus*, Rostro nigro, Occidentalis. EDW. *Av.* T. 193. *Anas fistularis Arboribus insidens.* SLOAN. *Fam.* II. p. 324. T. 272. RAJ. *Av.* 192. BRISS. *Av.* VI. p. 403. *Anas Arborea.* LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 67. Sp. 42. *Syst. Nat.* X. Gen. 61. Sp. 38. Boom-Smient. *Nat. Hist.* I. D. V. Stuk, bl. 69.

kleurige Schubben. De agter-Vinger is zo hoog geplaatst, dat hy naauwlyks den Grond raake. De Klaauwen van alle Vingeren zyn zwart.

Deeze Vogel was in bezitting van den Heer CHARLES WAGER, ten wiens Hui-ze, op Parsons-Green, ik daar van een Aftekening maakte. Men berichtte my, dat dezelve uit de Westindiën kwam, alwaar men ze een Smient noemt. Sir HANS SLOANE zegt, in zyne *Natuurlyke Historie van Jamaika*, Vol. II. p. 324, dat zy een fluitend Geluid maaken, weshalve men ze in 't Engelsch *Whistling Duck*, dat is Fluitende Eënd, noemt. Hy voegt 'er by, dat zy doorgaans op Boomen roesten en gemeen zyn op dat Eiland.

P L A A T LXXXIX.

De Roodbekkige Smient (89).

Deeze is wat kleiner dan een gewoone Endvogel, hebbende den Hals en Pooten in evenredigheid langer. Hy zal mooglyk het Mannetje en de laatst beschreevene het Wyfje van de zelfde Soort zyn; maar ik kan niet verzekeren dat het dus be-staat, dewyl het op verschillende tyden was, dat ik deeze twee Vogelen zag.

In fatzoen gelykt de Bek veel naar dien van den laatst beschreevenen, maar is van eene schoon roode Kleur, omtrent de Neusgaten geelachtig, en zwart aan de haak of punt van de Bovenkaak. De Oogkringen zyn van een donkere Hazelnooten Kleur. De zyden van den Kop, rondom de Oogen en de onderzyde of Keel, zyn licht Aschgrauw. De Krui en 't agterste van den Kop is zwart. De Hals, Borst en Rug zyn bruin- of Tegelrood, aan de Borst lichter, aan de Rug donkerer. De groote Slagpennen der Wieken zyn zwart, zo wel als die van de basterd-Wiek, welke derzelve Wortels bedekt. De binnenste Slagpennen, die op de Rug of Stuit vallen, zyn donker Tegelrood. De eerste en tweede ryën der Dekvederen, naast bo-ven de Slagpennen, zyn wit, en maaken eene groote witte Plek op 't midden van de Wiek, en verder opwaards is een helder Oranjekleurige Vlak, waar boven de kleine Vederen, aan den Schouder van de Wiek, zwart zyn, en dit Zwart gaat langs den rand derzelvevoort tot aan de Slagpennen. De geheele Buik en Dyën zyn zwart, maar, ter plaatsē daar het roode van de Borst en het zwarte van den Buik zig vereenigen, formeert die mengeling een donker Aschgrauwe Kleur. De Dek-veders onder aan de Staart zyn witachtig, met kleine zwarte Vlakken gesprenkeld, die zig in de langte der Vederen uitstrekken. De Staart loopt wat puntig en is zwart, zo wel als de Stuit en de Dekveders aan de bovenzide. De Pooten zyn tot een weinig boven de Kniejen Vederloos; de Vingers gewebd even als in andere Endvogelen; hebbende de binnensten ook Vliezen aan de binnenzide. De Pooten en Voeten zyn Vleeschkleurig en de Klaauwen zwart.

Deezen Vogel tekende ik ook ten huize van Sir CHARLES WAGER, op Par-sons-Green. Hy was uit de Westindiën gebragt, onder den naam van Fluit-Eënd of Smient. Beide de laatst beschreevenen maaken, als zy veronrust worden, een Fluitend Geluid. Of deeze of de ander de Smient zy, waar van in SLOANES His-torie van Jamaika gewag gemaakt is, kan ik niet zeggen; alzo 'er geen bericht van de Kleur is bygedaan: maar ik zou eer denken, dat de voorgaande gemeend worde, de-lyl de Afbeelding (Vol. II. Tab. 272) vertoond is met een gevlakten Buik.

(89) *Anas fistularis rufus*, *Rostro rubro Occidentalis*. Edw. Av. T. 194. *Anas fistularis Americana*. BRISS. Av. VI. p. 400. T. 38. f. 1. *Anas Autumnalis*. LINN. *Syft.*

Nat. XII. Gen. 67. Sp. 39. *Syft.* *Nat.* X. Gen. 61. Sp. 33. *Amerikaansche Smient*. *Nat. Hist.* I. Deel, V. Stuk, bladz. 62.

P L A A T X C.

Het kleine Leeuw-Aapje (90).

Dit ongemeene Diertje is hier door my in de Natuurlyke grootte voorgesteld: zo naby als ik het kon treffen, terwyl het zig bezig hield met zyne Aapenkuuren in de Kamer van zyne Mevrouw. Het is een Wyfje en een der kleinste Soorten van Aapen.

Het voorste van den Kop, of 't gene men het Aangezigt in de Aapen noemt, is met een zwarte Huid gedekt, en de Ooren zyn ook zwart. Het Aangezigt is zeer dunnetjes bezet met korte witte Hairen, die hetzelfde een weinig graauw maaken. Deeze witte Hairen zyn iets dikker aan de kanten van het Aangezigt, en formeerden een helderen Ring daar om heen. De Oogen zyn zwart, vertoonende geen andere Kleur. Het Haar op den Kop is lang en wit, spreidende zich, gelyk het Hoofdhair van een Mensch, over de Schouders uit, die, zo wel als het grootste deel van de Rug, gedekt zyn met lang, los, vlokkig Haar, dat bruin is van Kleur. Het laagste van de Rug, of het Gat, wordt allengs helder bruin of Oranjekleurig, gelyk de eene helft van de Staart, naast aan het Lighaam, ook met lang Oranjekleurig Haar bekleed is, wordende het overige van de Staart allengs zwart, en deeze Kleur vervolgt ten ende uit. De Keel is zwart en kaal, de Borst, Buik, benevens alle de Pooten en Voeten, zyn met kort wit Haar gedekt. Het heeft vyf Vingers aan ieder Voet, zo der Voor- als Agterpooten, die altemaal gewapend zyn met scherpe Nagelen, even als in de Inkhoornen. De Voeten zyn aan de binnenzijde bekleed met eene zwarte Huid, en het Vel is over het geheele Lighaam, zelfs onder het witte Haar aan den Buik, ook zwart. Zeer wonderlyk is 't in dit kleine Diertje, dat hetzelfde een zagt fluitend Geluid maakt, eenigermaate naar 't zingen van een Kanaryvogel gelykende. Het is vlug en behendig, hebbende alle de aardigheid der Kuuren van de grootere Aapen. Wanneer het, op zyn vier Pooten, in de Kamer rond loopt, dan heeft het veel van de gestalte van een Leeuwkje, vertoonende zig somtyds gelyk de Afbeelding in 't Grondwerk van de Plaat aanwyft.

Ik werd door haare Hoog Edelheid, de Graavin van Suffolk (in wier bezitting zig het gedagte Leeuw-Aapje bevondt,) onderricht, dat hetzelfde van La Vera Cruz in Nieuw Spanje overgebracht ware. Met verlof van de gemelde Vrouwe maakte ik 'er een Aftekening van voor wylen den Hertog van RICHMOND; en met toelaating van zyne Genade heb ik het aan 't licht gegeven. In de Reiftocht van den Heer DE LA CONDAMINE, Lid van de Akademie der Weetenschappen van Parys, langs de Rivier der Amazoonen, vind ik een Aapje, veel naar het tegenwoordige gelykende, beschreeven, uitgenomen dat hy 'er scherpe Ooren aan geeft. Na gesproken te hebben van de grootere Aapen zegt hy, „ en sommigen wederom zo klein als „ Rotten. Ik spreek niet van de genen die onder den naam van *Sapajous* bekend „ zyn, maar van andere nog kleinere en moeielyk tam te maaken, wier Haar lang „ en glanzig is, gemeenlyk Kastanje-bruin en somtyds met een Soort van Geel ge- „ vlakt. Derzelve Staarten zyn eens zo lang als het Lighaam. De Kop is klein „ en vierkant: de Ooren zyn spits en uitsteekende, gelyk die van Honden of Kat- „ ten, en niet gelyk die van andere Aapen of Meerkatten, naar welken zy zeer „ wei-

(90) *Cercopithecus minimus Mexicanus*, Capillitio niveo. Edw. Av. T. 195. *Cercopithecus Pilis canescentibus nigro mixtis*, Cauda rufa. BRISS. *Quadrup.* 19. *Cagui major Brasiliensibus*. MARCGR. *Bras.* 227. RAJ.

Quadr. 154. *Simia Oedipus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 2. Sp. 25. *Syst. Nat.* X. Gen. 2. Sp. 13. *Nat. Hist.* I. D. I. Stuk, bladz. 364. Pl. VI. Fig. 3.

„ weinig gelyken, hebbende veel eer het postuur van een klein Leeuwkje. Men „ noemtze *Pinches* te Maynas en *Tamarins* te Cayenne”. Zie het Kort Begrip van gedagten Reiftocht in 't Engelsch, p. 83. Indien dit, door den Heer DE LA CONDAMINE beschreeven, niet een zelfde als het myne is, moet het ten minste eene naby daar aan komende Soort zyn.

P L A A T XCI.

Het kleine zwarte Aapje (91).

Dit Aapje is hier in zyne Natuurlyke grootte voorgesteld, zynde een van de kleinste Soorten, die ik ooit heb aangetroffen. Door zyne kleinte was deszelfs Beet niet hinderlyker dan het byten van een Mosch. Het was zeer levendig en vol beweging, gelyk de meesten van het Geslacht der Aapen zyn.

De Oogen van dit Beestje hadden eene Hazelnooten en het Aangezigt eene donkere Vleeschkleur. De Neus verhief zig zeer weinig. De boven-Lip was gespleeten als die van een Haas: de Tand en waren zeer klein, gelyk die van andere Aapjes, komende zeer naby aan de Tand en van een Mensch. De Ooren hadt het taamelyk groot, van eene vierkante figuur, zwartachtig Vleeschkleur, en zeer dunnetjes bezet met korte Hairen. Op den Kop maakte het Haar een tip aan 't Voorhoofd: het Aangezigt hadt weinig of geen Haar. De Kop, het geheele Lighaam en de Staart, waren gedekt met zagt zwart Haar, dat eer ruig en Vlokkig dan glad van Oppervlakte was. Het Haar aan het onderste van de Rug scheen overend te staan, en hadt een mengeling van geele of Goudkleurige Hairen. De Staart is tweemaal zo lang als het Lyf. De Voeten, zo wel voor als agter, zyn gedekt met kort, sluik, geelachtig Oranjekleurig Haar. Het hadt vyf Vingers aan ieder Voet, wier Nagels of Klaauwen niet plat waren gelyk in de grootere Aapen, maar haakig en scherp, gelyk die der Inkhoornen, hoewel niet zo lang. De voorste Pooten geleecken niet zo veel naar de Handen van Menschen, als in sommige Aapen; hoewel het allerley dingen in éene Hand kon houden, hetwelk een Inkhoorn niet zal doen.

Dit raare en zo ik geloof onbeschreeven Aapje, was uit de Westindiën overgebracht door den Vlootvoogd FITZROY LEE, in 't jaar 1747, en door hem aan haare Hoog Edelheid de Graavinne Weduwe van Litchfield vereerd, met wier verlof ik daar van eene Aftekening naar 't Leven maakte. Het was een Wyfje.

Vindende een Berigt van een zeer ongemeen Aapje, in de voorgemelde Reiftocht door de binnenlandsche deelen van Zuid-Amerika, langs de Rivier der Amazoonen, zo heb ik dienstig geoordeeld hetzelfde alhier in te laschen. „ De Gouverneur van „ Para (zegt de Heer LA CONDAMINE) deedt my een Aapje present, dat het eenigste in zyne Soort was hetwelke men immer in het Land gezien hadt. De Hairen van deszelfs Lighaam waren zo glanzig als Zilver, en hadden de Kleur van de schoonste Vrouwen Lokken, terwyl de Staart glanzig Kastanje-bruin was, naar „ zwart trekkende. Het hadt nog een andere byzonderheid, welke veel aanmerkelijker was. Zyne Ooren, de zyden van het Aangezigt en de Neus, waren zo „ levendig rood, dat men iemand naauwlyks kon doen gelooven, dat hetzelfde de „ Natuurlyke Kleur daar van ware. Ik hield het een Jaar, en het was nog in Leven „ toen ik dit schreef, byna in 't gezigt van de Kust van Vrankryk. en ik verheugde „ my met het denkbeeld, om hetzelfde aldaar levendig te brengen; doch, in spyt „ van

(91) *Cercopithecus niger minimus*, Manibus & Pedibus Croceis. EDW. AV. T. 196. *Cercopithecus niger* Pedibus Croceis. GRON. Zooph. 20. Cay. RAJ. *Quadrup.*

155. *Simia Midas*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 2. Sp. 27. *Syst. Nat.* X. Gen. 2. Sp. 15. *Nat. Hist.* I. D. I. STUK, bladz. 366. Pl. VI. Fig. 4.

„ van de geduurige zorgvuldigheid, welke ik gebruikte, om het voor de Koude te „ bewaaren, stierf het door de strengheid van 't Saizoen”. Deeze Heer sprak van kleine Aapjes, toen hy hier van gewag maakte, hoewel hy de grootte van hetzelfde niet gemeld heeft.

P L A A T XCII.

De Inkhoorn-Aap van Madagaskar (92).

Dit Dier heeft omtrent de grootte van een middelmaatige Kat, maar het Lighaam en de Leden zyn veel ranker en langer. Het heeft een Staart die ten minste eens zo lang is als het Lighaam. 't Is lang van Snuit, zo dat de Kop veel naar dien van een Vos zweemt, met scherpe Tanden van vooren, waar mede het bekwaam schynt te zyn om te kunnen knaauwelen. Dat geen, naar 't welke ik myn Afbeelding maakte, was een Mannetje.

De Oogen hebben taamelyk breede Kringen, van eene heldere Hazelnootenkleur, zynde het Aangezigt en de Ooren wit, de Neus een goed end wegs zwart, en het Oog met een breedten zwarten Kring omgeven. Rondom de Neus, als ook aan de zyden van den Kop en op de Oogleden, staan lange styfachtige Hairen, gelyk in de Knevels der Katten. De Kop is, van boven en van agteren, gedekt met donker Aschgrauw Haar, langer dan het Haar op 't Aangezigt: de Rug en Zyden zyn roodagtig Aschgrauw, niet zo donker als de Kop: de buitenzyden der Beenen zyn licht Aschgrauw, niet zo rood als de Rug; de bovenzyden der Voeten zyn witachtig, hebbende aan de binnenzijden een kaale zwarte Huid. De Voorpooten of Handen zyn gelyk die van Menschen of Aapen, hebbende den Duim zeer onderscheiden en de Nagels plat: de Agterpooten zyn daar door aanmerkelyk, dat zy den Duim of grooten Toon zeer breed hebben, loopende de Nagels der Agterpooten puntiger dan die der Voorpooten uit. De geheele onderzyde des Lighaams en de Leden aan de binnenzijde, zyn met wit Haar gedekt. Het Haar van 't geheele Lighaam is op 't Gevoel zeer zagt, veeleer overend staande gelyk de pool van Fluweel, dan sluik nederleggende. Het heeft, taamelyk hoog aan de Borst, twee kleine Tepeltjes, even als in de Aapen geplaatst. De Staart is lang en redelyk ruig, beurtlings met breede Ringen van Zwart en Wit getekend. Slaapende kromt het zyne Neus naar den Buik, en haalt de Pooten dicht by malkander in een zittend postuur, brengende zyne lange Staart over 't Hoofd heen. Spielende oeffent het een Soort van galoppeering, met de Staart boven de Rug opgeheven, gelyk in de kleine Afbeelding is uitgedrukt. Men ziet ook zyn Kop op zyde verdoond.

Dit aardige Dier was, in den Jaare 1748, van het Eiland Madagaskar overgebracht door mynen Vriend, Kapitein ISAAC WORTH, die dat Eiland, op zyne terugkomst van Indie, aandeedt. Ik hield het eenigen tyd, ten mynen Huize, in 't Leven. Het was een zeer onnoozel Schepzel, doende niemand leed, en niets hebbende van de grappigheid of kwaadaartigheit der Aapen, hoewel het in zyne gestalte en manier van zitten veel naar dezelve gelykt. Het voornaamste verschil, tuschen dit Dier en de Aapen, is, dat het een spitzen Snoet heeft, en het Aangezigt met Haar gedekt: ook zyn de Teeldeelen anders en naauwlyks zichtbaar, gelyk in de Katten. Ik houd het derhalve voor een van de Aapen verschillend Geslagt, en vind een Soort daarvan, die van de beschreevene verschilt: zie PETIVERS Werken Tab. 17, al-

(92) Simia-Sciurus Madagascariensis. Edw. Av. T. 197 Profimia Cinerea, Cauda cincta annulis albis & nigris. BRISS. *Quadr.* 222. Lemur Catta. LINN. *Syst.*

Nat. XII. Gen. 3. Sp. 4. *Syst. Nat.* X. Gen. 3. Sp. 2. De Inkhoorn-Aap. *Nat. Hist.* I. D. I. STUK, blad. 399.

alwaar de Afbeelding met de myne overeenkomstig schynt te zyn; uitgenomen, dat het Dier langer Wol of Haair heeft en geen Ringen aan de Staart. Hy zegt: „ de Wol van dit Schepzel is bruin, zegt, en gekruild als die van een Lam. Het „ heeft verscheide Eigenschappen van een Inkhoorn, zittende dikwils overend wan- „ neer het eet; 't welk hetzelfde doorgaans met zyne Snytanden doet, en zyne rui- „ ge Staart agter ombuigende. Het was levendig gebragt van het Eiland *Joanna*”. Zyne Aftekening was door dien vermaarden Anatomist Mr. WILLIAM COWPER, gemaakt. Ik heb ook een andere Soort van dit Geslacht, niet grooter zynde dan een Inkhoorn; in het Kabinet van Sir HANS SLOANE, in Spiritus geconferveerd gezien:

P L A A T X C I I I .

Het Barbarysch Inkboortje (93).

Myne Afbeelding is Levensgrootte; en dus komt hetzelfde onze Engelsche Inkboortjes, in grootte, zeer naby, verschillende voornaamelyk daar in van de gemeene Soort, dat het een andere Kleur en korter Ooren heeft, die dicht aan den Kop leggen. De Kop en het Lighaam aan de bovenzijde; als ook de Pooten, Voeten en Staart; zyn allen Aschgrauw, een weinig naar 't roode trekkende, dat donkerer is aan de bovenzijde van den Kop en Rug, maar lichter aan de Pooten, Voeten en de onderzijde van den Kop. De Oogen zyn vry donker, maar het Haair rondom dezelve is wit en de Buik met wit Haair gedekt. Ter wederzijde van het Lighaam heeft het twee breedde Streepen; van witte of Roomkleur, die van de Schouders zig uitstrekken tot aan de Agterpooten, hetwelk een fraaije verandering maakt in het Bruin. De Staart, die, gelyk in onze Inkhooenen, ruig is, heeft ieder Haairtje met licht en donkere Aschkleur gemengeld, en deeze Kleuren vereenigen zig zo regelmatig, dat zy Streeken van Licht en Donker in de Staart maaken, die 'er een sierlyke Vertooning aan geeven. De voorste Pooten hebben ieder vier onderscheiden Vingers met zwarte Klauwen, binnen welken als 't ware het beginzel is van een Vinger, doch geene Klauw; en de Agterpooten hebben ieder vyf onderscheiden Vingers of Toonen met Klauwen. De Huid en Wortels der Haai- ren zyn over 't geheel, zelfs op die plaatsen, daar het Haair uitwaards wit is, van eene zwartachtige Kleur.

Deeze Inkhoorn was van Santa Cruz; op de Westkust van Barbarie aan den Atlantischen Oceaan gelegen, overgebragt, en levendig aan my present gedaan door mynen Vriend, Kapitein JOHN DOBSON, van Rotherhite in Londen. Of dezelve in Boomen leeft, dan zyne woonplaats in de Aarde heeft, kan ik niet zeggen; maar ik verbeeld my, dat het een Soort van Grond-Inkhoorn zy: want, als men hem los in Huis liet loopen, zo hadt hy geen drift om te klimmen, gelyk de meesten van onze Inkhooenen, maar trachte zig te verschuilen in de een of andere Lap, of een zagt ding op den Vloer, daar hy dan op ging leggen slaapen. Ik vind 'er een afbeelding en beschryving van in eene Historie van Viervoetige Dieren, Slangen en Insekten, verzameld en uitgegeven te Londen, in den Jaare 1658, door JOHN ROWLAND, Med. Doctor. Hy noemt het den Getulischen of Barbaryschen Inkhoorn, beschreeven en afgebeeld door Doctor CAY: maar, alzo zyne Afbeelding klein is en

ge-

(93) *Sciurus striatus Africanus*. EDW. AV. T. 198. *Sciurus Getulus*. GESN. *Quadr.* 112. ALDROV. *Dig.* 106. JOHNST. *Quadr.* T. 67. RAJ. *Quadr.* 216. SEB. *Kab.* I. p. 76. T. 47. f. 3. BRISS. *Quadr.* 157. *Sciurus Getu-*

lus. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 25. Sp. 6. *Syst. Nat.* X. Gen. 17. Sp. 5. *Nat. Hist.* I. D. II. Stuk, blad. 500. Pl. 21. f. 1.

gebrekkelyk in het uitdrukken van de ware Gestalte en Houding van het Schepzel, heb ik hier de Afbeelding daar van gegeven, zo als het gemeenlyk zat, wanneer het bezig was aan 't kraaken van Nooten of aazen op eenig droog Voedzel.

P L A A T X C I V .

De Ichneumon uit Oostindie (94).

Dit Dier schein my de grootte te hebben van een Fret of Buntsing: Het was omtrent drie vierden van een Yard of zeven en-twintig Duimen lang; zynde derhalve hier ongeveer tot een derde verkleind. De Staart liep van het Lyf allengs in een Punt uit, gelykerwys die van een Haagdis. Het hadt een taamelyk spitse Neus, gedekt met korte Hairen van eene roodachtig bruine Kleur. De Oogen waren helder en glinsterende als die van een Fret, hebbende iets Vuurkleurigs in zig. De Ooren waren klein en rond, dunnetjes met Haar gedekt, zo dat de Vleeschkleur zichtbaar was. De Kruin van den Kop, Hals, Rug, Zyden en Staart, waren bekleed met taamelyk lang styfachtig Haar, zynde ieder Haartje ten deele bruin ten deele donker, zo dat het geheele Lighaam zig van eene gemengelde Kleur vertoonde. De Keel en het Lighaam hadt de Hairen wat korter en zagter, van eene bruinachtige Aardkleur, zonder eenige mengeling. De Pooten waren kort en donker of zwart. Het hadt vyf Vingers of Toonen aan ieder Poot, met zwarte Klaauwen.

Dit aardig Diertje zag ik ten huize van den Heer BRADBURY, Apotheker in de Southampton-Huizen, op Holborn, alwaar ik van Doktor WILMOT, 's Konings ordinairen Geneesheer, order kreeg te gaan, om het af te tekenen. De Heer BRADBURY was zo beleefd, dat hy het deedt vangen en in een klein Vertrek brengen, alwaar ik alle deszelfs bedryven kon waarneemen. Somtyds kroop het met zyn Buik op den Grond en strekte zig zo lang uit, dat het naar een Slang geelck, die zig zonder Pooten bewoog: op andere tyden ligtte het den Kop op, en schein op zyne Pooten te loopen, kortende het Lyf een weinig in: het ging ook wel eens op zyne Agterpooten zeer regtop zitten en keek rondom, zettende, als men het plaagde, de Hairen op een verbaazende manier overend. Men liet het los in Huis loopen, dat hetzelfde, zo men my verhaalde, van Muizen en Rotten zuiver hieldt. Het was uit Oostindie gekomen. Eenige Jaaren geleeden zag ik een Ichneumon, uit Egypte overgebracht, die, zo ik geloof, dezen meer dan de helft in Lighaamelyke grootte overtrof: want ik bevond denzelfen twee-en-veertig Duimen lang. In Gestalte en Kleur geleeken zy elkander taamelyk. Al het verschil, 't gene ik 'er in vond, was, dat de Egyptische een klein Kwastje Haar aan 't end van de Staart had (Zie by Letter A op de Plaat) en die van den Indischen liep puntig uit. Geen voldoende Afbeelding kunnende vinden by iemand, die 'er in Schriften van gewag gemaakt heeft, achtte ik het niet onnut, daar van een betere mede te deelen. Alle de Verdigtzelen, die van dit Dier en den Krokodil verhaald zyn, zal ik onaangeroerd laten. Ik acht den eenen van den anderen in Soort te verschillen; want de boven beschreevene was volwasen, en niettemin zo veel kleiner dan de gedagte Egyptische (*).

(94) Ichneumon Indicus. EDW. AV. T. 199. Serpenticida sive Mungos. RUMPH. Amb. VII. p. 69. T. 28. f. 2, 3. Mustela sive Viverra Indis Mangutia. RUMPH. Amon. T. 67. Viverra Ichneumon. LINN. Syst. Nat. XII. Gen. 14. Sp. 1. Syst. Nat. X. Gen. 13. Sp. 1. Nat. Hist. I. D. II. Stuk, blad. 150.

(*) [Dit laatste zou ik niet denken, maar stel vast, dat de Ichneumon, zo die der Indiën als van Egypte,

een verschillende Soort zyn van 't Ceylonsche Vosje van SEBA, en het Westindische Kwasje. Men kan, immers, als men deeze beiden, waar van de Afbeeldingen in myne Natuurlyke Historie. Fig. 1 en 2, op Plaat XIII. gegeven zyn, met elkander, en met deeze vergelykt, niet anders oordeelen. Zie myne beschryving daar van in het I. DEELS II. STUK, blad. 149, enz.]

P L A A T XCV.

Het Oostindische Buffeltje (95).

Dit Beest heeft omtrent de grootte van een Engelsch Kalf van zes Maanden, en gelykt veel naar onze Engelsche Bullen, uitgenomen dat het zeer korte Hoornen, en eene Bult of verhevenheid heeft op zyne Rug, tuschen de Schouderen. Ik meen dat het schynt de Pooten ook wat dunner hoewel niet langer te hebben dan die van onze Runderen. Men maakt 'er in Oostindie gebruik van tot het trekken der Rytuigen, in plaats van Paarden.

De Neus is taamelyk breed en plat, aan 't end, daar de Neusgaten geplaatst zyn, zonder Haair en vogtig. De Lippen van den Smoel hebben eenige yle opstaande Hairen. Aan de zyden van de Neus is het Haair witachtig. De Oogkringen zyn Hazelnooten-Kleur. De Oogen staan in langwerpige zwarte Plekken. De Hoornen zyn donker en klein, vertoonende zig maar een weinig boven het gekrulde Haair boven op den Kop. De Ooren, die veel grooter en langer schynen te zyn dan de Hoornen, hebben eene Vleeschkleur aan de binnenzijde, daar zy kaal zyn. Het geheele Lighaam is met redelyk kort glad Haair bezet. De Kop, Hals, Rug, Staart en de Zyden, zyn van eene blaauwachtige Aschkleur: de losse Huid aan den Hals is wit en de Buik zo dun met lichtachtig Haair bezet, dat de Vleeschkleur zig daar door heen vertoont. De zwarte Plek, die het Oog omringt, is aan de bovenzijde door eene witte Streep en aan de onderzijde door eene licht bruinachtige bepaald. De Pooten zyn van eene lichte Kleur (wordende naar de Voeten toe allengs wit) met Zwart gevlaakt en getekend, gelyk in de Afbeelding is uitgedrukt. De Kwast aan het end van de Staart is zwart. Het heeft de Hoeven gelyk die van ons Rundvee, van eene donker bruine Kleur.

Ik zag één van deeze Buffeltjes, dat men eenigen tyd graazende gehouden hadt op het Drilveld te Londen, en eene Schildery naar de Natuur van hetzelfde Dier, welke volmaakt getroffen was, ten Huize van den Heer HANS SLOANE gevonden hebbende, hield ik my te vrede met een Plaat te graveeren naar die Schildery: want ik kon het naar 't Natuurlyke Voorwerp niet beter gemaakt hebben. Gedagte Heer verhaalde my, dat de Schildery een Origineel was, op order van wylen den Baronet, Sir JOSIAH CHILD, van Wanstead in Essex, gemaakt. Het Dier was uit Oostindie aan dien Heer tot een present gezonden. De Schildery werdt vervolgens aan Sir HANS SLOANE gegeven door Mevrouw *Cassandra Willugby*, naderhand Hertoginne van Chandois. Het behoort tot het tamme Weidvee in Indie. Dikwils heb ik den Heer SLOANE hooren zeggen, dat men van de Schenkels van deeze Buffeltjes, gebrand of half gekalcineerd zynde, dat gene maakt het welk gemeenlyk *Slangesteenen* genoemd wordt in Oostindie, en die men voorgeeft gehaald te worden uit de Koppen der Brillslangen, *Cobras de Cabelo* genaamd: aan welken zy een wonderlyke eigenschap toeschryven om het Vergift uit te trekken, wanneer die op de Wond gelegd worden, zoudende, in Melk gewasfchen en gedroogd zynde weder als vooren tot gebruik bekwaam zyn.

(95) *Bubalus parvus Indicus*. Edw. Av. T. 200. *Nat. X. Gen. 33. Sp. 5.* Indiaanfche Koe. *Nat. Hist. Bos Indicus LINN. Syst. Nat. XII. Gen. 32. Sp. 6. Syst. I. D. III. Struk, bl. 623. Pl. XXVII.*

P L A A T XCVI.

Drie kleine Vledermuizen.

De bovenste Afbeelding is een Vledermuis van Jamaika. Dezelve verschilt van de Engelschen daar in, dat zy een klein Klepje op de Neus heeft en geen Staart, vullende een Vlies de tusfchenruimte van de agterfte Pooten. Deeze is met den Buik om hoog getekend. De middelste Afbeelding is de kort ge-oorde Engelsche Vledermuis, met de Rug boven. De onderste is de lang ge-oorde, of dubbeld ge-oorde van ons Land, met den Buik om hoog, om te beter haare dubbelde Ooren te vertoonen. Zy zyn alle drie van de Natuurlyke grootte tot de juiste helft verkleind.

De Vledermuis van de bovenste Afbeelding (*) is inzonderheid merkwaardig wegens haare Klep op de Neus, die, in het versch uit de Spiritus genomen Voorwerp, buigzaam was, door welk middel ik het gebruik daar van meer ontdekt te hebben, dat dezelve, naamelyk, de Neusgaten kan bedekken, voegende zig met de Punt in een Sleuf van de Onderlip, en dus Neus en Mond beiden sluitende. Dit oordeel ik een Gestel te zyn, dienende om de te sterke uitwaaseming van Vogten te voorkomen, wanneer het Dier zig in een staat van loomheid of Slaap bevindt, in de Regenachtige Saizoenen van heete Klimaat, of in de koude Saizoenen van koude Klimaat: want dit slag van Dieren slaapt geduurig op zekere tyden des Jaars. Het verschilt door geen Staart te hebben van de onzen.

De middelste Afbeelding is de kort ge-oorde Engelsche Vledermuis (†). Deeze heeft een Staart, doch geen Klepje op de Neus. De Kleuren in alle de drie Soorten zyn byna eveneens: te weten zy hebben de Koppen en Lighaamen gedekt met korte Wolligheid of Haar, gelyk dat der Muizen, licht Muisvaal of bruinachtig vari onderen en een weinig meer roodachtig bruin van boven. De Beentjes, die de Wieken uitspannen, bevindt men weezentlyk niets anders te zyn dan de voorste Pooten, ver boven de gewoone langte in viervoetige Dieren uitgestrekt, en door Vliezen samengewebd gelykerwys de Voeten in Water-Vogelen: zo dat een Vledermuis niet nader met de Vogelen vermaagschapt is, dan de Water-Vogels met de Viscchen. De kleine Vinger, en de vier grooten, zyn in het gene men de Wiek noemt onderscheiden. De kleine Vinger is kort met een Klaauw, om zig op de een of andere plaats vast te zettén en langs dezelve op te kruipen. Deeze Vingers zyn samengewebd met een uitermaaten fyn, dun, zagt Vlies, 't welk ook de ruimten opvult aan de zyden tusfchen de Wieken en Agterpooten, als ook tusfchen deeze laatste en de Staart, gelyk de Afbeeldingen zeer wel vertoonen. De Agterpooten gelyken in haar allen zeer wel naar die van Muizen. Zy hebben kleine scherpe Tandén, eerder gelykende naar die van Katten dan van Muizen, en de Webben of Vliezen zyn in haar allen, zo wel boven als beneden, van eene donkere kleur, maar de Beenders van de Pooten en Wieken, die het Vlies uitsprekken, zyn vari onderen bedekt met eene donkere Vleeschkleurige Huid.

De onderste Afbeelding heeft uitermaaten lange Ooren, met kortere daar binnen

(*) *Vespertilio parvus Jamaicensis*. Edw. Av. T. 261. Fig. 1. *Americanus vulgaris*. Seb. Kab. I. p. 90. T. 55. p. *Vesp.* Rostro appendice Auriculæ formâ donato. Sloan. *Fam.* II. p. 330. *Vespertilio perspicillatus*. Linn. *Syst. Nat.* XII. Gen. 4. Sp. 3. *Syst. Nat.* X. Gen. 4. Sp. Gebilde. *Nat. Hist.* I. D. I. Stuk bladz. 409. Pl. VIII. p. 1.

(†) *Vespertilio vulgaris Auribus brevibus*. Edw. Av. T. 201. f. 2. *Vespertilio Authorum*. Bell. Aldr. Jonst. &c. *Vespertilio Auribus minoribus*. Frisch. T. 162. *Vesp. major*. Briss. *Quadr.* 224. *Vespertilio Murinus*. Linn. *Syst. Nat.* XII. Gen. 4. Sp. 6. *Syst. Nat.* X. Gen. Sp. 7. Vledermuis met kleine Ooren. *Nat. Hist.* I. D. I. Stuk, bladz. 411 Pl. VIII. f. 6.

nen in (4), welke schynen geschikt te zyn, om haare Ooren in de Slaaptyd toe te sluiten, even als de Klep die den Mond sluit in de bovenste Afbeelding. Deeze verschilt ook van de beide anderen daar in, dat zy de Punten der Wieken een weinig uitgesneden heeft, gelyk de Figuur aanwyft.

De bovenste was van Jamaika gebragt door den Heelmeeſter, Mr. HARPUR, van Plaſtow in Eſſex; de twee anderen deed ik my te Londen levendig bezorgen. Sir HANS SLOANE maakt gewag van een Vledermuis op Jamaika, overeenkomende met onze gemeene Vledermuizen. Zie dezelfs Historie van Jamaika, Vol. II. p. 330. Ook ſpreekt hy van eene Vledermuis met een Oorgelykend uitſteekzel over zyne Snuit, welke, zo ik onderſtel, de zelfde is met PISO's *Vespertilio cornutus* en de eerste hier beſchreevene. De Heer DE LA CONDAMINE zegt in zyne Reiftogt langs de Rivier der Amazoonen af, dat de Vledermuizen, die het Bloed van Paarden, Muilezels en zelfs van Menſchen (indien zy zig daar voor niet behoeden) uitzuigen; een algemeene Plag zyn van de meeste heete Landen in Amerika, en dat eenigen derzelven van eene monſtreuze grootte zyn. Te Borja en op verſcheide andere plaatſen hadden zy het Rundvee, dat 'er door de Zendelingen was ingevoerd en 't gene in die Streeken begon te vermenigvuldigen, geheel vernield. DAMPIER getuigt in zyne Reiftogt rondom den Aardkloot, dat op het Eiland Mindanao, in de Ooftindjën, Vledermuizen zyn zo groot als de Kuikendieven. Naby dat Eiland lag het *Eiland der Vledermuizen*, dus genaamd wegens de ongelooflyke menigte van zodanige Dieren, welken men aldaar vindt, met Lighaamen zo groot als Endvogels of grooter, en zeer uitgebreide Wieken. Hy zag 'er te Mindanao één van deeze Soort, en oordeelde dat de Wieken, uitgeſtrekt zynde, van 't eene end tot het andere, niet minder dan zeven of agt Voeten langte hadden: want het was meer dan iemand hunner, met de beide Armen uitgeſtrekt, bevademem kon. Zie de beſchryving en Afbeelding van de Grootte Vledermuis van Madagaskar, hier voor bladz. 79. Plaat LXXXV.

P L A A T XCVII.

De groote groene blaauw gevlake Haagdis (97).

Dezelve is hier in de Natuurlyke grootte voorgesteld. Ik trof dit Schepzel levendig aan, in bezitting van een Perſoon, wiens naam my ontgaan is. Deez bleef maar kort te Londen, en gaf my vryheid om 'er eene Aftekening van te maaken, verhaalende my, dat het van Jamaika kwam.

De Kop, alle de Pooten, de Zyden en het onderſte des Lighaams, zyn van eene ſchoon groene Kleur. De Kruin van den Kop is met breede Schubben gedekt; de zyden en het onderſte van den Kop met kleiner Schubben: ook heeft zy een Soort van Halskraag onder aan de Keel, gelyk de Afbeelding aanwyft. Uit den Mond ſteekt een zwarte gevorkte Tong. De Oorholligheid is ver agter 't Oog, dat eene zwarte Kleur heeft. De bovenzyde des Lighaams, van den Kop tot aan de Staart, is donker of zwartagtig bruin, gedekt met zeer kleine Schubben als Knopjes met geelachtige Streepen daar tuſſchen, die elkander kruisfen, en op de Rug een on-

(4) *Vespertilio Auribus majoribus*. EDW. Av. T. 201. f. 3. FRISCH. Av. T. 103. *Vespertilio minor*. BRISS. *Quadr.* 226. *Vespertilio Auritus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 4. Sp. 5. *Syst. Nat.* X. Gen. 4. Sp. 6. Vledermuis met groote Ooren. *Nat. Hiſt.* I. D. I. STUK, bladz. 410. Pl. VIII. f. 5.

Av. T. 202. *Lacertus major cinereus maculatus*. SLOAN. *Fam.* II. p. 333. T. 273. f. 3. *Lacertus Indicus*. RAJ. *Quadr.* 270. CLUS. *Exot.* 115. *Lacerta Ameiva*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 122. Sp. 14. *Syst. Nat.* X. Gen. 105. Sp. 14. Ameira Haagdis. *Nat. Hiſt.* I. D. VI. STUK, bladz. 121.

(97) *Lacertus major viridis, caeruleo maculatus*. EDW.

onregelmatig soort van Netwerk maaken. Wederzyds, van de voor- tot de agter-Poot, is deeze Haagdis getekend met groote ovaale blaauwe Vlakken, die altemaal in Ringen staan van eene donkere of zwartachtige Kleur. De Staart is met lang werpige Schubben gedekt, die 'er in regelmatige ryën, ten ende toe, rondom loopen, zynde allen donker bruin met een groenachtigen weerschyne. De Buik heeft breede Schubben, die 'er dwars over heen leggen. Het Dier heeft vyf Vingers aan ieder Voet, welke gewapend zyn met kleine scherpe Nagelen. De Agterpooten schynen als een Duim te hebben met vier duidelyke Vingeren.

De Heer PETIVER heeft in zyne Werken dezelve Haagdis, zo ik geloove, afgebeeld. Zie zyne Plaat 92 Fig. 1. Dewyl hy dezelve met de Rug opwaards getekend heeft, kon hy de Vlakken op de zyden niet vertoon, daar hy nogthans gewag van heeft gemaakt. Hy zegt, dat de zyne van Gibraltar kwam, en noemt haar eene Gibraltar-Haagdis, die op de Rug fraay geborduurd is met bruin Netwerk en gele Vlakken, hebbende blaauwachtige plekken op de Zyden. Dit schoone Schepzel, zegt hy, was hem levendig present gedaan, en leefde meer dan drie Maanden na dat het overgebracht was, zonder eenig Voedzel, stervende in de Winter. Schoon PETIVER geen gewag daar van heeft gemaakt, dat de Kop en de andere Deelen groen zyn, gelyk ik die heb beschreeven, onderstel ik, dat hy zulks nagelaten heeft als gemeen zynde aan veele Haagdisen, willende alleenlyk het gene hem in deeze buitengemeen voorkwam beschryven. Ik oordeel zyne en de myne van de zelfde Soort en Landschap te zyn, schoon hy en ik verschillend onderricht zyn aangaande de Geboorteplaats. 't Gene ons met Schepen, die op Reistogten van Koophandel geweest zyn, toegebracht wordt, zegt men dikwils van dat Land te zyn, daar het Schip de laatstemaal is van daan gekomen.

Het Kapelletje dat alhier, slegts om Aktie aan de Haagdis te geeven, daar by gevoegd is, vindt men op de Aalbesseboomen in Engeland. Deszelfs Lighaam is Goudgeel met zwarte Vlakken: de Wieken zyn Roomkleurig met veele zwarte Vlakken en Streeken: de voorste Wieken hebben ieder een dwarse Baar van Goudgeele kleur, dwars over haar midden heen, tuschen twee ryën van zwarte Vlakken (*).

P L A A T XCVIII.

De groote gevlake Haagdis met haar Eijeren en Jongen (98).

De Afbeelding vertoont dezelve in de Natuurlyke grootte. Zy was van Jamaica overgebracht met haar Eijeren en Jongen, waar van sommigen nog half in 't Ey zittende, anderen reeds de Kleur beginnende te krygen van de Moer. De Eijeren zyn van grootte als in de Afbeelding, eerst wit van Kleur, en worden bruin, eer de Jongen 'er volmaakt in zyn gegroeid, welken men daar in samengewonden vindt als de Jonge Vogeltjes, met het Doijer aan hunnen Navel hangende. Ik vond een Ey daar onder, met het Jong agterwaards uit hetzelfde breekende, gelyk ik heb afgebeeld. Als 'er de Jongen dus uitkomen zyn zy bruin, maar een weinig aangegroeid zynde groenachtig.

De Tong is, even als in andere Haagdisen, gevorkt: de Kruin van den Kop met breede Schubben gedekt, van eene witachtig Aschgrauwe Kleur. De zyden van den Kop, de Hals, de zyden des Lighaams, de Pooten en Voeten, zyn allen Aschkleu-

(*) *Phalæna Geometra Grosfulariata*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 233. Sp. 242. *Syst. Nat.* X. Gen. 205. Sp. 167. *Besfen-Uiltje. Nat. Hist.* I. D. XI. Stuk, bl. 677.

(98) *Lacertus major einereus maculatus*, Jamaicaen-

fis, bicaudatus. EDW. *Av.* T. 203. [LINNÆUS houdt deeze voor een zelfde Soort met de *Ameiva*; doch de Staart is veel langer, het Lighaam dunner en de Rug geheel anders getekend.]

kleurig of graauwachtig: de Oogen zwart: de Bek tot voorby de Oogen gespleeten; de Onderkaak roodachtig. De Ooren zyn ronde Openingen, gelyk in andere Haagdisfen. Op ieder Schouder heeft zy twee zwarte Vlakken, en op 't midden van de Rug een groene Streek in de geheele langte, breedst op de Stuit en in een Punt uitloopende tusfchen de Schouderen. De Zyden zyn met ovaale blaauwe Vlakken getekend, zo wel als de buitenzyden van de Agterpooten: de Buik en een gedeelte der onderzyde van de Staart is gesprenkeld met Hemelschblaauwe Ruitjes op een zwarten Grond. De Staart, zo ver die enkeld is, heeft van boven een blaauwe, doch, van de verdubbeling af tot aan de enden der beide Staarten, eene bleek graauwe Kleur. De Voeten zyn ieder met vyf Vingeren voorzien, die kleine Nagelen of Klaauwtjes hebben. Ik geloof dat het noch Natuurlyk noch Monstreus in dit Dier is, twee Staarten te hebben, maar dat een nieuwe Staart op de oude volgt; wanneer daar by geval is op getreden, of dat zy eenig ander nadeel heeft geleeden, waar door de Staart komt te sterven of wegdroogt: want in het Onderwerp, hier voor my, was de bovenste, welke ik onderstel de oude en gedroogde Staart te zyn, uit hare plaats opwaards geschooven en de nieuwe behieldt een lynregte strekking met het Lighaam van het Dier (*).

Deeze Haagdis is zeer wel, met een enkele Staart, afgebeeld in Sir HANS SLOANES Natuurlyke Historie van Jamaika, Vol. II. p. 333. Tab. 273. Fig. 3, onder den naam van *Lacertus major cinereus maculatus*. Die Heer zegt, dat dezelve by oude Muuren zeer gemeen is. Sedert ik myne Aftekening van de hier beschreevene maakte, zag ik een Haagdis van deeze zelfde Soort, driemaal zo groot als myn Onderwerp, welke ook een gevorkte Staart hadt, maar de verdeeling was verder van het Lighaam, in het dunne gedeelte van de Staart. Deeze laatste bevindt zig in de Verzameling van mynen Vriend, den Heer P. COLINSON. De hier beschreevene heb ik, met de Eijers en Jongen, van Doktor CROMWELL MORTIMER, Sekretaris der Koninglyke Societeit, present gekreegen.

P L A A T XCIX.

De Afrikaansche Land-Schildpad (99).

De Afbeelding vertoont haar in de Natuurlyke grootte. Ik had het Mannetje en Wyfje van deeze Soort, die twee Jaaren by my leefden in de Tuin van het Kollegie der Geneeskundigen te Londen. In de warme Maanden paarden zy door dekking, op de gemeene manier van de meeste viervoetige Dieren. Ik had hope om de Soort dus voort te planten, maar kon nooit eenig Ey van haar vinden, op de plaatsen daar zy haare Kuilen groeven.

De Oogkringen waren van eene roodachtige Hazelnooten-Kleur: de Lippen hard, gelyk de Sneb van een Vogel: de Kop met geelachtige Schubben gedekt: de Hals, Agterpooten en Staart, met eene losse Huid van een vuile Vleeschkleur, ten einde die buigzaamer zouden zyn, om uitgestoken en weder ingetrokken te kunnen worden binnen de Schaal. De Voorpooten zyn met geele Schubben aan de buitenzyden gedekt, die ten deele bloot komen, wanneer zy de Pooten ingetrokken hebben. De Schaal is rond van omtrek, aan de bovenzzyde taamelyk verheven en van onderen plat; in veele Paneelen of byzondere Schubben verdeeld, die Groeven of

Kreu-

(*) [Het krygen van dubbele Staarten is in de Haagdisfen niet ongewoon, en de meesten zyn met den Heer EDWARDS van Gevoelen, dat zulks door kwetzing ontstaat, waar aan zy, als dikwils onder Steenen en Puin verkeerende, veel onderhevig zyn. Zie my-

ne *Nat. Hist.* I. D. VI STUK, blad. 162.]

(99) *Testudo tessellata minor Africana*. EDW. *Av.* T. 204. RAJ. *Quadr.* 259. *Testudo pusilla*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 119. Sp. 14. *Testudo Græca*. *Syst. Nat.* X. Gen. 103. Sp. 6. *Nat. Hist.* I. D. VI. St. bl. 56.

Kreuken in de geheele omtrek hebben, allengs verkleinende naar het midden van de Schub, de een binnen de andere. De Schaal is van eene geelachtige Kleur, gewolkt en gesprenkeld met groote en kleine onregelmaatige Vlakken van donker of Zwart. De Leg is in de Staart zelve, welke het Wyfje in de Paaring opligt en het Mannetje steekt 'er de zyne onder, waar door deeze Openingen elkander komen te raaken. Zy hebben vyf Klaauwen aan de Voorpooten en vier aan de Agterpooten. Als zy bekommerd zyn voor gevaar, dan haalen zy den Kop, de Staart en Pooten, binnen de Schaal, zo dat menze niet ligt zal beschadigen.

Dit Schildpadje was aan my van Santa Cruz, in West-Barbarye; gezonden door wylen myn Vrind, den Koopman Monfr. THOMAS RAWLINGS, die aldaar in den Jaare 1748 stierf, na dat hy eenige Jaaren zyn verblyf in dat Land hadt gehouden.

De kleine Gevlakte graauwe Haagdis ().*

Derzelve Natuurlyke grootte is ook in de Afbeelding uitgedrukt. Men kan eer zeggen, dat zy een ruuwe Huid, dan Schubben heeft. Zy is over 't geheel bleek graauw van Kleur, en heeft de Huid een weinig ruuw of Wrattig, aan de bovenzijde met kleine donkere Vlakken, aan den Buik met grootere gesprenkeld, en eenige Ringen van dergelyker donkere Kleur rondom den Staart. Aan ieder Poot zynt vyf Vingers, allen van gelyke langte; tegenstrydig met andere Haagdisen. Ik oordeel, dat het een Soort zy van dat Geslacht van Haagdisen, die wy in Engeland *Efts* noemen, welke zig gemeenlyk op natte plaatsen en onder Steenen onthouden. Deeze was uit Turkye gebragt, en gegeven aan mynen waardēn Vriend, Doktor JOHN FOTHERGILL, van het Kollegie der Geneesheeren te Londen, die my met het Gezigt daar van verpligte. Zy komt taamelyk overeen met PETIVERS kleine Karolinafche Salamander, (Zie deszelfs *Catalogus*, Fig. 535:) welke de grootte en nagenoeg de gedaante van de hier beschreevene heeft, maar voornaamelyk verschilt, door het hebben van grooter en duidelyker Vlakken. De Koleur van dezelve is niet gemeld.

P L A A T C.

De Landschildpad van Karolina (100):

Dezelve is hier ook in de Natuurlyke grootte voorgesteld. Zy verschilt van de laatst beschreevene Afrikaansche daar in, dat zy geen Staart heeft, schoon zy 'er het beginzel van schynt te hebben, aan welks end de Leg is geplaatst, welke deeze Dieren, zo wel als de Vogelen, enkeld, dat is met het Aarsgat gemeen hebben. Zy verschilt ook van de voorgaande, door de laage zijde van de Schaal in twee deelen, dwars over het midden van den Buik, verdeeld, en aan de bovenste Schaal op de zyden samengehecht te hebben door middel van een taaije, doch niettemin buigzaam Huid, en dit maakt dat het Dier, wanneer het zynen Kop en Pooten intrekt, zyne Schaal zo dicht en vast kan sluiten als een Oester de haare. De Schaal van de gedagte Afrikaanse is vast, en derhalve kunnen derzelve Openingen niet gesloten worden, maar; als het Dier den Kop en Pooten intrekt, dan worden dezelve

ge-

(*) *Lacerta minor cinerea, maculata, Asiatica.* Edw. Av. T. 204. *Lacerta Turcica.* LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 122. Sp. 13. *Syst. Nat.* X. Gen. 105. Sp. 13. *Turksche Haagdis. Nat. Hist.* I. D. VI. STUK, bl. 120. (100) *Testudo tessellata minor Carolinensis.* Edw.

Av. T. 105. *Testudo terrestris major Americana.* SEB. *Kab.* I. T. 80. f. 1. *Testudo Carolina.* LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 119. Sp. 11. *Syst. Nat.* X. Gen. 103. Sp. 7. *Nat. Hist.* I. D. VI. STUK, bl. 57.

gevuld en beschut door de Hoornagtige Neus en Voorpooten, als mede door de Hiel-
len der Agterpooten, die ook Schubbig zyn.

De Kop is op de Kruin bekleed met een hardfchaalig Dekzel, van eene donker
bruine Kleur. De Keel is aan de zyden geel, met kleine zwarte of donkere Vlak-
ken. De Neusgaten staan by elkander een weinig boven het end van den Bek, en
de Oogen zyn van eene geelachtige Kleur. De Hals is bekleed met een losse Huid,
van eene donkerpaarsche Vleeschkleur, dekkende den Kop ten deele, wanneer die
niet ten vollen is uitgestrekt. De Agterpooten en het Lighaam aan de Stuit, hebben
een dergelyke donker Vleeschkleurige Huid als de Hals; de Voorpooten en Voeten
zyn gedekt met harde geele Schubben. Het heeft aan ieder Voorpoot vyf en aan
ieder Agterpoot vier Toonen, die allen gewapend zyn met redelyk sterke Klaau-
wen, van eene donkere Kleur. De Schaal van boven is taamelyk verheven rond,
in byzondere Schubben verdeeld, van die Hoornachtige zelfstandigheid, welke men
Schildpad noemt, en ieder Schub is als gegraveerd met Ringswyze Zoomen, die
naar het middelpunt allengs verkleinen. Van boven is de Schaal donkerbruin, met
geelachtige Vlakken van verscheiderley figuur: de onderste platte helft geel, met
zwarte Wolkjes en Vlakken.

Zodanige kleine Schildpadden worden van de Engelschen, die in Amerika hun
verblyf hebben, gemeenlyk *Turapins* geheten. Deeze, uit Karolina levendig over-
gebragt, wierdt my vereerd door mynen Vriend den Heer ALEXANDER LIGHT,
van wien ik in 't voorste deezes Werks gewag gemaakt heb. Ik was eerst van
denkbeeld, dat de Landschildpadden alleenlyk voortkwamen in heete en gemaatigde
Klimaat, maar men heeft my verhaald, dat 'er een Soort van Schildpadden ge-
vonden wordt in de Hudsons-Baay, omstreeks de Engelsche Handelplaatsen. Ik zag
in handen van myn verpligtenden Vriend, den Heer ISHAM, een Tabaksdoos in Zil-
ver gezet, hebbende de bovenste Schaal van een Schildpad tot Dekzel, en de on-
derschaal tot Bodem. Het eerste was rondverheven, en de laatste platachtig, bei-
den van eene lichtgeele Hoornkleur, zonder Vlakken, en, naar 't my voorkomt,
omtrent van grootte als de boven beschreevene. De Heer ISHAM verzekerde my,
dat hy die Schaal uit de Hudsons-Baay medegebragt had, en dat dezelve een natuur-
lyk produkt ware van dat Land.

P L A A T C I.

De Zee-Schildpad (101).

De Zee-Schildpad wordt gemeenlyk van onze Zee-Kapiteins *Turtle* genoemd,
van welken 'er drie Soorten zyn, welken de Europeaanen in 't algemeen kennen
en eeten, hoewel zy allen niet even goed geacht worden. De Groene Schildpad
houdt men voor het lekkerste Voedzel, de Haviksbekkige als naast daar aan vol-
gende, en de Dik-Kop voor het slegtste, zo dat die ook zelden tot Spyze wordt
gebruikt. Alle deeze Soorten groeijen tot eene aanmerkelyke grootte. De hier af-
gebeelde zyn Natuurlyk vertoond, gelyk zy eerst uit het Ey voortkomen. De bo-
venste Afbeelding is in 't geheel, van de Rugzyde gezien; de middelste stelt alleen
den Kop zydelings voor, en de onderste is een monstreuze, met een dubbelden Kop.

De Neus van dit Schepzel is spits, en pas daar boven staan de Neusgaten, die een
weinig buiten den Kop schynen uit te puilen. De Bek is tot voorby de Oogen ge-
spleeten en de Onderkaak heeft aan zyn End een Haak of Tand, welke, de Bek zig
flui-

(101) *Testudinis marinæ Fœtus recenter Ovo exclusus: item monstrosus Biceps ejusdem Fœtus.* EDW. AV. T. 106,
VI. Deel.

luitende, van de Bovenkaak ingenomen wordt. Zie de zydelingse Afbeelding van den Kop. Dezelve is met Schubben van eene donkere of zwartachtige Kleur op de Krui gedekt, en onder de Oogen een weinig met donkere Vlakjes op een Roomkleurigen Grond gesprekeld. De Hals is bekleed met een losse buigzaam Huid, van eene purpere Vleeschkleur: de Pooten by het Lighaam, de Staart en alle de deelen aan de onderzyde, niet door de Schaal verborgen, zyn ook met een Huid van die zelfde Kleur bekleed. Zie de onderste Afbeelding. De Schaal heeft aan de bovenzyde dertien voornaame Schubben of Paneelen, die met vyf en twintig kleinere aan den Rand van 't Schild omgeven zyn, hebbende uitwaards Tandjes gelyk een Zaag. Deeze Schubben zyn allen van eene donkere of zwartachtig bruine Kleur, uitgenomen de kanten der kleinste Schubben aan de buitenzyde, welke geel zyn. De zydelingse Schubben van de Rug hebben ieder eene verhevenheid in 't midden. De onderzyde is met een Soort van Borst-plaat of Schild bekleed, dat in 't midden een weinig hol staat, zynde op zyde door andere Schubben met de bovenste Schaal samengevoegd. De geheele Schaal van onderen is roodachtig geel, zynde de donkere Vlak in 't midden de Navel. De Schubben zyn zo naauwkeurig verdeeld in de Afbeeldingen, die op de Plaat onmiddelyk naar 't Voorwerp getekend werden, dat ik ze niet behoef op te tellen. De Voeten, die in de Land-Schildpadden Toonen en Nagels hebben, zyn in deeze plat en breed, en mogen veeleer Vinnen geheten worden. Zy hebben wel, als menze naauwkeurig onderzoekt, de Beentjes der Toonen; doch die zyn samengehecht en uitgespannen door een Schubbigé Huid, zo dat zy zig niet uitspreiden of samentrekken kunnen. Zy zyn, aan de bovenzyde der Voeten, boven en beneden met donkere of zwartachtige Schubben gedekt, uitgenomen een weinig Geel aan haare randen; maar aan de onderzyde der Voeten zynze geeler; en alléenyk met een donkere Kleur aan de enden gewolkt. Aan ieder Voetschynt een der Toonen een weinig afgezonderd te zyn; hebbende een klein Klauwtje. De Staart strekt zig effen buiten het Schild uit. De Schaaalen, zo wel van de Land- als Water-Schildpadden, zitten vast aan een zeer sterke Beenige zelfstandigheid, daar zy zig van afscheiden, indien men Vuur legt onder de holte van het Beenige bekleedzel, wanneer hetzelfde van het Vleesch is afgenomen. Het Dier heeft een aanmerkelyke Wrat aan de binnenzide van ieder der voorste Vinnen, omtrent het Gewricht.

Deeze Voorwerpen bevinden zig in de Verzameling van Doktor MEAD, een vast's Konings ordinaire Geneesheeren. Ik oordeel, wegens de puntigheid van de Neus, dat zy tot de Haviks-Bek Schildpadden behooren; doch dit kan ik niet verzekeren, alzo ik de byzondere Soorten niet gezien heb, om de noodige onderscheiding daar in te maaken. Sir HANS SLOANE geeft ons de manieren op, van het vangen der Schildpadden en derzelve gebruik in de Westindiën; maar geen Afbeeldingen of byzondere beschryvingen. Zie zyne *Historie van Jamaika*, VOL. II. p. 331; 332. De Heer CATESBY heeft de drie bovengemelde Soorten in Afbeelding gebragt, (zie deszelfs *Natuurlyke Historie van Karolina*, VOL. II. p. 38-40) maar, aangezien géene derzelve naar de myne gelykt, zo kan ik derzelve byzondere Soort uit hem niet bepaalen (*).

(*) [Waarschynlyk zullen deeze Jonge Zee-Schildpadjes, gelyk men dit in de meeste Dieren ziet, inzonderheid wat den Kop betreft, door 't aangroeijen van figuur veranderen. Immers ik heb 'er drierley van deeze grootte, allen vry spits geneusd. De eene van Kleur als hier beschreeven, de ander heeft, behalve de dertien groote Rugschubben welke zwart zyn, die van den Rand, de Pooten, Kop, en 't onder-

Schild, alles wit, en is daar door zeer fraay: de derde is ronder van Lyf en heeft wel vyfentwintig Rugschubben ieder geknobbeld, 't welk drie Ribben op de Rug maakt, verschillende dus niet alleen van deeze, maar ook van alle die by SEBA afgebeeld. De Kleur is in 't geheel donker zwartagtig bruin, van onder met eenig geelachtig ros gemengd.]

P L A A T CII.

De Slang met twee Koppen.

Hy is hier in de Natuurlyke grootte afgebeeld. Ik had in 't eerst niet voorgenomen, Monsters te brengen in deeze Natuurlyke Historie, maar ons tegenwoordig Onderwerp, (zelfs als met een enkelen Kop aangemerkt zynde,) mag men wel aanzien als een natuurlyk Voortbrengzel, van een Soort, die ons weinig of in 't geheel niet bekend is.

Hy heeft twee zeer duidelyke Koppen, die met de Bekkeneelen aan elkander gevoegd zyn, gelyk in de nevens geplaatste Afbeelding blykt. De Koppen waren niet in een horizontale plaatsing, als de Slang op zyn Buik lag, maar hielden naar elkander aan de onderzyde, latende een Opening voor de Keel, die ingang hadt tusfchen de twee Koppen van onderen, gelyk in de andere zig vertoont. Ik bevond, door de Bekken te openen, dat ieder van dezelve eene gevorkte Tong hadt, en men zag Tandén in ieder Mond. Hy was niet van het Geslagt der Adderen, alzo zig geene Slagtanden of Hoektanden in hem vertoonden. De Kruinen der Koppen waren gedekt met breede platachtige Schubben: de Hals was rank: het Lyf nam allengs in dikte toe, tot byna de helft der langte, en verdunde dan wederom naar 't Staart-end, hetwelke uitliep in een spitse Punt. De bovenzide, over de geheele langte, was gedekt met kleine Schubben, over elkander schietende: de Buik met enkele Schubben, die 'er dwars over heen liepen, in de gedaante van halve Ringen. Hy was over 't geheel, zonder eenige Vlakken of verandering, geelachtig van Kleur. Na dat ik deezen getekend hadt, bragt iemand my een gemeenen Engelschen Slang, die twee Koppen hadt, geheel van elkander afgezonderd, loopende de Halzen, omtrent een Duim van de Koppen af, te samen.

De boven beschreevene kwam van het Eiland Barbados, en zoude aldaar uit een Ey, dat de grootte van een klein Hoender-Ey hadt, gehaald zyn door een Man, die 't zelve in de Grond vondt onder 't graaven. Hy werdt, in November des Jaars 1747, aan de Koninglyke Societeit gebragt en aldaar naauwkeurig beschouwd. Ik kreeg hem vervolgens om een Afieking daar van te maaken, welke my toefcheen van de zelfde Soort te zyn met den geelen Slang, die beschreeven en afgebeeld is in Sir HANS SLOANES *Natuurlyke Historie van Jamaika*, VOL. II. p. 335. T. 274.

Zwarte Westindische Pagies ().*

Ik onderstel dat deeze twee Kapellen Mannetje en Wyfje zyn. De Lighaamen en het Grondwerk der Wieken, zyn in beiden van eene zwarte Fluweelachtige Kleur aan de bovenziden, en meer Roestig zwart van onderen. De grootste Kapel heeft een groote onregelmaatige witte Vlak op ieder van de bovenste of langste Wieken, en op de onderste zeven schoon rood langwerpige Vlakken, behalve nog zes kleine halfmaantjes van Rood, tusfchen de punten van uitsnyding der Wieken. Op het Lighaam heeft hy ook vier kleine roode Vlakken. De kleinste Kapel heeft dwars over ieder boven-Wiek een Wolk gebroken Vlakken van eene geelachtige Kleur: de onderste Wieken hebben langwerpige roode Vlakken, veel gelykende naar die van de grootste Kapel, maar de kleine half-Maantjes tusfchen de Punten zyn wit; en op het Lyf heeft zy ook geen Rood (†).

Ik

(*) *Papilio Eq. Traj. Anchifes.* LINN. *Syft. Nat.* XII. Gen. 231. Sp. 11. *Syft. Nat.* X. Gen. 203. Sp. 10. SEB. *Kab.* IV. D. Pl. VII. Fig. 27, 28. Pl. XI. Fig. 11, 12. *Nat. Hist.* I. D. XI. STUK, blad. 194.

(†) [Wel vyftig zyn my bezorgd van deeze zwarte

Surinaamse Pagies, waar van ik alle verscheidenheden gehouden heb, onder welken voorkomen met witte, met geele en zonder Vlakken op de voorste Wieken, de agterften, behalve eenige roode Vlakken, onverschillig met witte of roode Maantjes.]

Ik acht dit zeldzaame Kapellen te zyn : want ik hebze niet gezien in eenige Verzamelingen. Zy waren my gegeven door wylen den Heer WILLEM GOUPY, Waaijermaaker in de Strandstraat de Londen; die my verhaalde, dat hy dezelve uit de Westindiën gekreegen hadt. Zy zyn, gelykerwys alle de in dit Werk beschreevene Insekten, naauwkeurig in de Natuurlyke grootte getekend.

P L A A T CIII.

De Mango-Visch (103.)

De Natuurlyke grootte blykt in de Afbeelding. Deze Visch is aanmerkelyk, om dat hy twee Neusgaten heeft aan ieder zyde van de Neus. Hy is taamelyk dik naar zyne hoogte. Over 't geheel heeft hy eene Oranje of Goudkleur, daar in naar de Goudvischen gelykende, die in de laatste Jaaren ons levendig van China toegebragt zyn. Zyne Gestalte is niet onaardig, voorwaards dik uitgezet, en naar 't Staart-end smal afloopende. Aan de onderzyden der Kieuwen, wederzyds, schieten zeven styve Borstelachtige Vezels uit, wier bovenste zestien Duimen lang is, verkortende de anderen allengs tot twee Duimen, het welk de maat is van de kortste. Boven deeze, wederzyds, juist aan den hoek der Kieuwen, heeft hy een redelyk lange, scherpe Vin. Hy heeft ook een ander paar Vinnen aan het begin van den Buik, effen onder de Kieuwen. Aan den Buik, agter de Navel, heeft hy een enkele Vin, en op de Rug twee Vinnen agter elkander, de eene naby den Kop in het dunste end. Men kan derzelve gedaante in de Afbeelding beschouwen. De Staart is ongemeen diep gegaffeld of Vorkachtiger dan in andere Vischen. Hy heeft over 't geheele Lighaam een vast hard bekleedzel van Schubben, wier grootte en gedaante in de Afbeelding uitgedrukt zyn; gaande een fyn Streepje aan beide zyden over dezelve, van den Kop tot aan de Staart. De Vinnen en Staart zyn van een donkerer geelachtige of Oranjekleur, dan het overige des Lighaams.

Deeze Visch was van Bengale, met andere zeldzaame Zaaken, den Heer Dr. MEAD toegebragt, die de beleefdheid hadt, van hem my te vertoonen. Ik geloof, dat men hem *Mango-Visch* noemt, om dat hy de Kleur heeft van die Vrugt: want den *Reistocht van DAMPIER, rondom den Aardkloot*, doorbladerende, vind ik dat hy, pag. 391, van de Indiaansche Vruchten spreekende, zegt, de Mango is, ryp zynde, van eene geelachtige Kleur. Of het een Zout dan een Versch Water Visch zy, kan ik niet bepaalen, doch ben voor het laatste. De Rangschikking der Vischen niet bestudeerd hebbende, laat ik zulks voor de genen die daar in kundig zyn over. Ik durf vaststellen dat het een niet beschreeven zy.

De groote bruine Sprinkhaan (*).

Den vierden Augustus des Jaars 1748, zetten zig groote menigten van deze groote bruine gevlakte Sprinkhaanen neder in alle deelen van de Stad Londen en de meeste Landstreeken van het Ryk van Engeland. Dit bragt een groote ontsfeltenis te weeg onder de Ingezetenen; also het Volk in 't algemeen geen dergelyke gebeurtenis zig erinneren kon. De grootsten gingen de hier voorgestelde Afbeeldingen weinig te

bo-

(103) *Piscis Paradifica*. EDW. AV. T. 208. *Polyne-mus Paradiseus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 186. Sp. 3. *Syst. Nat.* X. Gen. 159. Sp. 3. *Paradys-Visch. Nat. Hist.* I. D. VIII. STUK, bladz. 280.

(*) *Locusta major brunnea*. EDW. AV. T. 208.

FRISCH. *Inf.* IX. T. 1. f. 8. ROES. II. *Gryll.* T. 24. *Gryllus Locusta migratorius*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 221. Sp. 41. *Syst. Nat.* Gen. 194. Sp. 45. Overvlieger. of Trek-Sprinkhaan. *Nat. Hist.* I. D. X. STUK, bladz. 220.

boven, die onmiddelyk naar 't Leven op de Plaat gegraveerd werden, in de Natuurlyke grootte. Zy hadden Hoornen van omtrent een Duim lang: de Gestalte geleeek veel naar die van onze gewoone Gras-Sprinkhaanen. De Kop en Hoornen zyn bruinachtig van Kleur, blaauw omtrent den Bek en aan de binnenzijde der grootste Pooten; maar het Schild, dat de Rug bedekt, is groenachtig. De bovenzijde van 't Agterlyf is bruin met zwarte Vlakjes; de onderzijde paarschachtig: de zes Pooten zien uit den bruinen met donkere Vlakken en eenig Groen. De bovenste Wieken zyn bruin met kleine donkere Vlakjes en een grootere Vlak aan de Tippen: de onderste Wieken doorschynender, van eene licht bruine Kleur met groen gemengeld, en met een Wolkje of donkere Vlak getipt. Sir HANS SLOANE noemt dezelve *Allergrootste (*) Aschgrauw purpere Sprinkbaan met bruine Vlakken*: (in zyne *Natuurlyke Historie van Jamaika*, VOL. II. p. 29.) DAMPIER zegt in zyn *Reistogt rondom den Aardkloot*, dat menze in de Landen, daar zy rykelyk zyn, tot Spyze gebruikt (†). Dr. SHAW heeft omstandig van deeze Soort in zyn *Bericht van Barbarie*, enz. gehandeld. Dit is de vernielende Sprinkhaan, die zig by Wolken ver-toont, en op zekere tyden zig verspreidt tot schrik en groot nadeel der heete Gewesten van Europa, Asia en Afrika (‡). Tuschen beiden is een hoopje Eijeren afgebeeld, welken men gevonden heeft in de Aarde, daar de Bodem van het Glas mede bedekt was, waar in men eenige van deeze Sprinkhaanen levendig hielt.

P L A A T CIV.

De Chinesche Goudvischen (104).

Uit een groot getal van deeze Vischen, die verscheidelyk gemengeld waren van Kleur, heb ik de vier Onderwerpen, welke hier in de Natuurlyke grootte afgebeeld zyn, verkoozen; hoewel men 'er sommigen aantrefst die grooter en anderen die veel kleiner zyn. De grootste, die ik heb gezien, hadt de langte van agt Duimen, en was byna drie Duimen, op 't dikste van zyn Lighaam, hoog. Deeze hadt geen Vin op zyne Rug. Ik heb dit zelfde ook in veele van de kleinen waargenomen.

Deeze Vischen zyn byna van gestalte als een Karpér, van welk Geslagt ik oordeel dat zy eene Soort uitmaaken. Hunne Neusgaten puilen gelyk de enden van kleine Pypjes tot den Kop uit. Allen, die ik 'er van gezien heb, hadden drie paar of zes Vinnen aan de onderzijde van het Lighaam. Aan de bovenzijde zyn sommigen zonder Vinnen, en anderen hebben die van verscheiderley figuur, gelyk in deeze Afbeeldingen is uitgedrukt. Sommigen hebben de Staart enkeld, anderen dubbeld en aan de bovenzijde samengevoegd, gelyk de derde Afbeelding van boven ver-

(*) [Bezwaarlyk is het te denken, dat dit de zelfde Sprinkhaan zou kunnen zyn: want schoon deeze Overvlieger wel de grootste der Europische Sprinkhaanen is, schiet hy doch by de grootste Westindischen ver te kort: waar van ik 'er één heb, het Lyf van grootte als de Pink en met de Wieken wel vier en een half duim lang. Evenwel moet ik bekennen, dat SLOANE ze voor de zelfden houdt, en 't is zeker, dat zy een enkele reis ook wel tot in de Westindiën overvliegen. Behalve in Arabie, zyn zy in Afrika een gewoone Plaag, komende by Wolken van het Oosten aan, en dan doorgaans in den Oceaan nederstortende tot voedsel voor de Vischen.]

(†) [Dat men dit slag van Sprinkhaanen in alle Steden van Arabie dagelyks ter markt brengt en dus nog heden aldaar voor een gewoone Spyze houdt, wordt in de nieuwe Beschryving van Arabie door den Heer

NIEBUHR, thans uitgekomen, verzekerd.]

(‡) [Deeze Tartarische Trek-Sprinkhaanen veroorzaakten in dat Jaar 1748, waar van de Heer EDWARDS spreekt, groote verwoeflingen in Duitschland, en de Nederlanden liepen toen ook niet vry van Schade; gelyk men dit omstandig kan zien in het I. D. X. STUK, van myne *Natuurlyke Historie*, bladz. 224, 225.]

(104) *Cyprini domestici Chineses, variorum Colorum*. Edw. Av. T. 209. PET. Gaz. T. 78. f. 7. *Chineefche Goudvischen*. BAST. *Verband der Holl. Maatschapp.* VII. D. p. 215. Pl. Fig. 4-9. *Cyprinus auratus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 189. Sp. 7. *Syst. Nat.* X. Gen. 161. Sp. 8. *Chineesch Goudvischje*. NAT. *Hijf.* I. D. VIII. STUK, bladz. 396. enz. Pl. LXVII. Fig. 3.

vertoont. De bovenste heeft de Rug en de Rugvin blaauw, zynde voor 't overige Goudkleur, en deeze Kleuren versmelten aan de zyden in malkander, zynde de Staart donker bruin. De tweede Visch is in 't geheel Goudkleurig, uitgenomen een zwarte Vlak op den Kop. De derde Visch heeft zyne bovenzijde, de dubbelde Staart en de onderste Vinnen van eene Goudkleur; den Buik Zilverkleurig: welke twee Kleuren aan de zyden verwardelyk door elkander loopen. Eenige zwarte Vlakken heeft hy op zyne Vinnen en Staart. De onderste of vierde Visch heeft zyne bovenzijde donker, de onderste Zilverkleur; versmeltende het een in 't andere aan de Zyden: maar de Vinnen en Staart zyn donker.

Zyne Hoog Edelheid, wylen de Hertog van RICHMOND, hadt een groote Porseleine Kom vol met zodanige Vischen, die levendig in Engeland overgebragt waren. Ik tekende voor dien Heer eenigen daar van, en hy gaf my verlof, om ook eenige Aftekeningen daar van voor my te maaken, en dezelve aan 't licht te geeven. Het eerste Bericht van zodanige Vischjes, die in Engeland overgebragt waren, kan men vinden in de Werken van PETIVER, omtrent den Jaare 1691 uitgegeven. Zie deszelfs Catalogus, p. 186, *Piscis Chinensis Cauda Argentea*, Plaat 78. Fig. 6, en 187. *Piscis Chinensis Cauda Aurea*, Plaat 78. Fig. 7. Zy waren in Engeland niet algemeen bekend, voor het Jaar 1728, wanneer een groot getal van dezelve door het Oostindisch Schip de *Houghton*, onder 't bevel van Kapitein WILLIAM WORTH, overgebragt werden, en door hem benevens den Schildknaap MANNING LETHIEULLIER aan Sir MATTHEW DECKER present gedaan. Sedert zyn dezelve, door verscheide Heeren Liefhebbers, in de nabuurschap van Londen, in Vyvers voortgeteeld. Men kan ze voor Huifelyke Vischjes houden: zy veranderen oneindig in Kleuren en Tekening, gelykerwys alle Huifelyke Dieren. Op 't Eiland St. Helena zyn zy voortgeteeld en grootelyk vermenigvuldigd; wordende thans door alle de Oostindische Schepen, die dat Eiland aandoen; medegebragt. Men houdt dezelve in China in kleine Vyvertjes en Kommeri; tot verluftiging van de Dames en andere Persoonen van Liefhebery. Die by ons voortteelen zyn doorgaans van een fletzer Kleur, dan die van China of St. Helena worden overgebragt. In weinige Jaaren zullen wy ze, waarschyntlyk, in onze Rivieren hebben. De laatste Autheur die daar van gewag gemaakt heeft, is LINNÆUS: zie deszelfs *Fauna Suecica*, te Leiden in 't Jaar 1746 uitgegeven, alwaar een zodanige Goudvisch, Tab. 2, Fig. 331, vertoon wordt, welke naar de onzen gelykt, doch van vooren als ingekort schynt te zyn, zo dat hy zig kort en dik vertoon. Hy noemt dezelve *Cyprinus*, *Pinnâ Ani duplici*, *Cauda trifurcâ*, *exoticus Piscis Aureus Chinensium* (*).

P L A A T CV.

De Lintbandige Visch (105).

De middelste Afbeelding op deeze Plaat toont de Natuurlyke grootte van dit Vischje. De bovenste is van den gewoonen Vliegende Visch, de onderste van den Zuig-

(*) [In de Verhandelingen der Koninglyke Stockholmse Akademie, op 't Jaar 1740, vindt men de eerste Afbeelding van dat Goudvischje, zynde hetzelfde van Koppenhagen aan de Kon. Sweedsche Akademie toegeschikt, en door den Ridder LINNÆUS aldaar beschreeven. Onder de Goudvischen komen wel voor, die van dergelyke figuur en dus minder Karper- of Voorn achtig zyn, gelyk men dit zien kan in de Af-

beelding van Doktor BASTER. Ik heb 'er ook zodanig een gehad, met eene dubbelde Staart.]

(105) *Guaperua*, ex fusco & albo elegantior striata. Edw. Av. T. 210. *Chaetodon lanceolatus*. LINN. *Syst. Nat.* XII. Gen. 164. Sp. 23. *Syst. Nat.* X. Gen. 140. Sp. 20. Lancetswyze Klipvisch. *Nat. Hist.* I. D. VII. Stuk, bladz. 374.

Zuigvisch, beiden in de Natuurlyke grootte naar kleine of Jonge Vischjes getekend, en 'er tot vulling van de Plaat slegts bygevoegd, zynde de middelste alleen niet beschreeven.

Deeze is taamelyk regt langs den Buik; doch heeft de Rug van vooren rond verheven. Aldaar is de Visch zeer dun, hebbende de Rug scherp; naar den Buik toe valt hy wat dikker, hoewel taamelyk plat van Zyden. Hy heeft de Rug bruin, den Buik bleeker, en in 't Leven, zo ik geloof, Zilverkleurig. Ter wederzyde van den Kop heeft hy een Vin, en een paar Vinnen daar beneden, aan de Borst. Aan 't agterste van den Buik, by de Navel, heeft hy een enkele Vin, en boven op de Rug een lange puntige Zeisfenachtige Vin, waar agter een smalle Vin langs den geheelen kant der Rug, tot aan de Staart toe, loopt. De Vinnen en Staart zyn van eene donkere Kleur. Hy heeft, rondom het Oog, een roodachtigen Kring, en tusfchen de Neusgaten een zwarte Vlak. Hy heeft ook een breede zwarte Streep rondom den Kop, loopende als over de Oogen heen. Twee andere zwart of donkere Banden, met witte Zoomen, versieren hem. De eerste paseert een weinig schuins agter den Kop; de andere loopt van de lange Vin, die op de Rug staat, af, geheel door de Staart ten ende uit; 't welk den Visch als met Linten gebonden zig doet vertoonen. Hy was van de Karibische Eilanden, die in de Westindiën zyn, gezonden aan den Schildknaap JAMES THEOBALD, Lid der Koninglyke Societeit, die de goedheid hadt van my denzelven te laten zien. Ik laat het aan de Liefhebbers over, hem in den behoorlyken Rang te plaatzen.

De *Vliegende Visch*, van de bovenste Afbeelding, is reeds door verscheide Reizigers en Autheuren beschreeven en afgebeeld; doch, geene Afbeeldingen daar van vindende, welke zo naby kwamen aan de Natuur als ik wel wenschte die te zien, heb ik zulks getragt te verbeteren. Het Lighaam gelykt, in gedaante en Kleur, taamelyk naar dat van een Haring; de Oogen zyn in evenredigheid grooter en meer uitpuilende: hy heeft twee paar Wieken, het grootste een weinig agter de Kieuwen, het kleinste omtrent de plaats van de Navel. De Afbeelding drukt derzelve juiste Gestalte uit; zy zyn van een dunne Vinnige zelfstandigheid, met groote donkere Vlakken op eenen licht Aschgrauwen Grond. Naby de Staart heeft hy op de Rug een smalle Vin, en een andere aan de onderzyde, Aschkleurig zo wel als de gegafelde Staart. Deeze heeft het onderste gedeelte veel langer dan het bovenste, 't welk door anderen niet waargenomen is; hoewel ik het in allen, die door my onderzocht zyn, dus heb bevonden. PETIVER geeft ons, Plaat 30. Fig. 2, een onbekenden Vliedenden Visch op, waar van hy zegt, „ deeze wonderbaare Visch is geheelenal „ rood, en zyn Vleesch ontbindt zig in ééne Nagt, wanneer men hem ophangt, in „ een hoogrood Vogt, waar men in 't verwen gebruik van maakt, zynde zeer duur- „ zaam van Kleur. Hy heeft de langte van anderhalve Span, en is met Wratten „ in plaats van Schubben bekleed”. Hy noemt denzelven, *Hirundo Luzonica venenata ruberrima*, Bangol dicta.

De onderste Afbeelding is de Zuigvisch, *Remora*, dus genaamd om dat hy zig zelf aan de zyden van groote Vischen, en onder aan de Schepen, vast zuigt met het platte Schild, welk hy op de Kruin van zynen Kop heeft. Dat Schild is, naar ik geloof, tot een voortgaande beweeging geschikt, even als de Voet der Slakken, want de Bek is zodanig gesteld, dat hy dan aazen kan op de Slymige zelfstandigheid; welke 'er aan die Lighaamen is, daar hy zig dus aan hecht. Hy schynt geen Schubben te hebben en de Kleur is over 't geheel donker graauw. Hy heeft een Streep langs ieder Zyde: twee paar Vinnen naby den Kop; een enkele Vin op de Rug, naby de Staart, en een van gelyke langte aan de onderzyde agter de Navel. Op zyne Zyden heeft hy eenige dwarfe Groefjes. PETIVER heeft een verschillende Soort van dit Geslagt, welke by de Philippynsche Eilanden gevonden wordt, beschreeven; gelyk men kan zien Pl. 44, Fig. 12, van zyne Werken.

EENIGE GEDAGTEN

NOOPENSHET

VERTREKKEN DER VOGELN.

IK heb aangaande dit Onderwerp reeds in de Voorrede iets gezegd, maar, alzo 'er nog veel onzekerheid is in 't gene wy dienaangaande weeten, ben ik genegen om daar van, zo goed het my mooglyk is, thans wederom te spreken, in hope van ten minsten eenige Aanmerkingen, die voor een volgend Onderzoek mogten dienstig zyn, daar omtrent te zullen mededeelen.

Myn goede Vriend, wylen de Heer CATESBY, heeft, zo ik my erinner, eenigen tyd voor zyn dood de Koninglyke Societeit een Vertoog aangeboden, ter opzigt van het *Vertrekken der Vogelen*, 't welk in eene van haare Byeenkomsten gelezen werd. Dit Vertoog heb ik niet by my, maar het heugt my wel, hoe het algemeene Denkbeeld, door hem daar in geopperd, was, dat hy zig verbeeldde dat zodanige Vogelen, als by ons slegts een gedeelte des Jaars huisvesten, van hier vertrekken om hun Verblyf te gaan neemen in Zuidelyke Gewesten aan de andere zyde van den Evenaar, net op de zelfde Breedte leggende, als daar zy aan de Noordzyde van daan vertrokken. Zulk een Gising komt, in den eersten opslag, vry waarschynlyk voor; aangezien men, in 't algemeen gesproken, onderstelt, dat, gedurende ons Winter-Saizoen de Gemaatigdheid van Weer, op de Zuidelyke Breedten, nagenoeg, de zelfde is als by ons in den Zomer, en dus zal, by gevolg, een Trekvogel, die van zestig Graaden Noorder tot zestig Graaden Zuider Breedte overgaat, niet alleen de zelfde hoogte van de Zon op die beide Breedten, (mits de Overtocht in September of Maart geschiede,) maar ook nagenoeg een zelfden trap van Warmte ondervinden; doch, zo wy in aanmerking neemen, dat 'er vele Trekvogels verre Noordwaards voorkomen, by voorbeeld op zeventig Graaden Breedte, daar ik geloof dat alle Vogels Trekvogelen zyn, alzo dat Klimaat tot hun Verblyf in de Winter niet bekwaam is (*), zo moesten zy al een langen Tocht doen, volgens het Denkbeeld van den Heer CATESBY. Zeventig Graaden, naamelyk, tot aan den Evenaar; en dan nog zo veel bezuiden, maaken 140 Graaden, die volgens onze allerkleinste Schatting van een Graad, 8400 Engelsche Mylen uitleveren, [of 2800 Uuren gaans:] hetwelk een verbaazende Reis is voor een Vogel, om in een korte tyd af te leggen (†). Vogels, die geduurig tuschen de Keerkringen hun Verblyf houden, kunnen, zeer waarschynlyk, Togten onder den Evenaar door doen, om zig van bekwaam Voedzel in verschillende Saizoenen te voorzien, of het ongemak der byster zwaare Regenvlaagen, op eenige plaatsen, te ontwyken, door het zoeken van drooger en aangenaamer Saizoenen op een andere plaats; maar zig te verbeelden, dat Vogels die op hooge Breedten, 't zy in 't Noorder of Zuider Half-rond des Aardkloots, huisvesten, hunne Woonplaatsen dus van het eene tot het andere uiterste verwiselen zouden, strydt tegen alle reden en tegen de Natuur. Zodanigen, naamelyk, die koude of gemaatigde Klimaat bewoonen, zouden zig byna geheel buiten hun Element bevinden, terwyl zy eene strek van meer dan 45 Gra-

(*) [De Heer EDWARDS schynt niet geweten te hebben, dat de Ganzen in de Herfst over de Oostzee Noordwaards vertrekken, vindende aan de Kust van Noorwegen zelfs in de hardste Winters open Water en dus gelegenheid om te bestaan. Zie myne *Nat. Hist.* I. D. V. STUK, bladz. 30.]

(†) [Een Paard, dat op zyn hardste draaft, om het uit te kunnen houden, zal omtrent een Uur gaans in een Kwartier afleggen; zo dat een Vogel even zo snel vliegende, nooit, by Dag of Nagt, zou moeten rusten, om dien Overtocht te doen in de tyd van een Maand.]

Graaden onder de Verzengde Lugtfreek pafceerden, eer dat zy in de hun Natuurlyke koeldere Klimaatn naar den Zuidpool toe, komen konden (*). Ook is 'er geen reden in 't geheel voor de Vogelen, om van het Noorder in het Zuider Half-rond over te gaan, tot het vinden van een Gewest van een bekwaame en gewenschte Warmte: want, als een Vogel zyne Noorder verblyfplaats verlaat, by het aankomen van den Winter; en Zuidwaards trekt, zo komt hy eindelyk op zekere plaats van gelyke Hitte met het Zomer-Saizoen in 't Noorden; waar van daan hy vertrokken was, zonder den Evenaar te naderen (†). Derhalve vind ik geene de minste reden, om te onderstellen, dat zy, uit het Noorden, onder de Linie door, naar Zuidelyke Gewesten trekken zouden; maar ik oordeel het met de Reden beftaanbaarft, dat zy zouden ophouden, wanneer zy eene Rustplaats gevonden hadden in een Klimaat van gelyke Gemaatigheid als daar zy van daan getrokken waren. Te onderstellen, dat zy zulk een langen Reistogt, onder de Linie door, doen zouden, meen ik, is alleen hun ver weg te zenden om het gene zy digt by der hand kunnen bekomen. Wy weten dat de Oijevaar, die eenigen der Noordelyke deelen van Europa in den Zomer bewoont, 's Winters zig niet verder dan Egypte, aan de Monden van de Nyl, vervoegt, 't welk aan deeze zyde van de Linie is; daar hy, volgens 't Gevoelen van den Heer CATESBY, de wyk zou moeten neemen in eenig onbekend Land naar den Zuidpool: want wy kennen geen Land aan de Oude Wereld zyde van den Aardkloot, dat op een zo hooge Breedte bezuiden den Evenaar gelegen is, als Holland, 't welk een van de Zomerverblyfplaatsen der Oijevaaren is, benoorden de Linie legt. Daar blyft evenwel nog iets over, 't welk bezwaarlyker op te helderen is, betreffende het Vertrekken van eenige Vogelen; ik meen verscheidene der kort-gewiekte Water-Vogelen, welke, gedurende de Zomer-Maanden, de Noorder-Eilanden van Europa, gelyk die van Hitland, Faro, Ysland, en veele anderen verder Noordwaards, tot de Kust van Groenland toe, bewoonen. Onder deeze is de aanmerkelykste wegens zyne korte Wieken, de Noorder Penguyn, op Plaat XLII. hier voor afgebeeld; welke onderfteld wordt in 't geheel niet in staat te zyn om te vliegen; zelfs niet om zig uit het Water te kunnen opheffen. Daar zyn verscheide anderen met zo korte en kleine Wieken, en bygevolg zo zwaar van Vlucht, dat zy de plaats, daar zy broeden, op hooge Rotsen, niet bereiken kunnen, zonder van den eenen op den anderen te vliegen, komende dus, als by trappen, eindelyk tot aan hunne Nesten en Roestplaatsen. Onder deezen bevinden zig de Scheermes-Snavel, de Pappegaay-Duiker en de Zee-Aakfter, die men door onzen Landsman WILLOUGHBY, in deszelfs *Ornithologie*, pag. 123, 124, 125, afgebeeld kan vinden. Alle deeze Vogels, met en benevens eenige anderen van 't zelfde Geslacht, verdwynen in den Winter, en het is niet begrypelyk dat zy op lange Togten zouden gaan, om van plaats te veranderen, vooral niet de gedagte Penguyn, die zekerlyk in 't geheel niet vliegen kan.

Wy moeten dan nu nog overweegen, wat 'er van deeze Vogels, zo lang zy voor het Gezigt der Opgezetenen van die Eilanden verborgen zyn, worde. Daar moeten eenige Middelen door de Voorzienigheid zyn beraamd, om hun ongezien te bewaaren in dat gedeelte van de Wereld, daar zy zig alleenlyk vertoonen in de Zomer-Maanden: want in 't Vootjaar, zegt men, komen zy allen eensklaps te voorschyn, even als of zy 'er nooit geweest waren. Ik acht de redelykste Gissing, aangaande de manier, op welke zy zig verbergen, en gedurende lange koude

Win-

(*) ['t Is waar, als zy den Togt over 't Land heen deden en dan alle Etmaalen eens gingen rusten; maar zo zy dien Togt al voortvliegende konden doen, zo hoog in de Lugt als de Ganzen; dan zou de Hitte hun, zelfs onder den Evenaar, niet hinderen.]

(†) [De Zomer-Hitte is in de Noorder Gewesten, in

Lapland by voorbeeld, al zeer groot: zo dat die Vogels al verre Zuidwaards zouden moeten trekken, om in ons Winter-Saizoen dergelyke Hitte aan te treffen: doch ik denk niet, dat zy die zoeken of noodig hebben.]

Winters van deeze Klimaatē behouden blyven, is, dat 'er diepe Holen, in de Rotzige Oevers van deeze Eilanden, zyn, wier Monden, schoon onder Water, van binnen zo hoog kunnen oploopen, dat zy een bekwaame drooge Haven verschaffen, om dit Gevogelte, gedurende den Winter, in een staat van Loomheid in 't Leven te behouden. Alzo de Zee voor de Monden van zodanige Holen legt, en dezelve een groot Lighaam van Gebergte boven zig hebben; moet derzelve inwendige holligheid beschermd zyn voor zwaare Vorst, 't welk een middel kan verstreken om deeze Vogels in 't Leven te houden. Laat in 't Voorjaar (omtrent Mey,) wanneer zy zig wederom vertoonen, kan de uitwendige Warmte van de Lugt, en de afkaatzing van sterke Zonnestraalen op het Water, naby den Mond der Holen, door een kleinen trap van Hitte en Licht, deeze Dieren als 't ware op nieuws bezielen, en dezelve, uit hunnen staat van vadzigheid, by trappen, in het gebruik van Leven en Beweging herstellen, tot dat zy op 't laatst zig verftouten, om 'er uit te schieten, onder Water door, komende dus in een nieuwen Zomer, die hun gelegenheid geeft tot het opzoeken van hun Aas in den Oceaen, en om voort te teelen op de nabuurige Rotfen of Klippen.

Ootmoedig bid ik vergiffenis, van den Leezer vermoed te hebben met Gifsingen zo nieuw en ongewoon; maar, alzo ik de verdwyning van deeze Vogelen op geene andere wys verklaaren kan, hope ik dat deeze bedenking eenig Persoon van doordringender Verstand aanleiding mag geeven, om de plaats van het Winterverblyf deezer Vogelen op te spooren, of ten minste een waarschynlyker Gising ten dien opzichte ter baan te brengen. 't Is het Gevoelen van verscheide geleerde Heeren Liefhebbers der Natuurlyke Historie, dat veelen van ons Engelsch klein Gevogelte, die 's Winter niet te vinden zyn, niet de Zee overtrekken naar afgelegene Landen, maar dat zy zig in onderaardsche Holligheden en Spelonken verbergen, alwaar zy in vadzigheid den geheelen Winter overleggen. De reden, welke zy daar voor bybrengen, is, dat dezelve in de Herfst, ten tyde van hunne verdwyning, zo vet worden, dat zy maar zeer korte Vlugten kunnen doen, en deeze Vetheid wordt ondersteld hun te voeden gedurende den Winter: maar dit Gevoelen zal, zo ik geloof, niet doorgaan ten opzigt van al het klein Gevogelte: alzo ik het buiten alle tegenspraak meen te zyn, dat die van het Geslacht der Zwaluwen ons Eiland in de Herfst verlaaten (*).

(*) [Dat zulks niet buiten alle tegenspraak was, blykt uit het voorgestelde Gevoelen van den Heer KLEIN, die beweert, dat de Zwaluwen s' Winters in de Grond of in Poelen en Moerasfen onder Water zouden

verblyven: zie het II. DEEL der *Uitgezogte Verhandelingen*, blad. 135, enz: doch dit Gevoelen is genoegzaam wederlegd in myne *Natuurlyke Historie*: zie I. DEELS, V. STUK, blad. 603.]

KORTE INHOUD

DER

DERDE HONDERD PLAATEN VAN DIT WERK.

L Y S T DER V O G E L E N, ENZ.

Die afgebeeld en beschreeven zyn in het

V Y F D E D E E L.

	Tab.	Bl.
D e Gebaarde Gier. Baard-Gier.	I.	1
De Smirrel of Ringvalk van Kanadâ.	II.	2
Het kleine Valkje van Bengale.	III.	4
De Europische of Duitfche Pappegaay.	IV.	5
De gewoone Paradys-Vogel.	V.	6
De Koning der Paradys-Vogelen.	VI.	8
De Goud-geele Paradys-Vogel.	VII.	9
De Aakfturagtige Paradys-Vogel	VIII.	10
De drie-vingerige Specht.	IX.	11
De Amerikaanfche Isvogel.	X.	13
De geboornde Faisant uit Bengale.	XI.	14
Het langftaartige Hazelboen uit de Hudfons-Baay.	XII.	15
Het bruine gevlake Hazelboen, Mannetje.	XIII.	17
De kleine roode Duif of Berg-Patrys.	XIV.	18
De purpere Zwaluw van Kanada.	XV.	19
De Chineefche Lantaarndraager.	—	20
De Amerikaanfche Nagtegaal.	XVI.	20
Een allerftierlykft groen Roodborftje.	—	21
Het zwart en geele Boomkruipertje.	XVII.	22
De Amerikaanfche Grasmofch.	—	—
De Balterd-Zatyn-Kapel.	—	23
De Kanadafche Mannetjes Goudvink.	XVIII.	23
De Kanadafche Wyfjes Goudvink.	XIX.	24
De hemelfchblaauwe Kernbyter.	XX.	25
Het Mannetjes Pieterfelie-Beeftje.	—	—
De Sneeuwvogel van de Hudfons-Baay.	XXI.	26
De Dominikaan.	XXII.	27
De groene Diftelvink.	XXIII.	28
Het groote rood getipte Chineefche Witje.	—	—
Tweederley Vlachvinken van Angola.	XXIV.	29
De driekleurige Mexikaanfche Vink.	XXV.	30
De blaauwbuikige Vink.	XXVI.	31
De witte Kraanvogel van de Hudfons-Baay.	XXVII.	32
De bruine Kraanvogel van Kanada.	XXVIII.	33
Het Juffertje van Numidie.	XXIX.	34
De graauwe Reiger uit Noord-Amerika.	XXX.	35

	Tab.	Bl.
De <i>Kanadasche Butoor- of Roerdomp.</i>	XXXI.	36
De <i>grote Francolyn of Poelsneep van Amerika.</i>	XXXII.	37
De <i>roodborstige Poelsneep. Laplandfche Sneep.</i>	XXXIII.	38
De <i>witte Poelsneep van Kanada.</i>	XXXIV.	39
De <i>witte Roodbeen</i>	—	—
De <i>gevlakte Goud-Plevier.</i>	XXXV.	40
De <i>Mornel van Kandda, Tolk genaamd.</i>	XXXVI.	—
De <i>oode Koet-Plevier.</i>	XXXVII.	41
De <i>bruine Koet-Plevier. Man.</i>	XXXVIII.	42
Het <i>kleine Amerikaansche Waterhoen.</i>	XXXIX.	43
De <i>geborde of geboornde Aarsvoet.</i>	XL.	44
De <i>gevlakte Duiker of Lomme.</i>	XLI.	45
De <i>Noorder Penguyn.</i>	XLII.	46
De <i>Strontjaager, zynde het Mannetje, zo men onderstelt.</i>	XLIII.	47
De <i>zelfde het Wyfje zo men meent.</i>	XLIV.	48
De <i>Keerkring-Vogel.</i>	—	49
De <i>Wilde Zwaan.</i>	XLV.	—
De <i>Kanadasche Gans.</i>	XLVI.	51
De <i>blauw gevelerke Gans</i>	XLVII.	52
De <i>bruine gevlakte Gans of Spotter.</i>	XLVIII.	—
De <i>Eend met den blauw-gryzen Kop.</i>	XLIX.	53
De <i>grootte zwarte Eendvoegel.</i>	L.	54
De <i>Eend met een lange puntige Staart.</i>	LI.	55
De <i>kleine bruine Eend.</i>	LII.	56

L Y S T D E R V O G E L E N , enz.

Die afgebeeld en beschreeven zyn in het

Z E S D E D E E L.

De <i>rood en blauwe Westindische Raaf.</i>	LIII.	57
De <i>blauwe en geel dito.</i>	LIV.	58
De <i>grootte Kakatoe.</i>	LV.	59
De <i>Brasiliaansche groene Pappegaay.</i>	LVI.	60
De <i>grootte groene Westindische.</i>	LVII.	61
De <i>Aschgrauwe en roode Pappegaay.</i>	LVIII.	62
De <i>kleinere groene Pappegaay.</i>	LIX.	63
De <i>Pappegaay met een Valks-Kop.</i>	LX.	64
De <i>Witkoppige Pappegaay.</i>	LXI.	65
De <i>donkere Pappegaay.</i>	LXII.	66
De <i>zeer kleine groene.</i>	LXIII.	67
De <i>kleine wit-Borstige Pappegaay.</i>	LXIV.	68
De <i>eerste zwart gekapte Lory.</i>	LXV.	—
De <i>tweede zwart gekapte dito.</i>	LXVI.	69
De <i>Scharlakenroode Lory.</i>	LXVII.	70
De <i>langstaartige dito.</i>	LXVIII.	71
De <i>Lory-Parkiet.</i>	LXIX.	72
De <i>lang-gestaarte groene Parkiet.</i>	LXX.	73
De <i>rood- en blauwkoppige Parkiet.</i>	LXXI.	74
De <i>bruinkeelige Parkiet.</i>	LXXII.	75
De <i>Granadier.</i>	LXXIII.	76
De <i>Aschgrauwe Vink.</i>	LXXIV.	77
De <i>Zegellak-Bek</i>	—	78
De <i>roodkoppige Paradys-Mosch.</i>	LXXV.	—

De

	Tab.	Bl.
De groote Vledermuis van Madagaskar.	---	79
De kleine Indiaansche Aakster.	LXXVI.	80
De Gestreepte Inkboorn.	---	---
De Indiaansche bonte Specht.	LXXVII.	81
De Indiaansche Byën-eeter.	LXXVIII.	82
De bruine Bengaalsche Lyster.	LXXIX.	83
De Geelvogel of Wielewaal.	LXXX.	84
De geele Bengaalsche Spreeuw.	LXXXI.	85
De bruin en witte Spreeuw van Bengale.	LXXXII.	86
De Dikbek, Steenbyter of Kerfen-Vink.	LXXXIII.	---
De geelkoppige Mosch van Bengale.	LXXXIV.	88
De Roodstaart van Bengale.	LXXXV.	---
De Doorn-Staart Haagdis uit Indie.	---	89
De rood en blaauwe Brasiliaansche Vink.	LXXXVI.	90
De Vliegende Inkboorn.	---	---
De gekroonde Afrikaansche Kraanvogel. Kroonvogel.	LXXXVII.	91
De rosse Smient met een zwarten Bek.	LXXXVIII.	92
De roodbekkige Smient.	LXXXIX.	93
Het kleine Leeuw-Aapje.	XC.	94
Het kleine Zwarte Aapje.	XCI.	95
De Inkboorn-Aap van Madagaskar.	XCII.	96
Het Barbarysche Inkboortje.	XCIII.	97
De Ichneumon uit Oostindie.	XCIV.	98
Het Oostindisch Buffeltje.	XCV.	99
Drie kleine Vledermuizen.	XCVI.	100
De groote groene blaauw gevlaakte Haagdis.	XCVII.	101
De groote gevlaakte Haagdis met haar Eijeren & Jongen.	XCVIII.	102
De Afrikaansche Land-Schildpad.	XCIX.	103
De kleine gevlaakte graauwe Haagdis.	---	104
De Landschildpad van Karolina.	C.	---
De Zee-Schildpad.	CI.	105
De Slang met twee Koppen.	CII.	107
Zwarte Westindische pagies.	---	---
De Mango-Visch.	CIII.	108
De Groote bruine Sprinkhaan.	---	---
De Chineesche Goudvisfen.	CIV.	109
De Lintbandige Visch.	CV.	110
De Vliegende Visch.	---	111
De Zuigvisch Remora.	---	---

LYST DER BOOM- OF PLANTGEWASSEN,
DIE IN HET VYFDE EN ZESDE DEEL VOORKOMEN.

De Aardbese-Boom. Arbutus.	I.	2
De Denneboom van Noord-Amerika met kleine Vruchten.	II.	3
De Westindische Alkekengi met ruige kleverige Bladen.	III.	5
Het Tandkruid met drievondige Bladen.	IV.	6
De Ficoides met drie-doornige Bladen.	V.	7
De Alkekengi van Kurasau met Orégo-Bladen	VI.	9
Het kleine gesternde Vlasch.	VII.	10
De Cytillus met gladdes Bladen en zwarte Haawwtjes.	VIII.	11
Het Mottenkruid met Brandenetel-Bladen.	IX.	12
Het Afrikaansch Huislook met Kroontjes-Bloemen.	X.	14
De Denneboom van Noord-Amerika met zeer kleine Vruchten.	XI.	15
De Astragalus met overend staande Haawwtjes.	XII.	16
De Costus-Wortel Plant.	XIII.	17
De Ficoides met Porselein-Bladen.	XIV.	19
VI. Deel.	Gg	Het

Het <i>Afrikaansche Mottekruid met gesnipperde Bladen.</i>	Tab.	Bl.
De <i>Indische gladde Alkekengi met Ganzevoet-Bladen.</i>	XV.	20
De <i>Denneboom, die naar den Balzem van Gilead ruikt.</i>	XVI.	21
Het <i>Heesteragtige St. Jans-Kruid met Wrattige Takken en Bladen.</i>	XVIII.	23
De <i>lang gedoornde Zevenhoekige Toorts-Plant.</i>	XIX.	24
Het <i>Amerikaansche Paapen-Mutsen Hout.</i>	XXI.	27
De <i>Bloedroode Amerikaansche Lelie-Narcis.</i>	XXII.	28
Het <i>Afrikaansche Elichrysum, met Lancetswyze Wollige Bladen en ronde Bloemhoofdjes, uit den rooden Goudkleurig.</i>	XXVI.	31
	LXXVIII.	83

BERICHT VOOR DEN BOEKBINDER.

De Platen van het Vyfde Deel, Tab. I. tot LII. moeten tegenover Bladz. 56.
Die van het Zesde Deel, Tab. LIII. tot CV. tegenover Bladz. 114. geplaatst worden;

Rother Paragey vom ersten Range, mit blauen Flügeln und Schwanz. Tab. LIII.

G. Edwards ad viv. delin.

J. M. Seligmann excolit.
Cum Priv. Sac. Cæs. Majestatis.

Joh. Sebast. Leitner sculps.

*Pliffacus maximus puniceus et
caeruleus.*

N°. 53. VI^{ter} Theil.

L' Aras Rouge et Bleu.

Red & Blue Parrot.

G. Edwards ad viv. delin.

J. M. Seligmann excudit.
Cura Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Schaffg. Leitner iura fecit.

Pittacus maximus cyano-croceus. N° 54. VI.^{tes} Theil.

L' Aras Bleu et Jaune.

Blue & yellow Parrot,

Der gröſere Kakatoeha.

Tab. LV.

G. Eduardo ad viv. delin.

*J. M. Soligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.*

Joh. Sebaste. Leitner sculp.

Pittacus albus cristatus maximus. N° 35. VI^{to} Theil.

Le Grand Cacatua.

G. Edwards ad riv. delin.

J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Joh. Seb. Lechner sculp.

Plittacus viridis Brasilienfis.

N°. 56. VI^{to}. Theil.

Le Perroquet Verd du Bresil.

Green Parrot of Brazil.

Der große grüne Papagey aus West-Indien.

Tab. LVII.

G. Edwards del. viv. delin.

*J. M. Seligmann sculpsit.
Cum Priv. Sac. Cas. Majestatis.*

Joh. Sebast. Lechner sculps.

Plittacus viridis major Occidentalis. N°. 57. VI^{ta}. Theil. Le Grand Perroquet Vert des Indes Occidentales.

Great Green Parrot of India

Der aschfarbe und rothe Papagey.

Tab. LVIII.

G. Edwards ad viv. delin.

*J. M. Soligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Magistratus.*

Joh. Sebaste. Leitner sculps.

Pliffactus cinereus rubro maculatus. N°. 33. VI^{ter}. Theil. Le Perroquet et Rouge et Cendré.

Der kleinere Grüne Papagey.

Tab. LIX.

G. Eduardo ad viv. delin.

*J. M. Seigmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Apostatis*

Joh. Sebaft. Leitner fecit.

Pittacus viridis minor, Occidentalis. N° 59. VI. Theil.

Le plus petit Perroquet Verd

Little Green Parrot,

Der Papagey mit dem Geißer Kopf.

Tab. LX.

J. Edwards ad viv. delin.

*A. M. Seligmann excudit.
Coun. Priv. Sac. Caes. Majestatis.*

Joh. Schast. Lötner sculpso.

Pittacus Orientalis capite accipitrino. N° 60. VI^{ter} Theil.

Le Perroquet à Tête de Faucon.

Parrot-headed Falcon.

Der weiß kopfigte Papageij

Tab. IXL.

G. Edwards del. viv. dabn.

Pittacus viridis capite albo.

J. M. Seligmann opuscul.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis
Nº 62. VI^{ter} Theil.

Joh. Sebast. Leitcher sculps.

Le Perroquet à Tête blanche.

White-headed Parrot.

G. Edwards del. pin. delin.

Pliffacus fulcus Mexicanus.

*J. N. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.
N° 62. VI. ^{ter}. Theil.*

Sebast. Leitner junc. sculp.

Le Perroquet Brunâtre.

Der kleine grüne Papagey.

Tab. LXIII.

G. Edwards ad viv. delin.

*J. M. Soligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.*

Joh. Sebaste. Lechner sculps.

Pittacus minor viridis.

N°. 63. VL^{ter} Theil.

Le petit Perroquet Verd.

Little Green Parrot

Der weiß gebrüstete Papagey.

Tab. LXIV.

G. Edwards delin.

*J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.*

Joh. Sebst. Leitner sculps.

*Pittacus viridis minor Mexicanus
pectore albo.*

N° 64. VI. *ter* Theil.

Le Perroquet à Poitrine blanche.

Der erste Lory mit schwarzer Kappe.

Tab. LXV.

G. Edwards ad viv. delin.

J. M. Seigmann excolit.
Cem. Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Sebast. Leitner jun. sculp.

Plittacus coccineus Orientalis, N° 65. VI. ^{ter} Theil. Le Premier Lory à Calotte noir.
verfice nigro.

Der zweyte Lory mit schwarzer Kappe.

Tab. LXVI.

G. Edwards ad viv. delin.

J. N. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sae. Caes. Majestatis.

Joh. Sebast. Leino sculps.

Plittacus coccineus Orientalis, N° 66. VI^{ter} Theil. Le Second Lory à Calotte noir.
vertice nigro, alter.

G. Edwards ad riv. delin.

*J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.*

Joh. Sebast. Zimmer sculps.

*Pittacus coccineus Orientalis, alis
ex viridi et nigro variis. N° 67. VI. Theil.*

Le Lory Ecarlate.

Der lang geschwänzte Scharlach Lory.

Tab. LXVIII

G. Edwards ad viv. delin.

J. M. Seligman, excolit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Joh. Sebaft. Leiner sculp.

Plifascus coccineus caudâ longiore. N°. 68. VI^{ter}. Theil. Le Lory Ecarlate a longue Queue.

G. Edwards ad viv. delin.

Ptilinopus minor è coccineo viridis,
Orientalis.

J. M. Seligmann sculpsit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.
Nº 69. VI.ª Theil.

Joh. Sebaste. Leitner. sculpsit.

Le Lory Perruche.

Der lang geschwänzte grüne Parakeet.

Tab. LXX.

g. Edwards del. et sculp.

J. M. Seligmann ex auct.
Cura Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Sebast. Leitner jun. sculp.

Psittacus minor viridis caudâ longiore, N° 70. VI^{ter} Theil. Le Perruche Verte à longue Queue.
Occidentalis.

Long-tailed Green Parrot.

Der roth und blau kopfige Parakeet.

Tab. LXXI.

G. Edwards del. viv. delin.

J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Joh. Sebaste. Leitner fecit.

Pittaculus minor, capite è coccinea N° 71. VI^{ter} Thail. La Perruche à Tête rouge et bleue.
oceruleo, Occidentalis.

Red and blue headed Parakeet

G. Edwards delin.

J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Joh. Seb. Lechner sculp.

*Pittacus minor, gutture fulco,
Occidentalis.*

Nº 72. VI^{ter} Theil.

La Perruche à Gorge brune.

Bonaparte's Parakeet.

G. Edwards aed. viv. delin.

*J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.*

Joh. Sebaſt. Lechner ſculpſ.

Passer, Angolenſis, capite nigro, collo N° 73. VI^{to} Theil.
et uropygio flavis.

Le Grenadier.

Per gratie Juref.

Tab. LXXIV.

G. Edwards ad viv. delin.

Linaria cinerea, Orientalis.

J. M. Seligmann excolit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.
N° 74. VI^{ter} Theil.

Joh. Sebaste Leitner sculp.

Le Pinçon Gris.

G. Edwards ad viv. delin.

J. M. seligmann exaudet.
Cum Priv. Sac. Caes. Megastatio.

Joh. Sebast. Leitzner sculps.
SPOTVOW

Falser, Angolensis, Paradiesæus, dictus, capite N°. 75. VI^{ter} Theil.
Vespertilio magnus, Madagascarensis.

Le Moineau de Paradis.
La grande Chauve-souris de Madagascar.

G. Edwards aet viv. delin.

*J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.
N° 76. VI^{ter} Theil.*

Joh. Schacht. Lithogr. sculp.

*Pica minor, Bengalensis.
Sciurus minor striatus, Carolinensis.*

*La Petite Pic des Indes.
Le Petit Ecureuil de Terre raye.*

Y. M. L. Maynard of ...

G. Edwards ad viv. delin.

*J. M. Schizmann excudit.
Cum Priv. Sae. Caes. Majestatis.*

Joh. Sebaste. Leitner fecit.

Bous, Bengalensis, maculatus.

Nº 77. VI^{ter} Theil.

Le Pivert Moucheté des Indes.

J. Edwards del. pin. delin.

*J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.*

Schafte Leitner jun. sculps.

*Merops minor, Bengalenfis, caudâ duabus N. 78VI. ter Theil. Le Merops mangeur d'Abeille des Indes.
pennis longioribus et tenuibus insignita.*

G. Edwards ad viv. delin.

*J.M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.*

Joh. Sebast. Lechner sculp.

Turdus fuscus, Bengalenis, non maculatus. N: 79. VI. Theil.

La Grive Brune des Indes.

J. Edwards ad viv. delin.
Galbula Bengalenis.

J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. S. M. C. A. S. Majestatis.
N°. 80. VI. Theil.

Joh. Sebaste. Lechner sculps.
Le Grive Dorée, Icterus.

Gelber indianischer Star.

Tab. LXXXI.

G. Edwards sculpsit.
Sturnus luteus, Bengalensis.

J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.
N° 82. VI^{te} Theil.

Joh. Sebast. Leiner fecit.
L'Étourneau Jaune des Indes.

G. Edwards ad viv. delin.

J. M. Seigmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Joh. Sehaft. Leitner fecit.

Sturnus ex albo et fulco varius,
Bengalensis.

N°. 82. VI^{ter} Theil. I^o Etourneau noir et blanc des Indes.

[Faint, illegible text, likely a title or description of the bird.]

G. Edwards del. pin. delin.

Coccothraustes vulgaris.

J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caro. Majestatis.

Nº 23. VI. Theil.

Joh. Sebaft. Leitner sculps.

Le Gross-Bec.

G. Edwards ad viv. delin.

*J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.*

Sebast. Leitner pinx. sculp.

Passer, Bengalensis, Capite flavo.

N° 84. VI^{ter} Theil. Le Moineau des Indes à Tête jaune.

G. Edwards del. viv. detin.

J. M. Seligmann sculpsit.
Cum Priv. Sac. Caes. Magnificae.

Joh. Sebast. Lechner sculpsit.

Ruficilla, Bengalensis.

N° 88. VI^{ter} Theil.

Le Rouge-Queue des Indes.

Lacertus è viridi griseus, Orientalis, caudâ squamosâ

Le Lizard des Indes à Queue d'Épine.

G. Edwards ad viv. delin.

*J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sao. Caes. Majestatis.*

Joh. Sebaſt. Leiner ſculp.

Fringilla coloribus rufo et caeruleo Braſilienſis N. 86. VI. Theil.

Le Pingon Rouge et Bleu du Breſil.

Sciurus volans colore dilute fulco, Americanus.

L'Ecureuil Volant.

Der gekrönte afrikanische Kranich

Tab. LXXXVII.

J. Eduardo ad viv. delin.

Grus cristata, Africana.
An. mas et femina.

J. M. Seignani fecit.
Cum Priv. Sac. Caes. Leopoldinae.
Nº 87. VI. Theil.

Joh. Sebast. Leizner sculp.

La Grue Panachée de l'Afrique.

Die pfeiffende Gänze mit schwarzen Schnabel.

Tab. LXXXVIII.

G. Edwards ad viv. delin.

J. M. Schömann exultit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Sebast. Leclercq. jun. sculp.

Anas fulvularis fusca et maculata, N°. 88. VI.^{ter} Theil. Le Canard Sifflant au Bec noir.
Occidentalis.

Die pfeiffende Ente mit rothen Schnabel.

Tab. LXXXIX.

G. Edwards del. in aetate.

J. N. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Joh. Sebast. Leister sculps.

Anas fistularis rufus, rostro rubro.
Occidentalis.

N°. 89. VI^{ter} Theil. Le Canard Sifflant au Bec rouge.

G. Edwards. ad viv. datin.

*J. M. Seligmann exaudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majoritatis.*

Joh. Sebast. Leitzner sculps.

*Cercopithecus minimus, Mexicanus, N° 60. VI^{tes} Theil. Le Petit Singe-Lion à Tête grise.
capilliceo niveo.*

Der kleine schwarze Aff. oder
Meer-Hab

Tab. XCI.

G. Edwards ad viv. delin.

J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Joh. Sebast. Leitner sculp.

Cercopithecus niger minimus, Austro N° 91 VI^{ter} Theil.
Americanus, manibus et pedibus croceis.

Le Petit Singe Noir.

G. Edwards delin.

J. M. Seigmann excudit.
Cum Priv. Sac. Cass. Majestatis.

Sebast. Leinor jun. sculp.

Simia Sciurus, Madagascarensis.

Nº 92. VI. Theil.

Le Maucuco.

Maucuco of madagascar

G. Edwards ad viv. delin.

Sciurus hircatus, Africanus.

J. M. Seligmann excudit.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Nº 93. VI. Theil.

Joh. Seb. Lechner fecit.

L' Ecureuil de Barbarie.

Striped squirrel of Barbary

J. Edwards del. viv. detin.

Ichneumon, Orientalis.

*V. M. Sigmund gravavit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.*

Nº 94. Vlt. Theil.

Tab. Schiz. Linnæi facies.

L' Ichneumon des Indes.

G. Edwards del. videtur.

P. M. Salymann gravavit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Bubalus minor, Orientalis, gibbo super humeros
inlymphis.

Joh. Seba's & Lettner sculp.

Le Petit Buffle des Indes

Drey kleine Fledermäuse.

Tab. XCVI.

G. Edwards ad viv. delin.

J. M. Seligmann excudit.
cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Sebast. Leitner jun. sculps.

Vesperilio parvus, Jamaicensis, rostro
appendice auriculæ forma donato.
Vesperilio vulgaris, auribus brevibus.
Vesperilio, Anglicanus, auribus majoribus.

Nº 96. VI^{ter} Theil.

Trois petites Chauve-Souris.

Three Blind Mice?

G. Edwards del. viv. delin.

*J. N. Stigmam exodit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.*

Joh. Sebafe Leitner sculps.

*Lacertus major viridis caeruleo
maculatus Occidentalis.*

N°. 97. VI^{ter} Theil. Le Gros Lesard Verd et Moucheté

Die große gefleckte Eidechse mit dem gabelförmigen Schwanz

Tab. XXVIII.

L. Edwards ad viv. dubia.

J. A. Seligmann gravit.
Ann. Mus. Nat. Hist. Paris.

Schäff. L'Éclairc. par. Paris.

Lacertus major cinereus maculatus Jamaicensis bicaudatus. N.º 98. VI. ter. Theil.

Le Gros Lésard Moucheté à Queue fourchée.

G. Edwards ad viv. delin.

*J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.*

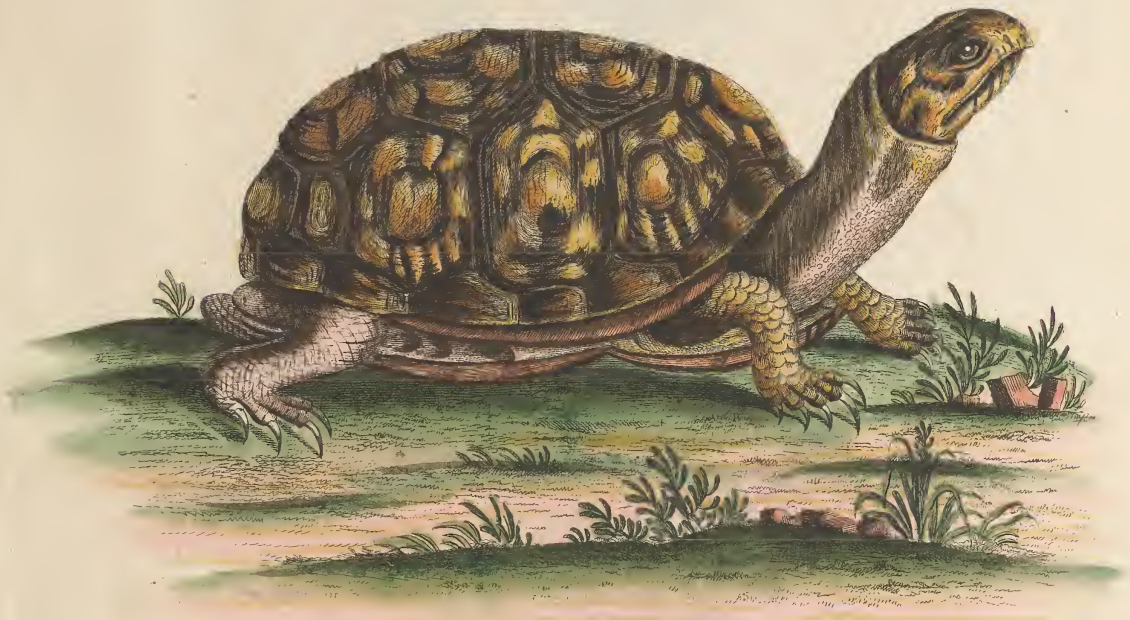
Joh. Sebast. Leitner sculps.

*Lacertus minor, cinereus maculatus, N° 99. VI^{ter} Thoir.
Asiaticus.
Testudo fessellata minor, Africana.*

La Tortue de Terre de l'Afrique.
Le petit Lesard-Gris et Moucheté.

gris

spotted

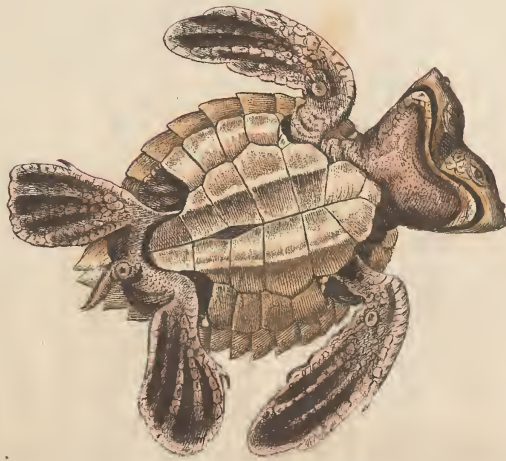
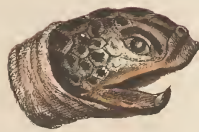
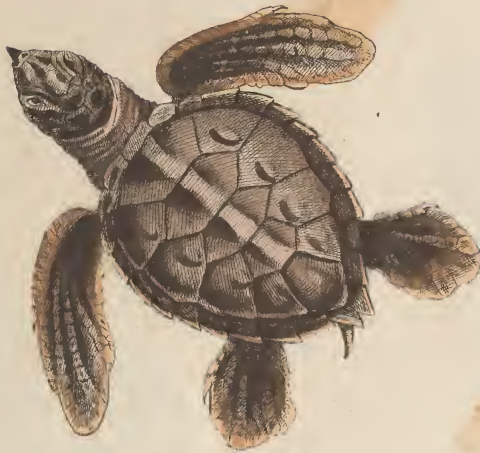

G. Edwards ad riv. delin.

J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Sebast. Leitner jun. sculps.

Testudo tessellata minor Carolinensis. N° 100 VI^{ter} Theil. La-Tortue de Terre de la Caroline.

G. Edwards ad viv. delin.

J. M. Seligman excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Joh. Sebaste. Leitner sculps.

Testudo marinus, Fœtus nuper ex ovo exclusus. N° 101. VI^{ter} Theil. La Tortue de Mer, sortant de la Coque.
Alter biceps.

Die Zweyköpfige Schlange.

Tab. CII.

G. Edwards ad viv. delin.

J. M. Seligmann exsculpsit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Seba & Leitner jun. sculps.

Serpens dilute fuscus, Barbadenfis, N°. 102. VI.^{ter} Theil.
biceps.

Le Serpent à deux Têtes.
Le Papillon Noir.

Der Mango Fisch.

Tab. CIII.

G. Edwards ad viv. delin.

Piscis Paradisæa.

J. M. Seligmann pinxit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis. fecit.

Joh. Sebaste-Lichtenor sculpsit.

Nº. 103. VI^{ter} Theil. Le Poisson appelle' Mango ou de Paradis.

Die Goldfische von China.

Tab. CIV.

G. Edwards ad viv. delin.

J. M. Schizmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Sebast. Leitner jun. sculp.

Cyprini domestici, Sinenses, variorum N° 104. VI^{ter} Theil. Le Poisson bleu doré et argenté de la Chine.
colorum, vulgo Pisces aurei et argentei dicti.

G. Edwards aed. viv. delin.

*J. M. Seligmann excudit.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.*

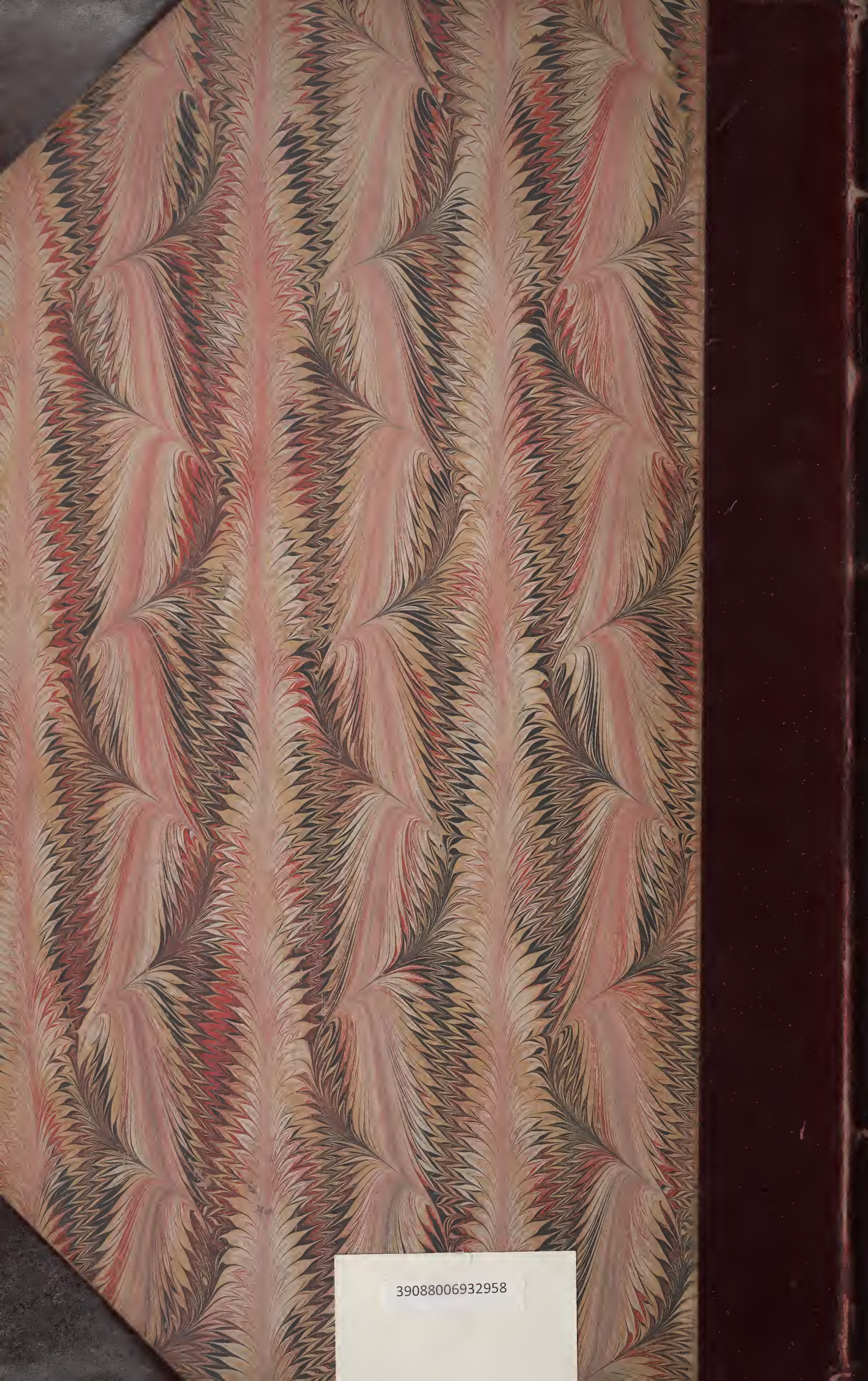
Joh. Sebastr. Leizner sculps.

*Guaperva ex fusco et albo eleganter striata, N: 103 Vter Theil.
pinna dorsali anteriore longissima.
Hirundo marina.
Remora Piscis.*

*Le Poisson Rayé.
Le Poisson volant.
La Rémora.*

XII 6

39088006932958